

ДЖЕЙМС КЛАВЕЛ

ГАЙ-ДЖИН

ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА РОМАНА „ШОГУН“

ЧАСТ 1

**ДЖЕЙМС КЛАВЕЛ
ГАЙ-ДЖИН
ЧАСТ I**

Превод: Емилия Стаматова, Милена Лилова

chitanka.info

„Гай-джин“ означава „чужденец“. Действието му се развива през 1862 г. в Япония и е вторият роман от тетралогията „Шогун“.

Това не е исторически роман, а художествена измислица. Много от събитията се споменават от историците и в самите исторически трудове, но невинаги са свързани с истински случки. Това не е роман за някоя реална личност, която е живяла или се предполага, че е живяла, нито за някоя съществувала компания. Запазил съм истинските имена на кралете, кралиците и императорите, както и на няколко генерали и други видни личности. Освен това съм разигравал историята — мястото, начина, хората, причините, времето на събитието, — така че да подхожда на моята реалност и може би по този начин да разкажа истинската история на това, което е било и е отминало.

Този роман е за теб, който и да си, с дълбока признателност — защото без теб аз като писател нямаше, не бих могъл да съществувам...

1.

Йокохама

14 септември 1862

Обхваната от паника, девойката галопираше с всички сили към близкия бряг, край отъпканите пътеки, които криволичеха из оризищата. Следобедното слънце залязваше. Тя яздеше на дамско седло и макар да беше изкусна ездачка, днес едва успяваше да запази равновесие. Шапката ѝ се беше изгубила, а зелените ѝ дрехи за езда, най-последна парижка мода, бяха съдрани от къпинака и изпръскани с кръв; вятърът развяваше светлокестеневата и коса.

Шибна коня си да побърза. Вече виждаше схлупените бордеи на рибарското село Йокохама, скучени край високата ограда и край каналите, които обграждаха чуждестранната колония, зърна кулите на двете малки църкви в нея и с облекчение си помисли, че в залива понататък се намират британски, френски, американски и руски търговски съдове и дузина военни кораби и параходи.

По-бързо. Над тесните дървени мостчета, канали и вади, които кръстосваха наддълж и шир оризищата, конят ѝ плуваше в пот, имаше дълбока рана на плещката и все повече грохваше. Опита се да я хвърли. Лоша работа. Но тя все пак го овладя и сви по пътеката, която минаваше през селото към моста над защитния ров до главната порта с караулното на самураите и японската митница.

Двамата препасани с мечове самураи часови я видяха и понечиха да я спрат, но тя се втурна през тях по широката главна улица на колонията право към Крайбрежната. Единият самурай хукна да повика някой офицер.

Тя стискаше юздата задъхана:

— *Au secours... Aidez moi, помош!*^[1]

Стъргалото беше почти пусто, повечето жители се отдаваха на следобедна почивка или се прозяваха в канторите си, или пък флиртуваха в увеселителните домове отвъд оградата.

— Помооощ! — изкрещя тя отново, и отново и няколкото мъже, пръснати по улицата, повечето британски търговци, войници и моряци в отпуск, и няколко слуги китайци, сепнато вдигнаха очи.

— Всемогъщи Боже, вижте там! Това е французойката.

— Какво става? Господи, погледнете ѝ дрехите...

— Кор, това е тя, хубавелката, онуй девойче Анджел, дето пристигна преди две-три седмици...

— Тъй, тъй — Анжелик... Анжелик Бишо или Ришо, едно такова жабарско име...

— Боже мой — кръв!

Всички започнаха да се събират около нея, с изключение на китаец, който от страх да не го забъркат в неочеквани неприятности изчезна. На прозорците се показаха хора.

— Чарли, тичай да доведеш сър Уилям, на секундата!

— Всемогъщи Боже, вижте ѝ коня, горкото добиче, ще му изтече кръвта, извикайте ветеринарния — провикна се един дебел търговец.

— А ти, войнико, веднага доведи генерала и жабаря, тя е негова повереница... о, за Бога, френският посланик, бързо! — Той нетърпеливо посочи едноетажната къща, над която се вееше френското знаме. — Бързай! — изрева той, войникът се втурна натам, а търговецът се търкулна към нея, забързан, доколкото му бе възможно. Като всички търговци носеше цилиндър, вълнен редингот, прилепнали панталони, ботуши и се потеше на слънцето. — Какво, за Бога, се е случило, г-це Анжелик? — попита той, като сграбчи поводите на коня, поразен от мръсотията и кръвта по лицето, дрехите и косата ѝ. — Ранена ли сте?

— *Moi, non... [2]* не, мисля, че не, но ни нападнаха... Нападнаха ни японците. — Все още ужасена, тя се опитваше да си поеме дъх, да овладее треперенето си и отметна косата от лицето си. Нетърпеливо посочи на запад, където на хоризонта смътно се очертаваше връх Фуджи. — Натам, бързо, те имат нужда от помощ, от помощ!

Най-близко стоящите до нея се ужасиха, шумно заразправяха чутото на по-задните и започнаха да задават въпроси: Кой? Кого са нападнали? Французи ли са или британци? Атакувани ли са? Къде? Пак двама негодници с мечове! Къде, по дяволите, се е случило това...

Въпросите пораждаха нови въпроси и не ѝ оставаше време да им отговори, пък и тя, разбира се, нямаше и да може, защото дишаше

тежко, а всички се притискаха все по-плътно, стълпени около нея. Все повече и повече мъже се изсипваха на улицата, обличаха си палата и си слагаха папките, мнозина вече въоръжени с пистолети и мускети^[3], неколцина с най-новите американски пушки със задно пълнене. Един от мъжете, широкоплещест брадат шотландец, се втурна по стъпалата на импозантната двуетажна къща. Над портала висеше надпис: „Струан и компания“. Проправи си път до нея през гълчавата и навалицата.

— Тихо, за Бога! — изкрещя той и допълни в настъпилото затишие: — Бързо, кажете ни какво се случи. Къде е младият господин Струан?

— О, Джейми, *je...* аз, аз... — обърканата девойка направи отчаяно усилие да се овладее. — *O, mon Dieu!*^[4]

Той вдигна ръка и я потупа като дете по рамото, за да я успокои, изпълnen с обожание като всички останали.

— Не се беспокойте, сега сте в безопасност, г-че Анжелик. Поемете си дъх. Направете ѝ място, за Бога! — Джейми Макфей беше тридесет и девет годишен, главен управител на компания Струан в Япония. — Е, кажете ни, какво се е случило?

Тя изтри сълзите си, светлокестенявшата ѝ коса беше на една страна:

— Нападнаха ни, нападнаха ни самураи — рече с нежен гласец и с приятен акцент. Всички проточиха шии, за да чутят по-добре. — Ние бяхме... Бяхме на... на стария път... — тя отново посочи навътре към сушата: — Там.

— Да, да, Токайдо... — Големият крайбрежен главен път на малко повече от миля западно от колонията, който свързваше забранената столица на шогуна, Йедо, на двайсет мили на север оттук, забранена както за цяла Япония, така и за всички чужденци. — Ние... язехме... — Тя замълча, а после думите потекоха: — Г-н Кентърбъри, Филип Тайърър и Малкълм, г-н Струан и аз язехме по пътя и после имаше някаква... дълга колона от самураи със знамена, и ние почакахме, докато минат. Тогава ние... тогава двама от тях се втурнаха към нас, раниха г-н Кентърбъри, нападнаха Малкълм... г-н Струан... който извади пистолета си, и Филип, който ми изкрещя да се махам, да доведа помощ — трепането започна отново. — Бързо, те се нуждаят от помощ.

Мъжете вече бързаха за конете и за още пушки. Чуваха се викове:

— Някой да събере кавалерията.

— Самураите са хванали Джон Кентърбъри, Струан и онзи младичкия Тайърър, нападнали са ги на Токайдо.

— Господи, тя казва, че самураите са убили някои от нашите момчета!

— Къде се случи това? — извика Джейми Макфей над шума, надмогвайки безумното си нетърпение. — Можете ли да опишете мястото, където се случи. Къде точно?

— Край пътя, преди Кана... някаква Кана...

— Канагава ли? — назова той малка попътна спирка и рибарско село на Токайдо, на миля през залива, на три мили по крайбрежния път.

— *Oui*, да. Канагава! Побързайте.

Конете бяха изведени от конюшните на Струан, оседлани и готови. Джейми преметна пушка през рамото си.

— Не се беспокойте, бързо ще ги намерим. Но г-н Струан? Видяхте ли дали се измъкна... дали е ранен?

— *Non*. Не видях нищо, само началото, бедният г-н Кентърбъри, той... Аз яздел до него, когато те... — Сълзите ѝ рукаха. — Не гледах назад, подчиних се без... и дойдох, за да ви извикам на помощ.

Тя се казваше Анжелик Ришо. Беше само на осемнайсет. За първи път излизаше извън оградата.

Макфей скочи на седлото и се понесе като вихър. „Всемогъщи Боже — мъчително размишляващ той, — нямахме никакви проблеми от година и нещо, иначе никога не бих ги оставил да тръгнат. Аз съм отговорен. Малкълм е прекият наследник и аз отговарям за него. В името на Господа, какво, по дяволите, се е случило?“

Макфей, около дузина търговци, един драгунски офицер с трима свои улани незабавно откриха Джон Кентърбъри отстрани на Токайдо, но беше доста по-трудно да го разгледат. Беше обезглавен и части от крайниците му лежаха разпръснати наоколо. Зверски разрези от меч бяха нашарили цялото му тяло, всичките са били смъртоносни. Нямаше следа от Тайърър и Струан или от колоната на самураите.

Никой от пътниците не знаеше нищо за убийството, кой го е извършил, кога и защо.

— Дали другите двама са отвлечени, Джейми? — гнусливо попита един американец.

— Не зная, Дмитрий. — Макфей се опитваше да накара мозъка си да работи. — По-добре е някой да се върне и да каже на сър Уилям да донесе... и да донесе саван или ковчег. — Пребледнял, той оглеждаше преминаващите тълпи, които благоразумно се стараеха да не обръщат глави към него, но внимателно наблюдаваха всичко отстрани.

Добре охраняваният, отъпкан път гъмжеше от дисциплинирани потоци пътници за и от Йедо, който един ден щеше да се нарича Токио. Мъже, жени и деца от всички възрасти, богати и бедни, всичките японци, само тук-там някой случаен китаец с дълга мантая. Болшинството бяха мъже, всички носеха различни по стил и скромност кимона и множество различни платнени и сламени шапки. Търговци, полуголи носачи, будистки свещеник в оранжеви раса, земеделски стопани, които отиваха или се връщаха от пазара, странстващи гадатели, писари, учители и поети. Много носилки и най-разнообразни паланкини^[5] за хора или стоки с двама, четири, шест или осем носачи. Няколкото самураи крачеха важно сред тълпите и ги изгледаха кръвнишки, докато те преминаваха.

— Знайт кой го е направил, всички те — рече Макфей.

— Сигурно, мамка му! — Дмитрий Сибородин, американецът, як, тъмнокос мъж на трийсет и осем, облечен небрежно, приятел на Кентърбъри, кипна: — Би било дяволски лесно да притиснем един от тях. — Тогава забелязаха около дузина самураи, които стояха на групичка надолу по пътя и ги наблюдаваха. Повечето от тях имаха лъкове, а всички западняци знаеха какви умели стрелци са самураите.

— Не е толкова лесно, Дмитрий — рече Макфей.

Палидар, младият драгунски офицер, отвърна отсечено:

— Много лесно ще се справим с тях, г-н Макфей, но е неблагоразумие без разрешение... освен ако, разбира се, не ни нападнат. Вие сте в пълна безопасност. — Сетри Палидар забеляза, че американецът се подразни от неговото високомерие и нареди на един драгун да доведе военна част от лагера и да донесе ковчег. — По-добре

претърсете околността. Когато моите хора пристигнат, ще ви помогнат. Повече от вероятно е другите двама да лежат ранени някъде.

Макфей изтръпна от ужас, като пристъпи към трупа:

— Или да са като него?

— Възможно е, но нека се надяваме на най-доброто. Вие тримата се заемете с онази страна, останалите да се разпръснат и...

— Ей, Джайми. — Дмитрий го прекъсна нарочно, мразеше офицерите, униформите и войниците, в частност — британските. — Какво ще кажеш ти и аз да продължим до Канагава — може би някой в нашата легация знае нещо.

Палидар не обърна внимание на враждебността: беше добре запознат с военното досие на американеца. Дмитрий бе американец от казашки произход, бивш кавалерийски офицер от американската армия, чийто дядо бил убит в сражение по време на Англо-американската война от 1812.

— Идеята за Канагава е добра, г-н Макфей — рече той. — Там сигурно ще знаят каква е била голямата процесия от самури, а колкото по-скоро открием виновника, толкова по-добре. Атаката трябва да е била по нареддане на някой от техните крале и принцове. Този път ще можем да притиснем негодника и Господ, да му е на помощ.

— Господ да ги порази всичките негодници — остро изрече и Дмитрий.

Това отново не подразни блестящия униформен капитан, но той не го подмина току-така:

— Съвсем правилно, г-н Сибородин — заяви категорично. — А всеки, който ме нарича негодник, по-добре бързо да си намери секундант, да си грабне пистолета или сабята, савана и някого, който да го погребе. Г-н Макфей, ще имате достатъчно време до залез-слънце. Аз ще остана тук, докато хората ми се върнат, после ще се присъединим към издирването. Ако чуете нещо в Канагава, моля, изпратете ми съобщение. — Той беше двайсет и четири годишен и боготвореше своя полк. С едва прикрито презрение гледаше разнородната група търговци. — Предлагам останалите от вас... господа... да започнат търсенето, да се разпръснат, но да се виждат един друг. Браун, идете с онази група и претърсете онази гора. Сержант, вие отговаряте.

— Слушам, сър. Хайде, вие групата.

Макфей съблече палтото си и го разстла върху тялото, после отново яхна коня си. Двамата с неговия американски приятел забързаха на север към Канагава, на една миля оттук.

Драгунът остана сам. Хладнокръвно възседна коня си близо до трупа и загледа самураите. Те му отвърнаха със същото. Един раздвижи лъка си, може би като заплаха, а може би не. Палидар чакаше неподвижен, сабята му си остана в ножницата. Слънчева светлина проблесна по златните му ширити. Пешеходците по Токайдо бързаха мълчаливо, изплашени. Конят му риеше земята нервно и подрънкваше с оглавника си.

„Случилото се не прилича на другите нападения, на самотните нападения — помисли си той с нарастващ гняв. — Ще трябва, по дяволите, да си платят за това, че посягат на четирима с жена сред тях и че са убили англичанин така отвратително. Това означава война.“

Няколко часа по-рано четиримата излязоха на коне през главната порта, покрай митницата, небрежно поздравиха самураите часови, които се поклониха някак формално; после поеха в спокоен тръс за вътрешността по криволичещите пътеки към Токайдо. Всички бяха опитни ездачи, а конете им — пъргави.

В чест на Анжелик бяха сложили най-хубавите си цилиндри ѝ дрехи за езда и събудиха завистта на всички мъже в колонията: сто и седемнайсет тукашни европейци, дипломати, търговци, месари, съдържатели на магазини, ковачи, корабостроители, оръжейни майстори, авантюристи, комарджии и много лентяи и емигранти, повечето от тях — британци, чиновници евразийци или китайци, малко американци, французи, холандци, германци, руснаци, австралийци и един швейцарец; и сред тях — три жени, всичките омъжени: две британки, съпруги на търговци, а третата — съдържателка на публичен дом в Пияния град, както се наричаше кварталът на низшата класа. Никакви деца. Петдесет-шайсет слуги китайци.

Водеше ги Джон Кентърбъри, привлекателен, със суроvo лице, британски търговец. Целта на екскурзията беше да покажат на Филип Тайърър пътя по суша до Канагава, където от време на време се осъществяваха срещите с японските власти и който според

споразумението влизаше в района на колонията. Тайърър, едва двайсет и една годишен, беше пристигнал вчера от Лондон през Пекин и Шанхай, новоназначен стажант-преводач в британската легация.

Същата сутрин Малкълм Струан неволно чу двамата в Клуба и рече:

— Мога ли да дойда с вас, г-н Кентърбъри, г-н Тайърър? Отличен ден за разглеждане на околностите. Иска ми се да помоля г-ца Ришо да се присъедини към нас — тя все още не е видяла нищо по тези места.

— Ще ни окажете чест, г-н Струан. — Кентърбъри благославяше късмета си. — Заповядайте и двамата. Ездата си я бива, но една дама няма какво толкова да види там.

— Е? — попита Тайърър.

— Казаха ни, че Канагава е действащо гарнизонно село и спирка за пътниците за и от Йедо от векове. Пълно е с чайни, така се наричат повечето бардаци тук. Струва си да се посети някой от тях, обаче невинаги сме добре дошли там, за разлика от нашия собствен Йошивара отвъд блатото?

— Публични домове ли? — сепна се Тайърър.

Другите двама се засмяха на изражението му.

— Точно така, г-н Тайърър — отвърна Кентърбъри. — Но те не са като странноприемниците или като публичните домове в Лондон или някъде другаде по света, те са специални. Скоро ще разберете, макар че тук обичаят е да имаш своя собствена държанка, ако можеш да си го позволиш.

— Никога не ще мога да го направя — рече Тайърър.

Кентърбъри се разсмя.

— Може пък да успеете. Слава Богу, обменният курс е добър за нас според мен. Онзи стар янки Таунсенд Харис беше пестелив негодник. — Той поясни мисълта си. Харис беше първият американски генерален консул, назначен две години след като комодорът Пери принуди Япония да се отвори за външния свят, най-напред през 53-та година, после през 54-та със своите четири „черни кораба“ — първите параходи в японски води. Преди четири години, след дългогодишни преговори, Харис уреди споразуменията, по-късно подписани от майор Пауърс, които осигуриха достъп до различни пристанища. Споразуменията фиксираха също много изгоден курс за обмяна на

сребърния мекс — мексиканския сребърен долар, универсалната монета за обмяна и търговия в Азия — срещу японския златен обан; ако човек обменеше мекс за обан, а по-късно го сменеше за мекс, можеше да удвои и утрои парите си.

— Един ранен обяд и после тръгваме — уточни Кентърбъри. — Ще се върнем тъкмо за вечеря, г-н Струан.

— Отлично. Заповядайте и двамата в трапезарията на нашата компания. Давам малко тържество в чест на г-ца Ришо.

— Благодаря ви най-любезно. Вярвам, че тай-панът е по-добре.

— Да, много по-добре, баща ми напълно се е възстановил.

„От вчеращната поща научихме друго — помисли си Джон Кентърбъри загрижено, защото онова, което засягаше Търговската къща — прякор, с който «Струан и компания» бяха известни по цял свят, — засягаше и всички тях. Слухът е, че вашият старец е получил удар. Джос^[6]. Няма значение, човек като мен рядко има късмета да разговаря с истински бъдещ тай-пан или с ангел като госпожицата. Ще бъде славен ден!“

А щом потеглиха, той стана дори още по-приветлив.

— О, г-н Струан, вие... ще останете ли дълго?

— Една седмица или малко повече, после — у дома в Хонконг. — Струан беше най-високият и най-якият от тримата. Бледосини очи, дълга червеникавокафява коса, вързана на опашка; изглеждаше по-стар за своите двайсет години. — Нямам причина да остана, компанията ни е в такива добри ръце — Джейми Макфей е свършил ценна работа за нас, като ни е отворил пазара.

— Той е важна клечка, г-н Струан, и това е факт. Възможно най-добрият. Дамата ще си тръгне ли с вас?

— Ааа, г-ца Ришо ли? Вярвам, че ще се върне с мен — надявам се. Баща ѝ ме помоли да я държа под око, макар че временно, докато е тук, тя е повереница на френския посланик — рече той небрежно, преструвайки се, че не забелязва внезапния блесък в очите на Кентърбъри или че Тайърър, вече напълно очарован от нея, е потънал в разговор с Анжелик на френски, който самият той говореше ужасно, и то само заради нейния чар. „Не обвинявам него, Кентърбъри или когото и да било“ — помисли си развеселен, препусна напред, за да направи място на другите, тъй като пътеката пред тях се стесни като гърло на шише.

Теренът беше равен, но с бамбукови гъсталаци, макар да се срещаха дървета тук и там вече есенно обагрени. Имаше много патици и други пернати, оризищата се обработваха усилено и земята бе култивирана. Тесни пътеки. Навсякъде потоци. Смрадта на човешка тор, единствената, която се използваше в Япония, ги преследваше непрекъснато. Девойката и Тайърър капризно притискат парфюмирани си носни кърпи към носовете си, макар че от морето полъхваше хладен бриз, който отчасти отнасяше вонята и отпадъците от лятната влага, комарите, пеперудите и другите насекоми. Далечните хълмове, гъсто покрити с гори, приличаха на брокат в червено, златно и кафяво — букове, алени и жълти лиственици, кленове, диви рододендрони, кедри и борове.

— Красиво е тук, нали г-н Тайърър? Жалко, че не можем да видим връх Фуджи по-ясно.

— *Oui, mais demain elle sera là! Mais mon Dieu, Mademoiselle, quelle puanteur*^[7], каква миризма — отговори Тайърър щастливо, на гладък френски — съвършения език за всеки дипломат.

Кентърбъри нехайно се изравни с нея и учтиво измести младежа.

— Всичко наред ли е, госпожице?

— О, да, благодаря ви, ала ще е добре да погалопираме малко. Толкова съм щастлива, че съм извън оградата. — Откакто пристигна преди две седмици с Малкълм Струан на двумесечния пароход на Струанови, я съпровождаха изкъсо.

„И съвсем правилно — помисли си Кентърбъри, — при толкова стан и измет в Йокохама, пък и да си кажем честно, дори аз, пиратът единак, се навъртам наоколо.“

— На връщане можете да минете край хиподрума, ако искате.

— О, това ще е чудесно, благодаря ви.

— Вашият английски е просто великолепен, г-це Анжелик, а акцентът ви — възхитителен. В Англия ли сте учили?

— *La*^[8], г-н Кентърбъри — засмя се тя и гореща вълна го заля, кожата и красотата ѝ го въодушевяваха. — Никога не съм била във вашата страна. Леля ми Ема и чичо Мишел отгледаха мен и по-малкия ми брат. Тя е англичанка и отказва да научи френски. Беше ни като майка. — По лицето ѝ премина сянка. — Това стана, след като мама умря при раждането на брат ми и баща ми замина за Азия.

О, съжалявам.

— Беше преди много време, господине, и аз мисля за скъпата ми леля Ема като за мама. — Конят ѝ отъна поводите. Тя ги оправи машинално. — Бях много щастлива.

— Това ли е първото ви посещение в Азия? — попита Кентърбъри, макар че знаеше отговора и още доста неща; искаше тя да продължи да говори. Откъслечната информация за нея, клюките, слуховете бързо бяха пълзнали от човек на човек.

— Да. — Усмивката отново огря цялото му същество. — Баща ми е търговец във вашата колония Хонконг. Ще му погостувам за сезона. Приятел е на г-н Съоратар и любезно ми уреди това посещение. Може би го познавате. Ги Ришо, от фирмата „Братя Ришо“.

— Разбира се, фин джентълмен — отговори той учтиво; не го бе срещал, познаваше го само от това, което другите говореха за него: че Ги Ришо е донжуан, второстепенен чужденец без значение, който е там от няколко години и едва скърпва двата края. — Ние всички имаме честта, че ни посетихте. Може би мога да дам вечеря във ваша чест в Клуба?

— Благодаря ви, ще попитам моя домакин, г-н Съоратар. — Анжелик видя, че пред тях Струан погледна назад и му махна весело. — Г-н Струан беше много любезен да ме придружи тук.

— Наистина ли? — „Сякаш не знаем“, помисли си Кентърбъри и ѝ се зачуди; как ли може човек да хване, да задържи и да си позволи такова съкровище; зачуди се на блестящия млад Струан, който явно можеше да си го позволи, зачуди се също и на слуховете, че отново се развихря борба за превъзходство между компания Струан и техния главен търговски конкурент „Брок и синове“, нещо, свързано с Американската гражданска война, която бе започнала миналата година. Жътвата щеше да бъде богата, нищо общо нямаше тази война с търговската война и двете страни вече се нахвърляха една срещу друга като побъркани, Югът не бе просто един фитил за Севера...

— Анжелик, гледай! — Струан задържа коня си и посочи с ръка на стотина ярда пред тях.

В подножието на малкото възвишение се простираше главният път. Те се приближиха до него.

— Никога не съм мислил, че Токайдо е толкова голям и толкова претъпкан — рече Филип Тайърър.

Имаше само няколко конници, иначе всички вървяха пеша.

— Но... но къде са им каретите или двуколките, или каруците? И най-вече — избухна тя — къде са просяците?

Струан се засмя.

— Лесна работа, Анжелик, както почти всичко друго тук, те са забранени. — Той наперено накриви цилиндъра си. — Никакви превозни средства на колела не са разрешени в Япония. Заповед на шогуна. Абсолютно никакви!

— Но защо?

— Това е сигурен начин да се държи останалото население в подчинение, нали?

— Да, наистина — Кентърбъри се засмя язвително, после пое към пътя. — И като добавим, че всеки тяхен Том, Дик или Мери, висш или низш, трябва да носи документи за пътуване, разрешение за пътуване, дори за напускане на собственото си село; изискването важи еднакво за принцове и за бедняци. И, забележете, самураите са единствените в цяла Япония, които могат да носят оръжие.

— Но как е възможно страната да функционира без истински дилижанси и железопътни линии? — Тайърър беше объркан.

— Тя работи по японски — каза му Кентърбъри. — Никога не забравяйте, че японците вършат всичко само по един-единствен начин. Техният собствен начин. Японците не приличат на никой друг, със сигурност не са като китайците, а, г-н Струан?

— Наистина не са.

— Никакви превозни средства на колела, госпожице. Така всичко, всички стоки, храна, риба, мясо, строителни доставки, всеки чувал ориз, цепеница дърво, бала дрехи, кутия чай, буре с барут — всеки мъж, жена или дете, които могат да си го позволят — трябва да се пренася на нечий гръб или да се превози с лодка, което означава по море, защото те нямат никакви плавателни реки или поне така ги назват, само хиляди потоци.

— Ами колонията? Превозните средства на колела са разрешени там, г-н Кентърбъри.

— Да, наистина, госпожице, ние имаме всички превозни средства, които искаме, въпреки технитешибани власти... Извинете, госпожице — побърза смутено да добави той. — Не сме свикнали с дами в Азия. Както казах, японските власти, те се наричат Бакуфу — нещо като нашите гражданска служби, — спориха за това години

наред, докато посланикът им каза да си е... ами, да зарежат тая работа, защото колонията си е наша колония! Що се отнася до просяците, те също са забранени.

Тя поклати глава и перото върху шапката ѝ весело затанцува.

— Звучи невъзможно. Париж е... Париж е пълен с тях, цяла Европа е пълна с тях, невъзможно е да се спре просията. *Mon Dieu*, Малкълм, какво ще кажеш за твоя Хонконг?

— В Хонконг е най-зле — рече усмихнат Малкълм Струан.

— Но как могат да забранят просията и просяците? — попита озадачен Тайърър. — Госпожица Анжелик е права, разбира се, цяла Европа е като просяшка паница. Лондон е най-богатият град в света, но е залят от просяци.

Кентърбъри се подсмихна особено.

— Няма никакви просяци, защото Всемогъщият тикун, шогунът, крал на всички хора, е казал: „Никаква просия“, така че това е закон. Всеки самурай може да изпробва острието си върху всеки просяк по всяко време... или върху всеки друг педераст... извинете... или всъщност върху всекого, който не е самурай. Ако хванат човек да проси, той нарушава закона, така че го хвърлят в тъмницата, а щом веднъж попадне там, единственото наказание е смърт. Това също е закон.

— И никакво друго ли? — попита шокирана девойката.

— Боя се, че няма други наказания. Ето защо хрисимите японци не са непокорни. — Кентърбъри отново се изсмя язвително и погледна назад към извиващия се път, който след половин миля внезапно секваше заради широк плитък поток; през него всеки трябваше да прецапа или да бъде пренесен. На отвъдния бряг имаше бариера. Там хората се покланяха, показваха документите си на неизбежната охрана от самураи.

„Негодници“ — помисли си той. Мразеше ги, но обожаваше състоянието, което, трупаще тук... и начина си на живот, който се въртеше около Акико, неговата държанка от около година. „О, да, любима, ти си най-добрата, най-неповторимата, най-обичливата в цяла Йошивара.“

— Вижте — посочи спътницата им.

Видяха, че групите от пътници бяха спрели на Токайдо и ги сочеха, зяпаха ги и говореха високо, надвишвайки вечния тътен на

движението — по много лица се четеше омраза и страх.

— Не им обръщайте внимание, госпожице. Просто им изглеждаме странни, това е всичко, толкова са глупави. Вие вероятно сте първата цивилизована жена, която някога са виждали. — Кентърбъри посочи на север: — Йедо е натам, на около двайсет мили. Разбира се, той е строго забранен.

— С изключение на официалните делегации — рече Тайърър.

— Така е, с разрешение, което сър Уилям не е получил още, поне откакто аз съм тук, а аз съм един от първите. Според мълвата Йедо бил два пъти по-голям от Лондон, госпожице, там имало над милион души, а замъкът на шогуна бил най-големият в света.

— Възможно ли е да лъжат, г-н Кентърбъри? — попита Тайърър.

Търговецът засия.

— Те са страховни лъжци, това е самата истина, г-н Тайърър, най-добрите на тоя свят. В сравнение с тях китайците изглеждат като архангел Гавраил. Не ви завиждам, че ще превеждате онова, което казват, а е сигурно, както е сигурно, че Бог е сътворил морските охлюви, че то няма да изразява мислите им! — Обикновено той не беше толкова приказлив, но днес бе решен да се възползва от възможността да впечатли девойката и Малкълм Струан с познанията си; от всички тези приказки страховно ожадня. В страничния си джоб имаше плоска сребърна манерка, ала осъзна със съжаление, че ще е неприлично да сръбне малко от уискито в нейно присъствие.

— Може би ще получим разрешение да отидем там, Малкълм? — попита тя. — До този Йедо?

— Съмнявам се. Защо не попитате г-н Съоратар?

— Ще го попитам. — Тя забеляза, че мъжът произнесе името правилно, като изпусна „д“, както го бе научила. „Господи“ — помисли си втренчена отново към Токайдо. — Къде свършва този път?

След обезпокоителна пауза Кентърбъри отговори:

— Не знаем. Цялата страна е една загадка и е ясно, че японците искат това да си остане така и че не харесват никого от нас. Наричат ни *гай-джин*, чужденци. Другата дума е *ай-джин*, „различен човек“ — не зная каква е разликата, само дето ми казаха, че гай-джин не е дотам учтиво — засмя се той. — И в двата случая те не ни харесват. А ние сме различни... или пък те. — Запали пура със срязани краища. — В края на краищата опазиха Япония затворена по-здраво от миши г...

затворена за близо два и половина века, докато Старият вълк Пери не я отвори преди девет години — добави той с възхищение. — Според слуховете Токайдо свършва в голям град, нещо като свещен град, наречен Киото, където живее техният главен свещеник, наречен Микадо — градът бил дотолкова специален и свещен, че както разбрахме, бил забранен за всички, с изключение на няколко избрани японци.

— На дипломатите е позволено да пътуват във вътрешността на страната — намеси се рязко Тайърър. — Споразуменията разрешават това, г-н Кентърбъри.

Търговецът спря, свали бобровия си цилиндър, с който извънредно много се гордееше, избърса челото си и реши, че няма да допусне младежът да наруши добродушното му изражение. „Нахакан млад негоднико с префърцунен глас — помисли си той, — мога да те строша на две, без дори да мръдна.“

— Зависи как тълкувате споразуменията и дали искате да запазите главата си на раменете. Не бих ви съветвал да излизате извън уговорената безопасна зона с радиус от няколко мили независимо какво казват споразуменията — не още и не без полк или дори без два. — Въпреки взетото решение, пълният бюст на девойката под зеленото прилепнало сако го хипнотизираше. Ние сме затворени тук, но това не е чак толкова лошо. Същото е и в нашата колония в Нагасаки, на двеста левги на запад.

— Левги? Не разбирам — каза девойката, прикривайки, че е развеселена и доволна от страстите, които събуждаше у спътниците си.
— Обяснете ми!

Тайърър важно заяви:

— Левгата е приблизително три мили, госпожице. — Той беше висок и жилав, бе завършил неотдавна университета и се чувстваше зашеметен от сините ѝ очи и парижката ѝ елегантност. — Какво искахте да кажете, г-н Кентърбъри?

Търговецът откъсна очи от пазвата ѝ.

— Само това, че няма да е много по-добре, когато се отворят другите пристанища. Скоро, съвсем скоро ще трябва така или иначе да сломим и тях, ако наистина ще търгуваме.

Тайърър го изгледа остро.

— Имате предвид война?

— Защо не? За какво са флотите, армиите? Те вършат добра работа в Индия, Китай, навсякъде другаде. Ние сме Британската империя, най-голямата и най-добрата, която някога е имало на земята. Ние сме тук, за да търгуваме, и междувременно можем да им дадем нашите закони и реда на нашата цивилизация. — Кентърбъри погледна през рамо към пътя, раздразнен от царящата там враждебност. — Грозна тълпа, нали, госпожице?

— *Mon Dieu.* Иска ми се да не ни гледат така втренчено.

— Боя се, че просто трябва да свикнете с това. Навсякъде е все същото. Както г-н Струан казва, в Хонконг е най-зле. Въпреки всичко, г-н Струан — додаде той с внезапно почитание, — не се притеснявам да ви кажа, че тук имаме нужда от свой собствен остров, наша собствена колония, а не гнилата, воняща ивица от една миля по разлагашкото се крайбрежие, която е незащитена, удобна за нападение и изнудване във всеки момент; добре, че флотата ни е тук. Трябва да превземем острова точно както вашият дядо е превзел Хонконг, Бог да го благослови.

— Може би ще го направим — отвърна Малкълм Струан уверено, стоплен от спомена за своя прочут праотец, *тай-пана* Дърк Струан, основателя на тяхната компания и главен основател на колонията преди повече от двайсет години през '41-ва.

Без да осъзнава какво прави, Кентърбъри измъкна своята манерчица, надигна я и отпи, после обърса уста с опакото на ръката си и отново я прибра.

— Нека продължим. Най-добре е аз да водя, ако трябва, движете се по един в колона. Не обръщайте внимание на японците. Г-н Струан, може би ще яздите до младата госпожица, а вие, г-н Тайърър, пазете отзад. — И явно доволен от себе си, той подкара коня в тръс.

Щом Анжелик се изравни с него, очите на Струан се усмихнаха. Той се влюби открито в нея от първия момент, когато я видя преди четири месеца в Хонконг, от първия ден, когато тя пристигна... и превзе острова с щурм — с руса коса, идеална кожа, дълбоки сини очи, с приятен чип нос, с овално лице. То не можеше да се нарече красиво, но притежаваше странна привлекателност, от която секва дъхът, истинска парижанка; нейната невинност и младост прикриваха някаква постоянно доловима, макар и несъзнателна чувственост, дето просто умоляваше да бъде задоволена, и това в един свят на мъже без

подходящи жени за съпруги, без особена надежда да си намерят спътница в Азия, във всеки случай не и такава като нея. Повечето мъже бяха богати, някои от тях — царе на търговията.

— Не обръщайте внимание на туземците, Анжелик — прошепна Струан, — те изпитват само страхопочитание пред вас.

Французойката се ухили. Кимна с глава като императрица:

— *Merci, Monsieur, vous êtes très aimable!*^[9]

Струан беше много доволен и съвсем уверен сега. „Съдбата, джос, Господ ни събра заедно — помисли си въодушевен, като кроеше планове кога да поиска от баща ѝ разрешение за женитба. — Защо не по Коледа?

По Коледа ще бъде отлично. Ще се оженим през пролетта и ще живеем в Голямата къща на хълма Виктория в Хонконг. Зная, че майка ми и баща ми вече я обожават. Боже мой, надявам се той наистина да е по-добре. Ще вдигнем огромно коледно тържество…“

Когато излязоха на пътя, те бързо напреднаха, като внимаваха да не пречат на движението. Но дали им харесваше, или не тяхното неочеквано присъствие сред огромното мнозинство от недоверчиви японци, които никога не бяха виждали хора с такъв ръст, облик и цвят, и преди всичко девойката — наред с цилиндриите им и рединготите, с тесните като тръби панталони и ботушите за езда, както и нейните ботуши, дрехи за езда и цилиндърът ѝ с модно перо и дамското седло, — всичко това неизбежно предизвика задръстване.

И Кентърбъри, и Струан внимателно наблюдаваха талазите от идващи насреща им хора, макар винаги да им сторваха път. Нито един от белите мъже не почувства, а и не очакваше никаква опасност. Анжелик яздеше наблизо, като се преструваше, че не обръща внимание на зяпачите, нито на ръката, която сякаш случайно се опитваше да я докосне, шокирана от начина, по който мнозина мъже нехайно запретваха кимоната си, излагайки на показ оскъдните си препаски и откровената си голота:

„Скъпа ми Колет, ти никога няма да ми повярваш — продължи, тя мислено писмото до най-добрата си приятелка в Париж, което щеше да довърши вечерта, — но огромна част от безбройните носачи по обществения главен път носеха само тези нищо и никакви препаски, дето почти нищо не скриват *отпред и се превръщат в тънка ивица между бутовете отзад!* Кълна се, че това е самата истина, и мога да

ти съобщя, че много от туземците са доста космати, макар че повечето им части са малки. Чудя се дали Малкълм...“

Усети, че се изчервява.

— Столицата, Филип — опита се да завърже разговор тя, — наистина ли е забранена?

— Според споразумението не е. — Тайърър бе силно поласкан. Само няколко минути, и тя вече се отказа от обръщението „господине“.

— Според споразумението всички легации трябва да бъдат в Йедо, в столицата. Казаха ми, че сме се евакуирали от Йедо миналата година след нападението срещу нашите. По-безопасно е да бъдем в Йокохама под закрилата на флотските оръдия.

— Нападение ли? Какво нападение?

— О, няколко луди, наречени ронини... някакви си убийци извън закона... та дузина луди нападнали нашата легация посред нощ. Британска легация! Можете ли да си представите нахалството им! Подлеците убили един сержант и един часови...

Той мъкна, тъй като Кентърбъри се извъртя от пътя, задържа коня си и посочи с камшика.

— Вижте там!

Спряха до него. Сега можеха да видят високите, издължени знамена, вдигнати високо от редици самураи, които стъпваха тежко иззад завоя на няколкостотин ярда пред тях. Всички пътници се разпръснаха, бързо захвърлиха вързопи и паланкини надалеч от пътя, ездачите светкавично скочиха от конете, после всички коленичиха от двете страни на трасето с наведени глави; мъже, жени, деца застинаха неподвижни. Само самураите останаха прави. Докато кортежът минаваше край тях, те почтително се кланяха.

— Кой е този, Филип? — попита развлнувано Анжелик. — Можете ли да четете техните знаци?

— Съжалявам, не, не още, госпожице. Говори се, че са нужни години, за да се научиш да четеш и пишеш писмото им. — Щастието на Тайърър се изпари при мисълта за многото работа, която му предстоеше.

— Може би е шогунът?

Кентърбъри се засмя.

— Няма начин да е той. В противен случай щяха да оградят с кордони цялата зона. Казват, че само да кимне и се събират стотици

хиляди самураи. Но ще е някоя важна личност.

— Какво да правим докато минават? — попита тя.

— Ще ги приветстваме с кралския поздрав — отвърна Струан. — Ще си свалим шапките и ще ги размахаме три пъти. А какво ще направиш ти?

— Аз ли, *cheri*? — Тя се усмихна, много го харесваше, помнеше думите на баща си, преди да замине от Хонконг за Йокохама: „Насърчавай този Малкълм Струан, но внимателно, малката ми. Аз вече го направих дискретно. Той ще ти подхожда великолепно, ето защо подкрепих тази разходка до Йокохама без придружителка, като осигурих той да те придружава на един от корабите си. След три дни ще станеш на осемнайсет години, време ти е да се омъжиш! Зная, че е само на двайсет и е млад за теб, но е интелигентен, най-големият син, след около година ще наследи Търговската къща — говори се, че баща му Кълъм, тай-панът, е много по-болен, отколкото компанията признава публично.“

— Но той е британец — бе отвърната тя замислено. — Вие, татко, ги мразите и казвате, че ние също трябва да ги мразим. Мразите ги, нали?

— Да, малката ми, но не открыто. Британия е най-богатата страна в света, най-мощната, те са крале в Азия и пред Търговската къща на Струан... „Братя Ришо“ е едно нищо. Ще извлечем огромни облаги, ако поемем френската част от тяхната търговия. Предложи му го.

— О, не мога, татко, това ще бъде... не мога, татко.

— Ти вече си жена, не си дете, моя скъпа. Подължи го, после той сам ще го предложи. Нашето бъдеще зависи от теб. Скоро Малкълм Струан ще стане тай-пан. А ти... половината от богатството им може да бъде твое...

„Разбира се, бих обожавала такъв съпруг — помисли си тя, — колко е умен татко! Колко чудесно е да си французойка и следователно да ги превъзхождаш. Лесно е да го харесам, може би дори да обикна този Малкълм, странните му очи и младежкия му вид. О, толкова се надявам, че той ще поиска ръката ми...“

Анжелик въздъхна и отново се върна към настоящето.

— Ще преклоня глава, както правим в Булонския лес пред Негово величество император Луи Наполеон. Какво има, Филип?

— Май е по-добре да се върнем — рече Тайърър разтревожено.
— Всички казват, че те стават докачливи, когато сме близо до техните принцове.

— Глупости — прекъсна го Кентърбъри. — Няма никаква опасност, никога не е имало нападение на шайка — тук не е като в Индия, в Африка или в Китай. Обясних ви, японците се прекланят пред законите. Ние се придържаме стриктно към ограниченията на споразуменията и ще направим това, което винаги сме правили, само ги оставете да минат, учтиво си вдигнете шапките, както бихте сторили пред всеки владетел, после ще продължим. Въоръжен ли сте, г-н Струан?

— Разбира се.

— Аз не съм — рече Анжелик малко сприхаво, докато наблюдаваше знамената; намираха се вече само на стотина ярда. — Мисля, че жените трябва да носят пистолети, щом мъжете го правят.

Всички бяха шокирани.

— Откажете се от тази мисъл. Тайърър?

С известна неловкост Тайърър показва на Кентърбъри малкия си пистолет.

— Баща ми ми го подари на тръгване. Но никога не съм стрелял.

— Няма да се наложи, трябва да наблюдавате самураите, които ходят по един или на двойки, те са фанатици спрямо чужденците. Както и ронините. — После добави някак машинално: — Не се беспокойте, не сме имали проблеми от година, че и повече.

— Проблеми ли? Какви проблеми? — попита тя.

— Никакви — рече той; не искаше да я тревожи и се опитваше да замаже неволно изтърваните думи. — Някое и друго нападение от неколцина фанатици, нищо особено.

Анжелика се намръщи.

— Но нали г-н Тайърър каза, че е имало организирано нападение срещу вашата Британска легация и че е имало убити войници. Това не е ли важно?

— Беше важно. — Кентърбъри се подсмихна изтънко на Тайърър, който ясно прочете посланието: „Ти си пълен идиот, може ли да занимаваш една дама със сериозни неща!“ — Службите в шогуната се заклеха, че ще ги хванат и накажат.

Гласът му прозвуча убедително, но в себе си той се питаше каква част от истината знаеха Струан и Тайърър: петима бяха убити на улицата в Йокогама през първата им година. На следващата двама руснаци — офицер и моряк от руски военен кораб — бяха накълцани на парчета, и пак в Йокогама. Няколко месеца по-късно — двама холандски търговци. После младият преводач в Британската легация в Канагава бе нападнат с меч изотзад и захвърлен, докато му изтече кръвта. Хюскен, секретарят на Американското посолство — насечен на дузина парчета, докато яздел за вкъщи след вечерен прием в Прусската легация. А миналата година един британски войник и сержант бяха съсечени отвън пред спалнята на генералния консул!

Всяко от убийствата бе обмислено и непредизвикано — мислеше си той разярен — и извършено от двойки, въоръжени с мечове. Нито веднъж не бе отвърнато с нападение — и най-лошото от всичко, нито веднъж никой кучи син не бе заловен и наказан от всевластните Бакуфу на шогуна, колкото и да пищяха ръководителите на нашите легации, колкото и да обещаваха японците. Водачите ни са сбирщина от тъпи негодници. Трябваше да наредят на флотата веднага да направи Йедо на пух и прах и после целият терор щеше да спре, щяхме да спим в безопасност в леглата си без охрана и да си вървим по всички улици, без да се боим, когато наблизо има самурай. Дипломатите са говноядци и този млад самохвалко е идеалният пример.

Кентърбъри кисело наблюдаваше знамената и се опитваше да разгадае буквите. Щом целият картеч отминал, пътниците се надигнаха и отново продължиха. Онези, които вървяха в същата посока, останаха да следват колоната на благоразумно разстояние.

Четиридесета се чувстваха странно на конете си, издигнати високо над коленичилите от двете страни на пътя неравни редици от хора с глави в прахта и с вирнати във въздуха задници. Тримата мъже се опитваха да не обръщат внимание на голотията, до един смутени от изобилието на плът.

Редиците от самурайски знамена се приближаваха безмилостно. Имаше две колони, от около сто человека всяка, после още знамена и плътни редици, наобиколили черен лакиран паланкин, носен от осем плувнали в пот носачи. Следваха други знамена и самураи, после още една група на коне и накрая пъстроцветна тълпа от претоварени с

багаж носачи. Всички самураи носеха сиви кимона с едни и същи символи — китка от три божура, каквато имаше и върху знамената — и сламени шапки, завързани под брадичките им. На коланите им висяха два меча — един къс и един дълъг. Някои бяха преметнали лъкове и стрели, двама-трима държаха мускети. Неколцина бяха облечени по-изискано от другите.

Колоните намалиха ход.

С нарастващ ужас Струан и останалите видяха какво бе изписано върху всички лица, във всички очи, впити в тях: ярост. Той пръв наруши тишината:

— Мисля, че е по-добре да се върнем назад...

Но преди Струан или някой от групата да успее да тръгне, млад, широкоплещест самурай напусна колоната и се втурна към тях, последван веднага от още един, който се изпречи между европейците и приближаващия паланкин. Задавен от ярост, първият мъж захвърли своето знаме и изкрештя ругатня, а внезапно избухналият му гняв ги парализира. Колоните се размърдаха, подеха предишния си ритъм и продължиха. Коленичилите хора не помръдаваха. Но сега над всичко тегнеше огромна, болезнена тишина, нарушавана само от шума на марширащите крака.

Самураят отново ги изруга. Кентърбъри беше най-близо до него. Той покорно пришпори своя кон, като усети, че от страх му се гади. Ала неволно се обърна към паланкина вместо в обратна посока. Самураят веднага измъкна меча си, изкрештя „соноюй“ и замахна с всичка сила. В същия момент другият тръгна към Струан.

Острието отсече лявата ръка на Кентърбъри точно над бицепса и се вряза отстрани в тялото му. Търговецът зяпна отрязания крайник, невярващ на очите си, кръвта пръсна върху девойката. Мечът се изви в нова безмилостна дъга. Струан безпомощно опипваше за револвера си, докато към него се хвърли другият самурай с издигнато оръжие. Повече поради късмет, отколкото от благоразумие той избягна траекторията на удара; острието го нарани леко в левия крак и се вряза в плещката на коня.

Струан се прицели и натисна спусъка на малкия колт, но конят отново отстъпи назад и куршумът напусто излетя във въздуха. Обезумял, той се опита да удържи животното и повторно се прицели, без да забележи, че първият самурай го атакува откъм гърба.

— Внимавайте! — изкреша дошлият на себе си Тайърър. Всичко се беше случило толкова бързо, че целият този ужас сякаш му се беше присънил: Кентърбъри лежеше на земята и агонизираше, конят му кървеше, девойката се бе вцепенила на седлото си, Струан насочваше пистолета си за втори път, а смъртоносният меч се издигаше над незащитения му гръб. Тайърър видя, че Струан реагира на неговото предупреждение, обезумелият кон препусна от докосването и ударът, която трябваше да го убие, беше отклонен някак си от юздата или от лъка на седлото и го засегна само в хълбока. Струан залитна на седлото и зави от болка.

Това като че ли събуди Тайърър.

Той пришпори коня си и се втурна към нападателя на Струан. Мъжът отскочи настани и този път затича с вдигнатия си меч към Анжелик. Тайърър извъртя своя ужасен кон и видя, че французойката гледа приближаващия се самурай, замръзнала от ужас.

— Махайте се оттук, доведете помощ! — изкреша той, после отново се прицели в мъжа; съвзел се напълно, онзи още повече се изви, за да се спаси, и зае с меча си позиция за нападение.

Времето спря. Филип Тайърър знаеше, че с него е свършено. Но това нямаше значение сега, защото в моментната отсрочка видя как Анжелик обръща коня си и изчезва благополучно. Беше забравил за пистолета си. Нямаше нито място, нито време за бягство.

За миг от секундата младият самурай се поколеба, предвкусвайки мига на убийството, после скочи. Тайърър безпомощно се опита да отстъпи. После се чу изстрел. Куршумът се заби в самурая, той се просна, а мечът му съвсем леко посече ръката на Тайърър.

За момент Тайърър не повярва, че все още е жив, и тогава видя Струан да се олюява на седлото; кръвта цвъртеше от раната му, пистолетът му бе насочен към другия нападател, а полуделият кон се изви и подскочи.

Струан отново натисна спусъка. Пистолетът се намираше съвсем близо до ухото на коня. Изстрелът го стресна, той се освободи от контрола на ездача и хукна, а Струан едва успя да се задържи на седлото. Самураят веднага се втурна подире му и това даде възможност на Тайърър да пришпори коня си, да извие и да препусне на север, за да догони Струан.

— Соно-джой! — изкреша самураят след тях, разгневен, че ги е изтървал.

Джон Кентърбъри се гърчеше и пъшкаше в мръсотията до няколко вцепенени пътници, все още коленичили с глави надолу и замръзнали. Младият ядосано ритна цилиндъра на Кентърбъри встрани и го обезглави с един удар. После много грижливо избърса острието си в редингота му и го върна в ножницата.

А през цялото това време кортежът продължи пътя си, сякаш нищо не се бе случило, очите видяха всичко и нищо. Нито един от пътниците не вдигна глава от земята.

По-младият самурай седеше с кръстосани крака на земята и се опитваше да спре кръвта от рамото си със смачканото си на топка кимоно, мечът, все още окървавен, лежеше в ската му. Спътникът му отиде при него и му помогна, избърса меча с кимоното на най-близкия пътник, никаква стара жена, разтреперана от ужас, която продължаваше да притиска глава към земята.

И двамата бяха млади и силни. Те се усмихнаха един на друг, после заедно огледаха раната. Куршумът беше минал точно през мускула под рамото. Костта не беше засегната. Шорин, по-големият, рече:

- Раната е чиста, Ори.
- Трябваше да избием всичките.
- Карма.

В този момент плътната група от самураи и осемте ужасени носачи с паланкина започнаха да преминават край тях, всички се преструваха, че двамата мъже и трупът не съществуват. Младежите се поклониха с голяма почит.

Страницното прозорче на паланкина се отвори и затвори отново.

[1] На помощ... помогнете ми! (фр.) — Б.пр. ↑

[2] Аз, не... (фр.) — Б.пр. ↑

[3] Мускет — старовремска пушка. ↑

[4] О, Боже мой! (фр.) — Б.пр. ↑

[5] Покрита носилка за пренасяне на пътници в Далечния изток.

[6] Съдба (кит.). — Б.пр. ↑

[7] Но той и утре ще е тук! Но, Господи, г-це, каква воня (фр.). —
Б.пр. ↑

[8] Хубава работа (фр.). — Б.пр. ↑

[9] Благодаря, господине, много, сте любезен! (фр.) — Б.пр. ↑

2.

— Заповядайте, г-н Струан, изпийте това — каза любезно лекарят, изправен над походното легло. Намираха се в хирургията на Британската легация в Канагава и той почти беше успял да спре кръвоточението; Тайърър седеше на стола край прозореца. Двамата бяха пристигнали преди час. — Изпийте го, ще се почувствате по-добре.

— Какво е то?

— Вълшебство — предимно екстракт от опиум — тинктура от опиум и морфин, мое собствено изобретение. Ще спре болката. Трябва да ви позакърпя малко, но не се беспокойте, ще ползвам етер, за да ви приспя напълно.

Струан усети, че му се повдига от мъчителен страх. Етерът беше последно новаторство в хирургията, но все още експериментално.

— Аз... аз... никога не са ми давали етер, нито операция и... и не мисля... че...

— Не се беспокойте. Упойващите вещества са наистина съвсем безопасни, когато са в добри ръце. — Доктор Джордж Бабкот беше двайсет и осем годишен, доста над 1,90 м висок и с равни пропорции. — Използвал съм етер и хлороформ много пъти през последните пет или шест години с отлични резултати. Появрайте ми, няма да усетите нищо, това е Божи дар за пациента.

— Точно така е, г-н Струан — намеси се Тайърър, като се опитваше да помогне с нещо, макар да знаеше, че усилията му са напразни. Ръката му беше вече намазана с йод, защита, бинтована и вързана за рамото и той се благодареше, че е извадил късмет с тази сравнително повърхностна рана. — Срецнах един приятел в университета, който ми каза, че са му извадили апендиекса с хлороформ и въобще не боляло. — Искаше му се това да прозвучи уверено, но мисълта за каквато и да било операция — и за евентуална гангрена — плашеше и него.

— Не забравяйте, г-н Струан — рече отново Бабкот, за да прикрие безпокойството си, — минаха, кажи-речи, петнайсет години, откакто доктор Симсън за първи път използва хлороформа в хирургията, ние научихме много неща оттогава. Стажувах при него в Кралската болница, преди да замина за Крим. — Лицето му се натъжи.

— И там научих много. Е, Кримската война свърши. Няма какво да я мислим, прекрасният екстракт от опиум ще ви прати и малко еротични сънища, ако имате късмет.

— Ами ако нямам?

— Вие сте късметлия. И двамата сте големи късметлии.

Струан се насили да се усмихне през болката.

— Късметлии сме, че ви намерихме тук и така бързо, това е сигурно. — Инстинктивно доверявайки се на Бабкот, той изпи безцветната течност и легна отново, почти в несвяст от болка.

— Ще оставим г-н Струан да си отдъхне за момент — рече Бабкот. — По-добре елате с мен, г-н Тайърър, трябва да свършим някои неща.

— Разбира се, докторе. Струан, мога ли да направя нещо за вас?

— Не... не, благодаря. Не е нужно да ме чакате.

— Не ставайте глупав, разбира се, че ще чакам. — Тайърър нервно последва лекаря навън и затвори вратата. — Ще се оправи ли?

— Не зная. За щастие остритеата на самураите са винаги чисти и режат добре като скалпел. Извинете ме за момент, аз съм единственият представител на властта тук този следобед, така че засега направих всичко възможно от медицинска гледна точка; време е да действам и като представител на Нейно британско величество. — Бабкот беше заместник на сър Уилям. Той заповяда на катера на легацията да прекоси залива до Йокохама, за да вдигне тревога, изпрати един прислужник китаец да доведе местния управител, друг — да разбере какъв даймио или принц е минал през Канагава преди няколко часа, поставил военната част от шест души нашрек и наля на Тайърър едно голямо уиски. — Изпийте го, то е лекарство. Казвате, че нападателите са ви изкрещели нещо?

— Да, то... то звучеше като „сонох... Сонох-ий“.

— Нищо не ми говори. Чувствайте се като у дома си, ще се върна след малко. Трябва да се пригответя. — Докторът излезе.

Ръката на Тайърър го болеше; сякаш чувстваше и седемте шева в нея. Макар Бабкот да беше опитен, Тайърър с усилие се сдържа да не вика. Не го направи и беше доволен. Ужасяваха го вълните от страх, които продължаваха да го разтърсват и предизвикваха у него желание да избяга навън и да продължи да тича.

— Ти си страхливец — измърмори той, поразен от открытието.

Чакалнята вонеше като хирургията на лекарства; от миризмата му се повдигаше. Той отиде до прозореца и задиша дълбоко, като безуспешно опитваше да проясни главата си, после отпи малко от уискито. Както винаги вкусът беше парлив и неприятен. Тайърър се втренчи в чашата. Лоши картини имаше там, много лоши. Побиха го тръпки. Насили се да гледа само течността. Беше златистокафява и миризмата му напомни за дома му в Лондон, за баща му, седнал след вечеря пред камината със своята чашка, за майка му, която добродушно плетеши, докато двама прислужници вдигаха масата, всичко топло, уютно и безопасно, и това му напомни пък за „Героуей“, любимото му кафене на Корнхил, топло, оживено и безопасно, и за университета, вълнуващ и приятелски, но безопасен. Безопасен. Целият му досегашен живот беше безопасен. А сега? Отново започна да го обзема паника. „Исусе Христе, какво правя тук?“

След като се измъкнаха, но все още на неголямо разстояние от Токайдо, препускащият кон на Струан се подплаши, тъй като полуутсечената му плешка му изневери, и Струан се строполи на земята. Падането го наранилошо.

С огромно усилие, все още размекнат от страха, Тайърър му помогна да се качи на собствения му кон, но животното едва удържаше по-високия и по-тежък мъж на седлото. През цялото време вниманието му беше насочено към изчезващия кортеж в очакване оттам да се появят самураи на коне.

— Можете ли да продължите?

— Да, да, мисля, че мога. — Гласът на Струан беше много слаб поради нетърпимата болка. — Анжелик измъкна ли се?

— Да, да. Проклетниците убиха Кентърбъри.

— Видях... Вие... Вие ранен ли сте?

— Не, нищо сериозно. Не мисля. Засегната е само ръката ми. — Тайърър разкъса палтото си и изруга от внезапната болка. Раната представляваща изкусен разрез малко под лакътя. Той почисти част от кръвта с носната си кърпа, после се превърза с нея. — Няма срязани вени и артерии... но защо ни нападнаха? Защо? Ние не правехме нищо лошо.

— Аз... аз не мога да се завъртя. Кучият син ме удари отстрани... как... как изглежда раната?

Тайърър много внимателно разтвори разреза в сукнения редингот. Дължината и дълбочината на раната, влошена от падането, го порази. Кръвта пулсираше навън и го доуплаши.

— Не е добре. Трябва да намерим бързо лекар.

— Ние, ние по-добре... да заобиколим за Йокохама.

— Да, да, и аз смятам така. — Младежът подкрепи Струан и се опита да разсъждава трезво. Хората по Токайдо ги сочеха. Тревогата му нарасна. Канагава беше наблизо и се виждаха няколко храма! — Един от тях трябва да е нашият — измърмори той и усети противен вкус в устата си. После видя, че ръцете му са целите в кръв и сърцето му отново се сви от страх, но се отпусна с облекчение, когато откри, че кръвта е най-вече на Струан. — Ще продължим.

— Какво... какво назвате?

— Ще продължим до Канагава — наблизо е и пътят е чист. Виждам няколко храма, един от тях трябва да е нашият. Сигурно има вдигнато знаме.

По японски обичай легациите бяха разположени в будистки храмове. Само храмовете и манастирите имаха излишни стаи или външни постройки, достатъчно големи и с достатъчно на брой помещения, ето защо Бакуфу бяха определили някои от тях за тази цел, докато бъдат построени самостоятелни резиденции за всяка легация.

— Можете ли да продължите, г-н Струан? Аз ще водя коня.

— Да. — Струан погледна към собствения си кон; животното цвилеше нещастно, опита се да затича отново, но не успя, кракът му отказа. Кръв струеше от свирепата му рана. Стоеше и трепереше. — Избавете го от болката и нека продължим.

Тайърър никога не бе убивал кон преди. Той изтри потта от ръцете. Пистолетът беше двуцевен и се зареждаше задно с два от новите бронзови патрона, които съдържаха курсума, заряда и

детонатора. Конят хукна, но не можа да стигне далеч. Той го погали по главата, успокоявайки го, постави пистолета до ухото му и дръпна спусъка. Моменталната му смърт го смая. Пукотът на пистолета — също. Прибра го в джоба си.

Отново изтри ръцете си, все още като в транс.

— Най-добре ще е да стоим по-далеч от пътя, г-н Струан, най-добре да се измъкнем оттук, по-безопасно е.

Отне им много повече време, отколкото очакваше, заради рововете и потоците, които трябваше да преминат. На два пъти Струан почти загуби съзнание и Тайърър едва успя да го предпази от ново падане. Селяните в оризищата се преструваха, че не ги виждат, или ги гледаха свирепо, после пак се захващаха за работата си, така че Тайърър просто ги изруга и забърза напред.

Първият храм беше празен, като не се брояха неколцината подплашени будистки монаси с бръснати глави и оранжеви раса; щом ги зърнаха, те се юрнаха към вътрешните стаи, имаше и малък фонтан в предния двор. Тайърър отпи с благодарност малко студена вода, после отново напълни чашата и я занесе на Струан, раненият я изпи, но иначе едва гледаше от болка.

— Благодаря. Колко... колко има още?

— Не е далеч — рече Тайърър, като не знаеше по кой път да тръгне и се опитваше да бъде смел. — Ще стигнем там всеки момент.

Тук пътеката се разделяше: едната вървеше към крайбрежието до друг храм, извисен над селските къщи, а втората — навътре в града, към следващия храм. Без причина той избра тази към крайбрежието.

Пътеката криволичеше, върна се, после продължи отново на изток, из този лабиринт нямаше жива душа. Но навсякъде дебнеха очи. После той видя главната порта на храма и английското знаме, и войника в алена униформа и почти заплака от облекчение и гордост. Щом ги видя, войникът веднага се втурна да помага, друг тръгна за сержанта от охраната и тутакси над главата му се извиси доктор Бабкот:

— Всемогъщи Боже, какво, по дяволите, се е случило?

Беше съвсем лесно да разкаже — имаше толкова малко за разказване.

— Асистирали ли сте някога на операции?

— Не, докторе.

Бабкот се усмихна, лицето и обносите му бяха сърдечни, ръцете му се движеха сръчно, докато събличаше изпадналия почти в безсъзнание Малкълм Струан с такава лекота, сякаш беше дете.

— Е, скоро ще ви се наложи, от полза ще ви е. Нуждая се от помощ и съм сам-самичък днес. Ще се върнете в Йокохама за вечеря.

— Ще... ще се опитам.

— Сигурно ще ви прилошее — преди всичко от миризмата, — но не се беспокойте. Ако ви прилошее, повърнете в мивката, а не над пациента. — Бабкот отново го погледна, проучваше го, питаше се колко ли е издръжлив младежът, отгатна потискания му ужас, после пак се зае с работата си. — Ще му дадем етер и започваме. Казахте, че сте били в Пекин?

— Да, господине, четири месеца. Дойдох тук през Шанхай и пристигнах преди няколко дни. — Тайърър се радваше, че може да говори, за да държи мисълта си настрана от ужасите. — В Министерството на външните работи сметнаха, че кратък престой в Пекин, през който да научим китайските йероглифи, ще ни е от полза за японския.

— Чиста загуба на време. Ако искате да говорите, ако искате да четете и пишете, както трябва, китайските йероглифи изобщо няма да ви помогнат. — Той премести отпуснатия болен в по-удобно положение. — Какво знаете на японски?

Тайърър се почувства още по-нещастен.

— Практически нищо. Само няколко думи. Казаха ни, че щяло да има учебници по японска граматика и книги в Пекин, но нямаше нищо.

Въпреки огромната си загриженост от цялото произшествие, Бабкот спря за миг и се разсмя.

— Граматиките са толкова редки тук, колкото и драконите, и не съм чувал за никакви японски речници, с изключение на два: този на отец Алвито от 1601, а той е на португалски — никога не съм го виждал, само съм чувал за него, — и един, над който преподобният Прини работи от години. — Лекарят съмъкна бялата копринена риза на Струан, прогизнала от кръв. — Говорите ли холандски?

— Също само няколко думи. Всички студенти преводачи за Япония трябва да преминат шестмесечен курс, но Министерството на външните работи ни изпрати с първия заминаващ парадокс. Защо холандският е официалният чужд език, използван от японските власти?

— Не е. Министерството на външните работи греши, и греши за много неща. Но холандският е единственият европейски език, на който могат да говорят неколцина от Бакуфу... ще го повдигна леко, вие издърпайте ботушите му, после панталоните, но внимателно.

Тайърър несръчно се подчини, като използва здравата си лява ръка.

Сега Струан лежеше съвсем гол върху хирургическата маса. От другата страна бяха наредени хирургическите инструменти, мехлемите и шишетата. Бабкот се обръна и си сложи дебела мушамена престилка. И на Тайърър тутакси му заприлича просто на касапин. Повдигна му се и едва успя да стигне до мивката навреме.

Бабкот въздъхна. „Колко стотици пъти съм си повръщал червата и после отново. Но имам нужда от помощ, а и това дете трябва да порасне.“

— Елате тук, трябва да работим бързо.

— Не мога, просто не мога...

Изведнъж гласът на лекаря стана суров:

— Ще дойдете тук веднага и ще помогнете, или Струан ще умре, но преди това ще ви напердаша.

Тайърър се запрепъва към неговата страна на масата.

— Не тук, за Бога, срещу мен! Дръжте му ръцете!

Струан отвори очи за миг при допира на Тайърър и отново изпадна в своя кошмар, бълнувайки несвързано.

Аз съм — измърмори Тайърър, като не знаеше какво друго да каже.

Отвъд масата Бабкот беше отворил някакво шишенце без етикет и вече изливаше малко от жълтеникавата маслена течност върху дебел ленен тампон.

— Дръжте го здраво — нареди той и притисна тампона към носа и устата на Струан.

Струан тутакси почувства, че се задушава и сграбчи тампона, почти го съдра с учудваща сила.

— За Бога, дръжте го — изграчи Бабкот. Тайърър отново стисна китките на Струан, забрави болната си ръка и извика, но успя да го задържи, погнусен от етерните изпарения. Струан продължи да се бори, да извръща глава, за да избегне тампона, усещайки се погълнат от тази помийна яма. Ала постепенно отмая и после притихна.

— Отлично — рече Бабкот. — Учудващо е колко са силни понякога пациентите. — Той обърна Струан по корем, нагласи му главата, откри истинската големина на раната, която започваше от гърба, минаваше точно под гръденния кош и свършваше близо до пъпа му.

— Наблюдавайте го отблизо и ми кажете, ако се размърда... когато ви кажа, ще му дадете още етер... — Но Тайърър беше отново на мивката. — Побързайте!

Бабкот не го изчака, ръцете му засноваха, свикнали да оперират в далеч по-лоши условия. Крим и десетките хиляди умиращи войници — холера, дизентерия, едра шарка — и после: всички ранени, денонощният вой, а нощем — Дамата на лампата, която внасяше рев в хаоса на военната болница. Медицинската сестра Найтингейл^[1], която наредждаше, придумваше, заплашваше, изискваше, умоляваше, но някак си въвеждаше своите нови идеи, дезинфекцираше мръсотията, пропъждаше безнадеждността и безполезната смърт и все пак намираше време да посети немощните и бедстващите по всяко време на нощта с високо вдигната петролна лампа или свещник, дето осветяваха пътя ѝ от легло до легло.

— Не зная как го правеше — измърмори той.

— Моля?

За миг вдигна поглед и видя Тайърър, пребледнял, да го гледа. Съвсем го беше забравил.

— Току-що си мислех за Дамата на лампата — рече докторът, като си позволи да се разприказва, за да успокои младежа, без това да пречи на пълната му съсредоточеност върху разрязаните мускули и увредените вени. — Флорънс Найтингейл. Тя отиде в Крим само с трийсет и осем сестри и след четири месеца намали смъртността от 40 на 100 до около 2 на 100.

Тайърър знаеше тази статистика; като всеки англичанин се гордееше, че тя наистина е основателката на съвременната професия на медицинските сестри.

— Каква беше тя като личност?

— Ужасна, ако човек не държеше всичко чисто и както тя искаше. Иначе беше същински ангел в най-християнския смисъл. Родила се е във Флоренция, в Италия, оттам и името й... обаче беше англичанка до мозъка на костите си.

— Да. — Тайърър усети топлотата в гласа на лекаря. — Направо чудесна, чудесна. Познавахте ли я добре?

Бабкот не откъсваше очи от раната и сръчните си пръсти, докато, опипвайки, не откри, както се беше опасявал, срязаната част от черво. Изруга, без да забележи. Внимателно започна да търси другия край. Вонята нарасна.

— Питате за холандския. Знаете ли защо някои японци говорят холандски?

С огромно усилие Тайърър откъсна погледа си от пръстите му и се опита да запуши ноздрите си. Чувстваше, че му се повдига.

— Не, господине.

Струан помръдна. Бабкот веднага нареди:

— Дайте му още етер... точно така, не го притискайте твърде силно... Добре, добре го направихте. Как се чувствате?

— Ужасно.

— Няма значение. — Пръстите започнаха отново, почти без волята на лекаря, после спряха. Те внимателно извлякоха другата част от разсеченото черво. — Измийте си ръцете и ми подайте вдянатата игла — ей там, върху масата.

Тайърър се подчини.

— Добре. Благодаря. — Бабкот започна зашиването. Много внимателно. — Черният му дроб не е наранен, засегнат е малко, но не е разрязан. Бъбреците му също са наред. *Ичибан* — това казват японците за „много добре“. Имам няколко японски пациенти. Докато ги лекувам, те ме учат на някои думи и фрази. Ще ви помогна да ги научите, ако желаете.

— Бих... това ще е чудесно — *ичибан*. Съжалявам, че не ме бива за нищо.

— Не е така. Мразя да върша това сам. Аз, ами, аз се изплаших, смешно е, но се изплаших. — За момент пръстите му изпълниха стаята.

Тайърър погледна лицето на Струан, преди час то беше румено и силно, а сега — съвсем бледо, напрегнато и зловещо, клепачите му трепкаха от време на време. „Странно — помисли си той, — странно, колко невероятно гол изглежда Струан в момента. Допреди два дни не бях чувал дори името му, а сега сме свързани като братя, сега животът е различен, ще бъде различен и за двама ни, щем не щем. Е, зная, че той е храбър, а аз не съм.“

— А, питахте за холандския — започна Бабкот, без сам да се чува, цялото му внимание беше насочено към зашиването. — От около 1640 г. единственият контакт, който японците са имали с външния свят, освен с Китай, е бил с холандците. На всички други е било забранено да стъпват на сушата в Япония, особено на испанци и португалци. Японците не харесват католиците, защото те се бъркали в тяхната политика в началото на XVII век. По едно време, така разказва легендата, японците без малко да станат католици. Знаете ли нещо за това?

Не, господине.

— И така, холандците били толериирани, защото никога не довели мисионери тук, само искали да търгуват. — Бабкот спря разказа си за момент, но пръстите му продължиха да шият ситно и ловко. После отново заприказва несвързано. — И тъй, на неколцина холандци, мъже, никога на жени, било разрешено да отседнат, но само с най-строги ограничения, и то като заточени на един изкуствен остров от три акра в пристанището Нагасаки, наречен Дешима. Холандците се подчинили на всички закони, наложени им от японците, и се държали работепно, като междувременно забогатявали; търгували, когато им разрешавали, и въртели търговията с Китай, която е от първостепенно значение за Япония — китайски коприни и сребро за злато, хартия, японски лак, пръчки, употребявани за вилици — знаете ли какво е това?

— Да, господине. Бях три месеца в Пекин.

— О, да, простете, забравих. Няма значение. Според холандските дневници от началото на XVII век първият шогун Торанага, тяхното название за император, решил, че чуждестранното влияние е в разрез с интересите на Япония, затова затворил страната и постановил, че японците нямат право да строят никакви презоceanски кораби, нито да напускат страната — всеки, който го направел, не можел да се върне или ако се върнел, бил убиван на часа. Законът все още е такъв. —

Пръстите му спряха за миг, защото финият конец се скъса; той изруга.

— Подайте ми другата игла. Не мога да намеря свестни черва за конци, макар че тази коприна си я бива. Опитайте да вденете една от онези игли, но първо си измийте ръцете, измийте ги и след това. Благодаря.

Тайърър се зарадва, че може да се заеме с нещо и да се извърне, но пръстите му не го слушаха. Повдигаше му се отново. Слепоочията му пулсираха.

— Какво казвате за холандците?

— О, да, така холандците и японците започнали предпазливо да се учат взаимно, макар че на холандците било официално забранено да учат японски. Преди десетина години Бакуфу откриха холандско училище...

Двамата мъже чуха шум от тичащи нозе.

Бързо почукване. Изпотеният гвардейски сержант застана на вратата, приучен никога да не влиза, докато се прави операция.

— Извинете, че ви прекъсвам, господине, но четирима от отвратителните малки негодници идват по пътя. Изглеждат като делегация. Всички са самураи.

Лекарят не спря да шие.

— Лим с тях ли е?

— Да, господине.

— Съпроводете ги до приемната и кажете на Лим да се погрижи за посрещането. Ще дойда веднага, щом мога.

— Да, господине. — Сержантът хвърли един последен втренчен поглед към масата, после излезе.

Лекарят довърши поредния бод, завърза и сряза конеца, попи кървящата рана и започна наново.

— Лим е един от нашите китайски помощници. Нашите китайци тичат по работите ни, не че говорят японски или че са много надеждни.

— Ние... беше същото... ние открихме същото в Пекин, господине. Ужасни лъжци.

— Японците са по-лоши, но, от друга страна, и това не е точно така. Не че са лъжци: просто истината е подвижна и зависи от прищевките на говорещия. Много е важно да научите японски бързо. Нямаме нито един преводач, не и сред нашите хора.

Тайърър го зяпна:

— Никой ли?

— Никой. Британският отец говори малко, ала не можем да го използваме, японците мразят мисионерите и свещениците. Има само трима холандскоговорещи в колонията — един холандец, един швейцарец, който е нашият преводач, и един търговец от Канската колония в Южна Африка; за жалост никакъв британец. В колонията говорим на ужасен жаргон, смесица от италиански, испански, френски, английски и други езици, наречен „пиджин“ както в Хонконг, Сингапур и другите китайски уговорени пристанища, и използваме компрадори, търговски посредници.

— Същото е в Пекин. — Бабкот усети раздразнението в гласа му, но най-вече скритата опасност. Вдигна очи и моментално прозря, че Тайърър е на път да припадне, а и всеки момент щеше да повърне наново.

— Добре се справяте — рече докторът окуражително, после се изправи, за да пооблекчи гърба си; целият плуваше в пот. Наведе се отново. Много внимателно намести възстановеното черво в кухината и бързо започна да шие външното разкъсване. — Хареса ли ви Пекин? — попита; не че го интересуваше, но искаше Тайърър да говори. „Подобре това, отколкото нов пристъп — помисли си той. — Не мога да се занимавам с него, докато не затворя този нещастник.“ — Никога не съм бил там.

— Аз, ами... да, да, много. — Тайърър се опита да събере разбърканите си мисли, заслепен от главоболието, което го измъчва. — Манджурците са съвсем хрисими в момента, така че можехме да ходим навсякъде, където си поискаме, съвсем безопасно е. Манджурците,nomадско племе от Манджурия, превземат Китай през 1644 г. И сега управлява династията им Чинг. Можехме да яздим навсякъде без... без никакви проблеми... китайците не бяха... особено дружелюбни, но... — Задухът в стаята и миризмата се издигнаха към лицето му и го задавиха. Последва нов спазъм и той отново повърна, усещайки гаденето; после се изправи до масата.

— Съжалявам.

— Говорехте... за манджурците?

Внезапно на Тайърър му се прииска да изкреши, че не го е грижа за манджурците, за Пекин или за каквото и да било, че иска да избяга от смрадта и от своята безпомощност.

— Говорете ми! Говорете ми!

— На нас... ни казаха, че... че обикновено те са една арогантна, отвратителна тълпа и е очевидно, че китайците мразят манджурците до смърт. — Устата на Тайърър беше пълна със слонка, но колкото повече се концентрираше, подтикът да избяга намаляваше. Продължи колебливо:

— Изглежда, че те всички губят ума и дума при мисълта, че Тайпинското въстание ще се разпростре от Нанкин и ще обхване Пекин и че това ще е краят на... — Тайърър мълкна и се заслуша напрегнато. В устата си усещаше ужасен вкус, а главата го заболя още повече.

Какво има?

— Мисля... стори ми се, че някой крещи.

Бабкот се ослуша, ала не чу нищо.

Продължавайте за манджурците.

— Ами, ъъ, пълзи слух за Тайпинското въстание, че повече от десет милиона селяни били убити или измрели от глад през изминалите няколко години. Но в Пекин е спокойно, разбира се, опожаряването и разграбването на Летния дворец от британските и френските сили преди две години, което лорд Елгин заповядва като репресивна мярка, също е дало на манджурците урок; скоро няма да го забравят. Никога повече няма да убият британец с лека ръка. Сър Уилям няма ли да заповядва и тук същото? Репресивни мерки?

— Ако знаехме кого да репресираме, щяхме вече да сме го направили. Но, уви! Не можем да обстрелваме Йедо само заради неколцина неизвестни убийци...

Прекъснаха го ядосани гласове, сержантът англичанин се караше с гърлено говорещите японци. После един самурай рязко отвори вратата, а зад него други двама заплашваха сержанта с полуизведените си от ножниците мечове; двама гвардейци с насочени пушки стояха в коридора. Четвъртият самурай, малко по-възрастен мъж, пристъпи в стаята. Тайърър се подпра на стената вкаменен, преживявайки отново смъртта на Кентърбъри.

— *Кинджиру!* — изрева Бабкот и всички замръзнаха. За момент изглеждаше, че по-възрастният самурай ще побеснее ей сега, ще измъкне меча си и ще ги нападне. Ала Бабкот се завъртя и застана с лице към тях със скалпела в едрия си юмрук, с кръв по ръцете и

престилката, огромен и зъл. — *Кинджишу!* — заповяда той отново, после посочи със скалпела. — Излезте! *Дете... Дете... Додзо!* — Той се взря в тях, обърна им гръб и продължи да зашива и да попива. — Сержант, покажете им приемната училиво!

— Да, господине. — Сержантът махна с ръка на самураите, които разговаряха ядосано помежду си. — *Додзо* — измърмори той. — Хайде, шибани кучи синове — повика ги и с ръка. По-възрастният самурай заповеднически махна на другите и излезе с тежки стъпки. Останалите тутакси се поклониха и го последваха.

Бабкот непохватно избърса насиbralата се пот във вдълбнатинката на брадичката си с опакото на ръката си, после продължи работата. Главата, шията и гърбът го боляха.

— *Кинджишу* означава „Забранено е“ — рече, като се преструваше на спокоен, макар че сърцето му биеše силно, както винаги, когато самураите бяха наблизо с извадени или дори полуизвадени мечове, а той нямаше подръка заредени и готови пистолет или пушка. Твърде често беше установявал последствията от мечовете им както върху европейците, така и върху техните собствени сънародници: битки и самурайски междуособици бяха нещо обикновено в и около Йокогама, Канагава и околните села. *Додзо* означава „моля“; *дете* — „излезте“. Много е важно да се използва моля и благодаря при японците. „Благодаря“ е *домо*. Използвайте го дори когато крещите — той погледна Тайърър, който все още стоеше облегнат на стената и трепереше. — Има уиски в шкафа.

— Аз съм... всичко е наред.

— Не сте, все още сте в шок. Пийнете си повечко от уискито. Сръбнете си. Щом свърша, ще ви дам нещо, което да спре гаденето. Не трябва да се беспокоите! Разбрахте ли!

Тайърър кимна. Сълзи потекоха по лицето му, той не можеше да ги спре и усети, че му е трудно да върви.

— Какво... какво ми... става? — ахна той.

— Просто шок. Не се беспокойте. Ще мине. Нормално е по време на война, а ние тук сме във война. Ще свърша скоро. После ще се оправим с онези негодници.

— Как... как ще го направите?

— Не зная. — Гласът на лекаря прозвуча остро, докато за пореден път почистваше раната с нов квадратен тампон от

намаляващата купчина — още много шиене го чакаше. — Както обикновено, предполагам, само ще ръкомахам и ще им кажа, че нашият посланик ще им даде да разберат, и ще се опитам да разбера кой ви е нападнал. Те, разбира се, ще отричат, че знаят каквото и да било; и вероятно е така — сякаш никога нищо не знаят. Те не приличат на другите хора, с които съм се сблъсквал. Не зная дали са просто глупави или умни и потайни до гениалност. Изглежда, няма да проникнем в тяхното общество — нито ние, нито нашите китайци, — нямаме никакви съюзници сред тях, не можем дори да подкупим някого от местните, който да ни помога, не можем да говорим с тях направо. Всички сме толкова безпомощни. По-добре ли се чувствате?

Тайърър бе пийнал малко уиски. Преди това бе изтрил сълзите си, дълбоко засрамен, изплакнал си бе устата и бе намокрил главата си с вода.

— Не още... но благодаря. Наред съм. Ами Струан?

Бабкот помълча и рече:

— Не зная. Човек никога не знае. — Сърцето му се сви при шума на нови стъпки, Тайърър пребледня. Почукване. Вратата се отвори веднага.

— Боже Господи — ахна Джейми Макфей, цялото му внимание се съсредоточи в кървавата маса и огромната рана в хълбока на Струан.

— Ще се оправи ли?

— Здравей, Джейми — отвърна Бабкот. — Чу ли за...

— Да, току-що идваме от Токайдо по дирите на г-н Струан. Почти бяхме изгубили надежда. Дмитрий е отвън. Вие наред ли сте, г-н Тайърър? Негодниците са насекли горкия Кентърбъри на дузина парчета и са оставили късовете на гарваните... — Тайърър отново залитна към мивката, Макфей пристъпваше притеснен към вратата. — За Бога, Джордж, г-н Струан ще се оправи ли?

— Не зная — избухна Бабкот, неговотоечно безсилие пред незнанието се превърна в гняв, той не разбираше защо някои пациенти оживяват, а други не, защо някои рани загнояват, а други зарастват. — Загубил е много кръв, закърпих едно срязано черво, три разкъсвания, остават още три вени и два мускула и да затворя раната, а само Господ знае колко мръсотия от въздуха е проникнала в раната, за да я инфектира, и дали това ще предизвика зараза или гангрена. Не зная! Не зная, дявол да го вземе! Сега се махни, по дяволите, оттук и се

оправи с онези четирима негодници Бакуфу, и разбери кой е направил касапницата, за Бога!

— Да, разбира се, извинявай, Джордж — рече Макфей сам на себе си с тревога и смяян от несдържаността на Бабкот, който обикновено оставаше невъзмутим. — Ще се опитаме... Дмитрий е с мен... Все пак научихме кой го е направил, доверихме се на един китайски съдържател на магазин в селото. Дяволски е странно, всички самураи са били от Сацума и...

— Къде, по дяволите, е тая Сацума?

— Китаецът каза, че било кралство на южния остров до Нагасаки, на шестстотин или седемстотин мили оттук и...

— Какво, по дяволите, търсят тук, а?

— Той не знаеше, но се закле, че ще нощуват в Ходогая — Филип, това е крайпътна спирка на Токайдо на не повече от десет мили оттук — и техният крал е с тях.

[1] Флорънс Найтингейл (1820–1910) — организатор и ръководител на отряд от санитарки по време на Кримската война (1853–1856), създава система за подготовка на кадри за средния и младши медицински персонал във Великобритания. ↑

3.

Санджиро, господарят на Сацума, с пронизващи и безмилостни очи, едър, брадат мъж на четирийсет и две, с драгоценни мечове, със синя мантия от най-фина коприна, погледна най-доверения си съветник.

— Добро или лошо беше нападението?

— Добро, господарю — отговори приглушено Кацумата, защото знаеше, че навсякъде е пълно с шпиони. Двамата мъже бяха сами, коленичили един срещу друг, в най-хубавото помещение на кръчмата в Ходогая, крайпътна спирка на Токайдо, на не повече от две мили навътре в сушата на колонията.

— Защо? — От шест века прадедите на Санджиро управляваха Сацума, най-богатото и най-мощно феодално владение в цяла Япония, като се изключват именията на омразните му врагове, рода Торанага, и ревностно бяха бранили независимостта му.

— Това ще създаде напрежение между шогуната и гай-джин — заяви Кацумата. Той беше слаб, корав като стомана мъж, изкусен фехтовач и най-прочутият от всички сенсеи — учители — по бойни изкуства в провинция Сацума. — Колкото повече се карат тези кучета, толкова по-скоро ще се сблъскат, а колкото по-скоро се сблъскат, толкова по-добре: това ще ни помогне най-после да съборим рода Торанага и техните марионетки, ще ти позволи да обявиш нов шогунат, нови власти на шогуна, като Сацума ще господства над тях, а ти самият ще станеш един нов роджу. — Роджу беше другото название на Съвета на петимата старейшини, който управляваше в името на шогуна.

„Един от роджу! Защо само един — помисли си наум Санджиро. — Защо не главен министър, защо не шогун — произходът ми го позволява. На шогуните от рода Торанага им стигат два и половина века. Нобусада, четирийсетият, май ще е последният — в името на баща ми, ще бъде последният!“

Този шогунат беше основан от военния диктатор Торанага през 1603 след спечелването на битката при Секигахара, където неговите войски взеха 40 600 вражески глави. Със Секигахара той елиминира цялата действаща опозиция и за първи път в историята покори Нипон, Земята на боговете, както японците наричаха своята страна, и я подчини на единно управление.

Този блестящ генерал и администратор веднага завзе цялата светска власт и с благодарност прие от без силния Император титлата шогун, най-висшия ранг за един смъртен, което го утвърди законно като диктатор. Той бързо направи своя шогунат наследствен, веднага постанови, че в бъдеще всички светски дела ще са от компетенцията на шогуна, всички духовни — на Императора.

През последните осем века Императорът, Син на небето, и неговият двор живееха изолирано в оградения със зидове императорски дворец в Киото. Само веднъж в годината той напускаше двореца, за да посети светилището на Идзу, но дори тогава оставаше скрит за всички очи, лицето му никога не се виждаше на обществено място. Оставаше скрит за всички и вътре зад зидовете, освен за най-близките от семейството си, благодарение на ревностни наследствени чиновници и древни мистични протоколи.

Така военният диктатор се разпореждаше в „Дворцовите порти“ и решаваше кой да влиза и кой да излиза през тях и де факто властваше и над Императора, и над неговото благоволение, а по този начин — над неговото влияние и власт. И макар всички японци непоклатимо да вярваха в императорската божественост, да го приемаха за Син на небето и за прям потомък на богинята на Сънцето и да считаха, че неговото родословие не е прекъсвано, откак свят светува, според историческите обичаи Императорът и неговият двор не държаха никакви армии и нямаха никакви доходи, освен отпусканите годишно от военния диктатор в неговите „Порти“, колкото на последния му скимнеше.

От десетилетия шогунът Торанага, неговият син и внук управляваха мъдро, но строго. Следващите поколения отслабиха хватката, по-низшите чиновници заграбваха все повече и повече власт, постепенно превръщаха собствените си чинове в наследствени. Шогунът остана титулуван глава, но от век или повече насам беше марионетка и все пак винаги избиран само от рода Торанага; същото се

отнасяше и за Съвета на старейшините. Сегашният шогун Нобусада беше избран преди четири години, когато беше дванайсетгодишен.

„И не за дълго, за бога“ — обеща си Санджиро и се върна към сегашния проблем, който го беспокоеше.

— Кацумата, убийствата, макар премерени, могат твърде да раздразнят гай-джин и това ще е лошо за Сацуза.

— Не виждам нищо лошо, господарю. Императорът иска гай-джин да бъдат изгонени, ти — също, както го искат и повечето даймио. Че двамата самураи са от Сацуза, също ще бъде приятно за Императора. Не забравяй, че мисията ти в Йедо беше изпълнена отлично.

Преди три месеца Санджиро бе убедил император Комей чрез посредници в императорския дворец в Киото лично да подпише няколко „воли“, които Санджиро бе предложил, и да го назначи за съпровождащ Императорския пратеник, който официално щеше да достави свитъка в Йедо и по този начин да обезпечи приемането им. Понякога беше трудно да се откаже „воля“ на императора, щом веднъж е приета. През последните два месеца той водеше преговорите и тъй като много от старейшините и техните чиновници Бакуфу се извиваха и извъртаяха, Санджиро взе надмощие и получи тяхното писмено одобрение за различни реформи, предназначени да отслабят целия шогунат. Важното беше, че сега имаше тяхното официално съгласие да анулира омразните споразумения, подписани против волята на Императора, да изгони омразните гай-джин и да затвори страната, както беше преди нежеланото пристигане и насилиствено навлизане на Пери.

— Между другото какво става с онези двама глупаци, дето напуснаха колоната и убиха без заповед? — запита Санджиро.

— Всяко деяние, което затруднява Бакуфу, ти помага.

— Съгласен съм, че гай-джин се държаха предизвикателно. Тази паплач нямаше никакво право да се намира близо до мен. Моето знаме и императорското знаме бяха на предната редица, те забраняват присъствието им.

— Затова остави гай-джин да понесат последствията от своята постъпка, дойдоха насила по нашите брегове, против волята ни, и имат опора в Йокохама. С мъжете, с които разполагаме, и чрез неочаквано нощно нападение лесно ще унищожим колонията и ще опожарим

околните села. Можем да го направим довечера и веднъж завинаги да разрешим проблема.

— Да, Йокохама, с внезапна атака. Но не можем да се доберем до флотата, не можем да смаchkаме корабите и оръдията.

— Да, господарю, а гай-джин ще трябва да отмъстят незабавно. Тяхната флота ще обстреля Йедо и ще го разруши.

— Съгласен съм, и колкото по-скоро, толкова по-добре. Само че това няма да разрушат шогуната и след Йедо те ще тръгнат срещу мен, ще нападнат моята столица Кагошима. Не мога да поема такъв риск.

— Вярвам, че Йедо ще ги задоволи, господарю. Ако тяхната база изгори, те ще трябва да се върнат на борда на корабите и да отплават обратно за Хонконг. Някога, след време, може и да се върнат, но тогава ще се наложи да стъпят на сушата със сила, за да изградят нова база. Дори още по-лошо, за да я отстояват.

— Те усмириха Китай. Военната им машина е непобедима.

— Тук не е Китай и ние не сме никакви си префърцуни малодушни китайци, та да се оставим тези мърши да ни източат кръвта или да ни сплашат до смърт. Казват, че искали само да търгуват. Добре, вие също искате да търгувате, с пушки, оръдия и кораби. — Кацумата се усмихна и вежливо добави: — Мисля си дали да не подпалим и разрушим Йокохама — разбира се, ще се престорим, че атаката е по молба на Бакуфу, по молба на шогуна, — когато гай-джин се върнат, който и да контролира шогуната *тогава*, охотно ще се съгласи да плати честно обезщетение и в замяна гай-джин щастливо ще се съгласят да скъсят своите срамни споразумения и да търгуват, спазвайки всички наложени им от нас условия.

— Те ще ни нападнат в Кагошима — рече Санджиро. — Ние не можем да ги отблъснем.

— Нашият залив е опасен за корабоплаване, не е достъпен като залива на Йедо, имаме тайна брегова артилерия, скрити холандски оръдия, всеки месец ставаме все по-силни. Такова военно действие на гай-джин ще обедини всички даймио, всички самураи и цялата страна в непреодолима сила под твоето знаме. Армиите на гай-джин не могат да печелят на сушата. Това е Земята на боговете, боговете също ще ни се притекат на помощ — каза пламенно Кацума, макар че изобщо не вярваше в това; той манипулираше Санджиро и го правеше от години.

— Защо божественият вятър, вятърът камикадзе, който разгроми

армадите на монголския Кублай хан преди шестстотин години, да не духне отново?

— Наистина — отговори Санджиро. — Боговете ни спасиха тогава. Но гай-джин са гай-джин и са подли, и кой знае каква злина могат да измислят. Глупаво е да ги подтикваме към морско нападение, докато нямаме военни кораби — макар че да, боговете са на наша страна и ще ни пазят.

Кацумата се изсмя наум. Няма богове, никакви богове, нито небеса, нито живот след смъртта. Глупаво е да се вярва на тия приказки, на глупавите гай-джин и техните глупави догми — вярвам на това, което е казал великият диктатор генерал Накамура в предсмъртното си стихотворение:

*От нищото към нищото,
замъкът Осака и всичко,
което някога съм сътворил,
е сън в съня.*

— Колонията на гай-джин е в твоите ръце, както никога преди. Онези двама младежи, очакващи присъда, показаха пътя. Моля те, тръгни по него — Кацумата се поколеба и още повече снижи гласа си:
— Според слуховете, господарю, те били законспирирани шиши.

Очите на Санджиро се стесниха още повече.

Шиши — мъже на духа, наречени така заради своята храброст и делата си — бяха млади бунтовници, подели организирането на нечувано въстание срещу шогуната. Те бяха съвсем ново явление, смяташе се, че наброяват не повече от сто и петдесетина в цяла Япония.

Шогунатът и повечето даймио ги имаха за терористи и луди и следователно трябваше да бъдат смазани.

За повечето самураи, в частност за редовите войни, *шиши* бяха монархисти, които водеха унищожителна битка за доброто, като искаха да принудят всички от рода Торанага да се откажат от шогуната и да върнат цялата власт на Императора, от когото, те пламенно вярваха в това, военният диктатор Торанага я бе узурпирал преди два и половина века.

За много обикновени хорица, селяни, търговци и в частност за Свободния свят^[1] на гейшите и увеселителните домове, шиши бяха предмет на легенди — възпявани, оплаквани и обожавани.

Всички шиши бяха самураи, млади идеалисти, повечето идваха от феодалните владения Сацума, Чошу и Тоса, неколцина бяха фанатични ксенофоби, повечето бяха ронини — мъже-вълни, защото бяха волни като вълните самураи, останали без господари, или самураи, прокудени от господарите си за неподчинение, или престъпници, избягали от провинциите си, за да се спасят от наказание, или избягали по свой избор; те вярваха в нова, безбожна ерес: че имат по-висш дълг от дълга към господаря, към семейството — дълга да помогнат на Императора да управлява сам.

Преди няколко години разрастващото се движение на шиши образува малки, тайни бойни групи, зaeли се да преоткрият бушидо — древни самурайски умения за самодисциплина, дълг, чест, смърт, изкуството да се бият с мечове и други военни упражнения, отдавна изчезнали умения — като се изключат неколцината сенсей, които поддържаха бушидо живо. През последните два и половина века Япония живееше в мир под суворото управление на Торанага, а то забраняваше военни действия в земя, където векове наред се бе водила всеобща гражданска война.

Шиши започнаха да се срещат предпазливо, да разискват и планират. Училищата по фехтовка станаха центрове на недоволните фанатици и в тяхната среда се появиха радикали, някои добри, други лоши. Но една обща нишка свързваше всички — бяха фанатични противници на шогуната и се противопоставяха на разрешението японските пристанища да бъдат отворени за чужденци и чуждестранна търговия.

Накрая, през последните четири години, те бяха предприели спорадични атаки срещу гай-джин и започнаха да организират безprecedентен, всеобщ бунт срещу законния владетел, шогуна Нобусада, срещу всемогъщия Съвет на старейшините и срещу Бакуфу, които на теория осъществяваха неговите повели, като направляваха всички страни на живота. Шиши имаха универсален боен зов соно-джой: „Чест на Императора и вън варварите“, и се бяха заклели, каквото и да им струва, да отстроят всекиго от пътя си.

— Дори ако са шиши — рече ядосано Санджиро, — не мога да позволя такова публично неподчинение, колкото и да е основателно, да мине ненаказано; съгласен съм, че тези гай-джин трябваше да слязат от конете и да коленичат, както е обичаят, и да се държат като цивилизовани хора, да, те предизвикаха моите войни. Но това не извинява тези двамата.

— Съгласен съм, господарю.

— Тогава посъветвай ме — продължи Санджиро раздразнено. — Ако те са шиши, както казваш, и ги смачкам или им заповядам да си направят сепуку, ще ме убият, преди да е изтекъл месецът, независимо от многобройната ми охрана — не се опитвай да го отречеш, аз зная. Отвратително е, че са толкова силни, макар повечето да са обикновени гоши.

— Може би в това е силата им, господарю — отвърна Кацумата. Гоши бяха най-низшата класа самураи, главно от бедни селски семейства на самураи, нещо като старовремските селски войни, почти без изгледи да получат образование и следователно без никаква надежда за повишение, без никаква надежда гледищата им да бъдат взети под внимание или дори изслушани от низшите власти, камо ли от даймио. — Те няма какво да губят, освен живота си.

— Ако някой има оплакване, аз го изслушвам; разбира се, че го изслушвам. Избраните хора получават специално образование, поне някои от тях.

— Защо не им позволим да водят нападението срещу гай-джин?

— А ако няма никаква атака? Не мога да ги предам на Бакуфу, немислимо е, или на гай-джин!

— Повечето шиши са само млади идеалисти без мозък и цел. Малцина са онези, които създават неприятности и са извън закона, и от които тази земя няма нужда. Обаче някои могат да са ценни, стига да се използват правилно — един шпионин ми каза, че по-големият, Шорин, е бил в групата, която е нападнала и убила Главния министър И.

— Со ка!

Това се бе случило преди четири години. Въпреки всички съвети И, който беше виновник за интригите около издигането на момчето Нобусада за шогун, на всичко отгоре бе предложил крайно неподходящия брак между момчето и дванайсетгодишната природена

сестра на Императора, и най-лошото от всичко — бе преговарял и подписал омразните споразумения. Неговата смърт не породи съжаление, особено у Санджиро.

— Изпрати да ги повикат.

Сега в приемната прислужничка сервираше чай на Санджиро. Кацумата седеше до него, наоколо чакаха десет от личните му телохранители. Всички бяха въоръжени, с изключение на двамата коленичили младежи, макар че мечовете им лежаха на татамите и лесно можеха да ги достигнат. Нервите им бяха опънати, но те не показваха нищо. Прислужничката се поклони и излезе, потискайки страха си. Санджиро не забеляза кога го бе сторила. Вдигна изящна малка порцеланова купичка от подноса и сръбна от чая. Вкусът на чая му хареса и той се зарадва, че управлява, а не го управляват, като се преструваше, че изучава купичката, възхищава й се, а всъщност вниманието му бе изцяло насочено към младежите. Те чакаха невъзмутимо, защото знаеха, че времето им е дошло.

Санджиро не знаеше нищо за тях, с изключение на онова, което му бе казал Кацумата: и двамата бяха гости, пехотинци като бащите си. Всеки имаше възнаграждение от една коку годишно — мярка за сух ориз, около пет бушела; това се смяташе достатъчно да изхрани едно семейство за една година. И двамата бяха от селата близо до Кагошима. Единият беше на деветнайсет, другият — ранен и с превързана ръка — на седемнайсет. Младежите бяха ходили в подбрано самурайско училище за надарени в Кагошима, което той бе открил преди двайсет години. Тези училища даваха извънредно обучение, включващо и уроци от внимателно подбрани холандски ръководства. И двамата бяха добри ученици, и двамата не бяха женени, и двамата прекарваха свободното си време в усъвършенстване на фехтовката си и в обучение. И двамата бяха подходящи за повишение. По-големият се казваше Шорин Анато, а по-младият — Ори Риола.

Тишината стана още по-потискаща.

Санджиро рязко заговори на Кацумата, сякаш двамата младежи не съществуваха:

— Ако някой от моите хора, колкото и да е достоен, колкото и да е предизвикан, каквато и да е причината, извърши насилиствено деяние,

за което аз не съм го упълномощил, и не успееш да избяга, ще се наложи суроно да се разправя с него.

— Да, господарю.

Той видя как проблеснаха очите на съветника му.

— Глупаво е да бъдат непокорни. Щом такива мъже искат да останат живи, единственото им спасение е да избягат и да станат ронини дори и да се наложи да загубят възнаграждението си. Жалко за живота им, ако се случи да са достойни. — После вдигна очи към младежите и ги огледа внимателно. За своя изненада не прочете нищо по лицата им, само същата тържествена невъзмутимост. Санджири застана нащрек.

— Съвсем си прав, господарю, както винаги — добави Кацумата.

— Възможно е такива мъже, ако наистина са хора на честта и като знаят, че са нарушили твоето спокойствие, и като знаят, че нямаш друг избор, освен да ги накажеш суроно, възможно е тези специални мъже, дори и като ронини, пак да охраняват твоите интереси. Може би дори твоите бъдещи интереси.

— Такива мъже не съществуват — отсече Санджири, тайно доволен, че съветникът му се съгласи с него. После обърна безмилостните си очи към младежите.

И двамата се опитаха да издържат на погледа му, но се затрудниха. Сведоха очи. Шорин, по-големият, измърмори:

— Има, има такива мъже, господарю.

Настъпи още по-сурова тишина, докато Санджири изчакваше и другият младеж да разкрие намеренията си. Тогава по-младият Ори кимна неуловимо с наведената си глава, постави дланите си върху татамите и се поклони още по-ниско.

— Да, господарю, съгласен съм.

Като начало Санджири остана доволен; без никакви разходи той се сдоби с тяхната вярност и с двама шпиони в движението, за които щеше да отговаря Кацумата.

— Такива мъже ще са полезни, ако съществуват. — Гласът му беше оствър и категоричен. — Кацумата, напиши незабавно едно писмо до Бакуфу, като ги информираш, че двама гоши, наречени... — Той се замисли за момент, без да обръща внимание на шумоленето в стаята, — впиши каквито имена искаш... се отделиха от колоната и убиха някакъв гай-джин заради неговото предизвикателно и нагло

отношение; гай-джин бяха с пистолети, насочени заплашително към моя паланкин. Тези двама мъже, раздразнени като всичките ми хора, се спасиха, преди да успея да ги заловя и завържа. — Той отново погледна младежите. — Колкото до вас, вместо присъда, двамата ще идете на първата си нощна стража.

Кацумата бързо каза:

— Господарю, ще разрешите ли да ви предложа да добавите в писмото, че са прокудени, обявени за ронини, възнагражденията им са спрени, а за главите им е обявена награда.

— Две коку. Изпрати го в техните села, когато се върнем. — Санджиро извърна очи към Шорин и Ори и им махна да изчезват. Младежите се поклониха ниско и си тръгнаха. Беше му приятно да види потта по гърба на кимоната им, макар след победът да не беше горещ.

— Кацумата, за Йокохама — започна той меко, когато отново останаха сами. — Изпрати някои от нашите най-добри шпиони да видят какво става там. Заповядай им да се върнат, преди да падне нощта, и нареди всички самураи да бъдат в бойна готовност.

— Слушам, господарю. — Кацумата не си позволи да се подсмихне.

Когато младежите напуснаха Санджиро и минаха през кордоните на охраната, Кацумата ги настигна.

— Последвайте ме. — Поведе ги през криволичещите градини към странична врата, оставена, както обикновено, без охрана.

— Идете веднага в Канагава, в кръчмата на Среднощните цветя. Къщата е безопасна, там ще има и други приятели. Побързайте.

— Но, сенсей — отвърна Ори, — първо трябва да си приберем другите мечове, оръжието и парите, и...

— Тихо! — Кацумата ядосано бръкна в ръкава на кимоното си и им даде малка кесия с няколко монети в нея. — Вземете това и го върнете удвоено като наказание за нахалството си. По залез-слънце ще наредя на неколцина да тръгнат след вас със заповедта да ви убият, ако ви хванат на една *ri* оттук. — *Ri* беше мярка за дължина, около левга или около три мили.

— Да, сенсей, извинете, че бях толкова груб.

— Извинението ти не се приема. И двамата сте глупаци. Трябваше да убиете и останалите варвари, не само един — и най-вече момичето; това щеше да накара гай-джин да побеснеят от ярост! Колко пъти съм ви казвал? Те не са цивилизовани като нас и гледат на света, религията и жените различно! Вие сте глупави. Вие сте тъпаци! Започнахте добра атака, после се отказахте да настъпите безмилостно, без да мислите за собствения си живот. Поколебахте се! И загубихте! Тъпаци! — повтори Кацумата. — Забравихте всичко, на което ви научих. — Разярен, той жестоко удари с опакото на ръката си Шорин в лицето.

Шорин веднага се поклони, измърмори жалко извинение, че е станал причина сенсия да загуби уа, да загуби вътрешната си хармония, като си държеше главата наведена и отчаяно се опитваше да надвие болката. Ори стоеше изпънат като струна в очакване на следващия удар. От удара му остана пареща синина. И той тутакси се извини с хленчене, и изплашен продължи да държи наведена пулсиращата си глава. Веднъж един техен съученик, най-добрият от групата им, беше отговорил на Кацумата грубо по време на бойно упражнение. Без да се колебае, Кацумата прибра меча си в ножницата, нападна го с голи ръце, обезоръжи го, унизи го, счупи и двете му ръце и го прогони в селото му завинаги.

— Моля, извинете ме, сенсей — повтори Шорин, като имаше предвид този случай.

— Вървете в кръчмата на Среднощините цветя. Щом изпратя съобщение, незабавно се подчинете на всички мои изисквания, втора възможност няма да имате. Разбрахте ли?

— Да, да, сенсей, моля, извинете ме — измърмориха те заедно, запретнаха кимоната си и побягнаха, благодарни, че са извън обсега му и по-изплашени от него, отколкото от Санджиро. Кацумата им беше главен учител от години и в бойното изкуство, и тайно — в други изкуства: стратегия, минало, настояще и бъдеще, защо Бакуфу не бяха изпълнили дълга си, а хората от рода Торанага — своя, защо трябва да има промяна и как да я постигнат. Кацумата беше един от малкото законспирирани шиши *хатамото* — уважаван васал с постоянен достъп до своя господар, старши самурай с персонална годишна заплата от хиляда коку.

— Ийе, да бъдеш толкова богат — бе прошепнал Шорин на Ори, когато за първи път разбраха това.

— Парите са нищо, нищо. Сенсей казва, че когато човек има власт, не се нуждае от пари.

— Съгласен съм, но помисли за семейството си, за баща си и за моя, и за дядо си, те биха могли да си купят малко собствена земя и няма да им се налага да обработват чуждите ниви... нито пък ние ще работим като сега от време на време, за да припечелим допълнително.

— Прав си — съгласи се Ори.

Шорин се изсмя.

— Не трябва да се беспокоим, никога няма да получим и сто коку, а ако ги имаме, щяхме просто да изхарчим своя дял по момичета и саке и да станем даймио в Свободния свят. Хиляда коку — това е цяло съкровище!

— Не, не е — отговори Ори. — Не забравяй какво ни каза сенсия.

По време на една тайна среща със специалната си група от последователи Кацумата бе казал: „Печалбата на Сацума се равнява на седемстотин и петдесет хиляди коку и принадлежи на нашия господар, даймио, за да я разпределя, както сметне за необходимо. Това е друг обичай, който новата администрация ще промени. Когато ни се представи голямата възможност, печалбата от феодалното владение ще се разпределя от местен съвет, състоящ се от мъдри мъже, избрани от всички самурайски класи, на всяка възраст, които ще се погрижим да притежават необходимата мъдрост и да са доказали, че са хора на честта. Така ще става във всички феодални владения, като страната ще се управлява от върховен държавен съвет в Йедо или Киото, изграден също от самураи на честта — под ръководството на Сина на небето.“

— Сенсей, казахте всеки? Мога ли да попитам, това ще включва ли Торанагите? — бе попитал Ори.

— Ако човекът е достоен, няма да има изключение.

— Сенсей, като става дума за Торанагите, знае ли някой какво е истинското им богатство, колко земи контролират?

— След Секигахара Торанага пое земите от мъртвите си врагове, носещи годишен доход от около пет miliona koku, около една трета от цялото богатство на Нипон отива за него и за семейството му. За вечни времена.

В слизаната тишина, която последва, Ори бе изрекъл техните мисли:

— С такова голямо богатство ние... ние щяхме да имаме най-голямата флота в света с всички воиници и нужните ни оръдия и пушки, щяхме да имаме най-добрите войски с най-добрите пушки, щяхме да изхвърлим всички гай-джин!

— Можем дори да поведем война срещу тях и да разширим бреговете си — бе добавил тихо Кацумата. — И да изтрием предишния срам.

Те веднага бяха схванали, че той намеква за *тайро*, генерал Акамура, непосредствения предшественик на Торанагите, и феодален владетел, велик селски генерал, който тогава притежавал „Портите“ и от Императора, с благодарност му била присъдена най-високата възможна титла за човек от низш произход, *тайро*, т.е. диктатор, а не шогун, за която той ламтял, но никога не успял да получи.

След като покорил цялата страна, склонявайки своя противник Торанага да се закълне в преданост за вечни времена към него и неговите наследници, диктаторът съbral огромна армада и започнал голям военен поход срещу Чосон, или Корея, както понякога я наричат, за да просвети тази страна и да я използва като междинно стъпало към трона на Дракона в Китай. Но армиите му се провалили и скоро позорно отстъпили — както в миналите епохи, преди векове, японците се бяха задавили на два пъти, също толкова гибелно, с този костелив орех — китайския трон.

— Подобен срам трябва да бъде изтрит — както и срамът от Синовете на небето, нанесен им от Торанагите, които узурпираха властва на Накамура, след смъртта му изтребиха жена му и синовете му, изравниха техния замък в Осака със земята и от много време плячкосват наследството на Сина на небето! *Соно-джой!*

— *Соно-джой!* — бяха отговорили те пламенно.

По здрач младежите започнаха да се изморяват, изтощени от стремителния бяг. Но никой не искаше да си го признае пръв, затова препускаха, докато стигнаха края на гората. Сега пред тях се разстилаха оризищата от двете страни на Токайдо, които водеха към покрайнините на Канагава и към бариерата. Брегът оставаше отдясно.

— Нека... нека спрем за малко — рече Ори, ранената му ръка пулсираше, главата го болеше, боляха го и гърдите, но той с нищо не го показваше.

— Добре. — И Шорин дишаше тежко, и изпитваше същата болка, ала се засмя. — Слаб си като баба. — Избра си сухо местенце на земята и приседна с благодарност. После внимателно се заоглежда наоколо, като се опитваше да възстанови дишането си.

Токайдо беше пуст. Бакуфу напълно бяха забранили пътуването нощем и подлагаха на неумолим кръстосан разпит и наказание всеки пътник, ако той нямаше извинение. Няколко носачи и последните пътници търчаха към бариерата на Канагава, всички други благополучно се кърпеха или гуляеха из кръчми по свой избор — от каквото гъмжаха пощенските градове. По целия Токайдо се спускаха дървените бариери на свечеряване и не се вдигаха до зори, винаги охранявани от местни самураи.

През залива можеха да се видят петролните фенери по стъргалото и в някои от къщите на колонията, както и тези по закотвените кораби. Ярък полумесец изгряваше на хоризонта.

— Как е ръката ти, Ори?

— Добре е, Шорин. Ние сме на повече от едно *ри* от Ходогая.

— Да, но няма да се почувствам в безопасност, докато не стигнем кръчмата. — Шорин започна да масажира врата си, за да облекчи болката в него и в главата си. Ударът на Кацумата го бе зашеметил. — Докато бяхме при господаря Санджиро, мислех, че сме свършени. Мислех, че ще ни осъди на смърт.

— И аз — когато заговори, Ори се почувства зле, ръката му пулсираше, както и запъхтените му гърди, лицето му още пламтеше. Махна разсейно със здравата си ръка и разгони рояк нощи насекоми. — Ако той... бях готов да грабна меча си и да го пратя на оня свят преди той нас.

— Аз също, но сенсия ни наблюдаваше много строго и щеше да убие и двама ни, преди да сме померъднали.

— Да, пак си прав. — По-младият потръпна. — Неговият удар почти ми откъсна главата. Ийе, толкова е силен, че не е за вярване! Радвам се, че е на наша страна, а не срещу нас. Той ни спаси, само той. Върти господаря Санджиро на малкия си пръст. — Внезапно Ори

помръкна. — Шорин, докато чаках, аз... за да се окуража, съчиних предсмъртното си стихотворение.

Лицето на Шорин прие същия тържествен израз.

— Мога ли да го чуя?

— Да.

Соно-джой за залеза.

Нищичко не губя,

В нищото

аз скачам.

Шорин размисли над стихотворението, наслади се на хармонията на думите и на дълбокия подтекст. После рече изтежко:

— Мъдър е самураят, съчинил предсмъртно стихотворение. Още не съм успял да сторя това, но ще го направя, после целият останал живот е като дар божи. — Той завъртя глава наляво и надясно, ставите и сухожилията му изпукаха и се почувства по-добре. — Знаеш ли, Ори, Сенсей беше прав, ние наистина се поколебахме, затова загубихме.

— Аз се поколебах, прав е, можех да убия момичето лесно, но видът ѝ сякаш ме парализира. Никога не съм... чуждоземските ѝ дрехи, лицето ѝ — като странно цвете с един такъв нос подобно на чудовищна орхидея, с две големи и сини петна, увенчани с жълти тичинки, тези невероятни очи, очи на сиамска котка, и буйната сламена коса под смешната шапка, толкова отблъскваща, но и толкова... толкова привлекателна. — Ори се изсмя нервно. — Бях като омагьосан. Сигурно е ками^[2] от варварските краища.

— Свали ѝ дрехите и ще стане съвсем обикновена, но дали ще е привлекателна... не зная.

— И аз мислих за това, чудех се как ще изглежда. — Ори погледна луната за момент. — Ако легна с нея... Мисля, че аз ще съм мъжкия паяк, а тя — женския.

— Мислиш, че тя ще те убие след това ли?

— Да, ако легна с нея, насила или не, тази жена ще ме убие. — Ори махна във въздуха, насекомите се превръщаха в напаст. — Никога не съм виждал жена като нея — нито пък ти. Забеляза я, нали?

— Не, всичко се случи толкова бързо, опитвах се да убия големия грозен мъж с пистолета, а после тя вече беше избягала.

Ори се загледа в мъждукащите светлинни на Йокохама.

— Чудя се как ли се казва, какво е направила, когато се е върнала там. Никога не съм виждал... тя беше толкова грозна, но все пак...

Шорин усети безпокойство. Обикновено Ори едва забелязваше жените, само ги използваше, когато се нуждаеше от тях, оставяше ги да го забавляват, да го обслужват. Като се изключеше обожаваната му сестра, не можеше да си спомни Ори да е обсъждал някоя жена преди.

— Карма.

— Да, карма. — Ори намести превръзката си по-удобно, туптенето се усили. Кръв изби изпод платното. — И така да е, не зная дали загубихме. Трябва да чакаме, трябва да сме търпеливи и да видим какво ще се случи. Винаги сме възнамерявали при първа възможност да тръгнем срещу гай-джин — бях прав, — трябаше да се нахвърлим срещу тях в онзи момент.

Шорин се изправи.

— Изморих се от толкова мислене и от ками, и от смъртта. Ще опознаем смъртта много скоро. Сенсей ни подари живота за *соонджой*. От нищо в нищо — ала сега имаме пред себе си още една нощ, нека да ѝ се порадваме. Баня, саке, храна, после някоя истинска дама на нощта, сочна и уханна... — Той тихо се засмя. — Цвете, а не орхидея, с красив нос и нормални очи. Нека...

Той мълкна. На изток откъм Йокохама отекна гръм от корабно сигнално оръдие. После сигнална ракета за кратко освети мрака.

— Това нещо обикновено ли е?

— Не зная. — Пред себе си съзираха само фенерите на първата бариера. — През оризищата е по-добре, след това можем да заобиколим охраната.

— Да. По-добре е да пресечем пътя и да се приближим до брега. Няма да очакват нарушители оттам, ще можем да избегнем патрулите, а и до кръчмата е по-близо.

Те се снижиха и притичаха през пътя, после поеха по една пътека, която пресичаше полята, неотдавна засети със зимен ориз. Внезапно спряха. Откъм Токайдо се чу тропот на приближаващи коне и подрънкане на оглавници. Хвърлиха се на земята, почакаха миг,

после ахнаха. Десет унiformени драгуни, въоръжени с карабини и предвождани от един офицер, галопираха откъм завоя.

Самураите на бариерата веднага забелязаха войниците и им извикаха предупредително. Други наизскачаха от бараките, за да се присъединят към тях. Скоро до бариерата се строиха около двайсетина човека, с един офицер начело.

— Какво ще правим, Ори? — прошепна Шорин.

Ще чакаме.

Докато наблюдаваха, старшият самурай вдигна ръка.

— Стойте! — извика той, после кимна леко вместо поклон, както се полага на по-висш към по-низш.

— Вашето нощно пътуване разрешено ли е? Ако обичате, дайте ми документите си.

Ори кипна от явното нахалство на офицера гай-джин, който спря на десет крачки от бариерата, извика нещо на своя странен език и повелително се насочи към самурая, за да го накара да вдигне бариерата, без да слезе от коня, нито пък да се поклони учтиво, както го изискваше обичаят.

Офицерът гай-джин изляя някаква заповед. Хората му тутакси свалиха карабините си, насочиха ги към самураите и след втора рязка заповед дадоха едновременен залп във въздуха. Веднага презаредиха и се прицелиха право в охраната преди още звукът от залпа да бе замръял и из цялата околност да настъпи тишина.

Шорин и Ори зяпнаха. През цялото време пушките са били заредени с барут и сачми.

— Това са пушки със задно пълнене, с новите патрони — прошепна Шорин развлнувано. И двамата не бяха виждали тези последни изобретения, само бяха чували за тях. Самураите бяха поразени. — Ийе, забеляза ли колко бързо презаредиха! Чувал съм, че един войник може лесно да стреля десет пъти с един и същи пълнител.

— Ами видя ли колко са дисциплинирани, Шорин, и конете им също, те почти не помръднаха!

Офицерът гай-джин отново надменно ги подканя да вдигнат бариерата с несъмнената заплаха, че ако не му се подчинят тутакси, самураите до един ще са мъртви.

— Остави ги да минат — нареди старшият самурай.

Драгунът офицер пренебрежително пришпори напред, очевидно без да се бои, последван от своите хора със сурови лица и заредени пушки. Никой от тях не благодари на охраната и не отвърна на учтивите поклони.

— Ще докладвам за случая веднага и ще поискам извинение! — рече самураят, вбесен от оскърбителното им държание, но опитвайки се да не го покаже.

Щом преминаха, бариерата се спусна отново и Ори прошепна яростно:

— Какви отвратителни обносци. Но какво друго би могъл да направи срещу тези пушки?

— Трябваше да ги нападне и убие, преди да умре. Аз нямаше да постъпя като този страхливец... Щях-да ги нападна и да умра — рече Шорин с разтреперани от гняв колене.

— Да, мисля, че... — Ори мълкна, гневът му се изпари При внезапно хрумналата му мисъл. — Хайде — прошепна той настойчиво.
— Ще разберем къде отиват... може би ще успеем да откраднем някоя от тези пушки.

[1] Има се предвид некрепостните. ↑

[2] Божество (яп.). — Б.пр. ↑

4.

Кралската военноморска лодка изскочи от здрачината и бързо заплава към пристана на Канагава. Беше стабилна — от камък и дърво, — не като другите, които кръстосваха край брега, и с дързък надпис на английски и японски: „Собственост на Британската на Нейно величество легация, Канагава — нарушителите ще бъдат наказвани.“

Матросите гребяха бързо, а лодката беше натъпкана с въоръжени моряци. Тънка алена ивица все още поръбваше западния хоризонт. Морето се вълнуваше, луната изгряваше красиво, свеж вятър раздухваше облаците.

Един от гренадирите на легацията чакаше в края на кея. До него стоеше китаец с кръгло лице, облечен с дълга дреха с висока яка и държеше петролна лампа на прът.

— Греблата, спри! — заповяда боцманът.

Всички гребла начаса бяха прибрани, най-предният гребец скочи на кея и върза лодката за кнекта — моряците го последваха незабавно, спазвайки военната дисциплина, и се строиха за отбрана с готови пушки, а сержантът им огледа терена. На кърмата стоеше един военноморски офицер. И Анжелик Ришо. Той й помогна да слезе на брега.

— Добър вечер, господине, госпожо — рече гренадирът, който отдаде чест на офицера. — Това е Лим, помощник е в легацията.

Лим се заплесна по девойката.

— Добър вечер, гусине, вие дойде тук много бързо, бързо, хей. Госпожица дойде, няма значение.

Анжелик беше нервна и разтревожена, носеше шапчица и синя копринена пълтна рокля, с шал в тон, който идеално подчертаваше нейната бледост и русата ѝ коса.

— А г-н Струан, как е той?

Войникът любезно отвърна:

— Не зная, госпожо, госпожице, доктор Бабкот е най-добрият по тези води, така че горкият човек ще се оправи, ако е рекъл Господ. Ще

бъде много поласкан да ви види — питаше за вас. Не ви очаквахме преди съмване.

— А г-н Тайърър?

— Той е добре, госпожице, само повърхностна рана. Най-добре ще е да вървим.

Лим рече раздразнено:

— Айиайя, не далеч. Бърже, бърже, няма значение. — Той вдигна лампата и се отдалечи в нощта, мърморейки си оживено на кантонски диалект^[1].

„Нахален негодник“ — помисли си офицерът. Беше висок лейтенант от Кралските военноморски сили, казваше се Джон Марлоу. Така или иначе последваха китаецът. Моряците веднага образуваха защитна преграда, разузнавачите излязоха напред.

— Добре ли сте, г-це Анжелик? — попита офицерът.

— Да, благодаря. — Тя пристегна шала по-плътно на раменете си, като внимаваше къде стъпва. — Каква ужасна миризма!

— Боя се, че това е от тора, който те използват за наторяване, както и от ниския отлив. — Марлоу беше на двайсет и осем, с жълтеникаво рижава коса и сиво-сини очи, иначе капитан от кораба на Нейно величество „Пърл“, парна фрегата с 21 оръдия, но сега временно изпълняващ длъжността лейтенант на флагмана, пряко подчинен на адмирал Кетърър. — Искате ли носилка?

— Благодаря ви, добре съм.

Лим вървеше малко по-напред и им осветяваше пътя по тесните пусты улици. В Канагава беше тихо, макар че от време на време иззад високите стени, пронизани тук-там от малки залостени портички, избухваше буен пиянски смях, мъжки и женски. Висяха множество декоративни табели на японски.

— Това кръчми и хотели ли са? — попита тя.

— Предполагам, че е така — рече Марлоу деликатно.

Лим ги чу и се изсмя тихо. Неговият английски беше перфектен — беше го учили в мисионерското училище в Хонконг. Според инструкцията той внимателно криеше този факт и винаги използваше пиджин, като се преструваше на глупав; по този начин научаваше много тайни, които имаха огромна стойност за него и за неговите началници от Тонг^[2], както и за техния водач — славния Чжан, Гордън Чжан, компрадора на компания Струан. Компрадор е човек,

обикновено от добро евразийско семейство, необходим като посредник между европейските и китайските търговци, който свободно владее английски език и китайските диалекти и в чиито ръце са съсредоточени поне десет процента от всички сделки.

„О, надута, млада госпожице, преливаща от незадоволена страст — мислеше развеселено Лим, тъй като знаеше много неща за нея, — чудя се, кой от тези смрадливи кръглооки пръв ще те разтвори широко и ще влезе в също толкова миризливата ти женска порта? Наистина ли е толкова недокосната, колкото се преструващ, или внукът на Зеленоокия дявол Струан вече се е насладил на облаците и дъждъа? В името на всички богове, големи и малки, доста скоро ще го узная, защото твоята прислужничка е дъщеря на третата братовчедка на сестра ми. Вече зная, че късите ти косъмчета отдолу се нуждаят от оскубване, че са руси като косата ти и прекалено гъсти, за да задоволят цивилизиран човек, но навярно се харесват на варварите. Пфу!

Айиайя, но животът е интересен. Обзалагам се, че това нападение ще причини на двамата чужди дяволи и на говноядците по тези острови много проблеми. Чудесно! Дано всичките се издавят в собствените си лайна!

Интересното е, че внукът на Зеленоокия дявол е тежко ранен и така продължава лошата джос на всички мъже от неговия род, интересно, че нашият най-бърз куриер вече носи новината тайно към Хонконг. Колко съм умен. Но нали съм от Средното кралство и, разбира се, съм по-висше същество.

Ала лошият вятър за един е добър за друг. Новината сигурно страшно ще снижи цената на акциите на Търговската къща. С тази предварителна информация аз и приятелите ми ще спечелим много. В името на всички богове, ще заложа десет процента от печалбата си на следващите надбягвания в Хепи Вали за коня с номер четиричайсет, днешната дата според варварското летоброене.“

— Хо! — извика той и посочи с ръка. Централните кули на храма се извисяваха над уличките и сокаците сред мънички едноетажни къщички, всички отделени една от друга, макар и скучени като кутийки на медена пита.

Двама grenadiри и един сержант стояха на стража пред портата на храма, добре осветена с петролни лампи, а до тях — Бабкот.

— Здравей, Марлоу — рече той усмихнат. — Това е неочеквано удоволствие, добър вечер, госпожице. Какво е...

— Извинете, докторе — прекъсна го Анжелик, като се взря в него, поразена от ръста му, — но чухме, че Малкълм, г-н Струан, бил тежко ранен.

— Съсечен е доста лошо, заших го и сега спи дълбоко — отвърна Бабкот непринудено. — Дадох му успокоително. Ще ви заведа при него след секунда. Какво става, Марлоу, защо...

— А Филип Тайърър? — пак го прекъсна тя. — И той ли е тежко ранен?

— Само повърхностна рана, госпожице, няма с какво да им помогнете в момента, и двамата са упоени. Защо водите моряците, Марлоу?

— Адмиралът смята, че е по-добре да имате малко допълнителна охрана — в случай на евакуация.

Бабкот подсвирна.

— Сериозна ли е работата?

— Точно сега се провежда съвещание. Адмиралът, генералът, сър Уилям заедно с френски, руски и американски представители и... и търговското братство — добави Марлоу сухо. — Предполагам, че е доста разгорещено. — Той се обърна към сержанта от Кралската флота: — Охранявайте легацията, сержант Кръмп, по-късно ще инспектирам постовете — и добави към пехотинския сержант: — Моля, окажете на сержант Кръмп помощта, от която се нуждае, разквартирайте хората му и т.н. Вашето име, моля?

— Тауъри, господине.

— Благодаря ви, сержант Тауъри.

Бабкот каза:

— Може би и двамата ще ме последвате? Чаша чай?

— Благодаря ви, не — отвърна тя, като се опитваше да бъде учтива, но нетърпението я глаждеше, а и не харесваше начина, по който англичаните запарваха чая и го предлагаха с повод и без повод.

— Искам да видя г-н Струан и г-н Тайърър.

— Разбира се, веднага. — Лекарят, вече преценил, че тя е на път да се разплаче всеки момент, реши, че наистина ще й е нужна чаша чай, може би с капка бренди в него, за приспивателно, преди да си

легне. — Боя се, че младият Филип, горкото момче, беше изпаднал в шок — трябва да е било ужасно и за вас.

— Той добре ли е?

— Да, всичко е наред — повтори Бабкот търпеливо. — Елате, вижте сама. — Поведе я през двора, ала ги спря чаткане на копита и дрънчене на оглавници. За тяхна изненада видяха, че пристига драгунски патрул.

— Боже мой, това е Палидар — възклика Марлоу.

— Той пък какво прави тук?

Насреща им офицерът драгун отдале чест на моряците и гренадирите и слезе от коня.

— Продължавайте — рече Палидар, без да забелязва Марлоу, Бабкот и Анжелик. — Шибаните негодници, японците, опитаха да ни спрат на пътя, за Бога! За нещастие копелетата си промениха проклетите намерения, инак вече да са изпукали на майната си... — Той видя Анжелик и млъкна ужасен. — Боже Господи! Ох, искам да кажа, че аз... че много, ужасно съжалявам, госпожице, аз, ами, аз не разбрах, че има дами... О, здравейте, Джон, докторе.

Марлоу отговори:

— Здравей, Сетри. Г-це Анжелик, разрешете да ви представя чистосърденния капитан Сетри Палидар от Осми драгунски на Нейно величество. Г-ца Анжелик Ришо.

Тя кимна едва забележимо, а капитанът се поклони някак скован:

— Аз, ъъъ, много, ужасно съжалявам, госпожице. Докторе, изпратен съм да охранявам легацията в случай на евакуация.

— Адмиралът вече изпрати нас тук за тази цел — намеси се оживено Марлоу, — мен и моряците.

— Можете да ги разпуснете, ние вече сме тук.

— Вървете... Предлагам ви да попитате за нови заповеди. Утре. Междувременно аз съм старши офицер и поемам командването. Старши по служба. Докторе, може би ще заведете дамата да види г-н Струан.

Бабкот загрижено наблюдаваше двамата млади наежени един срещу друг мъже, тъй като харесваше и двамата. Приятелски настроени на пръв поглед, смъртни врагове в душата си. „Тези две бичета ще се срятат един другого някой ден. Господ да им е на помощ, ако стане заради жена.“

— Ще ви видя и двамата по-късно. — Бабкот хвана французойката под ръка и я поведе.

Офицерите ги изпратиха с поглед. Тогава брадичката на Палидар щръкна.

— Това да не е корабна палуба — изсъска той, — това е работа на армията, за Бога.

— Глупости.

— Да не си си загубил ума заедно с обноските? Защо, по дяволите, доведе жена тук, след като само Господ знае какво има да става?

— Защото важният г-н Струан поиска да я види, от медицинска гледна точка било по-добре за него, тя убеди адмирала да й позволи да дойде тази вечер, въпреки моето мнение; заповядано ми бе да я придружа дотук и да я върна благополучно. Сержант Тауъри!

— Слушам, господине!

— Аз поемам командването до второ нареждане — разквартирайте драгуните и ги настанете удобно. Има ли конюшни за конете им? Имате ли достатъчно порциони?

— Да, господине. Имаме предостатъчно място, но храната ни е малко.

— Била ли е достатъчно някога в тия проклети краища? — Марлоу му махна да се приближи. — Разгласете нареждането ми — продължи той заплашително, — никакви сбивания, а ако станат, по сто камшика на всеки забъркал се негодник — който и да е!

Барът на клуба в Йокохама, най-голямото помещение в колонията и поради тази причина предпочитано място за срещи, беше шумно и натъпкано с цялото приемливо тухашно население — липсваха само твърде пияните, които не се държаха на краката си, и най-болните — всички крещяха на различни езици, мнозина — въоръжени, мнозина размахваха пестници и ругаеха малката група от добре облечени мъже, седнала край една повдигната маса в най-далечния ъгъл, като повечето от тях също им отговаряха с крясъци, а адмиралът и генералът, намиращи се в съседство, бяха направо в прединсулто състояние.

— Кажи го пак, за Бога, и ще те викна отвън...

— Върви по дяволите, негодник такъв...

— Това е война, Уълъм трябва да...

— Да съберат шибаната армия и военната флота и да обстрелят Йедо...

— Да им сринем е... ната столица, за Бога...

— Да отмъстим за Кентърбъри, Уълъм трябва да...

— Правилно! Уилъм е отговорен, Джон Кентърбъри ми беше приятелче...

— Чуйте, хора... — Един от седящите мъже заудря по плата на масата за тишина с председателско чукче. Това само разгневи тълпата още повече — търговци на едро и дребно, съдържатели на кръчми, комарджии, коняри, месари, жокеи, моряци, лентяи, мореплаватели и пристанищна паплач. Цилиндри, многоцветни жилетки, вълнени дрехи и бельо, кожени ботуши, от богати до бедни; въздухът беше горещ, застоял, одимен, с тежка миризма на некъпани тела, на застояла бира, уиски, джин, ром и разлято вино.

— Тихо, за Бога, оставете Уълъм да говори.

Мъжът с председателското чукче изкрещя:

— Казвам се Уилям, за Бога! Уилям, не Уълъм или Уилъм, или Уилам! Уилям Ейлсбъри, колко пъти да ви повтарям? Уилям!

— Точно така, оставете Уилям да говори, за Бога!

Тримата бармани, които сервираха напитките зад огромния тезгях, се засмяха.

— Голяма глътка отваря тазвечерната им работа, нали, шефе? — бодро извика единият, докато забърсаше плата с мръсен парцал. Барът беше гордостта на колонията, съзнателно бе построен с един фут по-голям от Джокей Клуб в Шанхай, някога най-големия в Азия, и два пъти по-голям от клуба в Хонконг. По стената бяха наредени бутилки с алкохол, вино и буренца с бира.

— Дайте на мръсника да говори, за Бога!

Сър Уилям Ейлсбъри, мъжът с председателското чукче, въздъхна. Той беше британският посланик в Япония, глава на дипломатическия корпус. Другите мъже представляваха Франция, Русия, Прусия и Америка. Нервите му не издържаха и посланикът се приближи до млад офицер, застанал зад масата. Веднага, явно подгответ — както и хората около масата, — офицерът извади револвер и стреля в тавана. Във внезапно настъпила тишина се отрони мазилка на пода.

— Благодаря ви. Сега — започна сър Уилям саркастично, — ако вие, джентълмени, помълчите за момент, можем да продължим! — Той беше висок, добре облечен мъж, наближаваш петдесетте, с решително лице и щръкнали уши. — Повтарям, тъй като нашето решение засяга всички ви, моите колеги и аз желаем да обсъдим публично как да отговорим на този инцидент. Ако не искате да слушате или пък ако ви помолим за мнение и вие не го изразите без празни приказки и ругатни, ние ще обмислим въпроса насаме и след като решим какво ще се случи, ще имаме удоволствието да ви го съобщим.

Недоволно мърморене, но никаква открита враждебност.

— Добре. Г-н Макфей, какво казахте?

Джейми Макфей седеше почти най-отпред, а Дмитрий — до него, защото Макфей ръководеше компания Струан, най-голямата къща в Азия, и обикновено говореше от името на едрите търговци, а най-знатните сред тях притежаваха собствени флоти — и въоръжени клипери, и търговски кораби.

— Ами, сър, ние знаем, че хората от Сацума ще спят в Ходогая, която е леснодостъпна от север, и че техният крал е с тях — рече той, силно загрижен за Малкълм Струан. — Казва се Санджиро, някакво такова име, и аз мисля, че ние...

Някой изкрещя:

— Гласувам да обкръжим негодниците тази вечер и да обесим този мръсник. — Последваха ръкопляскания, които скоро затихнаха сред няколко сподавени псуви и „За Бога, продължавайте“.

— Моля, продължете, г-н Макфей — настоя уморено сър Уилям.

— Нападението не е било предизвикано от нищо, както обикновено, Джон Кентърбъри е бил брутално убит. Един Господ знае колко време ще се възстановява г-н Струан. Но за първи път сме в състояние да идентифицираме убийците или поне техният крал може и е сигурно, както, че Бог е създал малките ябълки, че той има властта да хване негодниците и да ни ги предаде, и да плати щетите... — Отново ръкопляскания. — Те са наблизо и с нашата войска можем да ги заклещим.

Силни одобрителни възгласи и викове за отмъщение.

Анри Бонапарт Сьоратар, френският посланик в Япония, каза високо:

— Искам да попитам г-н генерала и г-н адмирала за тяхното мнение.

Адмиралът веднага отговори:

— Аз имам 500 моряци във флота...

Генерал Томас Оугълви го прекъсна твърдо, но учтиво:

— Става дума за операция по суза, скъпи адмирале. Мистър Съоратърд... — посивяващият, червенобузест петдесетгодишен мъж съзнателно произнесе името на французина грешно и използва „мистър“, за да доусложни обидата — ние имаме хиляда британски войници на палатков лагер, две кавалерийски части, три батареи с най-modерни оръдия и артилерия и можем да съберем други осем или девет хиляди британски и индийски пехотинци и артилерийска поддръжка за около два месеца от нашия бастион в Хонконг. — Той си поигра със златния си ширит. — Не съществува проблем, който силите на Нейно величество под мое командване да не могат да решат експедитивно.

— Съгласен съм — рече адмиралът сред одобрителните викове.

Когато те стихнаха, Съоратар продължи сговорчиво:

— В такъв случай вие пледирате за обявяване на война?

— Няма такова нещо, сър — отвърна генералът; неприязната им беше взаимна. — Просто казах, че ние можем да направим необходимото, когато е нужно и когато сме задължени да го направим. Помислих, че този „инцидент“ е въпрос, който посланикът на Нейно величество трябва да реши в съюз с адмирала и мен самия без непристойни разправии.

Мнозина се провикнаха одобрително, повечето с неодобрение, а някой изкрештя:

— На всички вас, негодници такива, ви се плаща с нашето сребро и данъци. Имаме право да си кажем исканията. Да сте чували някога нещо за парламента, а?

— Замесен е френски гражданин — възбудено надвика шума Съоратар, — следователно е замесена честта на Франция.

Чуха се ехидни и лукави забележки за девойката. Сър Уилям отново се възползва от председателското чукче и това позволи на временно изпълняващия длъжността американски посланик Адамсън да каже студено:

— Мисълта да се започне война заради такъв инцидент е глупост, а хрумването да бъде заловен или нападнат крал в тяхната

суворенна страна е пълна лудост... и типично своеволие и империалистическо патриотарство! Преди всичко трябва да уведомим Бакуфу, после да ги помолим да...

Сър Уилям го прекъсна раздразнено:

— Доктор Бабкот вече ги е уведомил в Канагава, те вече са отрекли да знаят каквото и да било за инцидента и по всяка вероятност ще се придържат към тази линия, и ще продължат да го правят. Британски поданик е убит брутално, друг — сериозно ранен; непростимо е, че нашата прекрасна млада чуждестранна гостенка е уплашена почти до смърт — тези действия, трябва да подчертая това, което г-н Макфей така правилно посочи, за първи път са извършени от идентифициран престъпник. Правителството на Нейно величество няма да остави това безнаказано... — За момент гласът му потъна сред шумни възгласи, после той добави: — Единственото нещо, което трябва да решим, е наказателната мярка, как ще продължим и кога? Г-н Адамсън? — обрна се той към американца.

— Тъй като ние не сме замесени, нямам никаква официална препоръка.

— Граф Сергеев?

— Моето официално мнение — предпазливо изрече руснакът — е да нападнем Ходогая и да я направим на пух и прах заедно с всички хора от Сацуума. — Той беше малко над трийсетте, силен, аристократичен и с брада, оглавяваше дипломатическата мисия на цар Александър II. — Форсирано, масирано, жестоко и незабавно нападение е единствената дипломация, която японците някога ще разберат. Моят военен кораб ще сметне за чест да поведе атаката.

Настъпи необикновена тишина.

„Досетих се, че отговорът ви ще е такъв — помисли си сър Уилям. — Май сте прав. Ex, Русия, красивата, удивителна Русия, какъв срам, че сме врагове. Най-хубавото време в живота си прекарах в Санкт Петербург. Но все едно, вие няма да се ширите в тези води, миналата година спряхме нахлуването ви на японските острови Цушима и тази година няма да ви дадем да отмъкнете техния Сахалин.“

— Благодаря, скъпи графе. Г-н фон Хаймрих?

Прусакът беше възстар и лаконичен:

— Нямам какво друго да кажа, г-н генерален консул, освен официално да подчертая, че моето правителство ще сметне въпроса за проблем на вашето правителство, който не се отнася до малките страни.

Съоратар пламна:

— Не смятам...

— Благодаря за мнението ви, господа — твърдо заяви сър Уилям и с това прекрати назряващата помежду им кавга. „Вчерашните депеши на Министерството на външните работи от Лондон сочат, че Британия скоро може да се окаже замесена в друга безкрайна европейска война, този път като воюваща страна, тъй като гордата Франция воюва с гордата експанзионистична Прусия, но нямаше прогнози на чия страна. Защо, дявол да го вземе, проклетите чужденци не могат да се държат като цивилизовани хора, проклет да съм, ако зная.“ — Преди да направим заключение — продължи той все със същата твърдост, — тъй като всички видни личности са тук и досега не сме имали такава възможност, мисля, че се налага ясно да формулираме нашия проблем: съществуват законни споразумения с Япония. Ние сме тук, за да търгуваме, а не да завладяваме територии. Налага ни се да контактуваме с бюрократите от Бакуфу, които са като сюнгери — веднъж се преструват на всемогъщи, а в следващия момент се правят на безпомощни пред отделните крале. Никога не можахме да се доберем до истинската власт, тикуна или шогуна — дори не знаем дали такъв наистина съществува.

— Трябва да съществува — обади се хладно Хаймрих, — защото нашият прочут германски пътешественик и лекар доктор Енгелберт Кемпфер, който е живял в Дешима от 1690 до 1693, преструвайки се на холандец, описва, че го е посетил в Йедо на тяхното годишно поклонение.

— Това не доказва, че и днес все още съществува — вметна Съоратар язвително. — Както и да е, приемам, че има шогун, и Франция одобрява преките връзки с него.

— Мисъл, достойна за възхищение, господине — почервения сър Уилям. — И как да постигнем контактите?

— Да изпратим флотата срещу Йедо — веднага се намеси руснакът, — да изискаме незабавна аудиенция, инак вие ще разрушите града. Ако имах хубава флота като вашата, щях първо да изравня

половината град със земята, после да искам аудиенция... нещо повече, ще заповядам на този туземен тикун-шогун да се яви на борда на моя флагман приори на следващия ден и ще го обеся.

Мнозина изкрещяха одобрително.

Сър Уилям каза:

— Това, разбира се, е един от начините, но правителството на Нейно величество ще предпочете малко по-дипломатично решение. Освен това: ние почти не разполагаме с достоверни сведения какво става в страната. Ще съм благодарен, ако всички търговци помогнат да получим информация, която може да се окаже полезна. Г-н Макфей, измежду всички търговци вие би следвало да сте най-информиран, можете ли да ни помогнете?

Макфей предпазливо отговори:

— Ами преди няколко дни един от японските ни доставчици на коприна казал на нашия китайски компрадор, че някои от кралствата — той използвал думите „феодални владения“ и нарекъл кралете „даймио“ — били въстанали срещу Бакуфу, в частност Сацума, а също и краищата, наречени Тоса и Чошу...

Сър Уилям забеляза незабавния интерес на останалите дипломати и се почуди дали е било разумно да зададе въпроса пред всички.

— Сацума е близо до Нагасаки, на южния остров Кюшу — рече Адамсън. — Но къде са Чошу и Тоса?

— Вижте, Ваша чест — извика един американски моряк с приятен ирландски акцент... — Тоса е част от Шикоку, големия остров във Вътрешно море. Чошу е далеч на запад в главния остров, г-н Адамсън, сър, отвъд проливите, минавали сме оттам много пъти, проливите не са по-широки от миля в най-тясната си част. Както вече казах, Чошу е кралство отвъд проливите, само на около миля. Това е най-добрият и най-късият път от Хонконг или Шанхай дотук. Шимоно-секи Проливи, така ги наричат туземците; веднъж се пазарихме за риба и вода в тамошния град, но не бяхме добре дошли.

Мнозина потвърдиха думите му, викаха, че и те често са плавали през проливите, но никога не били чували, че кралството се нарича Чошу.

Сър Уилям попита:

— Вашето име, ако обичате?

— Педи О'Флахърти, боцман на американския китоловен кораб „Албатрос“ от Сиатъл, Ваша чест.

— Благодаря. — Сър Уилям си отбеляза наум да изпрати О'Флахърти, за да узнае нещо повече и също дали има морски карти на областта и ако няма, веднага да заповядва на флотата да ги направи. — Продължете, г-н Макфей — рече той. — Въстание, казвате.

— Да, господине. Въпросният търговец на коприни, не зная доколко е надежден, казал, че се води някаква борба за власт срещу тикуна, когото той винаги наричал „шогун“, Бакуфу и някакъв крал или даймио, наречен Торанага.

Сър Уилям забеляза как очите на руснака се стесниха още повече на почти азиатското му лице.

— Да, скъпи графе?

— Нищо, сър Уилям. Ала не е ли това името на владетеля, споменат от Кемпфер?

— Наистина то е, наистина. — „Чудя се защо никога преди не сте ми споменавали, че също сте прочели тези много ценни илюстрирани дневници, написани на немски език, който вие не говорите, та значи са преведени на руски?“ — Може би „Торанага“ означава владетел на техния език. Моля, продължете, г-н Макфей.

— Това е всичко, което онзи е казал на моя компрадор, но аз ще се постараю да разбера повече. Сега — каза учиво, но твърдо Макфей — ще се справим ли довечера с краля на Сацума в Ходогая или не?

Само пушекът се виеше в тишината.

— Имали някой да добави нещо... за това въстание?

Норбърт Грейфорт, управител на „Брок и синове“, главният конкурент на Струан, станал:

— Ние също чухме слухове за това въстание. Но си помислих, че бунтът има нещо общо с техния главен свещеник, този „микадо“, за когото се предполага, че живее в Киото, град, близо до Осака. И аз ще направя проучвания. Междувременно за довечера, присъединявам гласа си към Макфей, колкото по-скоро напердашим тези негодници, толкова по-скоро ще имаме покой. — Той беше по-висок от Макфей и очевидно го ненавиждаше.

Когато одобрителните възгласи утихнаха, сър Уилям като съдия, произнасящ присъда, заяви:

— Ето какво ще стане. Първо, няма да има никакво нападение тази вечер и...

— Оставка, ние ще го направим сами, за Бога, хайде да вървим за негодниците...

— Не можем, трябват войски...

— Тихо, слушайте, за Бога! — изкрещя сър Уилям. — Ако някой е дотам глупав, че да тръгне срещу Ходогая тази вечер, ще трябва да отговаря пред нашите закони, както и пред японските. *Забранено е* Утре аз официално ще изискам — ще изискам — Бакуфу и шогунът веднага да изкажат официално извиненията си, веднага да ни предадат двамата убийци, за да ги осъдим и обесим, и веднага да платят обезщетение от сто хиляди лири или да си поемат последствията.

Малцина се възторгнаха, повечето не и срещата завърши с отлив към бара, много от мъжете вече бяха готови да се сбият, тъй като споровете ставаха все по-пиянски и по-разгорещени. Макфей и Дмитрий си проправиха път навън на чист въздух.

— Господи, така е по-добре. — Макфей повдигна шапката си и попи челото си.

— Да поговорим, г-н Макфей?

Той се обърна и видя Грейфорт.

— Насаме, ако обичате.

Макфей се намръщи, после пое по почти пустата улица към пристана, покрай морето, надалеч от Дмитрий, който не беше от Струан, а търгуваше чрез Купър-Тилман, една от американските компании.

— Да!

Норбърт Грейфорт снижи гласа си:

— Ами какво ще кажете за Ходогая? Вие имате два кораба тук, ние имаме три и достатъчно побойници, повечето момчета от търговската флота ще се присъединят към нас, имаме достатъчно оръжие и можем да вземем едно-две оръдия. Джон Кентърбъри беше добър приятел, Старецът го харесваше и искам да отмъстя за него. Какво ще кажете?

— Ако Ходогая беше пристанище, не бих се колебал, но ние не можем да нападнем навътре в сушата. Това не е Китай.

— Да не ви е страх от тези мухльовци там?

— Не се боя от никого — предпазливо рече Макфей. — Не можем да предприемем успешно нападение без редовни войски, Норбърт, невъзможно е. Аз искам отмъщение повече от всеки друг.

Грейфорт се увери, че никой не ги подслушва.

— Откакто повдигнахте въпроса тази вечер, пък и с вас не разговаряме много често, чухме, че скоро тук ще се случват лоши работи.

— Въстанието ли?

— Да. Много лошо за нас. Налице са всички признания. Нашите прекупвачи на коприна действат направо свински през последните месец или два, вдигнаха цената на необработената коприна, закъсняваха с доставките, забавяха плащанията и искаха извънредни кредити. Обзалагам се, че и при вас е същото.

— Да. — Беше рядкост за двамата мъже да говорят за търговия.

— Не зная кой знае колко, освен че много от признанията са същите като в Америка и доведоха до Гражданска война там. Ако това се случи тук, ще стане зле за нас. Без флотата и войската сме за оплакване и може да ни унищожат.

Макфей помълча, после рече:

— Какво предлагате?

— Ще трябва да изчакаме развитието на нещата. Не разчитам много-много на плана на Дребосъка Уили, както и вие. Руснакът беше прав за това какво трябва да се направи. Междувременно... — Грейфорт кимна към морето, където отплуваха два от техните клипери и търговски кораби, клиперите все още пристигаха в Англия много по-бързо от паходите, задвижвани с перки или с витла — ние държим всичките си тайни счетоводни книги и звонкови пари на корабите си, увеличихме запасите си от барут, сачми, шрапнели и поръчахме две нови-новенички десетцевни гатлингови американски картечници; ще ги поставим в готовност веднага, щом ги получим.

Макфей се засмя.

— По дяволите, вие имате — и ние също!

— И за това чухме, ето защо поръчах два пъти повече магазинни пушки, отколкото съдържат вашите товари.

— Кой ви каза, а? Кой е вашият шпионин?

— Едно птиченце — сухо отвърна Грейфорт. — Чуйте, всички знаем, че тези изобретения, наред с металните патрони, промениха

хода на войната — вече е доказано от жертвите в битките при Бул Рън и Фредериксбърг.

— Възмутително е, да. Дмитрий ми каза, че Югът загубил четири хиляди за един следобед. Ужасно. Е?

— И двамата бихме могли да продадем тези оръжия на японците на тон, мисълта ми е, че ние се съгласяваме да не го правим и да се уверим, че нито един шибан мръсник няма да ги внася явно или контрабандно. Да се продават на японците параходи или някое и друго оръдие е едно нещо, но не и магазинни пушки или картечници. Съгласен ли сте?

Макфей беше изненадан от предложението. И скептичен. Но прикри изненадата си, сигурен, че Норбърт никога няма да продължи сделката, и стисна предложената ръка:

— Съгласен съм.

— Добре. Какво ново за младия Струан?

— Когато го видях преди час-два, беше зле.

— Ще умре ли?

— Не, лекарят ме увери.

Студена усмивка:

— Какво, по дяволите, знаят те? Но ако умре, това може да съсипе Търговската къща.

— Няма как да се съсипе Търговската къща, Дърк Струан е предвидил всичко.

— Не бъдете толкова сигурен. Дърк умря преди повече от двайсет години, синът му Кълъм е на смъртно легло и ако Малкълм умре, кой ще поеме ръководството? Едва ли малкият му брат, който е само на десет години. — Очите му светнаха странно. — Старецът Брок може да е на седемдесет и три, но е жив и ловък, както винаги.

— Но ние все още сме Търговската къща, Кълъм все още е *тайпан* — добави Макфей, зарадван от клъвването. — Старецът Брок все още не е председател на Джокей Клъб в Хепи Вали и никога няма да бъде.

— И това ще стане много скоро, Джейми, както и всичко останало. Кълъм Струан няма да контролира гласовете в Джокей Клъб твърде дълго и ако и неговият син и наследник също опъне петалата, ами тогава, като се сметнем, ние и нашите приятели ще имаме необходимите гласове.

— Появярай ми, няма да се случи.

— Може би Старецът Брок ще ни окаже честта да ни посети тук скоро заедно със сър Морган... — Гласът на Грейфорт стана по-рязък.

— Морган в Хонконг ли е? — Макфей се опита да прикрие изненадата си. Сър Морган Брок беше най-големият син на Стареца Брок, който много успешно ръководеше тяхната Лондонска служба. Доколкото Джейми знаеше, Морган никога не бе идвал в Азия преди. Ако Морган е пристигнал внезапно в Хонконг... „Каква ли нова дяволия кроят тези двамата?“ — питаше се той обезпокоен. Морган се беше специализирал в търговско-банково дело и умело бе разпрострелял пипалата на компания Брок в Европа, Русия и Северна Америка, като винаги заграбваше търговските пътища и клиентите на Струан. Откакто миналата година започна Американската война, Макфей, наред с другите директори на компания Струан, бе получил обезпокоителни доклади за фалити сред техните многобройни американски съдружници и на Север, и на Юг; там, където Кълъм Струан беше инвестирал големи суми. — Ако Старецът Брок и син ни удостоят с присъствието си, не се съмнявам, че ще имаме честта да им дадем вечеря.

Грейфорт се засмя без настроение:

— Съмнявам се, че ще имат време за друго, освен да ревизират вашите счетоводни книги, когато ние поемем търговията ви.

— Не си го и мислете дори. Ако имам някакви новини за бунта, ще ви съобщя. Моля, направете същото и вие. А сега лека нощ. — Макфей повдигна свръхчутчиво шапката си и отмина.

Грейфорт се засмя наум, доволен от семената, които бе засял. „Старецът ще се радва да ги ожъне — помисли си той, — и то заедно с корените.“

Доктор Бабкот вървеше изтощен по коридора на полуутъмната легация в Канагава. Носеше малка петролна лампа и беше облякъл халат над вълнената си пижама. Някъде нания етаж часовник удари два. Той бръкна разсеяно в джоба си и свери джобния си часовник, прозя се, после почука на вратата:

— Г-це Анжелик?

След момент тя извика сънено:

— Да?

— Искахте да ви кажа, когато г-н Струан се събуди.

— О, благодаря ви. — Резето се вдигна и Анжелик излезе с леко разчорлена коса и още сънлива; бе облякла халат над нощницата.

— Малко му се гади и е леко замаян — отвърна Бабкот и я поведе обратно по коридора, надолу по стълбите към хирургията, където се намираха болничните стаи.

— Температурата и пулсът са малко по-високи, разбира се, това се очакваше. Дал съм му лекарство за болката, но той е чудесен, силен младеж и всичко ще се оправи.

Първия път, когато видя Малкълм, тя беше поразена от неговата бледнина и ужасена от смрадта. Никога преди не беше стъпвала в болница или хирургия, нито пък в истинска болнична стая. Макар да бе чела в парижките вестници и списания за смъртта и агонията и за вълните от чума и смъртоносни болести — морбили, варицела, тиф, холера, пневмония, менингит, магарешка кашлица, скарлатина, родилна треска и други подобни, които от време на време заливаха столицата, Лион и други градове, — не се бе сблъсквала отблизо с никаква болест. Здравето й винаги бе добро, леля й, чично й и брат й се радваха на същото щастие.

Разтреперано бе докоснала челото му, бе отметнала кичур коса от лицето му, но я отблъсна миризмата край леглото и тя побърза да излезе.

Тайърър спеше удобно в съседната стая. За нейно голямо облекчение тук не миришеше. Анжелик си помисли колко е красиво спящото му лице, докато Малкълм Струан изглеждаше измъчен.

— Филип спаси живота ми, докторе — бе казала тя. — След като г-н... г-н Кентърбъри, аз бях... мен... бях се вцепенила, а Филип се хвърли с коня към убиеца и ми даде време да се спася. Бях... не мога да опиша колко ужасно...

— Как изглеждаше мъжът? Можете ли да го разпознаете?

— Не зная, беше просто туземец, млад, мисля, но ми е трудно да определя тяхната възраст, и беше първият, когото виждам отблизо. Носеше кимоно с къс меч в колана, а големият, целият кървав и отново готов да... — очите й се бяха напълнили със сълзи.

Бабкот я бе успокоил и настанил, беше й дал малко чай с капка настойка от опиум и бе обещал, че ще я извика, щом Струан се събуди.

„И той вече е буден — помисли си тя, краката ѝ бяха сякаш от олово, започна да ѝ се повдига, главата я болеше и бе пълна с отвратителни картини. — Жалко, че дойдох. Анри Съоратар ми каза да почакам до сутринта. И капитан Марлоу беше против, всички до един, тогава защо молих адмирала толкова пламенно? Не зная, ние сме само добри приятели, не сме нито любовници, нито годеници или...“

Или започвам да се влюбвам в него, или просто бях погълната от перчене, от разиграване на комедия, защото целият този страховит ден е като мелодрама от Дюма, кошмарното пътуване не е истинско, възбудата в колонията не е истинска, бележката на Малкълм, която пристигна по залез-сънце, не е истинска: „*Моля те, ела и ме виж веднага, щом можеш*“, написана от лекаря вместо него. Аз не съм реална, само играя ролята на героинята...“

Бабкот спря.

— Стигнахме. Ще ви се стори доста уморен, госпожице. Само ще се уверя, че е добре, после ще ви оставя сами за минута-две. Той може да повърне заради лекарството, но не се беспокойте, а ако се нуждаете от мен, ще съм в хирургията в съседство. Не го натоварвайте, и себе си също, не се тревожете за нищо — не забравяйте, че и вие сте изживели отвратителни неща.

Тя се стегна, закрепи усмивка на лицето си и го последва вътре.

— Здравей, Малкълм, *mon cher*.

— Здравей. — Струан изглеждаше много блед и състарен, но очите му бяха ясни.

Лекарят побъбри любезно, взря се в него, бързо му премери пулса, пипна челото му, кимна леко, каза, че пациентът се оправя, и излезе.

— Толкова си хубава — рече Струан, силният му глас беше изтънял, чувстваше се странно, сякаш плуваше прикован към кревата и към просмукания с пот сламен дюшек.

Тя се приближи. Миризмата си беше все още там, колкото и да се преструваше, че не я усеща.

— Как се чувствуаш? Така съжалявам, че си ранен.

— Джос — произнесе той китайската дума, която означаваше съдба, късмет, волята на боговете. — Толкова си хубава.

— Ax, *cheri*, ох, как искам всичко това никога да не се бе случвало, никога да не бях молила да поездим, никога да не бях искала

да посетя Япония.

— Джос. Сега е... на следващия ден, нали?

— Да, нападението беше вчера следобед.

Изглежда, мозъкът му с труд придаваше на думите ѝ подходяща форма и еднакво трудно ги съчетаваше, за да ги изрече, докато тя откри, че ѝ е също толкова трудно да остане тук.

— Вчера? Като че ли е изтекъл цял един живот. Видя ли Филип?

— Да, да, видях го по-рано, но спеше. Ще го видя веднага, щом си тръгна от теб, *cheri*. Всъщност по-добре е да си вървя сега, лекарят заръча да не се изморяваш.

— Не, не си отивай още, моля те. Слушай, Анжелик, не зная кога ще мога... ще мога да пътувам, така че... — За миг затвори очи от пронизваща болка, ала тя го отпусна. Когато отново насочи поглед към нея, видя страхът ѝ и го изтълкува неправилно. — Не се беспокой, Макфей ще се погрижи безопасно да бъдеш при... придружена до Хонконг, така че, моля те, не се беспокой.

— Благодаря, Малкълм, да, мисля, че ще трябва, ще се върна утре или вдругиден. — Анжелик видя внезапното му разочарование и веднага добави. — Разбира се, ти ще си по-добре тогава и можем да си отидем заедно и... а, да, Анри Съоратар ти изпраща най-добри пожелания...

Мълкна ужасена от поредния пристъп на силна болка, лицето му се изкриви, той се опита да се сгърчи, но не успя, вътрешностите му се мъчеха да изхвърлят гнусната отрова на етера, който, изглежда, бе проникнал във всяка пора и клетка на мозъка му, но напразно — стомахът му бе изпразнен от всичко възможно, всеки спазъм сякаш разкъсваше раната, всяко закашляне го раздираше по-силно от предишното и от цялото мъчение успя да изхвърли само малко воняща течност.

В паниката си тя се втурна за лекаря и затърси дръжката на вратата.

— Всичко е наред, Анже... Анжелик. — Момичето едва разпозна гласа му. — Остани... още малко.

Струан видя ужаса, изписан на лицето ѝ, и отново го изтълкува погрешно — като загриженост, дълбоко състрадание и любов. Опасенията му се стопиха и той се излегна назад, за да събере сили.

— Скъпа моя, надявах се... толкова се надявах... разбира се, ти знаеш, че те обичам от първия mig. — Спазъмът бе изсмукал всичките му сили, но дълбоката увереност, че е прочел по лицето й онова, за което се бе молил, го изпълни с покой. — Изглежда, не съм в състояние да разсъждавам ясно, ала исках... да те видя, за да ти кажа... Господи, Анжелик, аз бях зашеметен от операцията, зашеметен от лекарствата, зашеметен от мисълта, че мога да умра и да не се събудя, преди да те видя отново, никога не съм бил толкова слисан, никога...

— Навярно и аз... о, Малкълм, всичко е толкова ужасно. — Кожата ѝ лепнеше, главата я болеше още по-силно и тя се боеше, че всеки момент ще ѝ прилоши.

— Не ме е грижа сега, като зная, че ме обичаш; ако умра, това е джос, а в нашето семейство знаем, знаем, че не можем да избегнем джос. Ти си моята щастлива звезда, моята пътеводна звезда, аз... разбрах го от първия mig. Ние ще се оженим... — Думите загълхнаха. Ушите му писнаха, а очите му се замъглиха, клепачите трепнаха, защото опиатът започна да действа, да го спуска в ада, в който болката съществуваше, но се превръщаше в безболезненост — оженим през пролетта...

— Малкълм, слушай — започна тя бързо, — ти няма да умреш и аз... *alors*^[3], трябва да съм честна с теб... — после думите рукаха от само себе си — не искам да се женя още, не съм сигурна дали те обичам, просто не съм сигурна, ще трябва да си търпелив и независимо дали те обичам, или не, не мисля, че никога ще мога да живея в това ужасно място или в Хонконг, всъщност зная, че не мога, няма да мога, не мога, зная, че ще умра, мисълта да живея в Азия ме ужасява, сред тази смрад и тези ужасни хора. Ще си ида в моя Париж веднага, щом е възможно, и никога няма да се върна, никога, никога, никога.

Но той не чу нищо. Бленуваше, без да я вижда, и шепнеше:

— ... Много синове, ти и аз... толкова съм щастлив, че ме обичаш... Молех се за... и сега... да живеем завинаги в голямата къща на хълма. Твоята любов изгони страхът, страхът от смъртта, тя е винаги толкова наблизо, близнаците, сестричката ми Мери умряха съвсем малки. Баща ми е на смъртно легло... Дядо ми — още една

насилствена смърт, но сега... сега... всичко се промени... ще се оженим през пролетта, нали?

Отвори очи. За миг я видя ясно, видя напрегнатото ѝ лице и стиснатите ръце, погнусата ѝ и му се прииска да извика: „Какво има, за Бога, това е само болнична стая и аз зная, че одеялото ми е просмукано с пот, че лежа сред урина и изпражнения и всичко смърди, но то е, защото съм ранен, за Бога, просто ме раниха, ала вече съм защит и съм добре отново, отново добре, отново добре...“

Но той не изрече нито една от тези думи и я видя да му казва нещо, да отваря рязко вратата и да хуква навън, ала това беше само кошмар, прекрасните блянове го зовяха. Вратата се залюля на пантите си и шумът отекваше, отекваше, отекваше: добре съм, добре съм, добре съм...

Тя стоеше, облегната на градинската порта, вдишваше нощния въздух, опитваше се да си възвърне спокойствието: „Пресвета Дево, дай ми сила и дай на този мъж малко покой, и нека по-скоро се махна оттук.“

Бабкот се приближи до нея:

— Струан е наред, не се тревожете. Ето, пийнете това — каза състрадателно, докато ѝ даваше опиата. — Ще ви успокои и ще ви помогне да заспите.

Анжелик се подчини. Течността нямаше вкус.

— Ще спи спокойно. Елате. Време е и вие да поспите. — Докторът я подкрепи по стълбите до стаята ѝ. На вратата се поколеба: — Наспете се... Ще спите добре.

— Боя се за него, много се боя.

— Недейте. Утре сутринта ще е по-добре, ще видите.

— Благодаря ви, и аз съм по-добре сега. Той... Струва ми се, че Малкълм мисли, че ще умре. Ще умре ли?

— Разбира се, че не. Силен младеж е и съм сигурен, че ще му мине като на куче. — Бабкот повтори същата баналност, която бе изричал хиляди пъти, ала не казваше истината: „Не зная, човек никога не знае. Сега всичко е в Божиите ръце“.

И все пак от опит знаеше, че е по-добре да даде на влюбената надежда и да намали товара на нарастващото беспокойство, макар да

не беше правилно или честно да го прави. „Господ знае дали пациентът ще умре, или ще живее. Дори така да е, ако човек е безпомощен, ако човек е сторил най-доброто, на което е способен, и е убеден, че това, заедно с цялата му наука, е достатъчно, какво друго може да направи, без да полудее. Колко млади мъже като този си виждал мъртви на сутринта или на следващия ден... или оздравели, ако такава е била волята на Господа. Такава ли беше сега? Мисля, че ни липсват познания. Пък и Божията воля. Ако има Бог.“ Той неволно потрепери.

— Лека нощ, не се беспокойте.

— Благодаря ви. — Анжелик пусна резето, отиде до прозореца и отвори стабилните капаци. Умората й надделя. Нощният въздух беше топъл и приятен, луната се бе вдигнала високо. Свали халата си и изтощена се избърса с кърпата, умираше за сън. Нощницата й беше влажна и полепна по нея, предпочиташе да я смени, но не си носеше друга. Градината отдолу бе голяма и пълна със сенки, с дървета тук-там и с малък мост над тесен поток. Бризът галеше върховете на дърветата. Толкова сенки в лунната нощ.

Някои се размърдваха от време на време.

[1] Един от основните диалекти в китайския език. ↑

[2] Тайно дружество в Китай. ↑

[3] Тогава (фр.). — Б.пр. ↑

5.

Двамата младежи я видяха в момента, когато се появи на градинския праг на четирийсет ярда от тях. Бяха си избрали добра засада с изглед към цялата градина, както и към главната порта, караулното и часовите; наблюдаваха ги вече от час. Веднага пропълзяха по-навътре в листака, изумени, че я виждат, и още поизумени от сълзите по бузите ѝ.

Шорин прошепна:

— Какво ста...

Мъкна. Наряд от един сержант и двама войници — първият, който трябваше да падне в капана им — се появи иззад далечния ъгъл на парка; grenadirите поеха по пътеката покрай стените. Ори и Шорин се приготвиха, после застинаха неподвижно, черните им, плътно прилепнали по тялото дрехи ги правеха почти невидими; бляскаха само очите им.

Патрулът мина на пет крачки и младите шиши можеха да го нападнат лесно и безопасно от засадата. Шорин — ловецът, борецът и водачът в битката, докато Ори беше умът и стратегът — бе изbral безразсъдството, но Ори реши, че трябва да нападат само патрули от един или двама души, освен ако не се случеше нещо непредвидено или ако нещо не им попречеше да нахлюят в оръжейния склад.

— Каквото и да правим този път, трябва да сме по-тихи от водата — бе казал той по-рано. — И търпеливи.

— Защо?

— Това е легация. Според обичая им тази земя е тяхна територия — охраняват я истински войници, така че ние сме незаконно тук. Успеем ли, ще ги изплашим страшно. Ако ни хванат, загубени сме.

От мястото на засадата те наблюдаваха отминаващия патрул, направи им впечатление колко тихо и предпазливо вървят мъжете. Ори тревожно прошепна:

— Никога досега не сме виждали толкова добре обучени и дисциплинирани войници. При битка ще си имаме доста трудности с

тях и с техните пушки.

Шорин отвърна:

— Ние винаги ще печелим, скоро ще се сдобием с пушки по един или друг начин; както и да е, бушидо и нашата храброст ще ги залеят. Можем да ги победим лесно. — Той беше изпълнен с увереност. — Трябваше да убием патрула и да вземем пушките им.

„Радвам се, че не го направихме — помисли си Ори; чувствуващ се несигурен. Ръката го болеше силно и макар да се преструваше на безразличен, знаеше, че няма да издържи дълго на бой с меч. — Ако не бяха дрехите ни, щяха да ни видят.“ Погледът му се върна към момичето.

— Можехме лесно да убием и тримата. Лесно. Да грабнем карабините им и отново да се прехвърлим през стената.

— Тези мъже са много добри, Шорин, не като тъпите търговци.

— Ори, както винаги, не издаде раздразнението си — не искаше да оскърби своя приятел или да нарани гордостта му, нуждаеше се от достойността му, както Шорин от неговите не бе забравил, че Шорин отклони куршума, който щеше да го убие на Токайдо. — Разполагаме с доста време. До зори има още две свещи време. — Това означаваше приблизително четири часа. Той махна към вратата. — Във всеки случай тя може да е вдигнала тревога.

Шорин затаи дъх и се наруга:

— Ийе, глупак! Аз съм глупак, прав си — ето пак. Толкова съжалявам.

Ори насочи цялото си внимание към нея: „Какво у тази жена ме беспокои, омагьосва ме?“ — питаше се той.

В този момент видяха, че гигантът се появява до нея. От сведенията, които им дадоха в кръчмата, знаеха, че това е прочутият английски лекар, който правеше чудеса в лечението на всеки, потърсил неговите услуги — както за собствените му хора, така и за японците. Ори би дал много, за да разбере какво каза лекарят на девойката. Тя изтри сълзите си, покорно изпи онова, което той ѝ предложи, после я поведе към коридора, като затвори и залости вратата.

Ори измърмори:

— Чудна работа — гигантът и тази жена.

Шорин хвърли бегъл поглед, доловил в гласа му подмолни настроения, които продължаваха да го беспокоят, а все още бе ядосан и

на себе си, задето бе забравил момичето, когато патрулът минаваше наблизо. Виждаше само очите на приятеля си и не можеше да прочете нищо в тях.

— Нека минем към оръжейния склад — прошепна той нетърпеливо — или да нападнем следващия патрул, Ори.

— Чакай! — Като внимаваше да не прави внезапни движения, които можеха да се забележат, Ори вдигна ръката си в черна ръкавица, по-скоро, за да я облекчи, отколкото да попие потта си. — Кацумата ни учеше на търпение, тази вечер Хирага ни съветваше същото.

Когато преди това бяха пристигнали в кръчмата „Среднощните цветя“, за своя радост намериха там приятеля си Хирага, дълбоко почитан водач на всички шиши от Чошу. Новината за нападението им вече беше достигнала и до него.

— Нападението е станало точно навреме, макар да не сте знаели това — рече им топло Хирага. Беше красив двайсет и две годишен мъж и доста висок за японец. — Сякаш сте бръкнали с пръчка в това гнездо на оси — Йокохама. Сега на гай-джин ще им се наложи да действат срещу Бакуфу, които не могат, не са в състояние да направят нещо, за да ги успокоят. Дано само гай-джин си отмъстят на Йедо! Ако го сторят и го разрушат, това ще е сигналът за нас да завземем „Дворцовите порти“. Щом веднъж освободим Императора, всички даймио ще въстанат срещу шогуната, ще го съборят, а с него — и онези от рода Торанага. *Соно-джой!*

Те вдигнаха наздравица за соно-джой и за Кацумата, който бе обучил повечето от тях и служеше на соно-джой тайно и мъдро. Ори прошепна на Хирага плана им да откраднат оръжия.

— Ийе, Ори, идеята е добра и е напълно осъществима — каза замислено Хирага, — ако си търпелив и избереш най-подходящия момент. Техните оръжия може да се окажат ценни при някои операции. Мен лично пушките ме отвращават — въжето, мечът или ножът ме удовлетворяват повече — по-безопасни, тихи и много по-плашещи, каквато и да е мишената — даймио или варварин. Ще ви помогна. Ще ви дам план на парка и дрехи на нинджа.

Ори и Шорин засияха:

— Можеш ли да ни ги намериш?

— Разбира се. — Нинджите бяха строго секретни бойни групи от блестящо обучени убийци, които действаха почти изключително нощем; специалните им черни облекла подхранваха легендата, че са невидими. — По едно време щяхме да подпалим сградата на Легацията. — Хирага се изсмя и изпразни ново шишенце със саке, грояното вино, което развързваше езика му повече от обикновено. — Но решихме да не го правим, беше много по-полезно да я държим под око. Често съм ходил там предрешен като градинар или нощем като нинджа — учудващо е колко може да научи човек дори с оскъдния си английски.

— Ийе, Хирага-сан, не подозирахме, че говориш английски. — Ори бе изумен от откритието. — Къде го научи?

— Откъде може човек да усвои способностите на гай-джин, освен от самите гай-джин? От един холандец от Дишима, лингвист — говореше японски, холандски и английски. Моят дядо написа молба до нашия даймио, в която му предлагаше да позволи на един такъв човек да дойде в Шимоносеки на техни разносчи, за да преподава пробно холандски и английски една година, а търговията щеше да дойде после. Благодаря ти — каза Хирага, когато Ори учтиво напълни повторно чашата му. — Всичките гай-джин са толкова наивни — но такива поклонници на мръсните пари. Това е шестата година на „експеримента“ и ние търгуваме само с онова, което искаме, когато можем да си го позволим — пушки, оръдия, амуниции, куршуми и някои книги.

— Как е почитаемият ти дядо?

— Радва се на много добро здраве. Благодаря за въпроса. — Хирага се поклони в знак на благодарност. Те му отвърнаха с по-нисък поклон.

„Колко е хубаво да имаш такъв дядо — помисли си Ори, — такава защита за всичките ти поколения — не като нас, дето непрекъснато трябва да се борим, за да оцелеем, гладуваме ежедневно и полагаме отчаяни усилия да си платим данъците. Какво ли ще си рекат сега за сполетялото ме баща ми и дядо ми: ронин и лишен от толкова необходимото едно коку.“

— Ще бъде чест за мен да се срещна с него. Нашият шоя не е като него.

Дядото на Хирага, знатен селски земеделец от околностите на Шимоносеки и таен поддръжник на соно-джой, беше шоя от дълги години. Шоя, назначен или наследствен предводител на едно или на няколко села, много влиятелен, със съдийски правомощия и отговорен за размера на данъците и за събирането им, беше в същото време единственият буфер и защитник на селяните и земеделците срещу всякакви нечестни интриги на самурая господар, в чието феодално владение се намираше.

Земеделците и някои селяни притежаваха и обработваха земята, но по закон не можеха да я напускат. Самураите притежаваха цялата реколта и изключителното право да носят оръжия, но по закон не можеха да притежават земя. Така всеки зависеше от другия в една неизбежна, безкрайна спирала от подозрение и недоверие — балансът между количеството ориз или реколта, вземани като данък година след година, и удържаната част винаги представляваше някакъв невероятно деликатен компромис.

Шоя трябваше да поддържа това равновесие. Понякога неговият непосредствен господар или някой по-високопоставен, дори самият даймио, търсеше съвета на най-добрия и по проблеми, несвързани със селото. Дядото на Хирага беше такъв шоя.

Преди няколко години му бе разрешено да купи самурайски чин „гоши“ за себе си и за своите потомци при поредното от даренията на даймио — един от обичайните „номера“ на всички даймио, по правило затънали в дългове, за да събират извънреден годишен доход от приемливи молители. Даймио на Чошу не правеше изключение.

Хирага се засмя, виното вече го бе ударило в главата.

— Аз бях определен за училището на холандеца и много пъти съжалявах за тази чест, английският език звуци толкова противно и е труден.

— Имаше ли много като теб в училището? — попита Ори.

През мъглата на алкохола трепна някаква тревога и Хирага разбра, че неволно е съобщил твърде много поверителна информация. Колко бяха учениците от Чошу в училището, си беше работа и тайна само на Чошу и макар да харесваше и да се възхищаваше от Шорин и от Ори, те все пак бяха от Сацумата, другоземци, които невинаги бяха съюзници, а по-често противници и винаги потенциални врагове.

— Само трима учехме английски — промълви тихо, вместо да назове истинската цифра — трийсет. Вътрешно нащрек, добави: — Слушайте, сега, след като сте ронини като мен и повечето ми другари, трябва да заработим по-задружно. Планирам нещо за след три дни, в което можете да ни помогнете.

— Благодаря ти, но ние трябва да чакаме нареддане от Кацумата.

— Разбира се, той е вашият водач в Сацума — добави Хирага училиво. — Но в същото време, Ори, не забравяйте, че сте ронини и ще бъдете ронини, докато не победим, не забравяйте, че сме разпространителите на соно-джой, ние сме извършителите. Кацумата не рискува нищо. Ние трябва... трябва... да забравим, че аз съм от Чошу, а вие двамата от Сацума. Трябва да си помогнем взаимно. Добре е да продължите своето нападение тази вечер и да откраднете пушки. Убийте един-двама от охраната в Легацията, ако можете — това ще е огромно предизвикателство! Ако успеете да го направите напълно безшумно и да не оставите следа, още по-добре. Каквото и да е, стига да ги предизвика.

Със сведенията на Хирага им беше лесно да се промъкнат в храма, да преброят драгуните и другите войници и да си намерят идеалната бърлога. После неочекано се появиха момичето и гигантът, прибраха се вътре и оттогава и двамата шиши изцъклено се взираха в градинската порта.

— Ори, какво ще правим сега? — някак раздразнено попита Шорин.

— Ще се придържаме към плана.

Минутите минаваха неспокойно. Малко по-късно капаците на първия етаж се отвориха и те я видяха на прозореца; от този момент и двамата разбраха, че нещо ново навлиза в бъдещето им. Сега тя си решеше косата с четка със сребърна дръжка. Движенията ѝ бяха някак механични.

Шорин почти изгуби гласа си:

— Не изглежда чак толкова грозна на лунна светлина. Но от тези гърди, ийе, на човек му идва да подскочи.

Ори не отговори, погледът му бе прикован в нея.

Внезапно тя се поколеба и погледна надолу. Право към тях. Макар да нямаше никаква вероятност да ги бе видяла или чула, сърцата им подскочиха. Почакаха почти без да дишат. Друга прозявка. Тя продължи да се реши, после за момент остави четката, изглеждаше така близо, че Ори изпита чувството, че може да се пресегне и да я докосне; в светлината на стаята виждаше подробности от копринената бродерия, набъблалите под платя зърна на гърдите ѝ и отнесеното изражение, което бе зърнал вчера — нима бе едва вчера? — изражението, спряло удара, дето можеше да я довърши.

Последен продължителен поглед към луната, друга сподавена прозявка и тя дръпна капаците. Но не ги затвори изцяло. Нито пък ги залости.

Шорин наруши мълчанието и изрече онова, което се въртеше в главите и на двамата:

— Ще бъде лесно да се покатерим там.

— Да. Но ние дойдохме тук за пушки и за да предизвикаме хаос. Ние... — Ори мълкна, озарен от мисълта за нов и чудесен шанс, получил от първия.

— Шорин — прошепна той, — ако един от нас я накара да мълчи, ако я обладае, но не я убие, а само я остави в безсъзнание, за да разкаже за обладаването; ако оставим знак, който да подскаже, че имаме връзка със слушката на Токайдо, а после заедно убием един-двама войници и изчезнем със или без техните пушки — и всичко това в тяхната собствена легация, — няма ли да побеснеят от ярост?

Шорин подсвирна, възхитен от хрумването.

— Да, да, така ще е, но по-добре да ѝ прережем гърлото и да напишем „Токайдо“ с кръвта ѝ. Ти върви, аз ще пазя тук, по-безопасно е. — А когато Ори се поколеба, добави: — Кацумата каза, че не бива да се колебаем. Последния път ти се поколеба. Защо се колебаеш?

Ори взе решение за част от секундата и се затича към сградата — една нова сянка сред многото други. Дотича и започна да се катери.

Пред караулното един от войниците тихо рече:

— Не се оглеждай, Чарли, но ми се струва, че видях някой да тича към сградата.

— Господи, доведи сержанта, бъди внимателен.

Войникът се престори, че се протяга, после тръгна към караулното. Бързо, но предпазливо разтърси сержант Тауъри, за да го

събуди, и повтори какво е видял или поне онова, което му се струваше, че е видял.

— Как изглеждаше негодникът?

— Усетих само движение, сержант, поне така си мисля, не съм сигурен, може да е бил някой шибан таласъм.

— Добре, момко, нека поогледаме. — Сержант Тайъри събуди ефрейтора и още един войник и ги постави на пост. А заедно с другите двама излязоха в градината.

— Беше ей там нейде, сержант.

Шорин ги видя да идват. Нямаше никакъв начин да предупреди Ори; той вече почти бе стигнал прозореца, все още добре прикрит от дрехите си и от сенките. Наблюдаваше го как изпълзява до перваза, пооткряхва един от капациите малко по-широко и се вмъква вътре. Капакът бавно се върна на мястото си. „Карма“ — помисли си Шорин и се зае със собствените си затруднения.

Сержант Тауъри спря по средата на пътеката и внимателно заоглежда околността и сградата. Повечето капаци на горния етаж бяха отворени и незалостени, та не се обезпокои много-много, че един от тях поскръцва от лекия вятър. Градинската порта беше заключена.

След малко нареди:

— Чарли, хвани тази страна — като посочи към засадата. — Но гър, ти иди отсреща, подплаши ги да излязат, ако има някой там. Дръж си зъркелите отворени! Заради байонетите!

Заповедта му бе изпълнена мълниеносно.

Шорин измъкна меча си от ножницата, острието му също бе покчернено, готово за нощен набег, после със свито гърло зае положение за атака.

В момента, в който се плъзна в стаята, Ори провери единствената врата и видя, че е залостена и че девойката спи, извади от ножницата късия си меч и приближи до леглото. То имаше четири колони, за пръв път виждаше такова; всичко по него беше необичайно — височината и помпозната му стабилност, краката, балдахинът, чаршафите и завивките — и за секунда той се почуди какво ли е да спиш в подобно легло, тъй нависоко от земята, а не като японците, които спяха на

футони^[1] — леки квадратни сламеници, постилани през нощта и прибиращи за през деня.

Сърцето му биеше бясно и Ори се опита да сдържа дишането си, тъй като все още не искаше да я буди, а не можеше да знае, че е дълбоко упоена. Стаята беше тъмна, но лунната светлина се просмукваше, през капаците. И той видя дългата ѝ руса коса, разпусната по раменете ѝ, и издущинките на гърдите и крайниците ѝ под завивката. От нея се изльчваше благоухание, което го възбуди силно.

После се чу щракване на байонети и приглушен шепот откъм градината... За част от секундата Ори се вцепени. Замахна наслуки с ножа, за да я довърши, но жената не помръдна. Дишаше все така равномерно.

Той се поколеба, после пристъпи безшумно до капаците и надникна навън. Различи войниците. „Дали са ме видели, или са забелязали Шорин? — запита се, обзет от внезапна паника. — Ако е така, значи съм в капан, но няма значение, все още мога да изпълня това, за което дойдох, а може би ще се махнат — имам два изхода, вратата и прозореца. Търпение, винаги съветваше Кацумата, напрегни мозъка си, изчакай спокойно, после я прободи без колебание и избягай в удобен момент — винаги ще се намери такъв. Изненадата е най-доброто ти оръжие!“

Стомахът му се сви. Един от войниците се насочи към скривалището им. Макар да знаеше къде точно е Шорин, Ори не можеше да го различи в тъмното. Притаил дъх, зачака да види какво ще стане. Може би Шорин щеше да се измъкне. „Каквото и да се случи, тя ще умре“ — обеща си той.

Шорин наблюдаваше как войникът се приближава, безнадеждно се опитваше да измисли как да се измъкне от клопката и ругаеше Ори. „Сигурно са го забелязали! Ако убия това куче, няма никакъв начин да се добера до останалите, преди да ме застрелят. Не мога да стигна до стената, без да ме видят.

Глупаво беше от страна на Ори да промени плана, разбира се, че са го забелязали, казах му аз, че с тази жена ще берем ядове. Трябваше

да я убие още на пътя... А може би варваринът ще ме подмине и ще имам достатъчно време да изтичам до стената.“

Дългият байонет проблесна на лунната светлина, докато войникът безшумно проверяващ листака; разтваряше го тук-там, за да разгледа по-добре.

Все по-близо и по-близо. Шест крачки, пет, четири, три...

Шорин остана неподвижен, маската върху лицето му сега покриваше практически и очите; затаи дъх. Войникът почти го бълсна пътьом, после продължи, спря за момент на няколко крачки, провери пак и отново продължи и Шорин тихичко погне въздух. Усещаше потта по гърба си, но знаеше, че сега е в безопасност и че след няколко мига ще се озове зад оградата.

От своето място сержант Тауъри можеше да наблюдава и двамата войници. Държеше заредена пушка в ръцете си, но бе неуверен като тях, тъй като не искаше да вдига фалшива тревога. Нощта беше чудесна, с лек ветрец и ясна лунна светлина. „Като нищо можеш да вземеш сенките за врагове в това скапано място — помисли си Тайъри. — Господи, иска ми се да сме си в добрия стар Лондон.“

— Добър вечер, сержант Тауъри, какво става?

— Добър вечер — поздрави учтиво Тауъри. Беше драгунският офицер Палидар. Тауъри обясни за подозренията на войника. — Може да е било сянка, но по-добре да се презастраховаме, та после да не се тюхкаме.

— Тогава вземете допълнително хора, за да сме сигурни, че...

В този момент младият войник, който се намираше най-близо до скривалището, застана нащрек с насочен мускет.

— Сержант — извика той, развълнуван и ужасен. — Копелето е тук!

Шорин се втурна в атака с високо вдигнат дълъг меч, но обученият войник се оказа по-бърз и байонетът изкусно задържа нападателя, докато другите притичаха. Палидар измъкна револвера си. Шорин отново се засили, но дългата пушка и байонетът го препънаха, той обаче се изпълзна, изпълзя извън досега на байонета и хукна през листака към стената. Младият войник се втурна подире му.

— Внимаваааай! — изкрещя Тауъри, напълно овладял гласа си, когато младежът се бълсна в шубрака, обзет от желанието да убива. Но войникът не чу предупреждението, навлезе между листата и загина;

късият меч потъна дълбоко в гърдите му. Шорин го измъкна, съвсем сигурен, че вече няма как да избяга — останалите бяха по петите му.

— *Наму Амида-Буцу* — В името на Буда-Амида, — изпъшка той и надвивайки собствения си страх, предаде духа си на Буда; изкрещя: — *Соно-джой!* — не за да предупреди Ори, а за да изрече последната си дума. После с отчаяна сила заби ножа в гърлото си.

Ори видя почти всичко без края. В момента, когато войникът извика и нападна, той се втурна презглава към нея, като очакваше тя да се сепне и събуди, но за негово учудване девойката не бе помръднала, нито пък дишането ѝ се беше участило, така че постоя над леглото с разтреперани колене, чакаше я да си отвори очите, да види него и ножа му, преди да го забие в тялото ѝ. После чу предсмъртния „соно-джой“ и разбра, че с Шорин е свършено; последва друг шум. Но тя все още не помръдваше. Зъбите му се оголиха, задушаваше се. Изведнъж усети, че не може повече да издържа на напрежението, разтърси я ядно с ранената си ръка, без да усеща болката, опря ножа в гърлото ѝ, готов да заглуши писъка.

Девойката все още не помръдваше.

Всичко му изглеждаше като насын — сякаш се виждаше отстрани как я разтърсва отново и пак нищо, после си спомни, че лекарят ѝ бе дал да пие нещо, и си помисли: „Един от онези опиати, новите опиати, за които Хирага ни разказа“ — и зяпна, като се опитваше да проумее това откритие. За да се увери, разтърси я отново, ала тя само промърмори нещо и се зарови по-дълбоко във възглавницата.

Ори се върна до прозореца. Мъжете пренасяха тялото на войника на алеята. После ги видя да изтеглят Шорин на открито за единия крак като труп на животно. Телата останаха да лежат едно до друго, и двете странно еднакви в смъртта. Надйдоха още мъже и той чу викове откъм прозорците. Над тялото на Шорин се надвеси офицер. Един от воиниците разкъса черната маска, която покриваше главата и лицето му. Очите на Шорин бяха все още отворени, чертите му изкривени, дръжката на ножа стърчеше. Чуха се нови гласове и надйдоха и други мъже.

Усети раздвижене в къщата и в коридора. Напрежението му нарасна. За десети път провери дали вратата е добре залостена и дали

не може да се отвори отвън, после се скри зад балдахина на леглото, достатъчно близо, за да я достигне, каквото и да се случеше.

Стъпки и почукване на вратата. Лъч светлина от петролна лампа или светилник се промуши под процепа. Почука се по-настойчиво и гласовете станаха по-силни. Ножът му бе пригответен.

— Госпожице, добре ли сте? — Беше Бабкот.

— Госпожице! — извика Марлоу. — Отворете вратата! — Пак се заудря още по-силно.

— Това е от моето приспивателно, капитане. Тя беше много разстроена, горкичката, и се нуждаеше от сън. Съмнявам се, че ще се събуди.

— Ако не се събуди, ще разбия проклетата врата, за да съм спокоен. Нейните капаци са отворени, за Бога!

Чукането премина в думкане на юмруци. Анжелик поотвори премрежено очи.

— *Qu'est-ce qui se passe?* Какво става? — измърмори тя по-скоро сънена, отколкото будна.

— Добре ли сте?

— *Mais oui, bien sur... Pourquoi? Qu'y a-t-il?*^[2]

— Отворете вратата за момент. *Ouvrez la porte, s'il vous plait, c'est moi*, аз съм капитан Марлоу.

Мърмореща и объркана, тя седна в леглото. Почти изненадан от себе си, Ори се наблюдаваше как й позволи да се измъкне от леглото, да се доклатушка до вратата. Отне й известно време да издърпа резето и да откряне тежката порта, като се подпираше на нея за равновесие.

Бабкот, Марлоу и един моряк държаха свещници. Пламъците премигнаха от течението. Те я зяпнаха с широко отворени очи. Нощницата й беше много френска, много фина и прозирна.

— Ние, ъъ, ние само искахме да видим дали сте добре, госпожице. Хванахме, ъъ, един мъж в храсталака — измънка притеснено Бабкот, — нищо особено. — Беше ясно, че тя едва схваща какво й говори.

Марлоу откъсна погледа си от тялото й и надникна в стаята.

— *Excusez moi, Mademoiselle, s'il vous plait* — рече той объркано с доста добър акцент и мина край нея, за да огледа. Под леглото нямаше нищо, като се изключи нощното гърне. В завесите откъм външната страна нямаше никого... „Господи, каква жена!“ Не виждаше

къде другаде би могъл да се скрие човек, никакви врати или шкафове. Капаците изскърцаха от вята. Той ги отвори широко:

— Палидар. Нещо ново там долу?

— Не! — отвърна Палидар. — Няма други следи. Много е възможно да е бил съвсем сам и войникът да го видял как се промъква. Но проверете всички стаи откъм тази страна.

Марлоу кимна, изруга и добави:

— Какво, по дяволите, си мислиш, че правя?

Зад него слабият бриз разлюля балдахина и се показва краката на Ори, обути в черни *таби*, японски терлици. Ала свещта на Марлоу закапа и угасна. Той плъзна резето на капаците на място и се обърна отново, без да забележи *таби* или каквото и да било в дълбоките сенки край леглото; различаваше се само силуетът на сънената Анжелик на прага, очертан от свещите в коридора. Така всяка част от тялото ѝ изпъкваше ясно и от гледката дъхът му секна.

— Всичко е наред — заключи той, още по-объркан, защото я бе разглеждал подробно и с наслада, а тя бе беззащитна. Като се разбърза някак престорено, Марлоу наведе глава: — Моля, пуснете резето на вратата и... ами, спете спокойно — изрече той с желанието да остане.

Още по-объркана, Анжелик измърмори нещо и затвори. Те почакаха да чуят, че резето стърже обратно в жлебовете. Бабкот додаде колебливо:

— Съмнявам се дали ще си спомни, че е отваряла вратата.

Морякът изтри потта си, видя, че Марлоу го гледа, и не можа да скрие циничния блясък в очите си.

— Защо, по дяволите, сте толкова щастлив? — запита Марлоу, макар че много добре знаеше отговора.

— Аз ли, господине? Нищо, господине! — тутакси отвърна морякът, а циничните пламъчета изчезнаха и в очите му се изписа наивност. „Мамичката им и офицерчета, от един дол дренки са — помисли си той отегчено. — Марлоу е коцкар като нас, очите му щяха да изхвръкнат и малко остана да я лапне, дребна и къдрава, и без нищо отдолу, и с най-хубавите цици, дето някога съм мечтал да видя! Момчетата няма да ми повярват за циците.“ — Да, господине, ще си затварям устата, да, господине — обеща той целомъдрено, когато Марлоу му заръча да не казва нищо за видяното. — Прав сте, господине, да, господине, нито думичка няма да излезе от устата ми —

увери го той и се повлече към следваща стая, като си мислеше за нейните прелести.

Анжелик се подпираше на вратата, опитваше се да проумее случилото се — трудно ѝ беше да подреди мислите си, някакъв мъж в градината, каква градина, но Малкълм беше в градината на Голямата къща, не, той е долу ранен, не, това е сън, а той ѝ разправяше, че щели да живеят в Голямата къща, и за сватба... „Малкълм, той ли беше мъжът, който ме докосна? Не, той ми каза, че щял да умре. Глупости, лекарят ме увери, че бил наред, всички казват, че бил наред, защо наред, защо не добре или отлично или сносно? Защо?“

Страстното ѝ желание за сън надделя. Луната грееше през процепите на капаците и като се запрепъваше през сноповете светлина до леглото, тя се строполи признателно на мекия дюшек. С дълбока въздишка на задоволство се зави с чаршафа до кръста и се обърна настрана. След секунди спеше дълбоко. Ори безшумно се измъкна от скривалището си, удивен, че все още е жив! Макар да се бе залепил с мечовете си към стената, ако бяха претърсили истински, щяха да го открият. Видя, че резето на вратата е на мястото си, капаците също бяха залостени; девойката дишаше дълбоко, с една ръка под възглавницата, а другата — върху чаршафа.

„Добре. Тя може да почака. Първо, как да се измъкна от този капан? През прозореца или през вратата?“

Тъй като не виждаше през процепите, дръпна леко резето, откряхна единия капак, после другия. Войниците все още се въртяха долу. До съмване оставаха още цели три часа. Облаците се сгъстяваха и се носеха към луната. Тялото на Шорин лежеше сгърчено на пътеката като мъртво животно. За момент се изненада, че не са му отсекли главата, после си спомни, че гай-джин нямат обичай да взимат главите на убитите за излагане на показ или за пребояване.

„Трудно ще избягам оттук, без да ме видят. Ако войниците не се махнат, ще се наложи да избягам през вратата.

Това означава да я оставя отворена. По-добре да мина през прозореца, при положение че изобщо успея.“

Проточи внимателно шия и видя малкия перваз на стената; спускаше се под другия прозорец, а после завиваше към оттатъшната страна — това беше ъглова стая. Вълнението му нарасна. „Скоро

облаците ще скрият луната. Тогава ще избягам. Ще избягам! Соно-джой! А сега дойде и нейният ред.“

Без да вдига шум, той нагласи резето така, че капаците да останат леко отворени, после се върна до леглото.

Дългият му меч беше още в ножницата и той го извади да му е подръка върху смачканата бяла копринена завивка. „Бяло — помисли си Ори. — Бели чаршафи, бяла плът, бялото е цветът на смъртта. Подходящо. Идеално за писане. Какво да напиша? Името си?“

Без да бърза, издърпа чаршафа от нея. Нощницата беше нещо непознато, чуждо, скроено да скрива всичко и нищо. Крайниците и гърдите ѝ бяха толкова големи, не като на няколкото момичета, с които бе споделил леглото си, краката ѝ бяха дълги и стройни, без елегантната извивка, която беше свикнал да вижда у жените от дългогодишното присяддане на колене. И пак този неин парфюм. Докато очите му я изучаваха, усети, че се възбуджа.

С предишните бе ставало много по-различно. Почти без вълнение. С много закачки и умел професионализъм. На бърза ръка и обикновено замаян от саке, за да не забелязва възрастта им. Сега времето беше неограничено. Тя беше млада и от друг свят. Болката му се засили. И пулсирането.

Капаците изскърцаха от вятъра, но вече не очакваше никаква опасност оттам, нито пък от къщата. Всичко беше тихо. Девойката лежеше на една страна. Умело, леко побутване, и още едно, и тя послушно се обърна по гръб, с глава, удобно извърната на една страна, с разпилени буйни коси. Въздишка, дълбоко сгущена в прегръдката на дюшека. С малко златно кръстче на шията.

Наведе се над нея и подпъхна върха на острия си като бръснач къс меч под фината дантела около шията, повдигна я леко и намести острието под изпъната дреха. Платът поддаде охотно и се свлече в краката ѝ. Ори не беше виждал толкова разголена жена. Нито толкова стегната. Туптенето се засили, беше някак съвсем ново и необичайно. Мъничкият кръст проблясваше. Неволно ръката ѝ помръдна едва-едва, плъзна се между краката ѝ и спокойно остана да лежи там. Той я отмести, после раздалечи двата глезена. Ласково.

[1] Вид японски юрган, напълнен с вата. ↑

[2] Разбира се, съвсем добре... Защо? Кой е? (фр.) — Б.пр. ↑

6.

Тя се събуди точно преди зазоряване. Ала не съвсем.

Опиатът още я държеше, сънищата все още я изпъльваха, странни, страстни сънища, еротични и смазващи, чудесни и нараняващи, чувствени и ужасни, непреживявани никога преди, никога толкова напрегнати. През полуоткрехнатите капаци видя на изток кървавочервения хоризонт, необичайни еротични образования от облаци по него, които сякаш съответстваха на картините във въображението ѝ. Когато се помести, за да ги види по-добре, усети лека болка в слабините, но не ѝ обърна внимание, вместо това прикова поглед върху небесните картини и остави мисълта си да се понесе обратно в сънищата; те я притегляха непреодолимо. И вече съвсем на прага на съня осъзна, че е гола. С безразличие загърна нощницата си, придърпа чаршафа. И заспа.

Ори стоеше до леглото. Той току-що бе напуснал топлината ѝ. Дрехите му на нинджа лежаха на пода. И препаската му. За момент обърна глава към леглото, разглеждаше я за последен път. „Толкова е тъжно — помисли си младежът, — последният път е толкова тъжен.“ После грабна късия си меч и го прибра в ножницата.

Филип Тайърър отвори очи в стаята нания етаж. Всичко му беше непознато; малко по-късно осъзна, че все още е в храма в Канагава, че вчерашият ден беше ужасен, операцията чудовищна, а неговата роля — жалка. „Бабкот каза, че съм в шок — измърмори той, устата му беше пресъхнала и с лош вкус. — Господи, нима това ме извинява?“

Капаците в стаята му бяха открехнати от вятъра и скърцаха. Виждаше зората. „Червено небе на съмване, да му мислят орачите. Буря ли ще има?“ — зачуди се, после седна в походното легло и провери превръзката на ръката си. Беше чиста, без прясна кръв по нея. Изпита огромно облекчение въпреки туптенето в главата си и

владеещото го леко раздразнение; чувстваше се отново здрав. „О, Господи, ще ми се да се бях държал по-мъжки. — Направи усилие да си спомни резултата от операцията, но всичко му се губеше. — Зная, че плаках. Не беше точно плач, сълзите ми сами течаха.“

С усилие отпъди мрачните мисли. Стана от леглото и отвори широко капаците, държеше се здраво на краката си и беше гладен. Наблизо имаше каня с вода, плисна малко на лицето си, изплакна устата си и изплю водата в градинския шубрак. Отпи гълтка и се почувства по-добре. Градината беше пуста, миришеше на гниещи зеленчуци и нисък прилив. От мястото му се виждаше част от стените около храма и градината, нищо повече. През една пролука между дърветата зърна караулното и двама войници.

Едва сега забеляза, че са го сложили да спи с ризата и дълги вълнени долни гащи. Разкъсаното му, окървавено палто беше метнато на един стол, панталоните и ботушите му за езда, изкаляни в оризищата, се търкаляха до него.

„Няма значение, имам късмет, че съм жив. — Филип Тайърър започна да се облича. — Ами Струан? А Бабкот — скоро ще трябва да застана лице в лице с него.“

Нямаше бръснач, така че не можеше да се обръсне. Нито носеше гребен. „И това е без значение.“ Обу си ботушите. От градината долавяща песен на птици и движение, някакви далечни викове на японски и лаене на кучета. Ни помен от звуците на нормалните градове, на английските градове, никакви сутрешни провиквания „Топли гевреци, моля“ или „Прясна водааа“, или „Голчестърски стриди, тазсутрешни, пресни, за продан, за продан“, или „Направо от печатницата, последната глава от г-н Дикенс, само едно пени, само едно пени“, или „Таймс, Таймс, прочетете всичко за големия скандал с Дизраели, прочетете всичко за скандала...“

„Дали ще ме уволнят? — запита се той, стомахът му се сви при мисълта да се върне у дома опозорен, злополучен, провален, изгонен от славното на Нейно величество Министерство на външните работи, представител на най-великата империя, която светът някога е виждал. Какво ще си помисли за мен сър Уилям? Ами тя? Анжелик? Слава Богу, че избяга в Йокохама — дали ще ми проговори отново, когато научи?“

— О, Господи, какво ще правя?

Малкълм Струан също беше буден. Някакво шесто чувство за опасност, някакъв шум отвън го бе събудил само преди минута, макар да му се струваше, че е буден от часове. Лежеше на походно легло, осъзнал настъпването на деня, операцията и че е сериозно ранен, и че нямаше изгледи да оживее. Всяко вдишване му причиняваше остра разкъсваща болка. Дори и най-малкото движение.

„Но няма да мисля за болката, само за Анжелик и че тя ме обича и... Ами какви са тези лоши сънища? Че тя ме мрази и бяга? Мразя сънищата и мразя, когато не мога да се владея, мразя да лежа тук, ненавиждам да съм слаб, след като винаги съм бил силен, винаги възпитаван в сянката на моя герой, великия Дърк Струан, Зеленоокия дявол. О, колко жалко, че нямам зелени очи и не мога да съм толкова силен. Той е моята пътеводна звезда и аз ще бъда като него, ще бъда.“

Както винаги, врагът Тайлър Брок ни дебне. Баща ми и майка ми се опитваха да скрият повечето факти от мен, но аз, разбира се, чувах слуховете и зная повече, отколкото те си мислят. Старата А Ток, която ми бе по-истинска майка от майка ми: нали тя ме гледаше, докато стана двегодишен, и ме учеше на кантонски и на нещата от живота, и пак тя ми намери първото момиче. Търговската къща се клати.

Няма значение, ще се справим с тях. Аз ще се справя. За това съм се подготвял и съм работил цял живот.“

Струан отметна одеялото и вдигна крака, за да стане, но болката го спря. Отново опита и пак не успя. „Няма значение — каза си изтощено. — Спокойно, ще опитам по-късно.“

— Още яйца, Сетри? — попита Марлоу; той беше висок колкото драгунския офицер, но не толкова широкоплещест. И двамата бяха аристократи, синове на служещи висши офицери, с правилни обветрени лица; това на Марлоу бе малко по-загоряло.

— Не, благодаря — отвърна Сетри Палидар. — Две са ми достатъчно. Трябва да си призная, че според мен кухнята тук е отвратителна, казах на прислугата, че обичам яйцата твърдо сварени, а не рохки, но главите им са пълни с бръмбари. Всъщност проклет да съм, ако мога да ям яйца, освен с препечена филийка от хубав

английски хляб. Те просто си губят вкуса. Какво ще стане заради Кентърбъри?

Марлоу се поколеба. Намираха се в столовата на Легацията, край огромната дъбова маса за двайсет души, докарана от Англия точно за тази цел. Ъгловата стая беше просторна и приятна, с отворени към градината и изгрева прозорци. Обслужваха ги трима китайски прислужници в ливреи. Беше сервирано за шестима. Пържени яйца и бекон в сребърни подноси, затоплени на свещи, печено пиле, студена солена шунка и баница с гъби, престояло говеждо, каменни бисквити, изсъхнал ябълков сладкиш. Светла и черна бира и чай.

— Посланикът трябва да изиска обезщетение, а убийците да бъдат предадени незабавно, а при неизбежното закъснение да нареди на флотата да тръгне срещу Йедо.

— По-добре да настъпим по суща — имаме достатъчно войски — и да окупираме столицата им, да свалим техния крал, как му беше името? — а, да, шогун — да назначим наш собствен местен владетел и да превърнем Япония в протекторат. Дори е по-добре за тях да ги направим част от Империята. — Палидар се чувствуше много уморен, бе останал на крак почти през цялата нощ. Униформата му беше разкопчана, но иначе се беше сресал и избръснал. Той махна към един от прислужниците:

— Чай, моля.

Спретнато облеченият млад китаец го разбра отлично, ала го зяпаше умишлено глуповато — за забавление на останалите прислужници.

— Хей, госп'дарю? Чай, а? За к'в чай, а, вие говори, е? Иска китайски, хей?

— О, няма значение, за Бога! — Палидар се надигна тежко, отиде до бюфета с чашата си и си наля сам, докато китайците се хилеха широко, но мълчаливо на своеобразното унижение на нахалния чуждоземец и продължаваха внимателно да слушат разговора.

— Това е въпрос на военна мощ, старче. И да ти кажа честно, генералът ще бъде дяволски разстроен от загубата на grenadira заради никакъв сифилитик убиец, облечен като Али Баба. Той ще поиска — а и всички ние ще искаме — отмъщение, за Бога.

— Не зная какво да кажа за десант... военноморските сили могат, разбира се, да проправят пътека за вас, но ние нямаме представа

колко самураи има там, нито знаем нещо за тяхната численост.

— Боже Господи, колкото ще да са и каквато и сила да имат, можем да се справим с тях, те са само сбирщина от изостанали туземци. Разбира се, че ще се справим с тях. Точно както в Китай. Не мога да разбера защо не присъединихме Китай и не го довършихме.

Всички слуги чуха това и го разбраха, и всички се заклеха, че когато Небесното кралство се сдобие с пушки и кораби като пушките и корабите на варварите, ще натрият носовете на варварите в собствените им лайна и ще има изнесат урок, който да им държи топло за още хиляда поколения. Прислужниците бяха подбрани от Чжан, Гордън Чжан, компрадора на Търговската къща.

— Вие иска едно пърче много хубав яце, госп'дарю? — каза най-куражлията от тях и зъбите му засияха в усмивка; иначе държеше все още съзнателно недоварените яйца под носа на Палидар. — Ного добро.

Палидар бутна подноса с отвращение.

— Не, благодаря. Слушай, Марлоу, мисля... — Той мълкна, когато вратата се отвори и влезе Тайърър. — О, здравейте, вие трябва да сте Филип Тайърър от Легацията. — Офицерът представи себе си и Марлоу и продължи шумно: — Много съжалявам за вашия лош късмет вчера, но съм горд да ви стисна ръката. И господин Струан, и госпожица Ришо са казали на Бабкот, че без вас и двамата са щели да загинат.

— Така ли? О! — Тайърър не вярваше на ушите си. — Случи се толкова... толкова набързо. В един момент всичко беше нормално, в следващия си плюхме на петите. Уплаших се до смърт. — Сега, след като си призна на глас, му олекна, а още повече, когато офицерите подминаха думите му като проява на скромност, издърпаха стол за него и наредиха на прислугата да му донесе храна.

Марлоу обясни:

— Когато проверих при вас нощес, вие спяхте като заклан; знаем, че Бабкот ви еupoил, така че не очаквам да сте чули за нашия убиец.

Стомахът на Тайърър се сви. Разказаха му. И за Анжелик.

Тя тук ли е?

— Да, храбра дама! — За момент мисълта за нея завладя Марлоу. Той си нямаше любима нито у дома, нито някъде другаде, само

няколко подходящи братовчедки, но нищо по-специално и за първи път това го направи щастлив. „Може би Анжелик ще остане и тогава... и тогава ще видим.“

Вълнението му нарасна. Точно преди да потегли от дома си в Плимут преди година, баща му капитан Ричард Марлоу от Кралските военноморски сили му каза: „Ти си на двайсет и седем, момко, вече имаш свой собствен кораб — макар и корито, — най-големият си и е време да се ожениш. Когато се върнеш от обиколката до Далечния изток, ще минаваш трийсетте. С повече късмет дотогава ще съм вицеадмирал и ще... е, мога да ти отпускам някоя и друга допълнителна гвинея, но, за Бога, не казвай на майка си... или на братята и сестрите си. Време е да се решиш! Какво ще кажеш за братовчедка ти Делфи? Нейният баща е военен, макар и само в индийската армия.“

Марлоу бе обещал, че като се върне, ще реши. Сега може би нямаше да му се налага да избира за коя любима да се ожени — за втората, за третата или четвъртата.

— Г-ча Анжелик вдигна тревога в Колонията, после настоя да дойде тук снощи — г-н Струан пожела да я види спешно. Той май не е много добре, раната му всъщност с доста лоша, така че я доведох. Тя е истинска дама.

— Да.

Настъпи странно мълчание, всеки знаеше за какво мислят другите. Филип Тайърър го наруши пръв:

— Защо ли е идвал убиец тук?

Събеседницитеоловиха страха му.

— От лошотия, предполагам — рече Палидар. — Няма нищо страшно, заловихме негодника. Посетихте ли г-н Струан тази сутрин?

— Надзърнах, но той спеше. Надявам се, че ще се оправи. Операцията не беше много добра и... — Тайърър мълкна. Отвън се чу някаква караница. Палидар отиде до прозореца, останалите го последваха.

Сержант Тауъри крещеше на един полугол японец от далечния край на градината и му махаше да се приближи:

Хей ти, ела тук.

Мъжът, очевидно градинар, беше добре сложен, млад и стоеше на около двайсетина ярда. Имаше само препаска, беше нарамил сноп

пръти и клони, наполовина завити с мръсен чер парцал, и продължаваше несръчно да събира още. За момент се изправи, после започна да се кланя унизено пред сержанта.

— Господи, тези мръсници нямат никакъв срам — рече Палидар с отвращение. — Дори китайците не се обличат така... нито индианците. Човек може да им види срамотите.

— Казаха ми, че ходят така дори през зимата, някои от тях — обади се Марлоу, — изглежда, не усещат студа.

Тауъри отново закрещя и замаха. Мъжът продължи да се покланя, да кима енергично, но вместо да тръгне към него, се направи, че го разбира погрешно, покорно зави, все още полуприведен, и побягна уплашено към ъгъла на сградата. Докато притичваше под техния прозорец, той се втренчи в тях за момент, преви се още повече към земята в угоднически поклон и забърза към постройките на прислугата, скри се в шубрака, изчезна.

— Любопитно — отбеляза Марлоу.

— Какво?

— О, просто цялото това кланяне и подмазване изглеждаше преувеличено. — Марлоу се обърна и видя бялото като тебешир лице на Тайърър. — Всемогъщи Боже, какво става?

— Аз... аз... този мъж... мисля, че той, не съм сигурен, но мисля, че беше един от тях, единият от убийците на Токайдо, този, по когото Струан стреля. Видяхте ли му рамото, не беше ли превързано?

Палидар реагира първи. Изскочи от прозореца, последван от Марлоу, който грабна сабята си. Заедно профучаха зад дърветата. Но не го намериха, макар че претърсиха всичко.

Беше късно пладне. На вратата на спалнята ѝ отново тихо се почука:

— Госпожице? Госпожице? — Бабкот извика от коридора някак колебливо, не искаше да я събуди напразно, но тя не отговори. Анжелик стоеше като вкаменена на сред стаята и гледаше залостената врата, едва дишаше, с пристегнат халат, със застинало лице. Отново затрепери.

— Госпожице?

Тя почака. След миг стъпките му загълхнаха и девойката изпусна дъх, опитваше се отчаяно да спре треперенето, после отново закрачи от затворените прозорци обратно до леглото и пак до прозореца, както вършеше това от часове.

„Трябва да решава“ — мислеше си тя измъчено.

Когато се събуди за втори път, без да си спомня първата просъница, мисълта ѝ беше ясна и тя лежеше в измачканите завивки на леглото, без да помръдва, радостна, че е будна, отпочинала, гладна и жадна за сутрешната божествена чаша кафе, сервирано с малко препечен пресен френски хляб, който главният готвач на тяхната легация правеше в Йокохама. „Но аз не съм в Йокохама, аз съм в Канагава и днес ще има само чаша отвратителен английски чай с мляко.“

Малкълм! Бедният Малкълм, много се надявам, че е по-добре. Ще се върнем в Йокохама днес, ще взема следващия параход за Хонконг, оттам за Париж... Но, Боже, какви сънища сънувах, какви сънища!“

Нощните видения все още я владееха, преплетени с гледките от Токайдо и от посичането на Кентърбъри, и със спомена за Малкълм, който се държа толкова странно, убеден, че ще се оженят! Въображаемата миризма на хирургия я удари в ноздрите, но тя я отпъди, прозя се и посегна към малкия си часовник върху нощната масичка.

Движението предизвика лека болка в слабините. За момент Анжелик се почуди дали това не са признания на преждевременна менструация, без друго цикълът ѝ не беше съвсем редовен, но го сметна за невъзможно.

Часовникът показваше десет и двайсет. Представляващо медальон с лазулит на капака, подарък от баща ѝ за осемнадесетия ѝ рожден ден на осми юли в Хонконг преди два месеца и нещо. „Толкова неща се случиха оттогава — помисли си тя. — Какво щастие — да си ида в Париж, при цивилизацията, и никога повече да не се върна тук, никога, никога, ник...“

Изведнъж осъзна, че лежи почти гола под чаршафа. За свое учудване откри, че нощницата ѝ, срязана до долу и набрана към гърба, се държеше само на ръкавите. Повдигна двата края и не повярва на очите си. Реши да я разгледа на прозореца, измъкна се от леглото, но

отново усети пробождане. Сега на дневната светлина забеляза издайническо петно от кръв на чаршафа и следа между краката си.

— Не е възможно да ми е дошло...

Взе да пресмята дните, веднъж, два пъти, нищо не излизаше. Последната ѝ менструация бе свършила преди две седмици. Усети се лепкава и не можа да разбере защо; внезапно сърцето ѝ подскочи и тя едва не припадна, прониза я мисълта, че сънищата не са били сънища, а истина: била е изнасилена, докато е спяла.

„Невъзможно! Сигурно полудявам... Невъзможно — не ѝ достигаше въздух, не можеше да си намери място. — О, Боже, дано да е сън, само сън! — С разтуптяно сърце тя се запъти към леглото. — Будна съм, не сънувам, будна съм!“

Разгледа се отново обезумяла и пак, пак, но този път внимателно. Знаеше достатъчно — разпозна безпогрешно и тази слуз, и това, че хименът ѝ е разкъсан. Беше истина. Бяха я изнасили.

Стаята се завъртя пред очите ѝ. „О, Боже, обезчестена съм, животът ми е съсиран, бъдещето ми е съсирано, никой приличен мъж... никой подходящ мъж няма да ме вземе сега. Опетнена съм... само бракът може да оправи едно момиче, да му осигури бъдеще, няма друг начин...“

Когато чувствата ѝ се поуталожиха и започна да вижда и да съзнава, Анжелик се намери просната напреко на леглото. Трескаво се опита да си припомни нещо. „Сещам се, че залостих вратата.“

Вторачи се в нея. Резето все още си стоеше на мястото.

„Спомням си Малкълм и мръсотията в стаята му, и как избягах оттам, Филип Тайърър спеше спокойно, доктор Бабкот ми даде да пия и се качихме горе...“

Питието! О, Боже, била съм упоена! Щом Бабкот си служи с тези опиати, напълно е възможно, сигурно съм била безпомощна, но какво от това. Станалото — станало! Ами ако забременея!“

Отново изпадна в паника. Сълзите потекоха по страните ѝ и едва не изкрешя:

„Спри!“ — измърмори Анжелик, опитвайки се (пряко сили — тия две думи са част от текста, ама не знам какъв смисъл би имало, ако се сложат и те) да се овладее. „Спри! Нито звук, шт! Сама си, никой не може да ти помогне, само ти, мисли! Какво ще правиш? Мисли! — Пое

си дълбоко дъх, сърцето я стягаше, опита се да сложи в ред разстроения си разум. — Кой ли е той?“

Резето си беше на мястото, така че не би могъл да влезе през вратата. „Чакай малко, спомням си смътно... Или съм сънувала преди... май си спомням, че отворих вратата на... на Бабкот и на Марлоу... После пак я залостих. Да, точно така. Май така беше. Той нали говори френски... Да, но лошо, после те излязоха и аз залостих вратата, сигурна съм. Но защо са ми чукали посред нощ?“

Тя ровеше ли, ровеше в мислите си, но не можеше да намери отговор, не беше съвсем сигурна какво е станало, нощните видения ѝ се изпълзваха. Или поне част от тях.

„Съсредоточи се! Ако не е влязъл през вратата, значи е минал през прозореца.“ Анжелик се повъртя наоколо и видя резето да лежи на пода под прозореца.

„Така, който и да е бил, влязъл е през прозореца. Кой ли? Марлоу, оня Палидар или самият добричък доктор, нали до един ме желаят. Кой знаеше, че съм упоена? Бабкот. Може да е казал на другите, но едва ли някой от тях би се осмелил да извърши такъв грех, едва ли би се осмелил да се покатери от градината, та нали щях да се развикам до Бога...“

Всичко в нея се разкрещя: „Внимавай! Цялото ти бъдеще зависи от предпазливостта и разума ти. Внимавай. Сигурна ли си, че въобще се е случило? Ами сънищата? Може... Няма да мисля за тях сега, но само лекарят е знаел със сигурност и значи трябва да е Бабкот. Чакай... Може, може да си разкъсала тъничката ципа на сън, докато си се мятала в кошмари, нали? Случвало се е на някои момичета. Да, но са си останали девствени, ами тази слуз.

Спомни си за Жанет в манастира, горкичката глуповата Жанет, която се влюби в един от търговците и му се отдаде, и после развълнувано ни разказа всички подробности. Тя не забременя, но я разкриха и я изключиха завинаги, а по-късно научихме, че се е оженила за селски месар, за единствения мъж, който я поискал.

Не съм се отдавала никому, но това няма да ми помогне. Всеки лекар ще го потвърди, ала и това няма да ми помогне, мисълта да допусна Бабкот или който и да било лекар до себе си ме изпълва с ужас, пък и Бабкот ще научи тайната ми. Мога ли да му се доверя? Ако се разчуе... трябва да го пазя в тайна! Но как... как... ами после?

Ще си отговоря по-късно. Първо да видя кой е бил мърсникът. Не, най-напред да се почистя от тая нечестивост и после ще му мисля. Разсъждавай трезво.“

С погнуса съмъкна нощницата и я захвърли, после се изми внимателно и старателно, като се опитваше да си припомни всичко за предпазните мерки, които Жанет, бе приложила успешно. После си облече халата и се среса. Почисти зъбите си със специалния прах. Едва тогава се погледна в огледалото. Много внимателно разгледа лицето си. Никаква промяна. Разхлаби халата си. Същото се отнасяше за краката и гърдите й — само зърната бяха леко зачервени. Отново се взря изпитателно в огледалото.

„Нищо не се е променило. И всичко.“

После забеляза, че малкото златно кръстче, с което не се разделяше дори на сън, липсва. Претърси внимателно леглото, после под него и наоколо. Нямаше го в завивките или под възглавниците, нито сред завесите. Оставаше само дантелената кувертюра. Вдигна я от пода и я тръсна. Нищо.

Тогава видя три японски букви, грубо надраскани с кръв върху снежната белота.

Златното кръстче заискри на слънчевата светлина. Ори го държеше в юмрука си за тънката верижка като хипнотизиран.

— Защо го взе? — запита Хирага.

— Не зная.

— Грешка е, че не си убил жената, Шорин е бил прав. Това е грешка.

— Карма.

Бяха на сигурно място в кръчмата „Среднощните цветя“, Ори бе изкъпан и избръснат; той погледна Хирага спокойно и си помисли: „Ти не си ми господар — ще ти кажа каквото си искал, нищо повече.“

Той му разказа за смъртта на Шорин и как се е качил в стаята, как тя спяла безшумно и не се събудила, но нищо повече. Само че се е скрил там за по-сигурно, после свалил дрехите си на нинджа, за да не го заловят с тях, замаскирал мечовете си, спуснал се в градината, успял да събере няколко окастрени клони, да се престори на градинар, преди

да го забележат, и как дори след като разпознал мъжа от Токайдо, успял да се спаси. Това беше всичко.

„Нима мога да разкажа с простосмъртни думи някому, че се почувствах с нея като бог, че когато я разтворих широко и я видях, бях опиянен от копнеж, че проникнах в нея като любовник, а не като насилиник; не зная защо, но го направих бавно и внимателно, ръцете ѝ ме обгърнаха и тя потрепери, макар да не се събуди; беше толкова тясна, та спрях за миг и после потънах по-натърте по един невероятен начин.“

Никога не съм вярвал, че може да е толкова великолепно, толкова чувствено, толкова задоволяващо, толкова съвършено. Другите жени са нищо в сравнение с нея. Тя ме накара да се почувствам, като че ли съм на седмото небе, но не за това я оставил жив. Много мислих дали да я убия, а после и себе си — там, в стаята, но реших, че ще е egoистично да умреш тъй задоволен и на върха на щастието.

О, как исках да умра. Ала моят живот принадлежи на соно-джой.“

— Сгрешил си, като не си я убил — прекъсна Хирага мислите му. — Шорин е бил прав, ако я беше убил, щеше най-добре да изпълниш нашия план.

— Така е.

— Тогава защо я пощади?

„Заштото така ми внушиха богочетворенето, ако въобще ги има. Аз им принадлежала и те ме накараха да го сторя. И им благодарих. Сега съм постигнал съвършенството. О, опознах всичко от живота, остава да се срещна със смъртта. Бях ѝ първият и тя, макар да спеше, ще ме помни цял живот. Когато се събуди и види, че съм се подписал със собствената си кръв, а не с нейната, ще разбере какво съм направил. Искам тя да живееечно. Аз ще умра скоро. Карма.“

Ори сложи кръстчето в тайния джоб в ръкава на кимоното си и отпи от освежаващия зелен чай; чувстваше се съвсем задоволен и толкова жив.

— Спомена за никакво нападение?

— Да. Ще подпалим Британската легация в Йедо.

— Добре. Дано е скоро.

— Скоро ще е. Соно-джой!

Сър Уилям беснееше в Йокохама.

— Кажи им го пак за *последен път*, за Бога. Правителството на Нейно величество изисква незабавно обезщетение от сто хиляди лири стерлинги в злато за нападение и убийство на англичанин. Убийството на англичанин е *кинджису* от Бога! И още, че искаме убийците от Сацуума до три дни, иначе ще предприемем сериозни действия.

Той беше в малката претъпкан приемна в Британската легация в Йокохама, заобиколен от пруския, френския и руския посланик, от двамата адмирали: британския и френския, и генерала. Всички бяха силно разгневени.

Срещу тях седяха някак тържествено двама представители на местните Бакуфу: главният самурай от охраната на Колонията и управителят на Канагава, в чийто правомощия беше Йокохама. Японците бяха с широки панталони и с кимона, наметнати със свободни в раменете манти, препасани с колани, и с по два меча. Явно се чувстваха неловко и кипяха отвътре. Призори въоръжени войници със заредени пушки бяха дошли в митниците на Йокохама и Канагава, за да съобщят, че на обяд ще се проведе незабавна среща. Яростта и бързината, с които grenadiрите действаха, бяха нечувани.

Между двете преговарящи страни седяха на възглавници преводачите. Японският — на колене, а другият, швейцарецът Йохан Фаврод — с кръстосани крака. Общийт им език бе холандският.

Срещата продължаваше втори час — от английски се превеждаше на холандски, после на японски, пак на холандски и оттам на английски и всичко това се повтаряше многократно. Правеха се, че не разбират въпросите на сър Уилям, или ги отклоняваха, така че се налагаше швейцарецът да ги повтаря по няколко пъти; разговорът умишлено се протакаше, уж че японците искали време „за да се консултират с по-висшите чиновници дали да започнат проучване и разследване на случая“. „О, да, в Япония проучването и разследването са две различни неща. Негова светлост управителят на Канагава желает да обясни подробно, че той няма никакви правомощия в Сацуума, която е отделно кралство...“, „О, не, негова светлост управителят на Канагава смята, че заплашително изведените пистолети са причина за нападението, а и чужденците са проявили неподчинение на древния

японски обичай“ или „Колко чужденци казахте, че са били в групата, която е трябвало да коленичи... Ами нашите обичаи...“

Отегчителните, дълготрайни и заплетени словоизлияния на японците се превеждаха съвестно на далеч по-свободния холандски и после на английски.

— Кажи го откровено, Йохан, точно както го казах.

— Направих го, всеки път го правя, сър Уилям, но съм сигурен, че този кретен не превежда точно нито вашите думи, нито техните.

— Знам това, за Бога, та било ли е някога по-различно? Моля те, продължи.

Йохан преведе дословно. Японският преводач се изчерви, помоли за обяснение на думата „внезапно“, после внимателно поднесе учитив, подходящ, прилизителен превод; очевидно го смяташе приемлив за японците. Дори и тогава управителят ахна, смаян от грубостта. Тишината натежа. Пръстите му раздразнено потупваха дръжката на меча, рече нещо, три-четири думи. Преводът излезе безкрайно дълъг.

Йохан заключи весело:

— Като изпуснем всички *merde*, управителят казва, че ще предаде вашата „молба“ в подходящ момент на съответните чиновници.

Сър Уилям пламна, адмиралите и генералът — още повече.

— „Молба“ ли? Внуши на този нещастник, че това не е молба, настояване. И още: *искаме незабавна аудиенция* при шогуна в Йедо след три дни! Три дни, за Бога! И аз ще пристигна с боен кораб.

— Браво — измърмори граф Сергеев.

Йохан също бе изтощен от разиграването и предаде думите с нужната прямота. Японският преводач зяпна от изумление и без да чака, изля истински поток на холандски; Йохан му отговори любезно с две думи, последвани от ужасна, внезапна тишина.

— *Нан джа?* — Какво е това, какво казахте? — попита ядосан управителят, забелязал тяхната враждебност и без да крие своята.

Обърканият преводач веднага рече нещо извинително в низходяща тоналност, но и така управителят изригна куп заплахи, обяснения и откази, и пак заплахи, а преводачът ги избърбори, като добави и думите, които смяташе, че чужденците искат да чуят. Заслуша се отново и пак преведе.

— Какво казва той, Йохан? — Сър Уилям извиси глас над шума, преводачът отговаряше на управителя, чиновниците на Бакуфу бъбреха помежду си. — Какво, по дяволите, си говорят?

Най-после Йохан се почувства щастлив: бе ясно, че срещата ще приключи след малко и ще успее да се върне в Лонг Бар за обяд и ракията.

— Не зная, управителят повтаря, че най-доброто, което можел да направи, е да предаде вашата молба и т.н. В подходяща форма и т.н. Но че няма начин шогунът да ви окаже честта да ви приеме, защото това противоречи на техните обичаи...

Сър Уилям удари с ръка по масата. В настъпилата тишина посочи управителя, после себе си.

— Уатashi... аз... — и махна към прозореца — към Йедо. — Уатashi отива в Йедо! — показа три пръста. „Три дни с боен кораб!“

Той се изправи и излетя от стаята, другите го последваха.

Мина по коридора и влезе в кабинета си, на масата имаше гарафи, наля си малко уиски от една.

— Някой желае ли да се присъедини към мен? — предложи сърдечно, когато другите го наобиколиха. Автоматично наля уиски на адмиралите, генерала и прусака, червено вино на Съоратар и великолепна водка на граф Сергеев. — Възнамерявах да се придържам към плана. Съжалявам, че се оттеглих.

— Мислех, че ще получите удар — заяви Сергеев, пресуши чашата си и си наля още.

— Трябваше да приключи срещата драматично.

— Значи в Йедо след три дни?

— Да, скъпи ми графе. Адмирале, наредете флагманът^[1] да отплava призори, през следващите дни съберете всички кораби, подгответе ги, заредете оръдията, нека цялата флота да се упражнява, и заповядайте всички да бъдат готови и да се присъединят към нас, ако се наложи. Генерале, петстотин войници в алени униформи ще са достатъчни за почетна охрана. Господине, френският флагман ще пожелае ли да се присъедини към нас?

Съоратар отвърна:

— Разбира се. Аз ще ви съпровождам, но предлагам Френската легация за главна квартира и пълна парадна униформа за войниците.

— Не става дума за паради, акцията е наказателна, няма да връчваме акредитивни писма, това ще направим по-късно, а не на срещата. Беше убит наш гражданин и как да се изразя? Флотата ни е решаващият фактор.

Фон Хаймрих тихо се засмя:

— Разбира се, че е решаващ фактор в тези води и в тези времена.
— Той погледна Съоратар. — Жалко, че нямам дузина полкове от пруската кавалерия, тогава бихме могли да си поделим Япония и да се справим с тяхната дяволска тъпota и пилеене на време за лоши обноски.

— Само дузина ли? — попита смразяващо Съоратар.

— Достатъчни са, г-н Съоратар, за всичките японци, взети заедно — нашите войски са най-добрите в света — естествено след тези на Нейно британско величество — добави немецът изискано. — За щастие Прусия може да отдели двайсет, дори трийсет полка за този малък сектор и пак ще й останат повече от достатъчно, за да се справи с всеки проблем, възникнал където и да било, особено в Европа.

— Да, добре... — Сър Уилям го прекъсна, защото Съоратар пламна. Той допи уискито си.

— Отивам в Канагава да уредя някои неща. Адмирале, генерале, да направим кратко съвещание, когато се върна — ще дойда на борда на флагмана. О, г-н Съоратар, какво става с г-ца Анжелик? Нали няма да възразите, ако я придружка дотук?

Тя излезе от стаята си в слънчевата светлина на късния следобед, тръгна по коридора, спусна се по главната стълба към входа. Носеше пътната рокля от вчера, пак така елегантна, още по-ефирна отпреди — с коса на опашка, със суhi очи, малко парфюм и шумолящи фусти.

Часовите на портата я поздравиха и измърмориха смутено, благовеещи пред красотата ѝ. Анжелик ги удостои с усмивка и се насочи към хирургията. Прислужникът китаец я изгледа и офейка.

Преди да стигне до вратата, някой я отвори. На прага застана Бабкот.

— О, здравейте, г-це Анжелик, честна дума, изглеждате прекрасно — изрече той, почти заеквайки.

— Благодаря ви, докторе — усмивката ѝ беше мила, гласът — нежен. — Исках да попитам... Можем ли да поговорим за малко?

— Разбира се, влезте. Чувствайте се като у дома си. — Бабкот затвори вратата на хирургията, настани я на най-хубавия стол и седна на бюрото, поразен от излъчването и от начина, по който прическата ѝ откриваща дългата и съвършена шия. Очите му бяха зачервени, изглеждаше много изморен. „Някои си живеят живота“ — помисли си той, възхитен от вида ѝ.

— Това, което снощи изпих, беше някакъв опиат.

— Да, да. Направих го доста силен, тъй като бяхте... бяхте много разстроена.

— Всичко ми е толкова смътно и объркано, Токайдо, после идването ми тук, Малкълм. Много ли силно беше приспивателното?

— Да, да, но не е опасно. Сънят е най-доброто лекарство. Май това е най-дългият ви сън, но, за Бога, поспахте си добре, наближава четири. Как се чувствате?

— Още съм малко уморена, благодаря ви. — Отново лека усмивка. — Как е г-н Струан?

— Никаква промяна. Току-що го посетих, можете да го видите, ако желаете. Смятам, че ще се оправи. О, между другото, хванаха оня човек.

— Какъв човек?

— Единият натрапник, за когото ви споменахме вчера.

— Нищо не си спомням.

Лекарят ѝ разказа какво се бе случило пред вратата ѝ и в градината, как един разбойник бил застрелян, а другия го забелязали на сутринта, но успял да се измъкне.

С огромно усилие на волята тя се овладя и едва се сдържа да не изкриещи: „Ти, сине на сатаната, е твоите течни приспивателни и твоята некомпетентност. Двама разбойници, а? Вторият трябва да е бил в стаята ми, когато сте дошли при мен, изтървали сте го и не сте ме спасили, вие и онзи другият глупак Марлоу сте еднакво виновни.“

Пресвета Майко, дай ми сила! Пресвета Дево, помогни ми да си отмъстя и на двамата. И на оня, който и да е той! Божа майко, нека им отмъстя. Но защо е откраднал кръстчето ми и е оставил другите бижута, и защо е написал тези букви, какво ли означават? И защо с кръв, със собствената си кръв?“

Анжелик усети, че лекарят я гледа.

— *Oui?*

— Попитах ви дали искате да видите г-н Струан сега?

— О! Да, да, моля ви. — Девойката се изправи, вече се владееше.

— А, да, боя се, че разлях гарафата с водата върху чаршафите. Ще помолите ли прислужничката да ги оправи?

Той се разсмя:

— Нямаме прислужнички тук. Така е според правилата на японците. Имаме китайски слуги. Не се беспокойте, щом напуснете стаята, те ще я почистят... — Млъкна, защото девойката някак внезапно пребледня. — Какво има?

За миг Анжелик се бе пренесла обратно в стаята си; търкаше и чистеше знаците, ужасена, че няма да изчезнат. Но те се изпраха, все пак тя провери един, втори път — тайната бе опазена. Нищо не остана за чуждото око, нито слуз, нито кръв, случилото се изчезна завинаги, стига да бъде силна и да се придържа към плана... трябва... трябва да е умна, трябва...

Бабкот се стресна от внезапната бледнина на лицето ѝ, пръстите ѝ усукваха плата на полата. Веднага се доближи до нея и леко обгърна рамото ѝ.

— Не се беспокойте, на сигурно място сте, наистина.

— О, съжалявам — промълви изплашена, главата ѝ клюмна на гърдите, сълзите ѝ се стичаха по страните. — Аз... аз... аз само си спомних за горкия Кентърбъри.

Анжелик се наблюдаваше отстрани; позволи му да я успокои, беше съвсем сигурна, че планът ѝ е най-мъдрият: „*Нищо не се е случило, нищо, нищо, нищо...*

Вярвай в това, докато не започне следващото ти месечно неразположение. И ако ти дойде, ще го повярваш завинаги.

А ако не дойде?

Не зная... не зная... не зная.“

[1] Голям кораб, където се намира командирът на ескадрата. ↑

7.

Понеделник, 17 септември

— Гай-джин са гадини без обноски. — Нори Анджо се тресеше от гняв. Той беше глава на *роджу*. Съветът на петимата старейшини, нисък мъж с кръгло лице, богато облечен. — Те са отхвърлили нашето учтиво извинение, което трябваше да реши проблема Токайдо, и ето ти заповедническата официална молба за аудиенция при шогуна — написано е грубо, думите са неуместни; прочети го сам, току-що пристигна.

С едва прикрито нетърпение Нори Анджо подаде свитъка на своя много по-млад съперник Йоши Торанага, който седеше срещу него. Двамата бяха сами в една от приемните в централното крило на замъка в Йедо. Телохранителите им пазеха отвън. Ниска, лакирана алена маса разделяше двамата мъже, върху нея имаше черен поднос за чай с фини чаши и чайник от крехък и чуплив китайски порцелан.

— Няма значение какво говорят гай-джин. — Йоши взе неспокойно свитъка, но не го прочете. За разлика от Анджо беше облечен семпло и носеше обикновените си, а не парадни мечове. — Трябва да ги прекупим някак си, за да правят онова, което желаем. — Той беше даймио на Хисамацу, малко, но възлово феодално владение наблизо, и пряк потомък на първия шогун Торанага. По предложение на Императора и независимо от силната опозиция на Анджо наскоро бе избран за настойник на наследника на шогуна и зае овакантената длъжност в Съвета на старейшините. Беше висок, на двайсет и шест години, с аристократична осанка, хубави ръце и дълги пръсти. — Каквото и да се случи, те не трябва да видят шогуна — продължи той, — така ще потвърдим незаконността на споразуменията, които още не са утвърдени, както трябва. Ще откажем на нахалната им молба.

— Съгласен съм, че е нахална, но трябва да се занимаем с нея и да решим какво ще правим с онова куче Санджиро от Сацума. — И двамата бяха изморени от проблема с гай-джин, който нарушаваше тяхната *уа*, вътрешната им хармония, от два дни и двамата горяха от

нетърпение срещата им да свърши. Йоши искаше да се върне в своите покой на долния етаж, където го чакаше Койко. Анджо бързаше за тайна среща при един лекар.

Навън бе слънчево и приятно, лекият бриз носеше мириз на море и наторена почва през отворените капаци. Никакъв намек за приближаващата зима.

„Но зимата ще дойде — мислеше Анджо, болката в корема го разсейваше. — Мразя зимата, сезона на смъртта, лошия сезон, небето е тъжно, морето е тъжно, дърветата са оголени, земята е тъжна, грозна и измръзнала, а студът, който върти ставите, ти напомня колко стар си вече.“ Анджо беше посивял мъж на четирийсет и шест, даймио от Микава и стоеше начело на *роджу*, откакто преди четири години бе убит диктаторът тайро И.

„Къде се буташ, пале, такова — едва сдържаше той раздразнението си, — от два месеца си в Съвета и от четири седмици си настойник — две опасни политически назначения, които получи въпреки нашите протести. Време е да ти се подрежат крилцата.“

— Ние всички, разбира се, ценим съвета ти — рече иначе Анджо с меден глас, после добави това, което и без друго знаеха. — От два дни гай-джин подготвят своята флота за бой, войските се упражняват открито и утре ще пристигнат водачите им. Какво е решението ти?

— Същото като вчера — официален свитък: отново ще изпратим извинение, в което изказваме съжаление за произшествието, ще го изпъстрим със сарказъм, който, уви, те никога няма да разберат. Някой чиновник ще им го занесе, преди да напуснат Йокохама, като ги помоли за ново отлагане, за да „направим справки“. Ако това не задоволи гай-джин и те дойдат в Йедо, ще изпратим както обикновено дребни чиновници в тяхната легация, да се договорят и да им дадат малко чорба, но не и риба. Ще отлагаме, колкото можем.

— Освен това е време да упражним наследственото право на шогуната и да наредим на Санджиро да залови и незабавно да накаже убийците, да плати обезщетение, разбира се, чрез нас, иначе ще го арестуваме и ще го свалим веднага. Ще му заповядаме! — грубо заяви Анджо. — Ти си неопитен в решаването на въпроси на шогуната от високо ниво.

Като се владееше, макар и обзет от желанието да отпрати незабавно Анджо заради глупостта и лошите му обноски, Йоши

отвърна:

— Ако заповядаме на Санджиро, той няма да ни се подчини, затова ще бъдем принудени да поведем война срещу него, а Сацума е доста силна и с твърде много съюзници. Не сме воювали от двеста и петдесет години. Не сме готови за войната. Войната е...

Настана внезапна особена тишина. Неволно и двамата се хванаха за мечовете. Чаените чаши и чайникът задрънчаха. Далеч някъде земята тътнеше, цялата кула се люшна леко и пак, и пак. Трусът продължи около трийсет секунди. После премина така внезапно, както бе дошъл. Те невъзмутимо чакаха и наблюдаваха чашите.

Не последва повторен трус.

Все още нищо.

Из замъка и в Йедо всички чакаха. Всяко живо същество чакаше. Нищо.

Йоши сръбна малко чай, после педантично постави чашата в средата на чинийката и Анджо му завидя: колко добре се контролираше. Вътрешно обаче Йоши беше смутен и си мислеше: „Днес боговете ми се усмихнаха, ами при следващия трус или последващия, или после — всеки момент. Ами след една свещ време или през този следобед, ами тази вечер, ами утре? Карма!

Днес се спасих, но скоро ще последва друго лошо люлеене, смъртоносно както преди седем години, когато едва не умрях, а стотина души загинаха в Йедо под развалините. И от пожарите, които винаги избухват след това, без да се броят десетките хиляди отнесени в морето или удавените от вълните цунами; така непредсказуемо връхлетяха върху сушата в онази нощ — една отнесе моята прелестна Юрико, тогавашната ми страст.“

Йоши искаше да превъзмогне страх.

— Съвършено неразумно е сега да водим война — Сацума е много силна, легионите на Тоса и Чошу открито ще се съюзят с тях, не сме достатъчно подгответи да ги разбием сами.

Тоса и Чошу бяха феодални владения, отдалечени от Йедо, открай време врагове на шогуната.

— Най-влиятелните даймио ще се съберат под знамето ни, ако ги свикаме, а останалите ще ги последват. — Анджо се опитваше да прикрие усилието, с което пусна меча си, все още изплашен до смърт.

Йоши беше проницателен и добре подготвен; от погледа му не убягна слабостта на Анджо и си я отбеляза наум за бъдеща употреба, доволен, че е прозрял нещо важно за врага си:

— Не, няма. Те ще се бавят, ще ругаят, ще хленчат, но никога няма да ни помогнат да смажем Сацуума. Нямат и никакви муниции.

— Ако не сега, кога? — Яростта на Анджо се изля, пришпорена от страха и отвращението му към земетресенията. Бе преживял едно много тежко като дете, баща му бе изгорял като факла, майка му и двамата му братя бяха станали на пепел пред очите му. Оттогава дори при най-лекия трус си спомняше този ден, усещаше миризмата на тяхната горяща плът и чуваше писъците им.

— Трябва да усмишим онова куче рано или късно. Защо не сега?

— Защото трябва да чакаме, докато се въоръжим по-добре. Те — Сацуума, Тоса и Чошу — имат някои модерни оръжия, оръдия и пушки. Не знаем колко. И няколко парахода.

— Продадоха им ги гай-джин против волята на шогуната!

— А те ги купиха поради някогашната ни слабост.

Лицето на Анджо почервена.

— Не отговарям за това!

— Нито аз! — Пръстите на Йоши се вкопчиха в дръжката на ножа. — Но тези феодални владения са по-добре въоръжени от нас, каквато и да е причината. Съжалявам, ще трябва да почакаме, плодът на Сацуума не е достатъчно изгнил за нас, за да рискуваме в една война, която не можем да спечелим сами. Ние сме изолирани, а Санджиро — не. — Гласът му стана по-рязък. — Съгласен съм обаче, че скоро ще се наложи да си разчистим сметките.

— Утре ще помоля Съвета да издаде заповедта.

— Надявам се, че другите ще ме послушат заради шогуната, теб и целия род Торанага!

— Ще видим утре — главата на Санджиро трябва да бъде набучена на кол и изложена за назидание на всички предатели.

— Съгласен съм, че Санджиро навсярно е наредил убийството на Токайдо само за да ни създаде трудности — продължи Йоши. — Това ще подлуди гай-джин. Нашето единствено спасение е да отлагаме. Делегацията ни в Европа трябва да се върне всеки момент и тогава затрудненията ще свършат.

Преди девет месеца, през януари, шогунатът бе изпратил първата официална японска делегация с пароход до Америка и Европа с тайната заповед да преразгледат споразуменията — роджу ги смяташе за „нелегитимни временни съглашения“ — с правителствата на Британия, Франция и Америка и да отменят или забавят всякакво отваряне на някое от пристанищата.

— Заповедите бяха ясни. Споразуменията трябва вече да са анулирани.

Анджо рече зловещо:

— Значи, ако няма война, споделящ, че е дошло време да изпратим Санджиро на оня свят.

По-младият бе твърде предпазлив, за да се съгласи открито, чудеше се какво крои или вече е намислил Анджо. Разхлаби мечовете си за удобство и се престори, че обмисля въпроса, новото назначение му бе по вкуса. „Още веднъж да съм в самия център на властта. О, да, Санджиро помогна да ме изберат, но заради някакви свои долни цели: да ме унищожи, като ме направи публично отговорен за проблемите, донесени от проклетите гай-джин. И по този начин ме превърна в пряка мишена на проклетите шиши — а и за да заграби нашите наследствени права, богатството и шогуната.

Както и да е, зная какво кроят той и неговата хрътка Кацумата, какви са истинските му намерения срещу нас и тези на съюзниците му, Тоса и Чошу. Само че няма да успее, кълна се в дедите си.“

— Как се каниш да отстраниш Санджиро?

Анджо потъмня, спомни си своята последна бурна кавга с даймио на Сацуума само преди няколко дни.

— Повтарям — заповеднически бе изрекъл Санджиро, — да се подчиним на императорските предложения: веднага да свикаме среща на всички старши даймио, учтиво да ги помолим да сформират постоянен съвет, който да обнови и управлява шогуната, да отмени вашите позорни и нелегитимни съглашения с гай-джин, да нареди затварянето на всички пристанища за гай-джин, а ако те не си отидат, да ги изгоним незабавно!

— Отново ви напомням, че единствено шогунатът има право да определя външната политика, както и всяка друга политика, а не

Императорът или ти! И двамата знаем, че си го измамил — бе отвърнал Анджо, който го мразеше заради произхода, легионите, богатствата и очевидното цветущо здраве. — Предложениета са комични и неизпълними! Ние поддържаме мир от два века и половина...

— Да, за да богатеят и укрепват Торанага. Ако откажете да се подчините на нашия пълновластен господар Императора, подайте оставка или си направете сепуку. Вие избрахте едно момче за шогун, онзи предател *тайро* И подписа споразуменията — Бакуфу са отговорни, че гай-джин са тук, тоест родът Торанага е отговорен.

Анджо бе пламнал и почти побеснял от иронията и неприязната; ръфанията продължаваха месеци наред. Щеше да се нахвърли върху Санджиро с меча си, но Императорският указ го покровителстваше.

— Ако *тайро* И не бе преговарял по споразуменията и не ги бе подписал, гай-джин щяха да си пробият път до сушата със стрелба и сега щяхме да сме в унизителното положение на Китай.

— Само догадки — и то глупави!

— Забрави ли, че Летният дворец в Пекин изгоря и бе оплячкосан, Санджиро-дону? Днес Китай е практически разпокъсан, а правителството не се контролира от китайците. Забрави ли, че на британците, на главния си враг, отстъпиха един от островите си, Хонконг, преди двайсет години и сега той е непревземаем бастион? Че самодоволните гай-джин са постоянни господари на пристанищата Тиендзин, Шанхай, Шантоу според споразуменията? Да речем, че вземат един от нашите острови по същия начин.

— Ще ги спрем — не сме китайци.

— Как? Извини ме, но си сляп и глух, и се рееш в небесата. Ако ги бяхме предизвикали преди година, когато свърши последната китайска война, те щяха да изпратят всичките си флоти и армии и да прегазят и нас. Само мъдростта на Бакуфу ги възпря. Нямаше да устоим на армадите им или срещу топовете и пушките им.

— Съгласен съм, че за нашата неподготвеност е отговорен шогунатът, родът Торанага. Трябваше да се снабдим със съвременни оръдия и военни кораби още преди години, знаехме за тях отдавна, нали холандците ни разправяха за новите си изобретения, но ти ни натика носа в нощните си гърнета! Ти провали Императора. Можеше да уговориш най-много само едно пристанище — Дешима, — а не да

даваш на американския злодей Таунсенд Харис Йокохама, Хиродате, Нагасаки, Канагава и да им позволиш достъп до Йедо за техните нагли легации! Подай си оставката и нека други, по-квалифицирани от теб, да спасят Земята на боговете...

Споменът за конфликта накара Анджо да се изпоти, защото Санджиро бе казал много истини. Измъкна книжна носна кърпа от широкия си ръкав и попи потта от челото и избръснатото си теме. Погледна към Йоши, завиждаше му за неговото поведение и хубост, но най-вече за младостта и легендарната му мъжественост.

„Доскоро толкова лесно се задоволявах“ — помисли си угнетен Анджо, постоянната болка в слабините му напомни за импотентността му. Доскоро беше лесно да се възбуди без усилие — сега вече не му бе възможно дори и с най-желаната жена, с най-добрите умения или с най-редките мехлеми и лекове.

— Санджиро може да се смята за недосегаем, ала не е — заяви той категорично. — Помисли и над това, Йоши-доно, млади, но умни съветнико, помисли как да го отстраним или главата ти ще се окаже на кол твърде скоро.

Йоши преглътна обидата и се усмихна:

— Какво смятат другите старейшини?

Анджо се изсмя пресилено:

— Ще гласуват, както аз кажа.

— Ако не ми беше роднина, щях да предложа да се оттеглиш или да си направиш сепуку.

— Съжаляваш, че не си на мястото на своя знаменит съименник, та направо да ми го заповядаш, нали? — Анджо се изправи с усилие.

— Ще изпратя отговор сега, да забавя гай-джин. Утре ще проведем официално гласуване, за да усмирим Санджиро... — Той ядосано се извъртя към телохранителите; вратата се бе открехнала. Йоши извади наполовина меча от ножницата си.

Смутеният часови измърмори:

— Толкова съжалявам, Анджо-сама...

Яростта на Анджо изчезна, когато някакъв младеж избута часовия и се втурна в стаята, по петите го следващо нисичко момиче. И двамата бяха натруфени. След тях бързаха четирима въоръжени

самураи, а после придружителката на момичето и придворната. Анджо и Йоши веднага коленичиха и сведоха главите си до татамите. Антуражът отвърна с поклон. Младежът, шогунът Нобусада, остана прав. Както и момичето, императорската принцеса Язу, съпругата му. И двамата бяха връстници, по на шестнайсет години.

— Този трус разби любимата ми ваза. — Младежът бе развълнуван, съзнателно пренебрегна Йоши. — Любимата ми ваза! — Махна да затворят вратата. Телохранителите и придружителките на жена му останаха в помещението.

— Исках да ви кажа, че имам чудесна идея.

— Много съжалявам за хубавата ваза, ваша светлост. — Гласът на Анджо преливаше от любезност. — Та каква идея имате?

— Ние... аз реших ние, моята жена и аз, реших да отидем в Киото, за да се видя с Императора и да го попитам какво да правя с гай-джин и как да ги изхвърлим от страната! — Младежът радостно погледна жена си и тя кимна щастливо в знак на съгласие. — Ще отидем следващия месец — това ще е държавна визита!

Анджо и Йоши усетиха, че мозъците им ще експлодират, и на двамата им се доща да се втурнат и удушат това празноглаво момче. Но сдържаха настроението си, бяха свикнали с неговата сприхавост и приумици, и за хиляден път проклеха деня, в който тия двамата се бяха оженили.

— Интересна идея, ваша светлост — внимателно рече Анджо, като крадешком наблюдаваше момичето. Забеляза, че вниманието ѝ е приковано в него и че както обикновено устните ѝ се усмихваха, но очите не. — Ще изложа предложението пред Съвета на старейшините и ще му обърнем нужното внимание.

— Добре — отвърна важно Нобусада. Той беше дребен, слабичък младеж, не надхвърляше 1,60 и винаги носеше дебели *geta* — сандали, — за да изглежда по-висок. Зъбите му бяха боядисани в черно по модата, която властваше в Двора в Киото, но не и в шогуната. — Ще са нужни три-четири седмици да се приготви всичко. — Нобусада чистосърдечно се усмихна на жена си. — Забравих ли нещо, Язу- chan?

— Не, господарю — рече тя с финес. — Как можете да забравите нещо? — Лицето ѝ беше нежно и гримирано според класическия придворен стил в Киото; веждите ѝ бяха оскубани и на мястото им върху белилото изписани високо извити дъги с туш, зъбите ѝ —

почернени, гъстата гарвановочерна коса бе захваната високо и прибрана с инкрустирани игли, по лилавото ѹ кимоно имаше клончета с есенни листа, а нейното *оби*, сложно изплетеният колан с висящи краища, ослепяващ със златистото си сияние. Императорската принцеса Язу, природена сестра на Сина на небето, жена на Нобусада от шест месеца, търсеше път към него отдавна; сгоди се на четиринайсет и се омъжи на шестнайсет. — Естествено твоето решение, господарю, е решение, а не предложение.

— Разбира се, почитаема принцесо — съгласи се бързо Йоши.

— Искрено съжалявам, ваша светлост, но такива важни приготовления не могат да се направят за четири седмици. Ще ми разрешите ли да ви посъветвам да обмислите, че смисълът на това посещение може да се изтълкува погрешно.

Усмивката на Нобусада изчезна.

— Смисъл? Съвет? Какъв смисъл? Кой да ги изтълкува погрешно? Ти ли? — попита той суро.

— Не, ваша светлост, не аз. Исках само да посоча, че никой шогун никога не е ходил до Киото, за да моли Императора за съвет, и един такъв прецедент може да е гибелен за вашето управление.

— Защо? — все така ядно запита Нобусада. — Не разбирам.

— Защото, както си спомняте, единствено шогунът по наследство има задължението да взима решения от името на Императора съвместно със Съвета на старейшините и шогуната. — Йоши говореше страшно вежливо. — Това позволява на Сина на небето да прекарва времето си в молитви боговете да се застъпят за всички нас и за шогуната, тъй като светските и обществените дела не трябва да смущават неговото *уа*.

Принцеса Язу се обади някак сладникаво:

— Това, което Йоши Торанага-сама казва, е истина, господарю. За зла участ обаче гай-джин вече са обезпокоили неговото *уа*, както всички знаем. Така че да се помоли моят брат, Благородният, за съвет ще е учтиво и синовно и няма да противоречи на историческите правила.

— Да. — Младежът изпъчи гърди. — Решено е!

— Съветът веднага ще обмисли вашата воля — рече Йоши.

Лицето на Нобусада се изкриви и той изкрештя:

— Воля? Това е *решение!* Съобщи им го, ако желаеш, но аз съм го решил! Аз съм шогунът, а не ти! Аз! Аз реших! Аз бях избран. Верните даймио ме подкрепиха. Аз съм шогунът, братовчеде!

Всички се ужасиха от избухването. С изключение на момичето. То се усмихваше на себе си и държеше очите си сведени, мислеше си: „Най-после започва моето отмъщение.“

— Наистина, ваша светлост — продължи Йоши със спокоен глас, макар че иначе бе пребледнял. — Но аз съм ваш настойник и трябва да ви предпазвам от...

— Не искам твоето мнение! Никой не ме е питал дали искам настойник, нямам нужда от настойник, братовчеде, най-малко пък от теб.

Йоши погледна младежа, разтреперан от гняв. „Някога и аз бях като теб — помисли си той студено, — марионетка, на която да нареждат това и онова, изхвърлиха ме от собственото ми семейство, за да ме осинови друго, нареждаха ми дали да се женя, прокуждаха ме и без малко да ме пречукат на шест пъти, и всичко това само защото богочетврите са решили да съм син на баща си, както и ти, неуравновесен глупако, си син на своя баща. Донякъде двамата си приличаме, но аз никога не съм бил глупак и марионетка, а войн. Сега няма и помен от прилика помежду ни. Вече не съм марионетка. Санджиро от Сацуума още не го знае, но той ме направи кукловод.“

— Докато съм ваш настойник, ще ви охранявам и пазя, ваша светлост — рече Йоши. Очите му премигнаха към момичето, толкова мъничко и нежно на вид. — Както и вашето семейство.

Тя не срещна погледа му. Не бе нужно. И двамата знаеха, че войната е обявена.

— Ние се радваме на защитата ти, Торанага-сама.

— Аз не! — изкрещя Нобусада. — Беше мой съперник, а сега си нищо! След две години ще навърша осемнайсет и тогава ще управлявам сам, а ти... — Шогунът завря треперещ пръст в невъзмутимото лице на Йоши, всички бяха ужасени, с изключение на момичето. — Докато не се научиш да се подчиняваш, аз ще... ще те заточа на Северния остров завинаги. *Nie ще отидем до Киото!*

После демонстративно обърна гърба си. Един телохранител отвори вратата. Мъжете от свитата се поклониха и останаха така, докато шогунът не изхвърча навън. Жена му го последва, след нея и

останалите и когато двамата останаха сами, Анджо попи потта по врата си.

— Тя е... тя е източникът на цялата му... възбуда и на „блестящите му идеи“ — заключи той кисело. — Откакто пристигна, глупакът стана още по-тъп и не защото само леглото му е в ума.

Йоши скри изумлението си, че Анджо може да изрече гласно толкова дръзка забележка.

— Чай?

Анджо кимна навъсено, отново му завидя за изискаността и стила. „Нобусада не е чак толкова глупав за някои неща — помисли си той. — Съгласен съм с мнението му за теб, колкото по-скоро бъдеш отстранен, толкова по-добре, ти и Санджиро, и двамата сте голяма грижа. Дали Съветът ще гласува ограничение на твоята власт като настойник, или ще те изгони? Истина е, че лекомисленият хлапак пощурява всеки път, щом те види — а също и жена му. Ако не беше ти, щях да се оправя с тая кучка, хич не ме е еня дали е природена сестра на Императора, или не. И като си помисля само, че едва не изпаднах в немилост заради този брак, но и спомогнах *тайро* И да заеме поста си въпреки съпротивата на Императора срещу женитбата. Та нали отклонихме първото му неохотно предложение да даде трийсетгодишната си дъщеря, после пък не приехме едногодишното му бебе, докато в края на краищата, притиснат отвсякъде, той склони за природената си сестра.

Разбира се, тясната връзка на Нобусада с императорското семейство ни укрепи срещу Санджиро и външните владетели, срещу Йоши и тези, които искаха той да стане шогун. Връзката ще стане всемогъща, щом тя роди син — тогава ще улегне и цялата й жълч ще секне. Бременността й е просто наложителна. Лекарят на момчето ще увеличи дозата женшен или ще му даде някои специални хапчета, за да подобри оназирила на момчето; ужасно е, че е толкова отпуснат на неговата възраст. Да, колкото по-скоро роди половинката му, толкова по-добре.“

Той допи чая си.

— Ще се видим на срещата утре.

После двамата си размениха формални поклони.

Йоши си тръгна и отиде до назъбените стени, нуждаеше се от чист въздух и от време за размисъл. Под себе си виждаше каменните

укрепления, заобиколени с трите рова, с непревземаемите позиции, подвижните мостове, чудовищните стени. В замъка имаше помещения за 50 000 самураи и 10 000 коня наред с просторните коридори и дворците за избрани, верни семейства. От сам вътрешния ров живееха само семейства Торанага. И навсякъде градини.

В централната кула се намираше светилището на управляващия шогун, както и най-заштитените жилища — тези на семейството му, на придворните и васалите. Там бяха, разбира се, и съкровищниците. Като настойник Йоши живееше в кулата, нежелан и изолиран, но също в безопасност и със собствена охрана.

Отвъд външния ров пък беше първият защищен пръстен от дворци на даймио. Имаше огромни, богати, обширни резиденции, после — верига от по-малки дворци, после — още по-малки, по едно седалище за всеки даймио. Разположението им бе избрано лично от шогуна Торанага, в съответствие с неговия нов закон за *санкин-котай*, алтернативната резиденция.

„Санкин-котай — повеляващие законът — изисква всеки даймио веднага да си построи и вечно да поддържа «подходяща резиденция» под стените на моя замък и точно на мястото, определено от мен, където даймио, семейството му и няколко старши васали трябва да живеят постоянно — всеки дворец да е пищен и да е без отбранителни съоръжения. Веднъж на три години ще бъде разрешено на даймио да се върне в своето феодално владение и да постои там със своите васали, но без съпругата си, партньорката, майка си, баща си, децата или внуките си, или който и да е член на семейството му — заповедта за напускане или оставане на даймио да се издава внимателно, съобразно следния списък и график...“

Думата „заложник“ не се споменаваше никога, макар че вземането на заложници, наредено или предложено, за да се осигури угодничеството, беше древен обичай. Дори самият Торанага като дете е бил заложник на диктатора Города, а членовете на семейството му — заложници на наследника на Города, Накамура, негов съюзник и господар, а той, последният и най-великият. Торанага реши просто да сведе обичая до „Санкин-котай“, за да държи всички в робство.

„В същото време — пишеше той в завещанието си, поверителен документ за избрани потомци — на следващите шогуни се препоръчва да насърчават всички даймио да строят екстравагантно, да живеят

изискано, да се обличат разкошно и да се забавляват разточително — най-бързият начин да им се отнемат годишните постыпления от коку. Така всеки ще потъне в дългове и ще става все по-зависим от нас — и най-важното, беззъб, докато ние ще продължим да пестим и да се въздържаме от прахосничество.

Въпреки това, някои феодални владения — Сацума, Мори, Тоса, Кий например — са толкова богати, че въпреки разточителството им остават огромни свръхпечатби. Следователно от време на време управляващият шогун ще трябва да кани даймио, за да го награди с някоя и друга левга нов път, с дворец или градина, с увеселителен дом или храм, на суми, периоди и толкова често, колкото е утвърдено в този документ...“

— Толкова умен, толкова далновиден — измърмори Йоши. Всеки даймио, попаднал в копринената мрежа, ставаше безсилен да се разбунтува. Но всичко това се руши от глупостта на Анджо.

Първата „воля“ на Императора, донесена на Съвета от Санджиро — преди Йоши да бе станал член, — бе именно за премахването на този древен обичай. Анджо и останалите бяха увъртали, спорили и накрая се бяха съгласили. Почти същата нощ дворците се изпразниха от жени, държанки, деца, роднини и войни и за няколко дни опустяха, като се изключеха няколкото предани васали.

„Нашата най-важна юзда я няма вече — помисли си горчиво Йоши. — Как можа Анджо да направи такава глупост?“

Той премести поглед отвъд дворците към столичния град, в който живееха милион души; те обслужваха и изхранваха замъка, кръстосан от потоци и мостове, построен предимно от дърво. Виждаха се пожарища — цветята на земетресенията — по целия път до морето. В пламъци бе и нечий огромен дървен дворец.

Йоши отбеляза лениво, че е собственост на даймио на Сай. Чудесно. Сай подкрепя Анджо. Семейството му си беше отишло, но Съветът може да му заповядва да го построи наново и разходите ще го съсилят завинаги.

Не му обръщай внимание, по-важното е какъв е нашият щит срещу гай-джин? Трябва да има някакъв? Всички говорят, че можели да подпалят Йедо, но не и да влязат в замъка или да поддържат дълга засада. Не съм съгласен. Вчера Анджо отново припомни на старейшините добре познатата история за обсадата на Малта преди

около триста години, когато турските армии не могли да изкарат шестстотинте смели рицари от замъка им. Анджо бе казал:

— Имаме десетки хиляди самураи, до един враждебно настроени към гай-джин, трябва да спечелим, те трябва да си отплават.

— Но нито турците, нито християните са имали оръдия — бе му отвърнал той. — Не забравяйте, че шогунът Торанага влезе в замъка в Осака с оръдия на гай-джин — тези гадове могат да направят същото тук.

— Дори да го направят, ние ще сме се изтеглили на сигурно място до хълмовете. Междувременно всеки самурай и всеки мъж, жена и дете в страната, дори смрадливите търговци, ще се съберат под нашето знаме и ще налетят върху тях като скакалци. Няма от какво да се боим — рече Анджо презрително. — При замъка в Осака беше по-различно, там се биеха даймио срещу даймио, а не срещу нашественици. Врагът не може да издържи битка на сушата. Във война по сула трябва да спечелим.

— Ще се наложи да изоставим всичко, Анджо-сама. Няма да ни остане какво да управяваме. Нашата единствена политика ще е да оплетем гай-джин, както паякът оплита своята далеч по-голяма жертва. Ние трябва да бъдем паякът, трябва да изплетем паяжината.

Но те нямаше да го послушат. Каква да бъде паяжината?

„Първо проучете проблема — пише Торанага в завещанието си, — после търпеливо намерете решението.“

А трудността на проблема с чужденците е как да постигнем техните познания, въоръжение, флота, богатство и търговия у нас и въпреки това да ги изгоним, да унищожим неравностойните споразумения и никога да не позволим някому да стъпи на бреговете ни без строги ограничения.

Торанага продължаваше: „Отговорът на всички проблеми в нашата страна може да се намери тук или във „Военното изкуство“ на Сун Цъй и в търпението.“

„Шогунът Торанага е бил най-търпеливият владетел в света — помисли си той, — милиони пъти благословен.“

Макар да е бил върховният в страната, като се изключи замъкът в Осака, непобедимата твърдина, изградена от неговия предшественик диктатора Накамура, той е чакал дванайсет години, за да прескочи заложения капан, и го е обсадил. Замъкът изцяло е принадлежал на

лейди Очиба, вдовицата на диктатора, на техния седемгодишен син и наследник Яemon — на когото Торанага тържествено се клел във вярност; охранявали са го осемдесет хиляди фанатично предани самураи.

Две години обсада, триста хилядна войска, оръдия от холандския капер „Еразъм“ на Анджин-сан, англичанинът, доплавал до Япония заедно с голям полк мускетари, също обучени от него, сто хиляди ранени, цялото му коварство и фаталното предателство отвътре, преди лейди Очиба и Яemon да си направят сепуку, за да не бъдат пленени.

После Торанага заключи замъка в Осака, запуши оръдията, строши всички мускети, разпусна мускетарския полк, забрани производството или вноса на всякакви огнестрелни оръжия, сломи властта на португалските Йезуити и християнски даймио, преразпредели феодалните владения, изпрати всичките си врагове на оня свят, създаде принципите на Завещанието, забрани всички превозни средства на колела, както и строежа на океански кораби, но за съжаление започна да изисква едва една трета от приходите за себе си и за най-близките в семейството си.

— Направи ни могъщи — мърмореше си Йоши. — Чрез Завещанието си ни даде власт, с която да запазим страната чиста и без войни, точно както го е предвиждал.

„Не бива да го посрамвам.

Ийе, какъв човек! Колко мъдро беше от страна на сина му Судара, втория шогун, да нарече династията с името Торанага вместо с истинското фамилно име Йоши — така че никога да не забравяме произхода си.

Какво ли би ме посъветвал сега?

Първо търпение, после би цитирал Сун Цъзъ:

— Познавай врага си, както познаваш себе си, и няма да се страхуваш от никакви битки; ако познаваш себе си, но не врага си, за всяка спечелена победа ще заплатиш с един разгром; ако не познаваш нито врага си, нито себе си, ще отстъпваш във всяка битка.

Зная някои неща за врага, но недостатъчно.

Благославям баща си отново, че ме накара да разбера стойността на образованието, че ми осигури различни и специални учители — и чужденци, и японци. Тъжно е, че нямах дарба за езиците и че трябваше да уча чрез преводачи: от холандски търговци — световната история, а

един английски мореплавател поправи грешките на холандците и ми отвори очите точно както Торанага е използвал Анджин-сан навремето, тък и всички останали.

Един китаец ми преподаваше управление, литература и Сун Цзъ; старият френски свещеник от Пекин, половина година ми откриваше Макиавели и като пчеличка го превеждаше на китайски за мен, а в замяна получи разрешение да живее във владенията на баща ми и да се наслаждава на Върбовия свят, който обожаваше; американският пират, бивш избягал роб от Изу, ми разказа за оръдията и за океаните от трева, наречени прерии, за техния замък, наречен Белия дом, и за войните, с които те изкореняват местните жители на страната; руският емигрант затворник, който претендираше, че е принц с десет хиляди роби, ми разказа фантазии за техните градове Москва и Санкт Петербург. Имаше и много други, които ме обучаваха няколко дни, месеци, години, но никой от тях не знаеше кой съм, бях забранил да им казват това. Баща ми беше толкова внимателен и потаен, и тъй ужасен, когато се ввесеше.

— Какво става с тези мъже, като си тръгнат, татко? — попитах го веднъж. — Всички са толкова изплашени. Защо? Нали им обеща награди?

— Ти си само на единайсет, синко. Ще ти прости нетактичността, че си позволяваш да ми задаваш въпроси. Но за да ти напомня за моето великодушие, ще останеш без храна три дни, ще изкачиш връх Фуджи сам и ще спиш на открито.“

Йоши потрепери. Тогава не знаеше какво означава „великодушие“. През онези три дни почти не умря, ала изпълни всичко, което баща му бе заповядал. Като награда за проявената самодисциплина баща му, даймио на Мито, му призна, че са го осиновили от семейство Хисамацу и че го готвят за наследник на рода Торанага: „Ти си седмият ми син. Така че ще имаш малко наследство и ще стоиш малко по-високо от братята си.“

— Добре, татко — бе отговорил Йоши, едва сдържайки сълзите си. Тогава не знаеше, че го готвят за шогун. По-късно, когато преди четири години шогунът Исиоши умря от тиф, а той беше на двайсет и две и подготвен от баща си за този пост, тайро И се противопостави и спечели, тъй като неговите лични привърженици държаха „Дворцовите порти“.

Така вместо Йоши за шогун бе избран братовчед му Нобусада. А на Йоши, семейството му, баща му и всичките им поддръжници набедиха да останат под арест. Едва когато И бе убит, Йоши бе свободен и си върна земите и почестите заедно с другите, които оцеляха. Баща му умря в затвора.

„Аз трябаше да съм шогун — помисли си той за стотен път. — Бях готов за това, бях обучен и щях да спра пропадането на шогуната; можех да създам нов съюз между шогуната и всички даймио и можех да се справя с гай-джин. Аз трябаше да имам принцеса за съпруга; никога нямаше да подпиша споразуменията или да разреша преговорите да се обърнат срещу нас. Щях да се справя с Таунсенд Харис и да открия нова ера на промени, нужни за приспособяването ни към външния свят. Щяхме да го направим сами, а не чрез гай-джин!

Но не съм шогунът, Нобусада е избран на този пост, споразуменията съществуват, принцеса Язу съществува, Санджиро, Анджо, а гай-джин са се залепили на нашата порта.“

Йоши потрепери. „Трябва да съм още по-предпазлив. Отровата е древно изкуство, стрела през деня или нощта. Навън има стотици нинджи, готови да ги наема. Има още и шиши. Какъв ли е отговорът? Сигурно има отговор?“

Чайките кръжаха и грачеха над града и замъка. Те прекъснаха мислите му. Огледа небето — никакъв признак за промяна, макар че беше месецът, когато задухваха силните ветрове и с тях пристигаше зимата. „Тази година зимата ще е лоша. Няма да гладуваме както преди три години, но реколтата е по-слаба и от ланшната…“

Почакай! Какво каза Анджо, което ми напомни за нещо?“

Той се обърна и кимна на един от телохранителите си, вълнението му нарасна.

— Доведете онзи шпионин тук, рибаря, как му беше името? О, да, Мисамото, доведете го веднага при мен, но тайно — настанен е в източното караулно.

8.

Вторник, 18 септември

Точно преди зори оръдията на флагмана изстреляха единайсет топовни салюта и катерът на Сър Уилям потегли от пристанището. От брега се чу слаб поздрав, всеки истински мъж беше там и наблюдаваше отплаването на флотата за Йедо. Вятърът се усилваше, облаци покриваха небето. Сър Уилям тържествено се качи на борда, зад него Филип Тайърър — останалият персонал беше вече на борда на съпровождащите ги военни кораби. Двамата мъже носеха рединготи и цилиндри. Ръката на Тайърър бе превързана за рамото.

Видяха адмирал Кетърър, който ги очакваше на главната палуба, до него — Джон Марлоу, и двамата униформени — триъгълна шапка, общита със златен ширит, сини рединготи със златни копчета, бели ризи, жилетки, панталони и чорапи и обувки с катарами, лъскави саби. Внезапно Филип Тайърър си помисли: „По дяволите, колко красив и елегантен е винаги Джон Марлоу, както и Палидар с тези техни униформи. Да ме вземат мътните, ако имам една дреха, с която да им съпернича, беден съм като църковна мишка в сравнение с тях, дори не съм още заместник-секретар. Дявол да го вземе! Няма нищо друго, което така да ласкае мъжа и да издига в очите на момичета, както униформата.“

Той почти се спъна в сър Уилям, спрял се на най-горното стъпало, докато адмиралът и Марлоу го поздравиха учтиво, като пренебрегнаха Тайърър. „По дяволите — помисли си Филип, — съсредоточи се, та вие сте равни по задължение с Марлоу, нали и двамата сте на разположение на началството! Внимавай, включи се в сцената. Дребният Уили Уинки отчера е като котка в гнездо на оси.“

— Добро утро, сър Уилям, добре дошли на борда.

— Благодаря. Добро да е и за вас, адмирал Кетърър — сър Уилям свали шапката си, както и Тайърър, рединготите им се издужаха от бриза. — Дайте заповед за отплаване, моля. Другите посланици са на френския флагман.

— Добре. — Адмиралът тръгна към Марлоу. Марлоу веднага му отдаде чест, после отиде до капитана на открития мостик до комина и главната мачта. Капитанът отдаде чест:

— Комплименти, г-н адмирал.

— Тръгнете за Йедо!

Командите потекоха бързо надолу, матросите отдаха чест, на секундата веригата на котвата заскърца на борда. В тясното котелно три палуби по-надолу, група огняри, голи до кръста, хвърляха с лопатите въглища в пещите, кашляха и храчеха във въздуха, наситен с въглищен прах. От другата страна в моторното главният инженер включи „половин напред“ и огромните мотори завъртяха вала на витлото.

Беше корабът на Нейно величество „Еразъм“, построен в Четхам преди осем години, тримачтова, витлова дървена фрегата-кръстосвач с един комин, с вместимост 3200 тона, с 35 оръдия, обслужвана от 350 офицери и матроси, на долните палуби работеха 90-те огняри и персоналът в инженерното отделение. Днес всички корабни платна бяха готови за отплаването.

— Приятен ден, адмирале — пожела сър Уилям.

Те бяха на квартердека, както и Филип Тайърър и Марлоу, които се поздравиха мълчаливо и се въртяха един до друг.

— Засега е приятен — адмиралът се сопна, винаги се чувстваше неудобно край цивилни, в частност до някой като Сър Уилям, който му беше старши по ранг. — Моите каюти долу са на ваше разположение.

— Благодаря. — Морските чайки се гмуркаха и кряскаха край дирята, оставена от кораба. Сър Уилям се загледа в тях и се опита да се отърси от депресията си. — Благодаря, но по-добре да съм на палубата. Предполагам, че не познавате г-н Тайърър? Той е нашият нов стажант-преводач.

Адмиралът се запозна с Тайърър.

— Добре дошли на борда, г-н Тайърър, ние можем да ползваме тук само японските преводачи. Как е раната ви?

— Не е много лоша, сър, благодаря — отвърна Тайърър.

— Ама че идиотска работа — бледосините очи на адмирала огледаха морето и кораба, лицето му бе червендалесто и обрулено от вятъра, с груба челюст и с набръчкано кожно образование на врата над колосаната му яка. Той се вгледа в дима от комините, критично оцени

цвета му, вдъхна мириза му, после изръмжа и изтръска няколко прашинки въглищен прах от безукорната си жилетка. — Да не би да липсва нещо?

— Не, сър Уилям. Въглищата, които получаваме тук, не могат да се сравнят с най-добрите шанхайски въглища, с добрите уелски въглища или с йоркширските. Твърде много шлака има в тях. Много са евтини, но рядко можем да ги намерим. Трябва да настоявате за увеличение на доставките, това е главният ни проблем сега.

Сър Уилям кимна уморено.

— Направих го, но, изглежда, нямат нищо свястно.

— Каквото и да докарат, все е отвратително. Не можем да използваме платната днес, не и с този насрещен вятър. Моторите са идеални за такъв вид плаване и за маневри близо до брега или за товарене. С най-опитните войници под платната, дори с чаен клипер, ще ни трябва пет пъти повече време, за да стигнем до Йедо, и няма да сме в пълна безопасност в морето. Много съжалявам.

Сър Уилям беше без настроение след поредната безсънна нощ и реагира мигновено на неучтивостта и глупостта на адмирала, който му говореше очевидни неща.

— Наистина ли? — попита раздразнено. — Няма значение, скоро ще имаме истински военноморски сили, никакви кораби с платна, а точно това, което ни трябва.

Тайърър скри усмивката си, когато адмиралът избухна, защото това беше тънък намек за военноморските офицери и пространните дискусии из лондонските вестници, които надълго и широко разнищваха бъдещата флота, която щеше да се командва от съответните офицери, облечени подобаващо.

— Няма да стане в близко бъдеще, не и при дълги курсове, блокади или военноморски битки — адмиралът почти изплю думите. — По никакъв начин няма да успеем да си носим всичките въглища, от които се нуждаем, от едно до друго пристанище. Трябва да плаваме и с вятъра, за да икономисаме горивото. Цивилните малко разбират от въпросите на флотата... — Разговорът му напомни за атаката на сегашното либерално правителство спрямо състоянието на военноморските сили и кръвното му се качи. — Междувременно, за да осигурят морски пътища и да запазят Империята от нападение, което е крайъгълният камък на правителствената политика, Кралските

военноморски сили трябва да поддържат също два пъти повече кораби — дървени или железни, задвижвани с пара или с платна, — нещо, което другите флоти комбинират с най-големите и най-силните мотори, както и най-модерни оръдия.

— Чудесна идея, но не стои на дневен ред, а и не е практична, боя се, че е твърде скъпа, за да я разгледат министърът на финансите и правителството.

— По-добре да не е твърде скъпа, за Бога. — Кожното образование на врата на адмирала порозовя. — Стиснатият г-н Гладстон трябва да научи докъде и в какво може да се меси. Казвал съм го и преди: колкото по-скоро си идат либералите и се върнат на власт торите, толкова по-добре! Не заради тяхната политика, слава Богу, Кралските военноморски сили все още имат достатъчно кораби и огнестрелно оръжие, за да потопят, ако се наложи, всеки френски, руски или американски кораб в свои води. Но се говори, че трите държави се съюзяват срещу нас, вярно ли е? — Раздразнен, адмиралът се обърна и се наведе, макар Марлоу да беше до него. — Г-н Марлоу! Сигнализирайте на „Пърл“. Не е на мястото си, за Бога!

— Слушам, сър! — Марлоу тръгна веднага да изпълни заповедта.

Сър Уилям погледна към кърмата, не видя да липсва нещо в следващите ги кораби, после отново се обърна към адмирала:

— Външният секретар Ръсел е твърде умен, за да се занимава с това. Прусия ще воюва с Франция, Русия ще стои на страна, американците са съвсем объркани с тяхната гражданска война, Испанска Куба и Филипините и да душат около Хавайските острови. Между впрочем аз предложих да завземем един или два от тия острови, преди американците да го направят. Те ще бъдат отлични спирки за презареждане с въглища.

Марлоу кисело се насочи към сигналиста. Погледът му бе впит в „Пърл“, кораб на Нейно кралско величество, неговият кораб. Тримачтова, витлова фрегата, с един комин, с 21 оръдия, с 2100 тона товароместимост, временно под командването на най-добрая му лейтенант Лойд. Искаше му се да е на борда, а не да лакейства на адмирала. Предаде на сигналиста съобщението, проследи го как използва знамената и прочете отговора, преди младият мъж да докладва.

— Той казва, че съжалява, господине.

— Откога си сигналист?

— От три месеца, господине.

— Трябва по-добре да научиш кодовете, точното съобщение гласи: „Капитан Лойд от кораба на Нейно кралско величество «Пърл» се извинява.“ Ако направиш друга грешка, ще изхвръкнеш.

— Слушам, господине, съжалявам, господине — отвърна унило младежът.

Марлоу се върна при адмирала. За негово облекчение потенциалната пропаст между двамата мъже, изглежда, се бе постеснила и сега те обсъждаха алтернативни планове за действие в Йедо, както и дългосрочни планове за отмъщение след случилото се на Токайдо. Докато изчакваше пауза в разговора им, Марлоу предпазливо поглеждаше Тайърър, който се усмихваше отзад. Искаше му се да се оттегли, така че да може да го поразпита за Канагава и за Анжелик. Трябваше да си тръгне същия ден, в който пристигна Сър Уилям, и нямаше информация от първа ръка какво се е случило оттогава.

— Е, г-н Марлоу? — Адмиралът изслуша съобщението и веднага рече сурво: — Изпратете друг сигнал: докладвайте на борда на моя флагман при залез-слънце. — Той видя, че Марлоу трепна. — И вие също, г-н Марлоу. Това извинение е нездадоволително за проява на нехайство в моята флота. Така ли е?

— Тъй вярно, сър.

— Ще помислим кой да поеме вашия кораб вместо него — адмирал Кетърър се обърна към Сър Уилям. — Какво говорихте? Не мисли...

От порив на вята тякаелажът изпраща. И двамата офицери погледнаха нагоре към мачтата, после към небето и наоколо. Никакъв знак за опасност все още, макар да знаеха, че времето е непредсказуемо този месец. В местните води бурите идваха внезапно.

— Какво говорихте? Не мислите, надявам се, че властите, тези Бакуфу, ще направят това, което искаме?

— Не, не, освен ако не ги принудим. В полунощ получих друго извинение от тях и молба за едномесечно отлагане, за да можели „да се консултират с по-висшите“, и още ред подобни глупости. Боже мой, как само го извъртат, върнах тъпия вестоносец с доста грубо и кратко съобщение, да ни удовлетворят, иначе...

— Съвсем правилно.

— Когато спуснем котва в Йедо, можем да изстреляме толкова салюти, колкото е възможно, за да оповестят влизането ни.

— Ще дадем кралския салют с всичките 21-о оръдия. Предполагам, че тази мисия може да се нарече официална визита на тяхното кралство. — После, без да се обръща, адмиралът сурово отсече: — Г-н Марлоу, предайте на цялата флота нашия план за действие и попитайте френския адмирал дали ще иска да направи същото.

— Тъй вярно, сър. — Марлоу отново отдаде чест и забърза.

— Планът за Йедо е все още същият, както се уговорихме, нали?

Сър Уилям кимна:

— Да. Аз и моята група ще слезем на брега и ще идем в Легацията — двеста войници като почетна охрана ще стигнат, от шотландските войски. Техните униформи и гайди са най-впечатляващите. Останалото си остава според уговорката.

— Добре. — Адмиралът разтревожено се вгледа напред. — Ще видим Йедо, щом заобиколим носа. — Лицето му се вкамени. — Едно е да дрънкаш оръжие и да стреляш във въздуха, но не съм съгласен да обстрелявам и подпалвам града, без да е обявена война.

Сър Уилям внимателно каза:

— Нека се надяваме, че няма да се наложи да моля лорд Палмърстон да обяви война или да ме упълномощи аз да го направя. Подробен доклад е на път към него. Междувременно отговорът му ще дойде след четири месеца, така че трябва да направим най-доброто, на което сме способни. Тези убийства трябва да спрат, Бакуфу трябва да бъдат хванати натясно по някакъв начин.

— Инструкциите на Адмиралтейството са да бъдем предпазливи.

— Със същата поща изпратих спешно съобщение до управителя на Хонконг, като го уведомявам какво съм планирал да сторя и го моля в случай на нужда за подкрепа с кораби и хора, както и за състоянието на г-н Струан.

— О, кога го направихте, Сър Уилям?

— Вчера. Компания Струан има клипер и г-н Макфей се съгласи, че въпросът изисква най-бързо разглеждане.

Кетърър язвително отбеляза:

— Целият този инцидент, изглежда, е направил Струан *celebre*, човекът, който бе убит, едва се споменава, изтъква се само — Струан, Струан, Струан.

— Управлятелят е личен приятел на семейството, а семейството е много добре свързано и е важно за търговските интереси на Нейно величество в Азия и Китай. Ама много.

— Винаги са ми звучали като сбирщина от пирати, цялата тая продажба на оръжие, опиум, всичко е заради едната печалба.

— И двете са законни, скъпи ми адмирале. Компания Струан е високоуважавана, с твърде важни връзки в Парламента.

Адмиралът не изглеждаше впечатлен.

— Много от лентяите са също там, за Бога, ако не възразявате на моите дрънканици. Проклетите идиоти се опитват през повечето от времето си да орежат фондовете на военноморските сили и на нашата флота — това е глупаво, след като Англия зависи от морските сили.

— Съгласен съм, че се нуждаем от най-добрите военноморски сили, с най-компетентните офицери, които да провеждат политиката на Империята — заяви сър Уилям.

— Политиката на Империята ли? Според мен — адмиралът отново се наостри, — военноморските сили прекарват повече от времето си, за да вадят пръстите на цивилните и на търговците от миришещите им задници, когато тяхната лакомия или двойни сделки забъркат някаква каша, от която няма измъкване. Както онези негодници там — късият му пръст посочи Йокохама от страната на пристанището. — Те са най-лошата сбирщина от отрепки, която някога съм виждал.

— Част от тях са такива, повечето — не, адмирале — брадичката на сър Уилям щръкна. — Без търговците и търговията нямаше да има никакви пари, никаква империя и никакви военноморски сили.

Почервенялото кожно образование на врата на адмирала стана мораво.

— Без военноморските сили нямаше да има търговия и Англия нямаше да стане най-великата нация, най-богатата в света, с най-великата империя, виждана някога, за Бога!

„Дрън-дрън“, искаше да изкреши сър Уилям, но знаеше, че ако го направи тук, на палубата на флагмана, адмиралът щеше да получи удар, Марлоу и всеки моряк, който можеше да го чуе, щеше да

припадне. Мисълта го изненада и отнесе повечето от грижите му, с които бе прекарал безсънната нощ след случилото се на Токайдо, нещо повече — позволи му да бъде по-дипломатичен.

— Военноморските сили са ненадминати, адмирале. И мнозина споделят вашето мнение. Дали ще пристигнем навреме?

— Да, да, ще стигнем. — Адмиралът помръдна рамене, някак се успокои, главата го болеше от бутилката с порто, изпита на вечеря след червеното бордо. Флагманът развиваше седем възли, по посока на вятъра, от това му стана приятно. Той огледа разположението на корабите, сега „Пърл“, корабът на Нейно величество, внимателно, заедно с двата малки военни кораба с по 10 оръдия на борда, беше променил курса в посока към пристанището. Френският флагман, тримачтова желязна витлова фрегата с 20 оръдия, плаваше някак надясно.

— Кормчията му е сякаш с две леви ръце. Корабът трябваше да е пребоядисан, с нови съоръжения, изчистен от сажди, а екипажът — наказан. Не сте ли съгласен, г-н Марлоу?

Да, сър.

Доволен, че всичко се бе изгладило, адмиралът се обърна отново към Сър Уилям:

— Наистина ли това... това семейство Струан е толкова важно?

— Да. Тяхната търговия е огромна, влиянието им в Азия невероятно, особено в Китай, не може да се сравни с ничие друго, освен с влиянието на „Брок и синове“.

— Виждал съм клиперите им. Красиви са и са доста добре въоръжени. — Признанието му прозвуча много откровено. — Надявам се, за Бога, че не се опитват да прекарват опиум или оръжие тук.

— Лично аз нямам нищо против, не е противозаконно.

— Противозаконно е според китайското или японското правораздаване.

— Да, но има смекчаващи обстоятелства — отби сър Уилям уморено. Бе обяснявал същото редица пъти. — Сигурен съм, че знаете, че китайците ще премълчат за чая само при пари в брой, сребро или злато, сякаш не бива да внасяме нищо друго. Единствената стока, за която плащат в брой — със злато или със сребро, — е наркотикът!

— Тогава това е работа на търговците, Парламентът и дипломатите да се измъкват от кашите. През последните двайсет

години се налага Кралските военноморски сили в Азия противозаконно да обстрелят китайски пристанища и градове, да предприемат тези отвратителни военни действия според мен само за да подкрепят наркотиците. Какво петно върху името ни.

Сър Уилям въздъхна. Постоянният Заместник-секретар на Министерството съвсем точно му бе наредил: „За Бога, скъпи Уили, за първи път ще сте отговорен посланик, така че внимавайте, не взимайте никакви внезапни решения, освен ако не са необходими. Вие сте удивителен късметлия, телеграфната връзка стигна Багдад, така че можем да получаваме и изпращаме съобщения само за седем дни, прибавете още шест седмици с параход до Йокохама през Персийския залив, Индийски океан, през Сингапур и Хонконг, нашите инструкции ще пристигнат само за два месеца, просто невероятно — а не за дванайсет-петнайсет, както беше преди години. Ако се нуждаете от съвет, нещо, което ще ви е нужно непрекъснато, ако сте умен, между нас ще има четири месеца за свръзка в едната и другата посока. И това е единственото нещо, което ще защити кожата ми и нашата империя. Ясно ли е?

— Да, господине.

— Правило номер едно: пипайте с кадифени ръкавици и не ги смъквайте, защото вашият живот и животът на всички англичани в повериения ви район зависят от вас. Те са твърдоглави, което е идеално, защото ние се нуждаем от такъв вид хора, които да излязат на предната редица и да умрат, като защитават нас, а също и политиката на Империята. Не създавайте вълнение, Япония не е важна, но е в нашата сфера на влияние и ние сме прахосали доста време и пари, за да надвием руснациите, американците и французите. Не разбърквайте японското гнездо, достатъчни са ни проблемите в Империята с непокорните индийци, афганци, араби, африканци, персийци, карибци, китайци, а да не говорим за шибаните европейци, американци, руснаци и т.н. Скъпи ми, скъпи Уили, бъдете дипломатичен и не преебавайте нищо!“

Сър Уилям отново въздъхна, овладя се и повтори онова, което бе изричал редица пъти, истината:

— Много от това, което казахте, е правилно, но за нещастие, трябва да сме практични; без печалбата от данъците върху чая цялата британска икономика ще колабира. Нека се надяваме, че след няколко

години нашите бенгалски поля с опиум ще бъдат подпалени. Дотогава трябва да сме търпеливи.

— Значи ли това, че ще забраните всички наркотици тук, всички модерни оръжия, всички модерни кораби и цялото робство?

— Разбира се, съгласен съм за робството, то е извън закона от '33-та! — Гласът на Сър Уилям звучеше странно. — Американците са информирани отделно. Колкото до останалото, за нещастие то е работа на Лондон.

Брадичката на адмирала щръкна още повече.

— Добре, сър. Аз командвам всички налични сили в тези води. Можете да приемете, че настоявам за такова ембарго сега. Чувал съм обезпокоителни слухове за заповеди на Струан относно продажба на пушки и оръдия, те вече са продали на туземците три или четири бойни парахода; японците ще се научат твърде бързо да действат с тях. Ще пиша официално писмо с утрешната поща до Адмиралтейството и ще ги помоля да настояват моите заповеди да са постоянни.

Лицето на посланика се покри с петна; той още по-здраво заби крака в палубата.

— Великолепна идея — имаше ледени нотки в гласа му. — Аз ще пиша със същата поща. Междувременно не можете да издавате друга заповед без моето одобрение и докато не получим насоки от Министерството на външните работи. *Status quo* остава *status quo*^[1].

И двамата им помощници пребледняха. Адмиралът погледна сър Уилям. Всички офицери и повечето мъже биха се изплашили, но сър Уилям само се загледа назад.

— Аз ще... ще обмисля какво казахте, сър Уилям. Сега, ако ме извините, имам да върша някои неща. — Той се обърна и закрачи по мостика. Марлоу бавно го последва.

— За Бога, Марлоу, спрете да ходите по петите ми като пале. Ако се нуждая от вас, ще ви повикам. Стойте на разстояние, така че да можете да ме чуете.

— Слушам, сър. — Щом началникът се отдалечи, Марлоу въздъхна.

Сър Уилям също въздъхна, попи челото си и измърмори:

— Ужасно се радвам, че не съм във военноморските сили.

— Аз също — рече Тайърър, учуден от смелостта на посланика.

А сърцето на Марлоу бълскаше; той мразеше да го потискат, дори и ако това правеше адмирал. Все пак не си позволи да се отпусне.

— Аз... извинете ме, сър, но флотата е в много сигурни ръце с него, сър. И ние всички вярваме, че той е съвсем прав за продажбата на кораби, пушки, оръдия и опиум. Японците вече строят съдове и правят малки оръдия, тази година те отплаваха на своя първи железен пароход, тритонния „Канрин мару“, до Сан Франциско. Изцяло с техен екипаж и капитани. Те са майстори в измерването на дълбината. Забележително е как успяха да го направят за толкова кратко време.

— Да, да. — Сър Уилям се почуди как ли е прекарала японската делегация във Вашингтон и каква ли мизерия е извършил президентът Линкълн срещу славната Империя. „Та нали вашите Ланкширски мелници, които се рушат, зависят от памука на конфедерацията? В същото време не зависим ли все повече от съюзната пшеница, месото и други стоки за търговия?“ — Посланикът сви рамене. — Проклета да е тази война! И политиците, и Линкълн. В тържествената си реч през март той заяви: „... Тази страна принадлежи на народа и когато и да е, хората ще се уморят от правителството си, те могат да упражнят своето конституционно право да го променят или пък революционното си право да го свалят, или да го...“

„Опасно е да се говори така. Ако тази идея стигне до Европа, Боже мой! Ужас! Ще сме във война с тях всеки Божи ден, разбира се, по море. Нали трябва да получим памука.“

Посланикът се опитваше да се стегне, искрено облекчен, че адмиралът го загърби, и все още се укоряваше, че е избухнал. „Трябва да си по- внимателен и не бива да се беспокоиш за Йедо и за своето глупаво, аrogантно решение да идеш там след три дни с бойни кораби и да видиш шогуна. За Бога! Не си опитен. Това е първата ти обиколка на Далечния изток, а ти си новак. Лудост е да излагаш всички тези хора на риск заради няколко убийства, лудост е да рискуваш избухването на една всеобща война. Но наистина ли е лудост?“

Съжалявам, не е.

Ако Бакуфу се измъкнат ненаказано от това убийство, после няма да има край и ще бъдем принудени да се оттеглим — докато съюзната бойна флота се върне и нападне по волята на Империята. По дяволите! Решението ти е правилно, начинът за постигането му — грешен. Да, но е дяволски трудно, като няма с кого да поговориш — на когото да се

довериш. Слава Богу, че Дафни пристига след няколко месеца; никога не съм смятал, че тя и нейните съвети ще ми липсват толкова много. Изгарям от нетърпение да я видя, както и моите момчета — десет месеца е дълъг период, но зная, че смяната на лондонската зловонна като грахова супа мъгла и мрак ще я направи щастлива, ще ѝ достави удоволствие и ще е велико преживяване за момчетата. Ние бихме могли да използваме някоя порядъчна жена от колонията за тях. Ще пътуваме, а тя ще направи от Легацията дом.“

Очите му следяха приближаващия се нос. „След него е Йедо и е ред за канонадата. Умно ли постъпвам? — запита се за кой ли път той със свито сърце. — Надявам се. После слизането на сушата и пътят до Легацията. Трябва да го направиш и да се подготвиш за срещата утре. Ти си сам в цялата тая каша. Анри Съоратар очаква да се оплетеш, силно се надява на това. Руснакът също.

Но единствено ти си отговорен и това е твоя работа, не забравяй, че искаше да си посланик някъде по света. Наистина стана, но не бе очаквал Япония! Проклетото Министерство на външните работи. Никога не съм попадал в ситуация като тази: целият ми опит е из френските или руските канцеларии в Лондон или в двореца в Санкт Петербург, изпросени длъжности в Париж и Монако. Никога не съм виждал военен кораб или полк...“

Марлоу сковано рече:

— Надявам се, че не възразявате, сър, че изказвам мнението си за позицията на адмирала.

— О, съвсем не. — Сър Уилям се помъчи да пропъди безпокойството си: „Ще се опитам да избягна войната, но ако се наложи, ще воюваме.“ — Напълно сте прав, г-н Марлоу, и аз, разбира се, се чувствам поласкан да имам за командващ адмирал Кетърър — натърти той и изведнъж се почувства по-добре. Различията в мненията ни бяха само относно протокола. Да, но в същото време трябва да насърчаваме японците да развиват промишлеността си и да плават с кораби. Не си струва да се беспокоим за един или двайсет кораба. Трябва да ги насърчаваме — тук сме не за да ги колонизираме, а да ги подгответим, г-н Марлоу, ние, а не холандците или французите. Благодаря, че ми напомнихте — колкото е по-голямо нашето влияние тук, толкова по-добре. — Стана му по-леко. Рядко му се случваше да говори свободно с един от предприемчивите капитани, а той смяташе

Марлоу за влиятелен и тук, и в Канагава. — Всички офицери ли презират цивилните и търговците?

— Не, сър. Но не мисля, че много от нас ги разбират. Ние водим различен живот, имаме различни приоритети. Трудно ни е понякога. — Вниманието на Марлоу бе насочено повечето към адмирала, който говореше на капитана на мостика, а всички наоколо се чувстваха неловко. Слънцето проби облаците и изведнъж денят стана сякаш похубав. — Да бъда във флота, ето какво съм искал винаги.

— Вашето семейство с флота ли е свързано?

Марлоу веднага заяви гордо:

— Да, сър. — Искаше му се да добави, че баща му е капитан, понастоящем във флотата в страната — както и неговият дядо, който е бил пряко подчинен на адмирал лорд Колингуд на кораба „Ройъл соврин“ при Трафалгар, и предците му са били във флота, откак се помнят. А още по-рано според легендата са държали капери в Дорсет, откъдето произхожда родът — живеем в същата къща там вече повече от четири века. Но не каза нищо, опитът го бе научил да се предпазва от самохвалство. Само добави: — Моето семейство произхожда от Дорсет.

— Ние сме от Северна Англия, от Нортъмбърланд, поколения наред — рече сър Уилям разсеяно, очите му следяха приближаващия нос; иначе мислеше за Бакуфу. — Баща ми умря, когато бях малък — той беше член на Парламента, с търговско участие в Съндърланд и Лондон, и се занимаваше с балтийската търговия и руските кожи. Майка ми беше рускиня, така че израснах в двуезична среда и това ме изведе в първата редица в Министерството на външните работи. — Посланикът се сепна точно навреме, учуден, че неволно е изтървал толкова много. Без малко да добави, че майка му по баща е графиня Света, братовчедка на Романови, че все още е жива и някога е била придворна на кралица Виктория. „Наистина трябва да се стегна — моето семейство и миналото ми не са тяхна работа.“ — Е, кажете нещо за себе си, Тайърър?

— От Лондон съм, сър. Баща ми е адвокат, както и дядо ми. — Филип Тайърър се засмя. — След като получих образованието си в Лондонския университет и му казах, че искам да постъпя в Министерството на външните работи, той едва не получи удар! А

когато кандидатствах и станах преводач в Япония, ми заяви, че съм полуудял.

— Може да е бил прав, имаш дяволски късмет, че остана жив, а си едва от една седмица тук. Не сте ли съгласен, Марлоу?

— Да, сър. Така е. — Марлоу сметна момента за подходящ. — Филип, между другото как е господин Струан?

— Нито добре, нито зле според Джордж Бабкот.

— Сигурен съм, че ще се възстанови — вметна сър Уилям и усети внезапна болка в корема.

Когато пристигна в Канагава преди три дни, Марлоу посрещна катера му и докладва всичко за Струан и Тайърър, за убития войник, за ликвидирания престъпник и за гонитбата на другия.

— Хукнахме след кучия син, сър Уилям, Палидар и аз, но той просто се изпари. Претърсихме околните къщи — нищо. Тайърър смята, че уж били двамата нападатели от Токайдо, сър, убийците. Но не е сигурен, нали повечето от тях си приличат.

— Но ако наистина са те, защо са рискували да се промъкнат до Легацията?

— Най-добре ще е да избързаме с установяването на самоличността им и да приключим с тази работа, сър.

Те си тръгнаха от кея и забързаха по зловещо пустите улици.

— Ами как е девойката, господин Марлоу?

— Изглежда, ще се оправи, сър. Само е разтревожена.

— Добре, благодаря на Бога за това. Френският посланик се е запекъл като миши задник, че това било „долна обида за честта на Франция и на един от сънародниците му, която е и негова повереница“. Колкото по-скоро се върне момичето в Йокохама, толкова по-добре — о, между впрочем, адмиралът ме помоли да ви предам незабавно да се върнете в Йокохама. Има много работа. Ние... ами, ние решихме да направим официална визита на Йедо след три дни с флагмана...

Марлоу усети, че ще се пръсне от вълнение. Сраженията по море и суза бяха единственият реален начин да ускори повишението си и той трябваше на всяка цена да получи чин на адмирал. „Ще накарам стария да се гордее с мен и ще получа адмиралски чин много преди Чарлс и Пърси, двамата ми по-малки братя, и двамата лейтенанти...“

И сега на борда на флагмана под приятните слънчеви лъчи върху вибриращата от машините палуба вълнението му нарасна отново.

Ще тръгнем за Йедо за миг, сър, вашето пристигане ще е най-внушителното досега; ще получите убийците, обезщетенията и всичко, което поискате.

И Тайърър, и Сър Уилямоловиха вълнението му, но Сър Уилям усети само студени тръпки.

— Да, добре, мисля, че ще сляза за малко. Не, благодаря ви, господин Марлоу, зная пътя.

Двамата младежи го гледаха как се отдалечава с голямо облекчение. Марлоу внимаваше да не го изпуска от очи.

— Какво стана в Канагава, след като си тръгнах, Филип?

— Беше, ами изключително, тя беше изключителна, ако ме питаш за това.

— Как така?

— Слезе около пет и отиде направо да види Малкълм Струан, и остана с него до вечеря — едва тогава я видях. Тя изглеждаше... изглеждаше някак по-зряла, не, това не е най-точната дума, не по-зряла, а по-сериозна от преди, като автомат. Джордж твърди, че все още била в шоково състояние. По време на вечерята Сър Уилям каза, че ще я вземе със себе си в Йокохама, но тя просто му благодари и отказа — първо трябвало да се увери, че Малкълм е добре, и нито той, нито Джордж, нито някой от нас можеше да я убеди в противното. Почти не яде и се върна в болничната стая, остана с Малкълм и дори настояваше да ѝ сложат походно легло, така че да е при него при нужда. Всъщност през следващите два дни и до вчера, когато потеглих за Йокохама, тя почти не се отделяше от стаята и разменихме само няколко думи.

Марлоу скри въздишката си.

— Изглежда го обича.

— Това е най-стрannото. Нито Палидар, нито аз мислим, че причината е там. Анжелик сякаш е... ами, безплътна е твърде силно казано, като че ли върши всичко в някаква полудрямка и се чувства по-сигурна при него.

— Господи! А какви ги разправя оня касапин?

— Бабкот само свива рамене и каза да бъдем търпеливи, да не се беспокоим — тя била най-доброто лекарство за Малкълм Струан.

— Представям си. Как е той всъщност?

— Упоен през повечето време, много го боли, повръща често и просто си изповръща червата. Не зная как Анжелик издържа на миризмата, макар че прозорецът е отворен непрекъснато. — Обзе ги страх при мисълта да са толкова тежко ранени и толкова безпомощни. Тайърър погледна напред, за да скрие болезненото съзнание, че собствената му още рана не е заздравяла и може да загнои, че нощем му се присънват кошмари със самураи, с окървавени мечове и с нея.

— Всеки път, когато се отбивах да видя Малкълм... и, честно казано, да видя нея — продължи той. — Анжелик ми отговаряше само с „да“, с „не“ или „не зная“, така че след време се отказах. Тя е... тя е по-привлекателна от всяко.

Марлоу се зачуди: ако Струан не беше наблизо, щеше ли тя да остане наистина недостижима? Доколко сериозен съперник е Тайърър? Палидар отпада, той не е от същата кръвна група — подобно момиче не може да хареса този надут пуйк.

— Майчице, виж! — възклика Тайърър.

Те заобиколиха носа и видяха големия залив на Йедо пред себе си, открито море зад щирборда^[2], дима на готварските огнища над разстилация се град и замъка на повелителя. За тяхна изненада заливът, който обикновено гъмжеше от множество салове, сампани^[3] и рибарски лодки, беше почти пуст, само няколко малки черупки бързаха към брега.

Тайърър доста се разтревожи.

— Ще избухне ли война?

След пауза Марлоу отвърна:

— Те получиха своето предупреждение. Повечето от нас мислят, не... не истинска война, не още, не този път. Ще има инциденти... После, тъй като харесваше Тайърър и се възхищаваше на смелостта му, Марлоу му разкри какво мисли. — Ще има най-различни инциденти и схватки, някои от нашите хора ще бъдат убити, други ще открият, че са страховивци, трети ще станат герои, повечето ще се вцепеняват от ужас от време на време ще има и наградени, но, разбира се, ние ще спечелим.

Тайърър си спомни колко бе изплашен и как Бабкот го увери, че първия път е най-зле; сети се колко смело Малкълм се втурна след убиеца, колко очарователна бе Анжелик и колко е хубаво да си жив,

млад, на първото стъпало към поста „посланик“. — Младежът се усмихна. Топлината му заля и Марлоу.

— Всички са честни в любовта и във войната, нали? — попита той.

Анжелик седеше до прозореца на болничната стая в Канагава, гледаше в пространството, слънцето разчупваше пухкавите облаци от време на време, силно парфюмираният кърпичка бе на носа ѝ. Зад нея Струан лежеше полубуден, полуzasпал. В градината войниците патрулираха постоянно. След нападението охраната бе удвоена, от Йокогама бяха изпратени още войски с временно командващ Палидар.

Почукването на вратата я извади от унеса ѝ.

— Да? — тя скри кърпичката в ръката си. Беше Лим. До него китаец санитар с поднос.

— Храна за господар. Госпожица иска яде, а?

— Остави я там — нареди Анжелик и посочи масата до леглото. Беше склонна да помоли да ѝ донесат и нейния поднос, както обикновено, после промени намеренията си. — Довечера, довечера, госпожица храна столова. Разбира, а?

— Разбира — засмя се Лим, той знаеше, че когато французойката е сама, използва носна кърпа. „Айиайя, дали носът ѝ е толкова малък и фин като онази ѝ част? Миризма? От каква миризма се оплаква тя? Тук още не мирише на смърт. Трябва ли да кажа на сина на тай-пан, че новините от Хонконг са лоши? Айиайя, по-добре да ги разбере сам“.

— Разбира — засия той и излезе.

— *Cheri*? — тя автоматично предложи пилешката супа.

— По-късно, благодаря ти, скъпа. — Малкълм Струан ѝ отговори, както очакваше, гласът му беше слаб.

— Опитай се да хапнеш малко — настоя Анжелик, както обикновено той пак отказа.

Анжелик се върна до прозореца и потъна в дневните си сънища — искаше ѝ се да е в безопасност у дома в Париж, в голямата къща на чичо си Мишел и нейната любима Ема, леля ѝ, англичанката със знатен произход, която ѝ бе като майка и изгледа нея и брат ѝ, когато баща им замина преди много години за Хонконг; всичките те, заобиколени от лукс, Ема планираше обедите и ездата с първокласния

си жребец в Булонския лес, всички ѝ завиждаха, тя очароваше струпаната аристокрация и ѝ се мазнеха зад гърба, покланяше се грациозно на император Луи Наполеон — племенник на Наполеон Бонапарт — и императрица Еужени. Усмихваха ѝ се, знаеха коя е.

Ложи в театрите, „La комеди Франsez“, избрани маси в „Троа Фрер Прованс“, седемнайсетият ѝ рожден ден, разговорът на сезона, чичо Мишел си спомня приключенията си на хазартните маси и надбягванията, спомня си за своите аристократи приятели, метресата си, графиня Бофоа, толкова красива, съблазнителна и предана.

Всичките спомени бяха, разбира се, за времето, когато чичо Мишел е бил младши заместник във Военното министерство, а Ема, англичанката, член на пътуваща група артисти, представящи Шекспир, дъщеря на чиновник, но без достатъчно пари, за да се покаже в столицата на света: за огромен кон или два и карета, нужни ѝ така отчаяно, за да влезе в истинското общество, в истинския висш свят, да се срещне с онези, които биха се оженили за нея, а не с мъже, дето щяха да я използват само за леглото и да се показват с нея, а после бързо да хукнат по по-младо цвете.

— Моля те, моля те, моля те, чичо Мишел, това е толкова важно!

— Зная, мъничкото ми зайченце — рече той тъжно на нейния седемнайсети рожден ден, когато го помоли за личен кон и подходящи за езда дрехи. — Не мога да направя нищо повече, няма от кого да поискам услуга, да помоля за парични заеми. Не притежавам никакви държавни тайни за продажба. Трябва да се грижа за по-малкия ти брат и за нашата дъщеря.

— Но моля те, скъпи чичо.

— Имам една последна идея и достатъчно франкове за скромното ти заминаване при баща ти. За малко дрехи и за нищо друго.

После ушиването на дрехите, всичките идеални, пробването им и корекциите и зеления копринен халат, тъй хубав, колкото другите. Чичо Мишел няма да възрази — после вълнението от първото пътуване с влак до Марсилия, с парахода до Александрия в Египет, по сушата до Порт Саид край пъrvите разкопки на канала на г-н Лесепс в Суец, за който всички умни и информирани хора вярваха, че е само акция за вдигане цените на борсите, че никога няма да бъде завършен или ако бъде, частично ще изпразни Средиземно море. По пътя

местните хора просеха, молеха, лъжеха; от самото начало тя съвсем правилно тръгна с първа класа: „Разликата е наистина толкова малка, скъпи, скъпи, скъпи чично Мишел...“

Сладки ветрове и нови лица, екзотични нощи и прекрасни дни, началото на голямата авантюра, красив богат сън — всичко рухна, както Малкълм сега, всичко бе развалено от гнусния туземец!

„Защо не мога да мисля за добрите страни — питаше се Анжелик, терзаейки се. — Защо добрите мисли се променят в лоши, после в ужасни и тогава започвам да си спомням какво наистина се бе случило и започвам да плача.

— Недей! — заповяда си тя, изгони сълзите. — Дръж се. Бъди силна!

Преди да излезеш от стаята, просто реши: нищо не се е случило, ще се държиш, както обикновено, докато дойде следващата ти менструация. Когато започне — а тя ще започне, — тогава ще си в безопасност.

Но ако, ако не започне?

Няма да мислиш за това. Твоето бъдеще няма да се провали, няма да е честно. Ти ще се молиш и ще стоиш близо до Малкълм и ще бъдеш като Флорънс Найтингейл и после може би ще се ожениш за него.“

Анжелик го погледна над носната кърпа. За нейно учудване той я наблюдаваше.

— Още ли е толкова ужасна миризмата? — попита Малкълм тъжно.

— Не, *cheri* — отвърна тя, доволна, че лъжата ѝ звучеше все по-искрено всеки път и ѝ струваше все по-малко усилие. — Малко супа?

Изтощен, той кимна, знаеше, че трябва да хапне, но каквото и да преглътнеше, щеше да го повърне, напъните щяха да разкъсат шевовете, а болката, която следваше, щеше да го лиши от мъжественост, въпреки че се опитваше да ѝ устои.

— *Дю не го мо* — измърмори той. Ругатнята беше на кантонски, първия му език от детството.

Анжелик поднесе чашата, Струан пи и щом тя попи брадата му, пийна още малко. Едната негова половина искаше да ѝ заповяда да си отиде, докато оздравее напълно, другата се ужасяваше, че девойката ще си тръгне и няма да се върне никога.

— Съжалявам за всичко това. Приятно ми е, че си тук.

В отговор Анжелик само докосна челото му леко, искаше да излезе, нуждаеше се от чист въздух, за да не се изпусне.

„Колкото по-малко говориш, толкова по-добре — бе решила тя.

— Тогава няма да попаднеш в капан.“

Тя се наблюдаваше как го обслужва и оправя, докато мисълта ѝ я отнасяше към обикновените случки в Хонконг или Париж, повечето в Париж. Никога нямаше да си позволи да забрави онзи нощен полуслън. Никога през деня, твърде опасно е. Само нощем, когато вратата бе здраво залостена и вече сама, и в безопасност в леглото, даваше воля на сълзите си. Тогава разрешаваше и на мисълта си да отпътува натам, където щеше...

Почука се.

— Да?

Влезе Бабкот. Анжелик се изчерви под неговия поглед. „Защо мисля, че той винаги може да прочете мислите ми?“

— Само исках да видя какво правят моите двама пациенти — рече лекарят приветливо. — Е, г-н Струан, как сте?

— Все така, благодаря ви.

Острите очи на Бабкот забелязаха, че половината супа е изпита, но не бе последвало никакво повръщане. „Добре.“ Той задържа китката на Струан. Пулсът бе ускорен, но чукаше по-добре от преди. Челото все още лепкаво, все още с температура, но тя също се бе съмкнала в сравнение с вчерашната. „Да се осмеля ли да се надявам, че той наистина ще оздравее?“ Устата му похвали колко се е подобрил пациентът, явно с помощта на дамата; да, негова милост лекарят нищо друго не може да направи за него, нищо друго, освен обикновеното. „Наистина малко неща можеха да се кажат, освен че всичко е Божа работа, ако има Бог. Защо ли винаги добавям това! Ако има.“

— Продължите ли да се оправяте в този темп, мисля, че ще ви преместим обратно в Йокохама. Може би утре.

— Това не е разумно — рече Анжелик веднага, изплашена, че ще загуби своето убежище, гласът ѝ бе по-остър, отколкото ѝ се искаше.

— Съжалявам, но е така — отвърна Бабкот любезно, като искаше да я успокои; възхищаваше се на нейния кураж и на загрижеността ѝ към Струан. — Не бих съветвал да го направим, ако имаше риск, но

това е разумно. Г-н Струан ще има много повече удобства, повече помощ.

„*Mon Dieu*, какво друго мога да направя? Той не трябва да тръгне оттук, не още, не още.“

— Слушай, скъпа — Струан си наложи гласът му да звучи силен.

— Ако лекарят смята, че мога да се върна, наистина ще е добре. Така ще се освободиш от мен и ще ти бъде по-леко.

— Но аз не искам да се освобождавам от теб, искам да останем тук, точно както сме сега без... без никаква суетня. — Чувстваше, че сърцето ѝ подскача, и знаеше, че звучи истерично, ала в плановете ѝ не влизаше да се премества. „Глупачка, ти си глупачка. Разбира се, че трябва да се преместят. Мисли! Какво можеш да направиш, за да предотвратиш това?“

Нямаше нужда да предотвратява каквото и да било. Струан ѝ заговори, че не трябва да се беспокои, че ще бъде по-добре в колонията, ще е на сигурно място и той ще бъде по-щастлив, ще има дузина прислужнички и стаи в сградата на компания Струан, че ако иска, може да има стая до неговата и че може да остане или да си тръгне, когато пожелае, ще има постоянен достъп до него през деня или през нощта.

— Моля те, не се тревожи, искам също да си доволна — увери я той. — Ще ти е по-удобно, обещавам ти, и когато съм по-добре, ще...

Получи спазъм и повърна.

След като Бабкот изчисти и Струан заспа отново, упоен, той тихо заключи:

— Наистина ще е по-добре за него там. Аз имам нужда от повече помощ, повече материали, почти е невъзможно да се държи всичко чисто в тая мизерия. Болният се нуждае... съжалявам, но той се нуждае от повече помощ. Вие правите за него повече, отколкото можете да си представите, но неговите прислужници китайци могат да правят по-добре различните процедури. Съжалявам, че съм толкова рязък.

— Не трябва да се извинявате, докторе. Прав сте и аз ви разбирам. — Мисълта ѝ препускаше. „Стая до Малкълм ще е идеално, и прислужници, и чисти дрехи. Ще си намеря шивачка и ще си направя хубави рокли, ще ме приджуряват, а аз ще командвам него и моето бъдеще.“ — Искам само да знам какво е най-доброто за г-н Струан —

сниши глас тя, после добави още по-тихо, трябваше да го научи: — Колко време ще е така?

— Прикован към леглото и съвсем безпомощен ли?

— Да, моля ви, кажете ми истината. Моля ви.

— Не знам. Поне две или три седмици, може би повече, и няма да е много подвижен за месец или два след това. — Докторът погледна отпуснатия мъж за миг. — Бих предпочел да не казвам нищо на него. Това ще го беспокои напразно.

Тя кимна доволна и успокоена, всичко като че ли идваше на мястото си.

— Не се беспокойте. Ще мълча пред Малкълм. Ще се моля да стане по-сilen, обещавам, ще правя всичко, което е възможно.

Когато д-р Бабкот излезе, той отново си помисли: „Боже мой, каква чудесна жена! Все едно дали Струан ще живее, или умре, той е щастлив човек, когото обичат много.“

[1] Съществуващото остава съществуващо (лат.). — Б.пр. ↑

[2] Дясната страна на кораб. ↑

[3] Сампан (кит.) — дървен плоскодънен едномачтов плавателен съд в Югоизточна Азия, задвижван с весла и платно. ↑

9.

Салютът от оръдията на всеки от шестте военни кораби, закотвени край Йедо, съпроводили флагмана, отекна и се повтори, целият екипаж във флота бе развлнуван и горд от силата си, и доволен, че времето за възмездие е дошло.

— Дотук и няма накъде повече, сър Уилям — ликуващ Филип Тайърър, застанал до него до планшира^[1], миризмата на кордит^[2] беше силна. Градът беше огромен. Тих. Замъкът доминираше над всичко.

— Ще видим.

А на мостика на флагмана адмиралът прошепна на генерала:

— Цялата тази дандания идва да ви убеди, че нашият Дребоськ Уили е само малък самохвалко, но иначе заблуден като grenadier. По дяволите кралския салют. По-добре да внимаваме за гърбовете си.

— Прав сте, за Бога! Да. Ще го добавя в моя месечен доклад, за да информирам военното министерство.

На палубата на френския флагман Анри Сьоратар пафкаше с лулата си и се смееше с руския министър.

— *Mon Dieu*, скъпи ми графе, това е щастлив ден! Честта на Франция ще се защитава от обикновената английска арогантност. Сър Уилям трябва да се провали. Коварният Албион е по-коварен от друг път.

— Да. Отвратително, че това е тяхната флота, а не нашите.

— Но скоро вашата и нашата флота ще я сменят!

— Да. После — както се уговорихме тайно? Когато Англия си отиде, ще завземем японския северен остров плюс Сахалин, Курилските и всички острови край Руската Аляска — Франция останалото.

— Съгласен съм. Щом Париж получи моя меморандум, ще е сигурно, че ще се подпише на най-високо равнище — подсмихна се Сьоратар. — Яви ли се вакуум, наше дипломатическо задължение е да го запълним.

При канонадата паника обхвана Йедо. Всеки път, мост и улица бяха масово задръстени, всички бягаха с толкова вещи, колкото можеха да носят — разбира се, никакви превозни средства — хората очакваха избухването на снаряди и ракети, за които бяха чували, но никога не бяха виждали, очакваха всеки момент да завали огнен дъжд и техният град да изгори, изгори, изгори, и те с него.

— Смърт на гай-джин — мълвеше всеки.

— Бързайте... Извън пътя... Бързайте! — крещяха мъже тук и там, обхванати от паниката, бълскаха се, тъпчеха се по мостовете или къщите си, повечето стоически се придвижваха напред — надалеч от морето. Вървяха и мълвяха: — Смърт на гай-джин!

Масовото бягство започна сутринта, когато флотата вдигна котва от пристанището в Йокохама, макар че три дни по-рано, когато слуховете за *нешастния инцидент* бяха плъзнали из града, по-благоразумните тихо наеха най-добрите носачи и се изселиха заедно със семействата и ценностите си.

Само самураите в замъка и войните от външната защита стояха все още на мястото си. И както винаги и навсякъде, по улиците мършата плъзна, животни и хора, които се прокрадваха и душеха около незаключените къщи, търсеха какво може да се открадне и продаде по-късно. Много малко бе откраднато. Грабежът се считаше за особено гнусно престъпление и от незапомнени времена извършилите трябваше да се преследват без милостно, докато се заловят и после да се разпънат на кръст. По същия начин се наказваше и най-дребната кражба.

В замъка шогунът Нобусада и принцеса Язу се бяха свили прегърнати зад един тънък параван; телохранителите им, прислужниците и дворът бяха готови за незабавно заминаване, чакаха само разрешението на настойника. Навсякъде из постройката мъжете се приготвяха за отбрана, други впрягаха конете и опаковаха за евакуация най-ценните вещи на старейшините; веднага бе съобщено на Съвета, че е започнало обстрелването със снаряди и че вражеските войски дебаркират.

А в залата на Съвета, на спешно свиканото заседание на старейшините, Йоши говореше:

— Повтарям, не вярвам, че те ще ни нападнат със сила или...

— Аз не виждам причина да чакам. Благоразумно е да вървим, те ще започнат да обстрелят всеки момент — обади се Анджо. — Първата канонада беше тяхното предупреждение.

— Не мисля, че е така; убеден съм, че това е само аrogантно съобщение за пристигането им. Нямаше никакви снаряди в града. Флотата няма да ни обстрелява и аз повтарям, вярвам, че срещата ще се проведе утре, както е планирана. На срещ...

— Как може да си толкова сляп? Ако нашите позиции са разменени и ти командваше флотата и притежаваше свръхмощ, щеше ли да се колебаеш за миг? — Анджо изглеждаше разгневен. — Е, щеше ли да се колебаеш?

— Не, разбира се, че не! Но те не са ние и ние не сме те и това е начин да ги контролираме.

— Нищо не разбираш! — Анджо се обърна вбесен към другите трима старейшини. — Трябва да заведем шогуна на безопасно място, ние също трябва да заминем и да продължим управлението. Това е всичко, което предлагам — временно отсъствие. С изключение на нашите лични васали, всички други самураи ще останат, Бакуфу — също. — Той погледна още веднъж към Йоши.

— Ти остави, ако желаеш. Сега ще гласуваме: временното отсъствие е одобрено!

— Почакай! Направиши ли това, шогунатът ще загуби престижа си завинаги, повече, няма да можем да контролираме даймио и тяхната опозиция или Бакуфу. Никога!

— Ние сме само благоразумни. Бакуфу остават на място. Също и всички войни. Като главен съветник мое е правото да приズова към гласуване, така че гласувайте, аз гласувам за!

— Аз казвам не! — рече Йоши.

— Съгласен съм, Йоши-сан — подкрепи го Утани. Той беше нисък слаб мъж с приятни очи и изпито лице. — Съгласен съм, че ако заминем, ще загубим престижа си.

Йоши се усмихна; харесваше този мъж — даймио на феодалното владение Уатаса, древни съюзници още преди Секигахара. Погледна другите двама, и двамата старши членове на рода Торанага. Не срещна очите им.

— Адачи-сама?

Накрая Адачи, даймио на Мито, пълен дребен мъж, рече нервно:

— Съгласен съм с Анджо-сама, че трябва да заминем, както и шогунът. Но също съм съгласен и с теб, че после можем да загубим дори това, което сме придобили. Съответно гласувам — не!

Последният старейшина, Тояма, беше в средата на 50-те, сивокос, с голяма гуша и сляп с едното око от инцидент по време на лов — стар мъж според японското разбиране за възрастта. Той беше даймио на Кай, баща на младия шогун.

— Не се беспокоя изобщо дали ще живеем, или ще умрем, нито за смъртта на сина ми, шогуна — винаги ще има друг. Но се беспокоя много, че можем да отстъпим само защото гай-джин са пуснали котва край нашия бряг. Гласувам срещу отстъплението и съм за нападение, гласувам да отидем на крайбрежието и ако чакалите стъпят на сушата, да ги убием всичките с техните кораби, оръдия, пушки и нищо да не остане!

— Нямаме достатъчно войски тук — обади се Анджо, прилошаваше му от стария мъж и неговата войнственост, която никога не бе доказана на практика. — Колко пъти трябва да повтарям: нямаме достатъчно войски, за да удържим замъка и да ги спрем със сила да слязат на сушата. Нашите шпиони донасят, че те имат две хиляди воиници с пушки в корабите и в Колонията, и десет пъти повече от това в Хонконг.

Йоши гневно го прекъсна.

— Щяхме да имаме повече самураи и техните даймио тук, ако ти не беше съветник, санкин-котай!

— Това беше молба на императора, издадена писмено и представена от принц от неговия двор. Ние нямахме друг изход, освен да се подчиним.

— Не и аз бях получил документа! Никога нямаше да го приема, щях да си изляза или да забравя принца, да преговарям със Санджиро, който внесе „молбата“, или да кажа на един от нашите поддръжници в двореца да се застъпи пред Императора, та да изтегли молбите. — Гласът на Йоши загрубя. — Всяка молба от шогуната трябва да е одобрена — това е исторически закон. Ние щяхме да коригираме отпусканото възнаграждение на Двореца! Ти предаде наследството ни.

— Наричаш ме предател, така ли! — за учудване на всички, ръката на Анджо стисна здраво дръжката на меча.

— Казвам, че ти позволи на Санджиро да си играе с теб — отвърна Йоши, без да помръдне, външно спокоен; надяваше се, че Анджо ще направи първото движение и после той ще може да го убие и да приключи с неговата глупост завинаги. — Няма никакъв прецедент, за да действаме срещу шогуната. Това беше предателство.

— Всички даймио, които не са сред най-близките на семейство Торанага, го искаха! Бакуфу единодушно се съгласиха, *роджу* се съгласиха, по-добре да се съгласим, отколкото да предизвикаме даймио да се настроят срещу нас веднага, както биха го направили Санджиро, хората на Тоса и Чошу. Тогава щяхме да бъдем напълно изолирани. Не е ли истина? — обърна се той към другите. — Е, не е ли истина?

Утани тъжно поклати глава:

— Разбира се, че е истина, съгласен съм — но сега мисля, че беше грешка.

— Грешка беше, че не трябваше да посрещаме Санджиро, а да го убием — рече Тояма.

— Защитаваше го императорският мандат — извика Анджо.

Устните на стария мъж се изпънаха и откриха жълтите му зъби.

— Е?

— Хората от Сазума ще се надигнат срещу нас, Тоса и Чошу ще се присъединят и ще се изправим пред обща гражданска война, която не можем да спечелим. Гласувайте! Да или не?

— Аз гласувам за атака, само за атака — изправи се внезапно старият мъж, — днес при слизането им на сушата, утре в Йокогама.

Отдалеч се понесе пискливият звук на гайдите.

Нови четири катера се насочиха към кея, трите — пълни с шотландски бойци пехотинци — се присъединиха към вече строените там; биеха барабани, а гайдите стенеха нетърпеливо. Шотландски фустанели, големи кожени калпаци, алени туники, пушки. Сър Уилям, Тайърър, Лим и трима от екипажа бяха в последната лодка.

Щом стигнаха брега, дежурният капитан на военната част ги поздрави.

— Всичко е готово, сър. Патрулите вече охраняват кея и околните зони. Матросите ще се присъединят към нас веднага.

— Добре. Нека продължим до Легацията.

Сър Уилям и неговата група се качи в каретата, пренесена и придвижвана ръчно на брега с много усилие. Двайсетина моряци вдигнаха ремъците. Капитанът издал заповед за тръгване и кортежът потегли; развяха се и знамената, начело крачеще блестящ, доста висок старши полкови барабанчик. Китайските общи работници от Йокохама нервно товареха каруци с багаж отзад.

Тесните улици между ниските едноетажни магазини и сгради се оказаха странно празни. Нямаше го неизбежния пост на охраната при първия дървен мост над заблатения канал. И следващите. Едно куче се втурна отнякъде, залая и заръмжа, заскимтя и побягна уплашено, виейки, след като нечий ритник го вдигна във въздуха и го просна на десет ярда. Повечето улици и мостове бяха празни. Каретата криволично се към Легацията, защото всички пътища бяха само за пешеходци. Купето отново се бълсна.

— Може би трябва да слезем, сър? — попита Тайърър.

— Не, за Бога, аз ще пристигна с карета! — Сър Уилям беше бесен на самия себе си. Бе забравил, че улиците са тесни. В Йокохама бе решил да ползва карета точно защото превозните средства бяха забранени, за да покаже своето неуважение към Бакуфу. Той извика: — Капитане, ако трябва да съборите няколко къщи, направете го.

Не беше необходимо. Матросите, свикнали да мъкнат оръдията из тесните помещения под палубата, добродушно поеха отново, избутаха каретата и я понесоха из теснините.

Легацията се намирала на малко възвишение в предградието Готенияма, до един будистки храм. Беше двуетажна, все още незавършена постройка в британски стил и проектирана отвътре с висока ограда и порти. Три месеца след споразуменията бе почнала работата по нея.

Строежът отчайващо се бе забавил отчасти заради британското настояване да използват техни планове и строителни материали, като стъкло за прозорците и тухли за стените, които трябваше да се докарат от Лондон, Хонконг или Шанхай — конструкторски фундаменти, каквито японските къщи обикновено не притежаваха, те бяха от дърво, съзнателно леки и лесни да се строят и ремонтират заради земетресенията. Повечето от закъсненията обаче се дължала на нежеланието на Бакуфу да имат каквите и да било чуждестранни постройки извън Йокохама.

Макар и недовършена, Легацията се обитаваше и британският флаг се издигаше денем върху висок пилон; знамето още повече вбесяваше Бакуфу и местните граждани. Миналата година временно бе преустановено обитаването ѝ от предшественика на сър Уилям, след като един ронин бе убил двама от охраната пред вратата на спалнята му за гняв на британците и за радост на японците.

— О, толкова съжаляваме... — бяха казали Бакуфу.

Ала мястото, заето за вечно ползване от Бакуфу, беше избрано мъдро. Гледката от предния двор беше най-добрата и можеше да се види, че флотата се строява като за битка, на безопасно място край брега, преди да пусне котва.

Кортежът пристигна във военен порядък, за да влезе отново във владение. Сър Уилям бе решил да прекара нощта в Легацията, та да се приготви за утрешната среща. Пред официалния вход го спря капитанът от охраната.

— Да?

— Да издигнем ли знамето, сър? Да сложим ли часови из Легацията?

— Незабавно. Придържайте се към плана, много шум, барабани, гайди и т.н. Гайдите да пищят до залез-слънце и една група да марширува нагоре и надолу.

— Да, сър. — Капитанът отиде до пилона. Церемониално, под силния шум на гайди и барабани, английското знаме се развя горе. В този момент, според по-ранната уговорка, се разнесе топовен гърмеж от флагмана. Сър Уилям вдигна шапката си, отдале три пъти почет за кралицата.

— Добре, така е по-добре, Лим!

— Да, господар!

— Чакай малко, ти не си Лим!

— Аз Лим две, господар, Лим едно дойде нощ бърже, бърже.

— Добре, Лим две. Вечеря на залез-слънце, направи за всеки господар най-доброто.

Лим кимна кисело, той мразеше да е в такова изолирано, незашитено място, заобиколено от хиляди скрити вражески очи, където всеки можеше да изчезне някак небрежно. „Никога няма да разбера варварите“ — помисли си той.

Филип Тайърър не можа да спи тази нощ. Лежеше на сламен дюшек върху одърпан килим на пода, въртеше се уморено, неприятно кръстосваše мислите си за Лондон и Анжелик, нападението и срещата утре, болката в ръката му и Сър Уилям, никак странно раздразнен целия ден. Беше студено, със слаб признак за зима във въздуха, стаята бе малка. Прозорците гледаха към просторна, добре засадена задна градина. Другото легло с дюшек беше за капитана, но той все още правеше своите обходи.

Освен кучешкия лай и мяученето на няколко котки градът беше тих. Можеше да чуе отдалеч корабните звънци, които звучаха като часовници, и гърления смях на моряците и се почувства сигурен. „Тези мъже са невероятни — рече си Тайърър. — Ние сме в безопасност тук.“

След малко стана, прозя се и се промъкна до прозореца, отвори го, облегна се на перваза. Навън беше тъмно, облаци покриваха пътно небето. Никакви сенки, само шотландските пехотинци патрулираха с петролни фенери. До оградата от едната страна смътно се различаваха очертанията на будисткия храм. На залез-слънце, след като гайдите спряха да свирят, а английското знаме ритуално бе свалено за през нощта, монасите бяха залостили своята здрава порта, чуха се само техните камбани, после те изпълниха нощта със странното си пеене: Омм махний падмии хумммм... — отново и отново. Тайърър се успокой от тези звуци, за разлика от мнозина, които свиркаха и им крещяха грубо да престанат.

Запали свещта, която бе до леглото му. Джобният му часовник показваше два и трийсет. След като се прозя отново, той оправи одеялото, подпра се на грубата възглавница и отвори малкото си служебно куфарче с изгравираните върху му негови инициали — скъп подарък от майка му — и извади тетрадката си. Закри колоната с японски думи и фрази, които бе записал фонетично, и замърмори английските съответствия, обърна следващата страница, след нея другата. Направи същото и с английските думи, изговаряйки на глас японските. Беше му приятно, че не грешеше.

— Толкова са малко, не зная дали ги произнасям правилно, а нямам никакво време и не съм започнал дори да се уча да пиша — измърмори Филип.

В Канагава бе попитал Бабкот къде може да намери най-добрия учител.

— Защо не попиташи отеца? — отговори Бабкот.

Беше го направил едва вчера.

— Разбира се, момчето ми. Само че не мога тази седмица, да речем, следващата? Желаете ли още шери?

„Боже мой как пият тук! Те са пияни-залияни от обяд. Отецът е безполезен и мирише до небето. Но какъв късмет с Андре Понсен!“

Същия следобед той случайно срещна французина в един от японските селски магазини. Бяха разположени по главната селска улица, някъде зад Хай стрийт, надалеч от морето, съвсем в съседство с Пияния град. Всичките дюкянчета изглеждаха еднакви, продаваха едни и същи местни стоки — от храна до рибарски принадлежности, от евтини мечове до любопитни дреболии. Той се зарови в рафта с японски книги — хартията им беше с много високо качество, бяха красиво отпечатани и с илюстрации — гравюра на дърво; опитващ се да се разбере със сияещия собственик.

— *Pardon, Monsieur* — рече един непознат, — но вие трябва да назовете каква книга търсите. — Мъжът беше трийсетгодишен, гладко избръснат, с кафяви очи и кестенява вълниста коса, чудесен галски нос и беше добре облечен. — Вие казвате: *Уатashi хоши хоп, инgerиши нихонго, додзо* — Желая книга, която има английски и японски. — Изрече всичко това усмихнат. — Разбира се, няма никакви такива книги, но този човек ще ви каже с неподправена искреност: *Aх со десу ка, гомен насай* и т.н. — Ах, толкова съжалявам, че нямам никаква днес, но ако дойдете отново утре... Разбира се, не казва истината, само онова, което мисли, че искате да научите... Основен японски обичай. Боя се, че японците не са щедри с истината дори помежду си.

— Но, господине, мога ли да попитам как научихте японски — очевидно говорите свободно.

Мъжът се засмя широко.

— Толкова сте любезен, аз, не, не говоря свободно, макар че се опитвам — удивителен език. Научих го с търпение. И защото някои от нашите свещеници го говорят.

Филип Тайърър се намръщи.

— Боя се, че не съм католик. Аз съм от англиканската църква и съм стажант-преводач в Британската легация. Казвам се Филип

Тайърър; току-що пристигнах и съм все още извън...

— Ах, разбира се, младият англичанин от Токайдо. Моля да ме извините, трябваше да ви позная, ужасихме се, като чухме за това. Мога ли да ви се представя, Андре Понсен, досконошен парижанин. Търговец съм.

— *Je suis enchanté de faire votre connaissance*^[3] — поклони се Тайърър, като с лекота заговори на френски, въпреки слабия английски акцент — по цял свят извън Британия френският беше езикът на дипломацията и общ език за повечето европейци, затова и важен за постовете в Министерството на външните работи, също и за всички, които се смятала за добре образовани. Младият дипломат добави на френски: — Мислите ли, че свещениците ще си направят труда да ме обучават или да ми разрешат да се присъединя към техните уроци?

— Не вярвам някой да дава уроци, мога ли да попитам ще тръгнете ли с флотата?

— Да, наистина.

— Аз също, с господин Сьоратар, нашия посланик. Вие бяхте ли в легацията в Париж, преди да дойдете тук?

— За нещастие не, бях в Париж само две седмици, господине, във ваканция — това е моето първо назначение.

— О, но вашият френски е много добър, господине.

— Боя се, че не е, не е наистина — отвърна Тайърър отново на английски. — Предполагам, че вие също сте преводач?

— Не, само търговец, ала се опитвам да помагам на г-н Сьоратар понякога, когато неговият официален холандскоговорещ преводач е болен — аз говоря и холандски. Значи искате да научите японски колкото е възможно по-бързо? — Понсен отиде до един от рафтовете и избра книга. — Виждали ли сте една от тези книги? Това е „53 сцени по пътя Токайдо“ на Хорошиге. Не забравяйте, че началото на книгата е в края, тяхното писане е отлясно наляво. Картините показват попътните спирки по целия път до Киото. — Той почука с палец по тях. — Ето я Канагава, а тук — Ходогая.

Четирите цветни гравюри на дърво бяха изключително красиви, по-хубави от всичко друго, което Тайърър бе виждал, детайлът изглеждаше изключителен.

— Те са великолепни.

— Да. Хирошиге умря преди години за съжаление, но е изключителен. Някои от техните художници са феноменални, Хокусай, Масанобу, Утамаро и още дузина. — Андре се засмя и издърпа друга книга. — Ето има... малка книжка с японски хумор и калиграфия, както те наричат своето писане.

Филип Тайърър зяпна. Порнографията беше благоприлична, изцяло подробна, страница след страница мъже и жени с красиви дълги дрехи, техните оголени части чудовищно уголемени и нарисувани с великолепни, отвратителни подробности от съвкуплението им — силно и изобретателно.

— О, Боже мой!

Понсен се засмя широко:

— Ааа, значи ви доставих ново удоволствие. Като еротика са уникални. Имам колекция, ще ми бъде приятно да ви я покажа. Наричат се *шунга-и*, другите *укийо-и* — картини от Върбовия свят или от Свободния свят. Посетихте ли някои от бардаците?

— Аз... аз, не... Не, аз не съм.

— В такъв случай мога ли да бъда водач?

Сега през нощта Тайърър си припомни техния разговор и още, че бе вътрешно объркан. Бе се опитал да се престори, че е мъж като останалите, но в същото време помнеше постоянния съвет на баща си: „Слушай, Филип, всички французи са отвратителни и не си струва да им имаш доверие. Парижаните са най-лошите във Франция, а Париж без съмнение е град на греха в цивилизования свят — безнравствен, вулгарен и френски!“

„Бедният татко — помисли си — греши за много неща, но той е живял по Наполеоново време и е оцелял от кървавата баня на Ватерло. Въпреки великата победа трябва да е било ужасно за него — десетгодишното дете на барабанчика; и нищо чудно, че той няма да прости или да забрави, или да приеме новата ера. Но, все едно, татко живее своя живот и колкото и много да го обичам и да му се възхищавам за всичко, което е направил, трябва да вървя по собствен път. Франция е почти съюзник сега — не е грешно да се чуе и научи нещичко.“

Той се изчерви, като си спомни как се беше закачил за думите на Андре — тайно засрамен от своя жаден интерес.

Французинът обясни, че тук бардаците са места с много красота, че най-добрите от тях и техните куртизанки, дамите на Свободния свят или на Върбовия свят, както ги наричаха, без съмнение са най-добрите, които някога е пробвал.

— Има степени, разбира се, и улични дами в повечето градове. Но тук разполагаме с наш собствен квартал на удоволствията, наричан Йошивара. Ей там по моста зад оградата. — Отново последва приятният му смях. — Наричаме го Моста към рая. О, да, и вие трябва да знаете, че... О, извинете ме, прекъснах вашето пазаруване.

— О, не, съвсем не — бе отвърнал Филип веднага, ужасен, че този поток от информация и рядката възможност да я чуе щеше да спре, та добави на своя най-цветист и меден френски: — За мен ще е чест, ако продължите. Наистина е важно да се научат повече неща, а аз се боя, че хората, с които съм свързан и разговарям, са... за съжаление не са парижани; досадни са и без френска изтънченост. За да отвърна на любезнотта ви, може ли да ви предложа малко чай или шампанско в Английската чайна или да пийнем в хотела в Йокохама — съжалявам, но все още не съм член на клуба.

— Толкова сте любезен, да, с удоволствие.

Дипломатът махна към съдържателя на магазина и с помощта на Понсен плати книгата, учуден, че е толкова евтина. Двамата излязоха на улицата.

— Какво говорехте за Върбовия свят?

— Няма нищо мръсно в това, както в повечето бардаци, и всичките са почти еднакви навсякъде по света. Тук е същото, както в Париж, с единствената разлика, че сексуалният акт тук е една деликатна и специална форма на изкуство, което се практикува, за да се вкуси насладата и човек, моля за извинение, да не страда от никаква заблуда за „англосаксонската“ греховност.

Тайърър инстинктивно се въздържа за момент, за да не се изкуши да го поправи и да каже, че съществува огромна разлика между греховността и здравото отношение към морала и всички добри викториански ценности. И да добави, че за съжаление французите никога не са имали способността да правят разлика във всяка склонност към разпуснат живот, който съблазнява дори такива знатни особи като Уелския принц, открито обявил Париж за свой дом („което е източник за скръбни беспокойства във висшите английски кръгове

— мръщеще се «Таймс». — *Френската вулгарност не познава граница, тяхното отвратително показване на богатство и възмутителните нововъведени танци като кан-кан, при който според достоверни източници танцьорите не носят и дори не се изисква да носят каквото и да било долно бельо.“*)

Разбира се, не каза нищо за това, знаеше, че само ще бъде дрънканица по-неприятна и от думите на баща му. Бедният татко, помисли си младежът отново, концентрира се върху Понсен, докато се разхождаха по Хай стрийт. Слънцето беше приятно, а въздухът — освежаващ, с обещание за хубав ден утре.

— Но тук, в Нипон, г-н Тайърър — продължи радостно французинът — има великолепни правила и за клиентите, и за момичетата. Например те не са всички на показ по едно и също време, с изключение на местата за най-низшите класи, ала дори и тогава човек не може просто да влезе и да каже: искам онова момиче.

— Не може ли?

— О, не, тя винаги има право да ви откаже, без да загуби името си. Съществуват специални протоколи. Ще ви ги обясня подробно покъсно, ако желаете — но всяка Къща се ръководи от съдържателка, наречена мама-сан, *сан* е суфикс, който означава държанка, мадам или господин; мама-сан се гордее с елегантността и своите дами. Те са различни, разбира се, по цени и съвършенство. Мама-сан винаги обмисля дали си струва да ви предложи услугите си, къщата си и всичко в нея в зависимост от това дали можете, или не да платите сметката. Тук има добър обичай, г-н Тайърър, можете да се любите на кредит, ако не плащате или закъснете веднъж, сметката дискретно ви се представя. Но после всяка Къща в цяла Япония ще ви откаже гостоприемство.

Тайърър потръпна нервно.

— Как се разпространяват слуховете не зная, ала те стигат оттук до Нагасаки. Така, господине, по своеобразен начин тук е раят. Човек може да спи с жени цяла година на кредит, ако желае. — Гласът на Понсен се промени неуловимо. — Умният мъж обаче купува дама с договор и я запазва за свое собствено удоволствие. Те наистина са толкова очарователни и толкова евтини, ако пресметнете огромната печалба, която човек прави при смяната на парите.

— Ами вие това ли ме съветвате?

— Да, да.

Двамата пиха чай. После шампанско в клуба, където Анри беше явно добре известен и популярен член. Преди да се разделят, французинът каза:

— Върбовият свят заслужава грижа и внимание. Ще бъде чест за мен да съм един от вашите водачи.

Благодари му, макар да знаеше, че никога няма да се възползва от предложението. „Какво ли става с Анжелик? Ами ако хвана някои от онези срамни болести, гонорея или френската болест, която французите наричат английската болест, а лекарите сифилис; Джордж Бабкот спомена многозначително, че я има във всяко пристанище в Азия и Средния изток...: «Виждал съм много случаи тук сред японците, не всички европейки са свързани с тях. В случай че си падаш по тънката част, носи презервативи. Те не са много сигурни, или по-добре не го прави, ако знаеш какво имам предвид.»“

Филип Тайърър потрепери. Той имаше само един-единствен опит. Преди две години се бе напил яко с няколко приятели студенти след последните изпити в публичния дом „Стар и Гарбър“ на Понт стрийт. „Сега е времето, Филип, стари момко. Всичко е нагласено, тя ще го направи за две пени, нали, Флоси?“ Въпросната дама беше момиче на бара, на около четиринайсет, и всичко стана безумно бързо в спарената, воняща дупка на горния етаж — пени за нея, пени за съдържателката. Месеци по-късно той се изплаши безумно да не е прихванал нещо.

— Имаме повече от петдесет чайни, както ги наричат, или кръчми, от които да си избираме жени в нашата Йошивара, всичките са разрешени и се контролират отластите. Но внимавай, не ходи никъде в Пияния град. — Това беше нехигиеничната част на колонията, където се намираха допнапробни барове и бордеи, скучени около единствения европейски публичен дом. — Той е за войници и моряци, за паплачта от лентяи, комарджии и авантюристи, дето се събират там по негласно споразумение. Във всяко пристанище има от тях, тъй като още не съществува полиция, нито пък някакви имиграционни закони. Може би Пияният град е със защитна преграда, но не е разумно да се посещава след мръкване. Ако държиш на портфейла и личните си вещи, не ги изваждай там. *Мусуко-сан* заслужава повече.

— Какво?

— О, това е много важна дума. *Мусуко* означава син или член. В изискания стил *Мусуко-сан* означава уважаемият ми син или господин синът ми, но на местен жаргон си е чисто и просто член или моят член. Момичетата се наричат *мусуме*. Всъщност думата означава дъщеря или моята дъщеря, но във Върбовия свят — вагина. Човек се обръща към своето момиче „*Конбануа, мусуме-сан*“ — Добър вечер, *cherie*. Но ако го каже с намигване, тя знае какво той има предвид. Как е тя? Как е нейното златно пиленце, както китайците понякога наричат онova местенце — те са толкова мъдри, китайците, защото всичко се храни със злато и се отваря със злато по един или друг начин...

Тайърър се излегна, забрави за тетрадката, мозъкът му вреще. Почти машинално (малката книжка *укийо-и*, която бе скрил в куфарчето си, стоеше отворена) той започна да изучава илюстрациите. Рязко я върна на мястото ѝ.

„Няма смисъл да гледам тези мръсни рисунки“ — помисли си, изпълнен с отвращение. Свещта вече се стичаше. Той я духна, легна си, усети познатата болка в слабините.

„Какъв щастливец е Андре. Очевидно си има държанка. Навсярно е чудесно дори и само половината от това, което той ми каза, да е истина.

Чудя се, дали ще мога да си намеря и аз някоя? Мога ли да я купя с договор? Андре каза, че мнозина го правят тук и наемат малки къщички в Йошивара, тайни и дискретни, ако човек така иска. Говори се, че дори посланиците имат по една. Сър Уилям със сигурност ходи там поне веднъж в седмицата — мисли си, че никой не знае, но всички го шпионират и му се смеят — само холандецът нямал, според слуховете бил импотентен, и руснакът, който открито предпочита да изпробва различните къщи...

Да рискувам ли, ако мога да си го позволя? Накрая Андре ми намери специална причина: «Да научите японския бързо, господине, опознайте креватния речник — това е единственият начин».“

Последната мисъл, която го обзе, преди да заспи, беше: „Чудя се защо Андре е толкова любезен към мен, толкова словоохотлив. Рядкост е французин да бъде толкова откровен с англичанин. И, странно, той не спомена нито веднъж Анжелик...“

Беше преди зазоряване. Ори и Хирага, изцяло скрити под дрехите на нинджа, излязоха от бърлогата си в парка на храма, огледаха Легацията и затичаха безшумно надолу по хълма, по дървения мост и по алеята. Водеше Хирага. Видя ги едно куче, изръмжа, хвърли се към тях и умря. Изкусната малка дъга на меча на Хирага бе мигновена: замахна с огненото острие почти в движение. Ори внимателно го последва. Днес раната му започна да гнои.

Хирага спря в сянката на някаква ъглова къщурка.

— Тук е безопасно, Ори! — прошепна той.

И двамата мъже бързо съмъкнаха дрехите на нинджа и ги натъпкаха в торба, и Хирага я преметна на гърба си; облякоха си невзрачни кимона. Хирага изчисти старателно сабята си, като използва копринено парче, което носеха всички фехтовачи, за да предпазват остриетата, после пъхна меча в ножницата.

— Готов ли си?

— Да.

Хирага отново поведе напред, ориентирайки се без грешка в лабиринта, подслоняващ се, където можеше, колебаеше се на всяко открито място, докато не се увереше, че са в безопасност; не биваше да бъдат забелязани от никого, после се втурваше, устремен към техния безопасен дом.

Двамата наблюдаваха Легацията от ранна утрин, будистките свещеници се преструваха, че не ги виждат; още щом ги забелязаха, разбраха, че двамата не са крадци, а и Хирага се бе представил, съобщил им бе и целта им: да шпионират гай-джин. Всички свещеници бяха фанатични ксенофоби и настроени срещу гай-джин, които отъждествяваха с йезуитите, все още техния най-омразен и плашещ ги враг.

— О, вие сте шиши, тогава заповядайте — рече старият монах.

— Никога няма да забравим, че йезуитите ни съсираха или че шогуните Торанага са жива напаст.

Тайро Накамура, който бе наследил властта, я разшири извънредно много и противопостави будистките свещеници и йезуитите, подлагайки ги на преследване, страдания и убийства. После дойде Торанага.

Торанага, толерантен към всички религии, но не и към чуждестранното влияние, следеше всички покръстили се даймио,

които се бяха борили първоначално срещу него в Секигахара. Три години по-късно стана шогун, а две години след това се отказа в полза на сина си Судара, но запази действителната власт — стар установен японски обичай.

През живота си държеше изкъсо йезуитите и будистите, елиминира или неутрализира католическите даймио. Синът му, шогунът Судара, затегна юздите, а синът му, шогунът Хиронага, довърши така внимателно съставения план в шогуната, с който той официално постави извън закона и под заплахата от смъртно наказание християнството в Япония. През 1638 шогунът Хиронага разруши последния бостион на християнството в Шимабара, близо до Нагасаки, където няколко хиляди роднини, трийсет хиляди селяни и техните семейства се бяха разбунтували срещу него. Онези, дето не искаха да се откажат от вярата си, бяха разпънати на кръст или съсечени незабавно като обикновени престъпници. Само една шепа се отказаха. После насочи вниманието към будистите. За един ден реши да приема дарове от всичките им земи и така ги окова.

— Заповядайте, Хирага-сан, Ори-сан — рече отново старият монах. — Ние сме за шиши, за соно-джой и срещу шогуната. Свободни сте да дойдете или да си тръгнете, когато желаете. Ако ви е нужна помощ, кажете ни.

— Тогава разберете колко са войниците, кога пристигат и излизат, кои стаи обитават и кой е в тях.

Двамата мъже прекараха деня в наблюдение. На свечеряване облякоха дрехите си на нинджа. На два пъти Хирага се приближи до Легацията, веднъж се покатери дори по оградата, за да огледа, но бързо отстъпи; един патрул почти го настъпи.

— Няма да влезем, Ори, през нощта — прошепна той. — Нито през нощта, нито през деня. Сега има твърде много войници.

— Колко смяташ, че ще останат?

Хирага се подсмихна:

— Докато ги изгоним.

Вече бяха почти до техния безопасен дом, една кръчма, която се намираше на изток от замъка. Приближаваше зората, небето изсветляваше и облаците го покриваха по-слабо от вчера. Пред тях улицата пустееше. Също и мостът. Хирага уверен забърза по него, после рязко спря. Патрул на Бакуфу от десет мъже излезе от сенките.

Веднага двете страни заеха позиция за нападение и защита, ръцете им бяха върху дръжките на мечовете.

— Елете напред и ми дайте документите си за самоличност — извика старшият самурай.

— Кой си ти, че да ги искаш?

— Виждаш нашите значки — рече ядосано мъжът, като стъпи върху дървените греди на моста. Останалите му хора се разпръснаха зад него. — Ние сме воини на Мото, девети полк, охрана на шогуна. Удостоверете самоличността си.

— Ние пък шпионираме вражеското укрепление. Нека минем.

— Приличате на крадци. Какво има в тази торба на гърба ти, а? Самоличността ви!

Рамото на Ори го щракаше. Той видя издайническото оцветяване на раната, но го скри от Хирага, както и болката. Главата го болеше, ала веднага разбра, че няма какво да загуби, освен да спечели възхитителна смърт.

— *Соно-джой!* — наведе се той внезапно и се хвърли към самурая на моста. Другите отстъпиха, за да им направят място, и Ори отби удара, атакува после отново, направи финт и този път ударът му бе точен. Мъжът падна мъртъв в краката му. Ори се спусна веднага към другия мъж, който отстъпи, тръгна към следващия, но и той също отстъпи. Кръгът от мъжете се стесняваше.

— *Соно-джой!* — извика Хирага и се втурна след Ори.

— Самоличността ви! — Призовът не направи особено впечатление на младия войн. — Аз съм Хиро Уатанабе и не желая да убия или да бъда убит от непознат войн.

— Аз съм шиши от Сацуума — отвърна гордо Ори, като добави измислено име, както беше техният обичай. — Рияма Такагаки.

— А аз съм от Чошу, казвам се Шодан Мото! *Соно-джой!* — повтори Хирага и се хвърли към Уатанабе, войникът отстъпи без страх, както и останалите му колеги.

— Никога не съм чувал за никого от вас — процеди през зъби Уатанабе. — Вие не сте шиши, вие сте отрепки. — После се втурна, но бе париран. Хирага, майстор на меча, използва силата си и побърза да го извади от равновесие, накара го да отстъпи встрани и го съсече откъм незащитения хълбоq, отново издърпа меча и в следващия миг

съсече врата на мъжа, обезглави го, а щом онзи се олюя към земята, го довърши, заемайки идеална позиция за атака.

Настъпи дълбока тишина.

— При кого си учили? — попита някой.

— Токо Фуджита беше един от моите сенсей — отвърна Хирага, всяка част от тялото му бе готова за следващо убийство.

— Ийе! — Токо Фуджита беше един от уважаваните майстори на меча на Мито; бе загинал при земния трус в Йедо през '55-а заедно с още стотици хиляди.

— Те са шиши, а хората на Мито не убиват шиши! *Соно-джой!*

— Мъжът се отмести, не беше сигурен за останалите, мечът му беше готов.

Те го погледнаха, после се спогледаха. Отсрещният войн също се отмести. Между тях остана примамлива пътечка, но за всеки случай мечовете на всички бяха готови.

Хирага също бе готов; очакваше някакъв номер, ала Ори му кимна, забравил болката, победата или смъртта, да го последва. Той изчисти острието и го прибра в ножницата. Учтиво се поклони на двамата мъртви и прекрачи към тясната пътека — не поглеждаше нито вдясно, нито вляво, нито назад.

След миг Хирага го последва. Също бавно. Докато завиха зад ъгъла. После и двамата си плюха на петите и не спряха, докато не се отдалечиха.

[1] Профилирана греда по горния край на борда в кораба. ↑

[2] Бездимен барут. ↑

[3] Очарован съм да се запозная с вас (фр.). — Б.пр. ↑

10.

Петимата представители на Бакуфу пристигнаха бавно-бавно в предния двор на Легацията в своите паланкини. Закъсняха час и се предвождаха от самураи със знамена, носещи официалните им емблеми, и бяха заобиколени от телохранители. Сър Уилям стоеше на най-горното широко стъпало, до величествения вход. До него чакаха френският, руският и пруският посланик — техните помощници, Филип Тайърър и другите от персонала на Легацията от едната страна — и почетна охрана от шотландски войни заедно с няколко френски войници, за които бе настоял Съоратар. Адмирал Кетърър и генералът бяха останали на борда като резерв.

Японците се поклониха тържествено, Сър Уилям и останалите повдигнаха шапките си. Ритуално те въведоха японците в голямата приемна зала, като се опитваха да удържат удивлението си пред техните чуждоземски костюми: малките, лакирани в черно шапчици, кацнали върху избръснатите им темета и завързани сложно под брадичките, огромни в раменете горни дрехи, разноцветни официални копринени кимона, широки панталони, сандали с кайшки и чорапи, разцепени между пръстите *таби* — ветрила в коланите им и неизбежните два меча.

— Тези шапки дори не стават да се изпикаеш в тях — отбеляза руснакът.

Сър Уилям седна по средата на едната редица от столове заедно с посланиците, Филип Тайърър — накрая за баланс на делегацията. Бакуфу се настаниха на отсрещната страна, преводачите — на възглавници между тях. След дълга дискусия те се съгласиха на петима телохранители за всяка от страните. Определените мъже застанаха зад господарите си и се загледаха взаимно подозрително.

Последва строг протокол с представяне на противниците. Йоши Торанага бе последен:

— Томо Уатанабе, младши чиновник втори ранг — рече той, правейки се на скромен, и зае най-крайното място на реда, дрехите му

бяха по-малко претрупани от тези на другите; на спътниците и телохранителите им бе наредено под заплаха от наказание да се отнасят към него като с най-маловажния чиновник.

Йоши се настани, чувствуващ се странно. „Колко са грозни враговете — мислеше си, — колко странны и смешни са със своите високи шапки, чуждоземски ботуши и ужасни черни дрехи — нищо чудно, че вонят.“

Сър Уилям каза внимателно и просто:

— Един англичанин беше убит от самураи от Сацума...

До пет часа европейците едва сдържаха гнева си, японците бяха все така учтиви, усмихваха се, външно невъзмутими. По дузина различни начини говорителят им заяви, че... толкова съжаляват, но че нямат никакви правомощия над Сацума или сведения за убийците или че не знаят как да ги намерят; о, да, толкова жалко, но не знаят как да получат репарациите, макар че при някои обстоятелства могат да се потърсят репарации, но сега шогунът отсъства, обаче ще му бъде приятно да ги приеме, когато се върне, но няма да е в близко бъдеще, обаче те веднага ще отправят молба за точния ден, само че няма да е този месец, защото неговото местонахождение не се знае със сигурност, разбира се, ще бъде колкото е възможно по-скоро, обаче следващата среща и всички срещи не трябва да се провеждат в Йедо, а в Канагава, но иначе толкова съжаляват, че няма да е този месец, може би следващия, толкова съжаляват, че нямат пълномощия...

Всяко изречение трябваше да се преведе от английски на холандски, после на японски — то се обсъждаше от японците надлъж и шир — след това педантично се прехвърляше на холандски, после на японски с неизбежните увъртания, дори с учтиви молби за разяснения на най-тривиалните думи.

Йоши откри, че цялото заседание е извънредно интересно, никога досега не беше стоял толкова близо до много гай-джин или не бе присъствал на среща, където по-низши от него, за учудване, дискутираха учтиво, не се вслушваха и подчиняваха.

Другите трима бяха истински, макар и дребни чиновници на Бакуфу. Всички използваха фалшиви имена, обикновен обичай, когато се занимаваха с чуждоземци. Рибарят, който тайно говореше английски, седеше до Йоши. Казваше се Мисамото. Йоши му бе заповядал да запомни всичко, да му казва дискретно всичко важно, да

не превежда точно, иначе да си държи устата затворена. Той беше със смъртна присъда.

Когато Йоши изпрати да го доведат предишния ден, Мисамото веднага се бе проснал по очи, треперейки от страх.

— Стани и седни там — посочи Йоши с ветрилото си към края на татами, на която седеше.

Мисамото се подчини мигновено. Беше дребен мъж с тесни очи и дълга, прошарена коса и брада; потта се стичаше по лицето му, дрехите му бяха груби, почти дрипи, ръцете му мазолести, а кожата му с цвят на тъмен мед.

— Ще ми кажеш истината: тези, които са те разпитвали, докладват, че говориш английски?

— Да, господарю.

— Роден си в Анджиро в Изу и си бил в земята, наречена Америка?

— Да, господарю.

— Колко време беше там?

— Почти четири години, господарю.

— Къде беше в Америка?

— В Сан Франциско, господарю.

— Какво е Сан Франциско?

— Голям град, господарю!

— Точно в него ли беше?

— Да, господарю.

Йоши го изучаваше, нуждаеще се от сведенията бързо. Виждаше, че мъжът отчаяно се опитваше да му достави удоволствие, ала в същото време бе изплашен до смърт от него и от телохранителите му, които натиснаха главата му до земята. Така че реши да опита друг подход. Накара телохранителите да излязат, изправи се и се облегна на прозореца и загледа града.

— Кажи ми бързо, с твои думи, какво ти се е случило.

— Бях рибар в селото Анджиро в Изу, господарю, където съм роден преди трийсет и три години, господарю. — Мисамото започна изведнъж, очевидно бе разказал историята стотици пъти преди това.

— Преди девет години ловях риба с шестима мъже в моята лодка, на няколко *ri* от крайбрежието, но ни хвана внезапна буря, която бързо се усили и бяхме отнесени на трийсет дни или повече на изток, в

откритото голямо море, на стотици *ри*, може би хиляда, господарю. През това време трима от моите спътници паднаха от борда, после морето се успокои, но нашите платна бяха съдрани на парчета и нямахме никаква храна и вода. Тримата ловихме риба, но не хванахме нищо, нямаше капчица вода за пие... Един от нас полудя и скочи в морето, и започна да плува към остров, който си мислеше, че вижда, и бързо се удави. Не забелязахме нито суши или кораб, само вода. Много дни по-късно другият мъж, моят приятел Иши, умря и аз останах сам. После един ден си помислих, че съм умръял, защото забелязах странен кораб, който вървеше без платна и сякаш на него имаше пожар, но това беше само параход, американски; пътуващ от Хонконг до Сан Франциско. Те ме спасиха, дадоха ми вода и се отнасяха към мен като един от тях — аз бях вцепенен, господарю, но те ми дадоха от тяхната храна и вода и ме облякоха...

— Този американски кораб ли те заведе до това Сан място? Какво се случи после?

Мисамото разказа как бил настанен при брата на капитана на кораба, корабен търговец, как научил езика и да върши дяволски работи, докато властите решат какво да правят с него. Живял три години с това семейство, работил в техния магазин и на пристанището. Един ден бил заведен при важен чиновник, наречен Натоу; човекът го разпитвал строго, после му казал, че ще го изпратят с военния кораб „Мисури“ до Шимода, за да превежда на посланик Таунсенд Харис, който преговарял в Япония за споразуменията. Дотогава той вече носел западняшки дрехи и бил научил някои западняшки неща.

— Приех с радост, господарю, със сигурност можех да съм полезен тук, особено за Бакуфу. На деветия ден от осмия месец на 1857 по тяхното летоброене, преди пет години, господарю, ние стигнахме бреговете на Шимода в Изу, моето родно село не беше далеч, господарю. В момента, в който стъпих на брега, получих разрешение да си ида за един ден и тръгнах веднага, господарю, за да докладвам на най-близката охрана да намери най-близкия чиновник на Бакуфу, като вярвах, че ще ме приемат добре заради знанията, дето носех... Но охраната на бариерата не... — лицето на Мисамото се сви от силно страдание. — Но не ме изслушаха, господарю, или не разбрах... Те ме вързаха и ме завлякоха в Йедо... Това беше преди около пет години, господарю, и се отнасят оттогава с мен като с престъпник, макар и не в

затвора, и аз продължавам да обяснявам. Не съм шпионин, а човек на Изу и това, което ви се случи...

За отвращение на Йоши по лицето на мъжа потекоха сълзи. Той отряза бързо хленченето:

— Спри! Знаеш ли, или не знаеш, че е забранено със закон да напускаш Нипон без разрешение?

— Да, господарю, но аз мис...

— И знаеш ли, че според същия закон, ако той се пристъпи, независимо от причината, който и да го е пристъпил — той или тя, — се смята за законанарушител и му е забранено да се върне под заплаха от смъртно наказание?

— О, да, господарю, да, да, аз го направих, но не смятах, че това се отнася за мен, господарю. Мислех, че ще бъда добре дошъл и оценен, та аз бях отнесен в морето. Това беше бурята...

— Законът е закон. Този закон е добър закон. Той предпазва от зараза. Разбираш ли, че си постъпил нечестно?

— О, не, господарю — бързо отвърна Мисамото, изтри си сълзите с още по-голям страх, сведе глава до татамите. — Моля да ме извиниш, моля за твоята прошка, моля изв...

— Само отговори на въпроса ми. Колко свободно говориш английски?

— Аз... аз разбирам и говоря малко американски английски, господарю.

— Същото ли е, което говорят гай-джин тук?

— Да, господарю, повече или по-малко...

— Когато тръгна с американец, беше бръснат или не?

— Небръснат бях, господарю, имах подрязана брада като повечето моряци, господарю, и оставил косата си да порасне като техните коси, и си я връзвах на опашка.

— С кого се запозна при тоя гай-джин Харис?

— Само с него, господарю, само за около час и с един от персонала, не си спомням името му.

Йоши още повече претегли рисковете за своя план: да отиде на срещата предрешен, без одобрението на Съвета, и да използва този мъж като шпионин; щеше да подслушва врага тайно. „Може би Мисамото е вече шпионин за гай-джин — помисли си той свирепо, в което вярваха всичките му хора, дето го бяха разпитвали. — Сигурно е

лъжец, историята му е твърде гладка, очите му твърде хитри и е като лисица, когато я няма охраната.“

— Много добре. По-късно искам да узная всичко, което си научил, всичко и... четеш и пишеш ли?

— Да, господарю, но само малко по английски.

— Добре. Имам работа за теб. Ако се подчиниш точно, ще преразгледам твоя случай. Ако ме провалиш, колкото и дребно да е, ще пожелаеш никога да не си се раждал.

Йоши обясни какво иска от него, определи му учители и когато вчера телохранителите го върнаха гладко избръснат, със сресана като на самурай коса и облечен с дрехи на чиновник с два меча, макар да бяха фалшиви и без остриета, той не го позна.

— Добре. Повърви нагоре и надолу.

Мисамото се подчини и Йоши остана изненадан колко бързо мъжът бе усвоил изправената стойка, бе преодолял и обикновеното си сервилно отношение. „Твърде бързо“ — помисли си Йоши, убеден вече, че Мисамото беше повече или по-малко това, което той искаше другите да видят.

— Разбиращ ли ясно какво трябва да правиш?

— Да, господарю. Кълна се, че няма да ви проваля, господарю.

— Зная, моите телохранители имат заповед да те убият в момента, в който напуснеш мястото си или станеш нетактичен, или недискретен.

— Ще прекъснем за десет минути — рече уморено Сър Уилям.

— Кажи им го, Йохан.

— Те питат защо. — Йохан Фаврод, швейцарският преводач, се прозя. — Извинете. Изглежда, мислят, че са обсъдили всички точки и т.н., че те ще занесат вашето съобщение и т.н. И ще се срещнат отново в Канагава с отговора от по-високо и т.н. След около шейсет дни, както предложиха по-рано, и т.н.

Руснакът измърмори:

— Нека имам флотата за един ден и ще решава, мамка му, целия проблем.

— Съвсем спокойно — съгласи се Сър Уилям и добави свободно на руски: — Съжалявам, скъпи ми графе, но ние сме тук за

дипломатическото решаване на проблема. — После нареди на английски: — Покажи им къде да чакат, Йохан. Идвате ли с мен, господа? — Посланикът се изправи, поклони се сковано и ги поведе към чакалнята. Когато мина край Филип Тайърър добави: — Стойте с тях, наблюдавайте ги и си дръжте ушите отворени.

Всичките посланици тръгнаха към тоалетната, която беше в ъгъла на коридора.

— Боже мой — рече с благодарност Сър Уилям. — Мислех, че проклетият ми мехур ще се пукне.

Появи се Лим, като водеше другите прислужници с подноси.

— Хей, господар, чай, а, самвич, а? — Той посочи пренебрежително към съседната стая. — Дам всички маймуни същото, хей.

— Ти по-добре не ги оставяй да чуят какво казваш, за Бога. Може би някои от тях говорят пиджин.

Лим се загледа в него.

— Какво казва господар?

— О, няма значение.

Лим излезе, като се усмихваше на себе си.

— Добре, господа, както очаквах — нулев прогрес.

Съоратар си палеше лулата, до него Андре Понсен някак нехайно бе доволен от поражението на Сър Уилям.

— Какво предлагате да направим, Сър Уилям?

— Какъв е вашият съвет?

— Това е британски проблем, само частично френски. Ако беше изцяло наш, щях вече да съм го решил *elan* — в деня, в който възникна.

— Но, разбира се, *Mein heir*, вие се нуждаете вече от флотата — обади се остро Фон Хаймрих.

— Естествено. В Европа имаме много, както знаете. И ако императорската френска полиция трябваше да е тук за подсилване, ние...

— Да, добре... Сър Уилям беше изморен. Ясно е, че вашият колективен съвет е да съм твърд с тях?

— Груб и твърд — отсече граф Сергеев.

La.

— Разбира се — съгласи се Съоратар. — Надявам се, че вече си го мислите, сър Уилям.

Посланикът задъвка един сандвич и допи чая си.

— Добре. Ще закрия срещата сега, ще я свикам повторно в десет сутринта с ултиматума: среща с шогуна до седмица, убийците, обезщетения и т.н. — разбира се, с вашето одобрение.

Съоратар се изкашля.

— Предполагам, Сър Уилям, ще им бъде трудно да уредят среща с шогуна, защо не го запазите за по-късно, когато ще имаме подкрепления и истинска причина да поискаме среща? За да можем да покажем сила, която да поправи злото.

— Умно — рече насила прусакът.

Сър Уилям се замисли за това удивително единомислие, но не можа да открие никаква грешка или скрит риск.

— Много добре. Ще искаме „по-ранна среща“ с шогуна. Съгласни ли сте?

Те кимнаха.

— Извинете ме, Сър Уилям — намеси се любезно Андре Понсен, — мога ли да ви предложа аз да им съобщя вашето решение? Да откриете и после веднага да закриете срещата за вас ще бъде някак си загуба на репутация. Съгласен ли сте?

— Много умно, Андре — заяви Съоратар.

Всички знаеха, че Понсен е само слушен търговец с малко познания на японските обичаи, бръщолевещ японски, личен негов приятел и слушен преводач. Всъщност Понсен беше високо ценен шпионин, който работеше, за да изложи и неутрализира всички британски, германски и руски домогвания в Япония.

— Е, сър Уилям?

— Да — отвърна Сър Уилям замислено. — Да, прав сте, Андре, благодаря. Не трябва да го направя сам. Лим!

Вратата се отвори мигновено.

— Хей, господар?

— Доведи младия господар Тайърър бързо, бързо! — После рече на другите: — Тайърър може да го направи вместо мен. Тъй като това е британски проблем.

Когато Филип Тайърър се върна в приемната, обърната към предния двор, той се приближи до Йохан с толкова много достойнство, колкото можеше да събере. Чиновниците на Бакуфу не обръщаха внимание и продължаваха да си бъбрят, Йоши стоеше леко встрани, Мисамото — до него, той бе единственият, който не говореше.

— Йохан, предай им комплименти от сър Уилям и им кажи, че днешната среща се отлага и трябва да се съберат утре в десет, когато той очаква, че ще му поднесат задоволително решение за убийците, обезщетението и гаранция за ранна среща е шогуна.

Йохан побледня.

— Точно така ли?

— Да, точно така. — Тайърър също бе уморен от колебанието, постоянно си спомняше насилената смърт на Джон Кентърбъри, сериозните рани на Малкълм Струан и ужаса на Анжелик. — Кажи им го!

Проследи как Йохан предаде краткия ултиматум на гърления холандски. Японският преводач пламна и започна дълъг превод, докато Тайърър оглеждаше чиновниците внимателно, без да се издава, че го прави. Четиримата бяха вежливи, последният — не, дребният мъж с тесни очи и мазолести ръце, който бе забелязал по-рано — на другите ръцете бяха фини. Този мъж отново започна да шепне на най-младия и най-красив чиновник Уатанабе, както правеше от време на време през целия ден.

„Иска ми се, за Бога, да можех да разбирам какво си говорят“ — помисли си Тайърър раздразнено, решен да направи всичко, което е необходимо, за да научи езика бързо.

Когато шокираният и смутен преводач свърши, настана тишина, нарушаваше я само поемането на дъх, макар че всички лица останаха невъзмутими. По време на превода той забеляза два погледа, хвърлени тайно към Уатанабе.

„Зашо ли?“

Сега, изглежда, чакаха. Уатанабе сведе очи, скри се зад ветрилото си и измърмори нещо. Веднага тесноокият мъж до него стана непохватно и рече нещо кратко. С облекчение те всички станаха и се изнизаха тихо без поклони. Уатанабе беше последен, с изключение на преводача.

— Йохан, те наистина получиха съобщението този път — рече щастливо Тайърър.

— Да. И бяха като препикани.

— Очевидно това е искал и сър Уилям.

Йохан избърса челото си. Беше кестеняв и средно висок, слаб, но силен, със сурови черти на лицето.

— Колкото по-скоро станеш преводач, толкова по-добре. Време е да си ида у дома при моите планини и снегове, докато все още главата ми е непокътната. Има твърде много от тези кретени, а те са непредсказуеми.

— Като преводач ти сигурно си в привилегировано положение — усмихна се уморено Тайърър. — Първият, който научава нещата!

— И който донася лошите новини. Тук всичките новини са лоши, *top vieux*. Те ни мразят и не могат да дочекат кога ще ни изхвърлят. Сключих договор с вашето Министерство на външните работи за две години, подновяван по взаимно съгласие. Договорът изтича след два месеца и три дни и моят английски ще отиде по дяволите. — Йохан приближи бюфета до прозореца и взе една чаша с бира, бе си я поръчал вместо чай. — Никакво подновяване, каквито и да са изкушенията. — Той засия внезапно. — *Merde*. Това е проблемът със заминаването оттук.

Тайърър се засмя:

— *Musume?* Твоето момиче?

— Бързо схващаш.

В предния двор чиновниците се качиха в паланкините си. Цялата работа в градината бе спряла, половин дузина градинари коленичиха неподвижно с глави до земята. Мисамото чакаше до Йоши, осъзнаваше, че при най-малката грешка нямаше да остане жив, отчаяно се надяваше, че е издържал първата проверка. „По един или друг начин ще съм полезен на този негодник — мислеше си той на английски, — докато мога да се кача на американски кораб и — към рая, и да кажа на капитана как съм бил отвлечен от персонала на Харис от тези гнусни отрепки...“

Когато вдигна поглед, замръзна. Йоши го наблюдаваше.

— Господарю?

— Какви си мислиш?

— Навявам се, че бях полезен, господарю. Аз... Погледнете зад вас, господарю! — прошепна той.

Андре Понсен слезе по стълбите и се насочи към Йоши. Веднага телохранителите му изградиха защитна стена. Без да се страхува, Понсен се поклони учтиво и каза на добър, макар несигурен японски:

— Господарю, извинете ме, моля, мога ли да предам съобщение от моя господар, френския господар?

— Какво съобщение?

— Той има удоволствие да каже, че може би желаете да видите отвътре параход, моторите, оръдията. Помоли скромно да поканя вас и чиновниците. — Понсен почака, не видя никаква реакция, освен едно заповедническо махване иззад ветрилото. — Благодаря ви, господарю, моля да ме извините. — Сигурен беше, че е прав. На първото стъпало забеляза, че Тайърър го гледаше от прозореца на приемната, изруга го и му махна. Тайърър му отвърна.

Когато последният самурай напусна предния двор, градинарите внимателно се върнаха към работата си. Един от тях метна на рамо лопатата си и накуцвайки се отдалечи. Хирага, главата му увита с мръсен стар парцал, кимоното му съдрано и мръсно, беше щастлив от успеха на шпионирането си. Сега знаеше как, кога и къде да проведе нападението утре.

Щом се почувства в безопасност в своя паланкин на връщане към замъка — с Мисамото на разположение, който седеше в далечния край — Йоши остави мисълта си да блуждае. Все още бе учуден от тяхното невъзпитано изчезване, не беше бесен като другите, само търпелив: отмъщението ще дойде по начин, избран от самия мен.

Да види моторите на военен кораб и да се качи на един. Ийе, възможност, която не бива да се изпуска. Опасно е да я приеме, но ще го направи. Очите му спряха на Мисамото, който гледаше навън през тесния прозорец. „Глупаво бе преводачите да не превеждат точно. Глупавият руснак да ни заплашва. Глупаво от тяхна страна да са толкова груби. Глупаво от страна на китайския прислужник да ни нарича маймуни. Много глупаво. Ама аз ще се справя с всичките тях, с едни по-рано, с други по-късно.

Но как да се справя с водачите и тяхната флота?“

— Мисамото, реших да не те връщам в караулното. Двайсет дни ще бъдеш настанен с моите подчинени и ще продължиш да се учиш как да се държиш като самурай.

Мисамото веднага долепи глава на пода на паланкина.

— Благодаря, господарю.

— Ако ме удовлетвориш. Кажи сега, какво ще се случи утре?

Мисамото се поколеба: първото правило за оцеляване бе никога да не се носят лоши новини, да не се казва нищо доброволно, нищо, но ако човек бе принуден, да каже само онова, което смята, че господарят иска да чуе. За разлика оттам, Америка, рая на света.

„Отговорът е очевиден — искаше да изкреши той, прибягвайки към английския начин на мислене — единственото нещо, което го бе запазило нормален през всичките години на затвор. — Ако си видял как те се отнасят един към друг в семейството на гай-джин, с което живях, как се отнасяха към мен, слугата, като към човек, по-добре, отколкото някога съм си го представял, че е възможно; как всеки човек може да върви изправен и да носи нож или пистолет, с изключение на повечето чернокожи, колко нетърпеливи бяха те, когато трябваше да решат някакъв проблем и да бързат към следващия — ако бяха необходими юмрук или пистолет, или канонада, — където повечето са равни според техния закон и няма никакви мръсни даймио или самураи, които могат да те убият, когато си поискат...“

Йоши каза меко, сякаш четеше мислите му:

— Винаги ми отговаряй с истината, ако цениш живота си.

— Разбира се, господарю — вцепенен, Мисамото направи така, както му бе наредено. — Толкова съжалявам, господарю, но ако те не получат това, което искат, мисля, че ще изравнят Йедо със земята.

„Съгласен съм, но само ако ние сме глупаци“ — помисли си Йоши.

— Могат ли техните оръдия да направят това?

— Да, господарю. Не само замъка, но и града могат да подпалят.

„И това ще бъде глупаво пропиляване на натрупаното от Торанага. Ние ще трябва да ги преместим всичките: селяни, хора на изкуството, държанки и търговците трябва да ни обслужват както обикновено.“

— Тогава как да им дадем малко от чорбата, без да им дадем от рибата? — попита Йоши.

— Моля да ме извиниш, господарю, не зная.

— Помисли. И ми отговори на зазоряване.

— Но... да, господарю.

Йоши се облегна на копринените възглавници и взе да разсъждава над вчерашната среща на старейшините. Всъщност Анджо трябваше да изтегли заповедта си за евакуация на замъка, без явното мнозинство заповедта беше невалидна — така че той като официален настойник бе забранил отпътуването на шогуна.

„Спечелих този път, само защото онзи заекващ стар глупак Тояма настоя да гласуваме на лудничавия план за нападение, тоест нито за мен, нито срещу мен. Анджо е прав: другите двама обикновено гласуват с него срещу мен. Не заради правдата, а защото съм този, който съм — Торанага; Торанага трябваше да е шогунът, а не това глупаво момче.“

И тъй като Йоши беше в безопасност в своя паланкин, и сам, той си позволи мислено да отвори чекмеджето, белязано с надпис „Нобусада“, толкова тайно, толкова променливо, толкова опасно и постоянно.

„Какво да направя за него?

Не мога да го издържа много дълго. Той е инфантилен и сега е в най-опасните лапи, тези на принцеса Язу: шпионка на Императора, фанатична противничка на шогуната, който развали годежа ѝ с обожавания от нея приятел от детството ѝ, красив и много приемлив принц; тя е срещу шогуната, който я изпрати на постоянно заточение, далеч от Киото, от цялото ѝ семейство и приятелите, за да се ожени за този хилав младеж, чиято ерекция хич я нямаше, сякаш увиснало знаме през лятото; този никога нямаше да я дари с деца.

Сега Язу е измислила тази държавна визита в Киото, за да прояви раболепие пред Императора, много добър ход, който ще разруши вековното деликатно равновесие: *Властта, с която се покори цялата Империя, се придобива с Императорски указ за шогуна и неговите потомци, като също се посочва Управител на двореца.* Затова заповедите, издадени от шогуна за страната, са нейни закони.

Едната консултация ще доведе до друга, помисли си Йоши, и после Императорът ще управлява, а ние — не. Нобусада никога няма да разбере това, очите му са заслепени от нейното коварство.

Какво да правя?“

Йоши отново тръгна по добре отъпканата, но, ох, толкова тайна пътека: „Той е моят законно избран господар. Не мога да го убия направо. Твърде добре го охраняват, освен ако не се пригответ да жертвам собствения си живот, за което в момента не съм готов. Какво друго да измисля? Отрова. Но тогава ще бъда заподозрян, и правилно, и дори да мога да се спася от веригите, които ме заобикалят, аз съм точно толкова затворник, колкото този Мисамото — страната ще бъде хвърлена в безкрайна гражданска война, гай-джин ще бъдат единствените, които ще спечелят, и още по-лошо — аз ще трябва да престъпя моята клетва за вярност към шогуна, който и да е той, и към замъка.“

Трябва да оставя други да го убият вместо мен. Шиши? Мога да им помогна, ала да помагаш на враговете значи да подпишеш собственото си унищожение, опасно е. Една друга възможност. Боговете.“

Йоши си позволи да се усмихне. *Добрият късмет и лошият късмет*, бе писал шогунът Торанага, *щастието и нещастието трябва да се оставят на небето и природния закон — това не са неща, които могат да се получат с молитва или да се изработят чрез някакъв хитър способ.*

„Бъди търпелив — чу той да му говори Торанага. — Бъди търпелив.“

„Да, ще бъда.“

Йоши затвори чекмеджето в главата си за следващия път и отново се замисли за Съвета. „Какво да им кажа? Разбира се, те вече са научили, че съм се срещнал с гай-джин. Аз ще настоявам на едно абсолютно правило — за в бъдеще да изпращаме само умни мъже на тези срещи. Какво друго? Разбира се, за техните воиници, гигантски в алените си униформи, къси поли и огромни шапки с пера, всеки мъж с пушка със задно пълнене, блестящи от грижи, както ние ценим нашите остроиета.

Да им кажа ли, че тези врагове са глупаци, които нямат никакъв финес и могат да се управляват чрез тяхното нетърпение и омраза —

Мисамото ми каза достатъчно, за да заключа, че са капризни и че се движат от омразата си, както всички даймио? Не, това ще го запазя за себе си. Но ще им кажа, че утре нашата делегация ще се провали, освен ако не измисли забавяне, което гай-джин ще бъдат щастливи да приемат.

Какво трябва да е то?“

— Този пратеник, Мисамото — започна той лениво и издалеко, — високият мъж с големия нос, защо говореше като жена, използваше женски думи? Той полумъж ли или полужена беше?

— Не зная, господарю. Може би, те си имат много такива на техните кораби, макар да го крият.

— Защо?

— Не зная, господарю. Трудно е да ги разберем. Те не говорят открито за половите сношения както нас. А да говорят като жени — в техния език мъже и жени говорят еднакво, имам предвид, че използват едни и същи думи, за разлика от японците. Няколкото моряци, които срещнах и които можеха да говорят думи от нашия език, бяха ходили в Нагасаки, те говореха като големия нос, защото единствените хора, с които общуват, са проститутките, сиреч учат нашите думи от нашите проститутки. Не знаят, че жените ни говорят различно от нас, мъжете, господарю, че използват различни думи, които цивилизованите хора не трябва да използват.

Йоши скри внезапното си вълнение. „Нашите проститутки са техният единствен истински контакт — рече си той. — И те всичките имат проститутки, разбира се. Ето един начин да ги контролираме, дори да ги атакуваме, чрез техните проститутки, жени или мъже.“

— Няма да наредя на моята флота да обстреля Йедо без официално написана заповед от Адмиралтейството или от Министерството на външните работи — заяви адмиралът, лицето му почервяло. — Моите инструкции са да бъда предпазлив, както и вашите. Ние не сме на наказателна мисия.

— За Бога, имаме инцидент, с който трябва да се справим. Разбира се, че мисията е наказателна — рече сър Уилям, също ядосан. Прозвучаха осемте удара за полунощ, а те бяха в каютата на адмирала, на борда на флагмана, край кръглата маса, единственият друг човек,

който присъстваше, беше Томас Оугълви. Кабината бе ниска, голяма и силно осветена, а през задния прозорец можеха да видят движещите се светлинки на другите плавателни съдове. — Продължавам да вярвам, че без сила японците няма да отстъпят.

— Получете заповедта, за Бога, и аз ще отстъпя. — Адмиралът повторно си наля портвайн от почти празната гарафа. — Томас?

— Благодаря. — Генералът протегна чашата си.

Като се опита да се овладее, Сър Уилям изрече:

— Лорд Ръсел вече ни е дал инструкции да притиснем Бакуфу за вредите, двайсет и пет хиляди лири за убийствата на сержанта и ефрейтора в Легацията миналата година — той ще се ядоса още повече от сегашния инцидент. Познавам го, вие не — допълни той, нарочно преувеличавайки. — Няма да получа неговото одобрение до три месеца. Трябва да получим удовлетворение сега, или убийствата ще продължат. Без вашата подкрепа не мога да действам.

— Имате цялата ми подкрепа, но не и за война, за Бога. Да обстрелям тяхната столица означава да започнем война. Не сме подгответи за подобно нещо. Томас, съгласен ли сте?

Генералът вметна внимателно:

— Да заобиколим село като Ходогая и да унищожим неколкостотин диваци и да оковем във вериги няколко от туземците е много по-различно от това да се опитаме да победим този огромен град и да обсадим замъка.

Сър Уилям отсече смразяващо:

— Значи искате да кажете, че силите не могат да извършат никаква евентуална операция под моя команда!

Генералът се разпали.

— Онова, което човек казва на всеослушание, както добре знаете, има малко връзка с практиката, както добре знаете! Йедо е различно нещо.

— Съвсем вярно. — Адмиралът пресуши чашата си.

— Тогава какво предлагате!

Тишината нарасна. Внезапно столчето на чашата на Сър Уилям се счупи между пръстите му и другите подскочиха стреснати.

— По дяволите! — изруга той, счупването на чашата някак си угаси гнева му. Небрежно използва салфетката, за да попие виното. — Аз съм посланик тук. Ако сметна, че е необходимо да издам заповед и

вие откажете да се подчините, което, разбира се, имате право да направите, аз ще помоля за вашата незабавна смяна, разбира се.

Вратът на адмирала стана морав.

— Вече съм изложил фактите пред Адмиралтейството. Но, моля ви, не ме разбирайте погрешно: повече от готов съм да потърся отмъщение за убийството на г-н Кентърбъри и нападението върху другите. Ако ще е Йедо, просто изисквам писмена заповед, както казах. Няма защо да бързаме, сега или след три месеца тези диваци ще платят, както искаме, с този град или със стотици други.

— Да, ще платят, за Бога. — Сър Уилям се изправи.

— Още малко. Нужна ми е информация, преди да си тръгнете: не мога да обещая да стоя дълго на котва. Флотата ми е незашитена, морското дъно е опасно, плитчините, времето обещава да се развали и ние сме в по-голяма безопасност в Йокохама.

— Колко ще бъдете в безопасност?

— Един ден — не знам, нямам контрол над времето; този месец е променлив, вие сте осведомен.

— Да, осведомен съм. Добре, аз тръгвам. Искам и двама ви в десет часа за срещата на брега. Любезно изстреляйте салют на зазоряване, когато издигнем знамето. Томас, моля ви да слязат на сушата двеста драгуни, за да се осигури районът около кея.

— Мога ли да попитам, защо са тези двеста мъже? — попита бързо генералът. — Вече съм ви изпратил компания на брега.

— Навярно може да пожелая да приемете гостоприемството ми. Приятна вечер. — Посланикът затвори вратата тихо.

Двамата военни го проследиха с поглед.

— Какво смята той?

— Не зная, Томас. Но с уважаемия прибързан Уилям Ейлсбъри човек никога не знае.

В непрогледната тъмнина отделение от силно въоръжени самураи излезе от главната порта на замъка, затича безшумно по подвижния мост, после по този, който се виеше над широкия ров; насочиха се към района на Легацията. Други застанаха по ъглите. Повече от две хиляди самураи бяха завардили мястото край Легацията, други хиляда чакаха, готови да влязат, щом им наредят.

Сър Уилям тръгна тежко от кея със своя телохранител, един офицер и десет шотландски войни през пустите улици. Беше потиснат и уморен, мисълта му от сутринта се опитваше да измисли начин как да се измъкне от своята безизходица. Още един ъгъл. В края на улицата имаше открито място, което водеше към легацията.

— Господи, сър, вижте там!

Мястото бе претъпкано с мълчаливи самураи, неподвижни и вторачени в тях. Всичките бяха силно въоръжени. Мечове, лъкове, копия, няколко мускета. Разнесе се slab шум и групата на сър Уилям се огледа. Пътят назад бе блокиран от струпали се също толкова мълчаливи войни.

— Господи — измърмори младият офицер.

— Да — въздъхна сър Уилям. Можеше да има само едно решение, но тогава Господ да е на помощ на всеки от техните войници — флотата щеше да отговори мигновено. — Нека продължим. Пригответе хората си за стрелба при нужда.

Поведе ги напред, не се чувствуващ смел, само някак извън себе си, самонаблюдаваше се, както и другите, сякаш се намираше над улицата. Между самураите имаше тясна пътека, един офицер стоеше начело. Когато Сър Уилям се приближи на десет крачки, мъжът се поклони учтиво, като равен на равен. Сър Уилям се видя как си повдигна шапката със същата учтивост и продължава. Войниците го последваха, пушките в ръцете им, пръстите върху спусъците.

Целият път нагоре по хълма бе извърян при същата тишина и същото наблюдение. Целият път до портата. Струпаните неподвижни самураи. Виж, предният двор и градината бяха пълни с шотландски войни, въоръжени и готови, други бяха по покривите и по прозорците. Войниците отвориха, после заключиха портата подире му.

Тайърър и целият останал персонал чакаха във фоайето, някои по пижами, някои облечени; струпаха се веднага около него.

— За Бога, сър Уилям — рече от името на всички Тайърър — умряхме от страх, че са ви пленили.

— Откога са тук?

— От около полунощ, сър — отговори един офицер. — Ние имахме часови в подножието на хълма, когато врагът пристигна. Тези момчета ни предупредиха и отстъпиха. Не можехме да ви предупредим или да сигнализираме на флотата. Ако те чакат до зазоряване, можем

да удържим мястото, докато пристигне още войска и флотата открие огън.

— Добре — съгласи се посланикът тихо. — В такъв случай предлагам всички да си легнем, оставете няколко човека на стража и нека останалите да се приберат.

— Сър? — Офицерът беше озадачен.

— Ако искаха да ни убият, щяха да са го направили вече без мълчаливата заплаха и празните приказки — сър Уилям видя, че те го гледаха, и се почувства по-добре, вече не беше потиснат. Тръгна по стълбите. — Лека нощ.

— Но, сър, не мислите ли... — Думите загълхнаха.

Сър Уилям въздъхна уморено.

— Ако желаете да държите хората на крак, моля, направете го, ако това ви прави щастлив.

Във фоайето връхлетя някакъв сержант и извика:

— Сър, те всички си отиват. Дребните негодници се ометоха.

Когато погледна навън през прозореца, Сър Уилям се увери, че самураите се бяха стопили в нощта.

И ето че се изплаши за първи път. Не очакваше, че ще изчезнат. За миг пътеката надолу по хълма остана чиста, мястото в низината — празно. Ала усещаше, че те не са отишли далеч, че всеки вход и близка улица ще са претъпкани с врагове, всички очакващи уверено да скочат в капана.

„Слава Богу, че другите посланици и повечето от нашите момчета са в безопасност на корабите. Слава Богу“ — помисли си посланикът и продължи по стълбите с много твърда стъпка, за да окуражи онези, които го наблюдаваха.

11.

Четвъртък, 20 септември

Кръчмата на Четиридесетте и седем ронини беше в една гориста уличка, недалеч от замъка в Йедо, разположена зад мръсния път и почти скрита зад висока, зле поддържана ограда. От улицата кръчмата изглеждаше мизерна и невзрачна. Отвътре бе претрупана, скъпа, солидна сграда. Добре оформени градини заобикаляха едноетажната постройка и нейните многобройни изолирани едностайни бунгала, расположени върху ниски колци и запазени за специални гости — лични посетители на кръчмата бяха преуспявящи търговци, но тя също бе и сигурен дом за различни шиши.

Сега, точно преди зората, кръчмата беше тиха, всички посетители, държанки, мама-сан, прислужници и прислужнички спяха. С изключение на шиши. Те се въоръжаваха мълчаливо.

Ори седеше на верандата на една от малките пристройки, кимоното му бе съмкнато до кръста. С голяма трудност сменяше сам превръзките на рамото си. Мястото беше силно зачервено сега, раздразнено и до болка чувствително. Цялата му ръка туптеше и Ори знаеше, че му е нужен спешно лекар. Дори и така да е, рече той на Хирага, много опасно е да доведат някой или те да отидат на посещение.

— Може да ме проследят. Не бива да рискуваме, толкова много шпиони има, а и Йедо е убежище на Торанага.

— Съгласен съм. Да се върнем в Канагава.

— Когато мисията свърши. — Пръстът му се плъзна и изчисти съbralата се гной и болката го сряза някъде дълбоко във вътрешността му. „Няма закъде да бързам, лекарят ще среже каквото трябва и ще изчисти гнота“, помисли си, макар че не вярваше много на думите си. Карма. И пак карма, ако тя продължи да гнои. Ори бе толкова погълнат, че не чу промъкването на нинджа през оградата и пропълзванието му до него.

Сърцето му се сви от страх, когато нинджата сложи ръка на устата му, за да спре всеки вик.

— Аз съм — прошепна ядосано Хирага, после го пусна. — Можех да те убия двайсет пъти.

— Да. — Ори се насили да се усмихне и посочи. В храстите имаше друг самурай, стрелата бе опъната на ръката му. — Само че той е на стража, а не аз.

— Добре. — Хирага поздрави поста и се успокои, съмкна маската от лицето си. — Другите вътре ли са, готови ли са, Ори?

— Да.

— А ръката ти?

— Добре е. — Ори пое дъх и лицето му се сви от болка, щом дланта на Хирага се протегна и го сграбчи за рамото. Сълзи излязоха в очите му, ала не каза нищо.

— Ти си отговорен. Не можеш да дойдеш днес с нас, ще се върнеш в Канагава. — Хирага пристъпи на верандата и влезе вътре.

Ори го последва много отчаян.

Единадесет шиши въоръжени седяха върху чудесни татами. Деветима бяха сънародници на Хирага от Чошу. Двама бяха новодошли от Мори, бяха ги оставили да минат вчера, по-късно да избягат и да помолят за разрешение да се присъединят към групата.

Хирага седна уморено.

— Не успях да стигна на повече от двеста крачки до храма или Легацията, така че не можем да стреляме и убием господаря Йоши и другите, когато пристигат. Невъзможно е. Трябва да го причакаме другаде.

— Извини ме, Хирага-сан, но сигурен ли си, че това е господарят Йоши? — попита един от двамината от Мори.

— Да, сигурен съм.

— Още не мога да повярвам, че той ще рискува да излезе от замъка с няколко телохранители, само за да се срещне с отвратителните гай-джин. Много е умен, сигурно знае, че е идеална мишена за шиши, с изключение на шогуна; по-ценна мишена дори от предателя Анджо.

— Не е умен, аз го разпознах, бях съвсем близо до него веднъж в Киото — отвърна Хирага, тайно не се доверяваше на самураите от Мори. — Каквато и да е неговата причина, той може да рискува един

път да отиде в Легацията без охрана, но не и два пъти. Сигурно затова районът е претъпкан със самураи на Бакуфу. Но утре Йоши ще бъде отново извън замъка. Явява се възможност, която не можем да изпуснем. Можем ли да направим засада някъде другаде? На някой друг?

— Зависи от броя на самураите с кортежа — рече самураят от Мори. — Ако срещата се проведе, както искат гай-джин.

— Ако се проведе ли? Ще се опита ли господарят Йоши да е хитър?

— Аз бих се опитал на негово място. Нали го наричат Лисицата.

— Какво би направил?

Мъжът се почеса по брадичката си.

— Бих се забавил някак си.

Хирага се намръщи.

— Но ако той отиде в Легацията както вчера, къде ще е най-подходящо?

Ори се обади:

— При слизането от паланкина. В двора на гай-джин.

— Не можем да стигнем там, дори с риск за самоубийство.

Тишината стана по-дълбока. Тогава Ори допълни тихо:

— Колкото са по-близо до портите на замъка, толкова повече в безопасност ще се чувстват неговите капитани, затова по-малко ще е тяхната най-близка охрана и най-малка наблюдителността им при излизане... или влизане.

Хирага кимна доволен и му се усмихна, после се приближи до един от своите сънародници:

— Когато къщата се събуди, кажи на мама-сан да заведе Ори на лекар, тайно и бързо.

Ори веднага се намеси:

— Съгласихме се, че не е безопасно.

— Трябва да бъдем предпазливи. Идеята ти е идеална.

Ори се поклони с благодарност.

— По-добре да ида при лекар, а?

При първи зори Филип Тайърър полутичаше, полууврвеше към коя с двама шотландски войни и един сержант.

— За Бога, Филип, двама души охрана са повече от достатъчно — бе казал преди Сър Уилям. — Ако японците възнамеряват да ни причинят зло, целият гарнизон няма да е способен да те защити. Съобщението трябва да се изпрати на Кетърър и ти ще го направиш. Довиждане!

Като сър Уилям той трябваше да мине през стотиците мълчаливи самураи, които се върнаха точно преди зазоряване. Никой не го обезпокои и явно знаеха за неговото присъствие от бързото премигване в очите им. Сега отпред беше морето. Усили крачка.

— Спри, кой върви там, или ще ти отвяя шибаната глава — извика нечий глас от сенките и го накара да спре.

— За Бога — отвърна Тайърър, разтреперан от страх. — Кой, по дяволите, си мислиш, че е, това съм аз със спешно съобщение за адмирала и генерала.

— Съжалявам, господине.

Тайърър бързо влезе в катера и стигна за миг до флагмана. Радваше се, че е извън капана в Легацията, та почти щеше да зарида и накара гребците да гребат по-бързо. После се изкачи горе.

— Здравей, Филип — Марлоу наблюдаваше от главната палуба.

— За какъв дявол си тук?

— Здравей, Джон, къде е адмиралът? Имам спешно съобщение за него от сър Уилям. Легацията е обкръжена от хиляди негодници.

— Господи! — Марлоу разтревожено го поведе по стъпалата, после по посока на кормилото. — Как, по дяволите, се измъкна?

— Просто минах. Оставиха ме да мина, не казаха нито дума, нито един от тях, просто ме оставиха да мина. Не се срамувам да ти кажа, че бях скован от страх — те са навсякъде, няма ги само зад нашите стени и долу до кея.

Матросът часови пред вратата на каютата поздрави учтиво:

— Добро утро, господине.

— Спешно съобщение за адмирала!

Веднага един глас просто изплюща иззад вратата:

— Тогава, за Бога, Марлоу, давай го! Съобщение от кого?

Марлоу въздъхна и отвори.

— От сър Уилям, господине.

— Какво, по дяволите, е направил този идиот... — Адмиралът Кетърър спря, като видя Тайърър. — А, вие сте неговият помощник,

нали?

— Стажант-преводачът, господине, Филип Тайърър. — Той му подаде писмото. — Ами комплименти от Сър Уилям, господине.

Адмиралът отвори писмото. Беше облечен в дълъг вълнен нощен халат и малка шапчица за спане, очила с тънки рамки за четене и като зачете, той сви устните си: „Смятам, че е най-добре да забавите своето появяване на срещата днес, също и генералът, и другите посланици. Ние сме изцяло заобиколени от стотици, ако не и хиляди самураи. Засега не са направили нищо лошо и не са попречили на никого да излезе, все още. Разбира се, те имат правото да разположат войските си, където желаят. Може би е просто бълф, за да ни объркат. За безопасността обаче аз ще се справя с Бакуфу сам, стига те да се появят, както поискахме. (Ако това се случи, ще вдигна син вимпел и ще се опитам да ви съобщя развитието на нещата.) Ако Бакуфу не се появят, ще почакам ден или два, после може да наредя позорно изтегляне. Междувременно, видите ли знамето съмъкнато, това ще означава, че те са ни помели. После можете да предприемете действието, което смятате за подходящо. Оставам, господине, ваш предан слуга...“

Адмиралът внимателно препрочете писмото, после каза решително:

— Г-н Марлоу, помолете капитана и генерала да се присъединят към мен веднага. Из pratете следното съобщение до всички кораби: „Незабавно да тръгнат към позициите си. Всички капитани на рапорт на борда на флагмана на обяд.“ После из pratете сигнал на посланиците, като ги помолите да бъдат любезни да се присъединят и към мен колкото е възможно по-скоро. Г-н Тайърър, закусете малко и бъдете готов да отнесете отговора след няколко минути.

Но, господине, не мислите ли...

Адмиралът вече бе зад затворената врата.

— Джонсън!

Неговият ординарец се появи мигновено.

— Бръснарят идва, господине, вашата униформа е току-що изгладена, закуската е готова, щом седнете на масата, овесена каша, вряла.

Погледът на Кетърър падна върху Марлоу и Тайърър:

— Чий дявол чакате тук?

В Йокохама катерът на Струан — единственият с парен двигател, задвижван с витло, малко корабче в Япония — се олюя на кея, вятърът леко издуваше към сивото море под облаците. Джейми Макфей се покатери пъргаво по стълбите, после забърза по кея, насочи се към двуетажната сграда, която стърчеше на Хай стрийт. Беше едва осем часът, но той беше вече навън, за да посрещне пощенския кораб, дето пристигна със зората, за да прибере пощата, пратките и последните вестници, които неговият китайски помощник товареше на каруцата. Стискаше в ръка два плика, единия отворен, другия запечатан.

— Добро утро, Джейми — пресрещна го Габриел Нетълсmit; появи се измежду малката групичка сънливи търговци, които очакваха корабите си. Беше нисък дундъо, мръсен, вонящ, смърдеше на мастило, непрани дрехи и пури, дето пушешеечно, редактор и издател на „Йокохама Гуардиан“, вестника на компанията, един от многото в Азия, явно или тайно притежавани от Струан. — Какво има?

— Много неща.

— Бъди любезен да се присъединиш към мен за лек обяд. Съжалявам, че не мога да се спра.

Още флотата бе на котва, но пристанището беше пълно с катери, които работеха за петдесетте търговци, други се струпаха край пощенския кораб, мнозина отиваха или се връщаха към него. Джейми беше първи на брега, въпрос на принцип за него и проява на търговска целесъобразност, тъй като цените на съществени налични стоки в малки количества можеха да варират широко в зависимост от дошлите с пощата новини. От Хонконг до Йокохама се стигаше с пощенски кораб за девет дни, а през Шанхай — за единайсет, стига времето да позволеше. Пощата от вкъщи, от Англия, пристигаше за осем до дванайсет седмици, ако времето и пиратите не попречеха, а денят, в който тя пристигаше, пък беше ден на тревоги и радост, на ужас или нещо средно, но пощата винаги бе добре дошла, очакваха я и се молеха за нея.

Норбърт Грейфорт от „Брок и синове“, основният конкурент на компания Струан, беше на сто ярда от брега; седеше удобно на сред корабчето, гребците гребяха усилено, а той гледаше наоколо с

телескопа си. Макфей знаеше, че го наблюдават, но днес не се беспокоеше от това. „Много скоро ще го научи негодникът, ако и не го знае вече“ — мислеше си той, като се чувстваше необикновено изплашен. Не беше изплашен за Малкълм Струан, за компанията, за себе си и за бъдещето, а за своята *ай-джин* — държанката, която го очакваше търпеливо в тяхната къщичка в Йошивара, отвъд канала, извън оградата.

Той забърза. Трима или четирима пияни лежаха до канала на Хай стрийт като стари торби с въглища, други се размотаваха насам-натам. Настъпи някакъв мъж, избягна шумна група от пияни търговски моряци, клатушкащи се към корабите си, изкачи се бързо до просторното фоайе на компания Струан, по стълбите до площадката, пое надолу по коридора край складовете. Стоките се намираха в дъното.

Отвори една врата и надникна вътре.

— Здравей, Джейми — поздрави го от леглото Малкълм Струан.

— О, здравей, Малкълм, добро утро. Не бях сигурен, че си вече буден. — Затвори вратата, като забеляза, че тази на съседната стая е открайната, отиде до тиковото легло, пристигнало като всички мебели от Хонконг или Англия. Малкълм Струан беше с ужасно лице, немощен, подпрян на възглавници — пътуването с кораб от Канагава вчера бе изцедило повечето от оскъдните му сили, макар че д-р Бабкот го бе държал упоен и че бяха пътували колкото може по-плавно. — Как си днес?

Струан се взря в него, сините му очи изглеждаха мътни и хълтнали в ябълките, беше с големи сенки.

— Пощата от Хонконг не е ли добра? — Думите бяха толкова прямии, че не дадоха никаква възможност на Макфей да представи новините по-меко.

— Да, съжалявам. Чу ли сигналния пистолет? Когато се зададеше пощенският кораб, началникът на пристанището даваше салют, за да вдигне на крак колонията — същото се правеше по целия свят, където британците имаха колонии.

— Да, чух го — отвърна Струан. — Преди да ми кажеш лошата вест, затвори нейната врата и ми подай нощното гърне.

Макфей се подчини. Зад вратата имаше всекидневна, а оттам врата за спалнята, най-хубавата в цялата сграда, която обикновено се

пазеше изключително за тай-пана, бащата на Малкълм. Вчера по настояване на Малкълм и за късмет на Анжелик тя се настани там. Новината веднага плъзна из колонията, подхрани доклади и слухове, че *тяхната* Анжелик е станала новата Дама на лампата. Дори започнаха обзалагания, че е нещо повече за Струан. Всеки мъж мечтаеше да е на мястото на Малкълм.

— Вие сте полудели — укори Макфей някои от тях предишната вечер в клуба. — Нещастният човек е в ужасно състояние.

Д-р Бабкот го бе прекъснал:

— Той ще се оправи, преди да разбереш.

— Сякаш се чува сватбен звън, Господи! — възклика един от посетителите.

— Пий си вкъщи — извика друг екзалтиран. — О, колко хубаво, ще си имаме наша, собствена сватба, нашата първа сватба.

— Че ние имахме доста сватби, Чарли, ами нашите *мусуме*?

— Те не се смятат, за Бога, имам предвид истинска църковна сватба... и едно истинско кръщене, и едно...

— Бързаш, за Бога, рибата е още в морето, ти слагаш тигана.

— Говори се, че са били потайни като невестулки, не че го обвинявам...

— Анжелик, хубавелката, не е дори сгодена, за Бога! Кажи го още веднъж, усъмни се в нейната чест и аз добре ще те подредя, за Бога!

Макфей въздъхна. Неколцина пияни се сбиха и счупиха бутилки, двама бяха изхвърлени на четири крака. Снощи, когато надникна, преди да си легне, Малкълм спеше, а тя дремеше на стол до леглото. Той нежно я събуди:

— По-добре да поспите истински, г-це Анжелик, г-н Струан няма да се събуди сега.

— Да, да, благодаря ви, Джейми.

Съзерцаваше я, протегнала се като задоволена котка, полуза спала, косата ѝ разпиляна по голите ѝ рамене, халатът ѝ с висока талия, развързан, падаше на гънки каквито императрица Жозефина бе обожавала преди петдесет години и които няколко парижки домове за висша мода се опитваха да върнат отново; всичко от нея пулсираше с привличаща жизненост. Неговата стая беше надолу по коридора. Дълго време не заспа.

Струан плувна в пот. Усилието да използва нощното гърне бе огромно, за малко да покаже цялата болка; и никакви изпражнения, само малко урина с кръв.

— Джейми, каква е лошата вест?

— О, ами, ще видиш...

— Господи, кажи ми!

— Баща ти е починал преди девет дни, същия ден, когато корабът с пощата е тръгнал от Хонконг към нас. Погребали са го три дни по-късно. Майка ти ме помоли да уредя връщането ти незабавно. Нашият пощенски кораб с новината за твоето раняване, за лошия ти късмет няма да пристигне в Хонконг през следващите четири-пет дни. Съжалявам — добави той неуверено.

Струан чу само първото изречение. Новината беше неочеквана и дойде като неочеквания удар с меча в тялото му. Той се радваше много, но и много се натъжи. Чувствата му бяха смесени — вълнуващи се, че най-после ще може да управлява компанията, за което се бе подготвял през целия си живот. Баща му получаваше кръвоизливи от години, майка му го поддържаше, спокойно го убеждаваше, придумваше, ръководеше и му помогаше през лошите времена. Лошото беше негов постоянен спътник и се дължеше главно на пиенето, което бе като лекарство за баща му; с него притъпяваше заслепяващото го главоболие и пристъпите на треската, маларията, задуха, мистериозната смъртоносна треска, поразила по-рано населението на Хонконг и замряла сега временно благодарение на тъмния екстракт на хинина.

„Не мога да си спомня година, в която баща ми да не се тръшваше поне два пъти на месец с треска, че и повече, мисълта му блуждаеше с дни наред, дори запарки от безценната хининова кора, която дядо бе донесъл от Перу, не му помогаха, макар да спираха треперенето по-бързо от всяко друго средство. Но хининът не спаси горкичката малка Мери, тогава тя беше на четири, а аз на седем; толкова рано опознах смъртта, значението ѝ и нейната фаталност.“

Струан въздъхна тежко. „Слава Богу, че нищо не засегна майка ми. Въпреки чумата, маларията, възрастта, нещастията тя е все още млада жена, няма и трийсет и осем, стегната въпреки седемте си деца, желязна подкрепа за всички ни, способна да се справи с всяка болест, всяка буря, дори с горчивината, с вечната омраза между нея, баща ми и

шибания Тайлър Брок... В допълнение и трагедията миналата година, когато обичните ни близнаци Роб и Дънрос се удавиха край Шек-О, дето е лятната ни къща. А ето и горкият татко... толкова много смърт.

Тай-пан. Сега аз съм тай-пан на Търговската къща.“

— Как? Какво каза, Джейми?

— Просто казах, че съжалявам, и ето, ето ти писмо от майка ти.

Струан пое плика с усилие.

— Как най-бързо мога да се върна в Хонконг?

— С „Морският облак“, но не се очаква да тръгне до две-три седмици. Единствените търговски кораби сега тук са бавни. До седмица не се очаква кораб за Хонконг. Пощенският е най-бързият. Можем да го накараме да тръгне веднага, ала на връщане трябва да мине през Шанхай.

След вчеришното пътуване идеята за единайсетдневен курс, и то главно в бурно море, дори с тайфуни, ужаси Малкълм. Все пак той нареди:

— Говори с капитана. Убеди го да пътува директно до Хонконг. Какво друго има в пощата?

— Не съм я прегледал още, но ето — силно обезпокоен от внезапната бледост на Струан, Макфей му предложи „Хонконг Обзвървър“. — Нищо добро, изплашен съм: Американската гражданска война е чудовищна, с десет хиляди убити — битки в Шило, Феър Оакс, редица селища, друга в Бул Рън със съюзническата армия и всеки десети е убит. Ходът на войната се е променил завинаги с използването на пушки със задно пълнене, магазинните пушки и оръдията. Цената на памука се е вдигнала до небето от съюзната блокада на Юга. Паника на Лондонската борса, а в Париж — слухове, че Прусия скоро ще нападне Франция. Тъй като Принцът консорт почина през декември, кралица Виктория не се е появила още публично, говори се, че се е стопила от скръб. Мексико: изтеглили сме нашите сили, очевидно е, че лудият Наполеон III е решил да го направи френски доминион. Глад и бунтове из цяла Европа. — Макфей се поколеба. — Мога ли да ти донеса нещо?

— Нов стомах. — Струан погледна плика, който стискаше в ръката си. — Джейми, остави ми вестника, прегледай пощата, после се върни и ще решим какво да направим, преди да тръгна...

Чу се слаб шум и двамата погледнаха съседната врата, сега тя бе наполовина отворена. Там стоеше Анжелик с елегантен пеньоар над нощница.

— Здравей, *cheri* — усмихна се девойката веднага. — Стори ми се, че чух гласове. Как си днес? Добро утро, Джейми. Малкълм, изглеждаш по-добре. Мога ли да ти донеса нещо?

— Не, благодаря. Влез. Седни, изглеждаш чудесно. Спа ли добре?

— Не съвсем, но няма значение — каза тя, макар че бе спала великолепно. Край нея се носеше мириз на парфюм, момичето го докосна леко и седна. — Ще закусим ли заедно?

Макфей откъсна вниманието си от нея.

— Ще се върна, когато уредя всичко. Ще кажа на Джордж Бабкот.

Щом вратата хлопна, тя погали челото на Струан, а той улови ръката ѝ, обожаваше я. Пликът се плъзна на пода. Анжелик го вдигна. Леко се намръщи.

— Защо си натъжен?

— Татко е починал.

Тъгата му я накара да се разплаче. Още като дете бе открила колко е лесно да заплаче, да пророни сълзи по свое желание и да гледа техния ефект върху другите, в частност леля ѝ и чично ѝ. Всичко, което трябваше да направи, бе да си помисли за майка си, която умря при раждането на брат ѝ.

— Но, Анжелик — казваше леля ѝ през сълзи, — бедният малък Жерар е единственият ти брат, ти никога няма да имаш друг, неистински, дори твоят лентяй баща да се ожени повторно.

— Мразя го — отвръщаше тя.

— Не е негова вината, горкото момче, раждането му беше ужасно.

— Не ме интересува, той уби мама, уби я!

— Не плачи, Анжелик...

И сега, когато Струан изрече същите думи, сълзите лесно потекоха, защото наистина ѝ бе мъчно за него. „Горкият Малкълм, да загуби баща си — той беше добър човек, добър към мен. Горкичкият Малкълм се опитва да бъде смел. Няма значение, скоро ще се оправиш, сега е много по-лесно да стоиш в стаята, миризмата е намаляла, почти

е изчезнала.“ Внезапен спомен за баща ѝ изплува в главата ѝ: „Не забравяй, че този Малкълм ще наследи скоро всичко, корабите, властта и...“

„Няма да мисля за това. Или... или за другото.“

Анжелик подсуши очите си.

— Кажи ми всичко.

— Няма друго. Баща ми е мъртъв. Погребали са го преди дни и аз трябва да се върна в Хонконг веднага.

— Естествено, веднага, но не преди да се оправиш. — Тя се наведе и леко го целуна. — Какво ще правиш, когато стигнем там?

Струан строго заяви:

— Аз съм наследникът. Аз съм новият тай-пан.

— Тай-пан на Търговската къща ли? — Анжелик се престори, че изненадата ѝ е неподправена, после деликатно добави: — Малкълм, скъпи, ужасно е за баща ти, но... но, но не е неочаквано, нали? Татко ми каза, че той бил болен отдавна.

— Да, очаквахме го.

— Тъжно е, но... тай-пан на Търговската къща, мога ли първа да те поздравя. — Тя се поклони така елегантно като пред крал и седна отново, доволна от себе си. Гледаше я странно. — Какво има?

— Нищо, просто ме караш да се чувствам толкова горд, толкова чудесен. Ще се омъжиш ли за мен?

Сърцето ѝ спря да бие, лицето ѝ пламна. Но мисълта ѝ заповяда да бъде благоразумна, да не бърза и Анжелик се зачуди дали да бъде толкова сериозна колкото него, или да даде изblick на чувствата си, тъй като във въпроса му почувства своята победа. Реши да го накара да се усмихне.

— *La!* — започна тя весело, като го подразни, веейки си с носната си кърпа. — Да, ще се омъжа за вас, господин Струан, но само ако вие... — поколеба се, после бързо добави: — Само ако вие се оправите бързо, ако ми се подчинявате безпрекословно, ако се отнасяте с голяма любов към мен, ако ме обичате лудо, ако построите замък на хълма в Хонконг, дворец на Шанз-Елизе, ако пригодите един катер за брачно ложе, детска стая в злато или ако ми намерите имение от милиони хектари!

— Бъди сериозна, Анжелик, изслушай ме, аз съм съвсем сериозен!

„О, и аз съм сериозна“ — помисли си тя, поласкана, че Струан се усмихва отново. Нежна целувка, но този път по устните, пълна с обещание.

— Е, господине, не се подигравайте с беззащитната млада дама.

— Не ти се подигравам, кълна се в Бога. Ще се омъжиш ли за мен? — Силни думи, но той нямаше още сили, за да седне или да се протегне, та да я притегли по-близо до себе си. — Моля те.

Очите ѝ се насълзиха.

— Може би, когато си по-добре... и само ако ми се подчиняваш безпрекословно, ако се отнасяш към мен с любов...

— Безпрекословно, щом това е думата, която искаш да чуеш.

— О, да, пардон. Безпрекословно и т.н. — Отново прекрасна усмивка. — Може би, г-н Струан, най-напред трябва да се опознаем, после да се съгласим на годеж и после, *Monsieur le tai-pan de la Noble Maison*^[1], кой знае?

Обхвана го радостно чувство.

— После, значи ли това „да“?

Наблюдаваше го, караше го да чака. С цялата си нежност, която можеше да събере, Анжелик промълви:

— Ще го обмисля сериозно, но първо трябва да ми обещаеш, че ще оздравееш бързо.

— Ще оздравея, кълна се.

Момичето попи отново очите си.

— Сега, Малкълм, моля те прочети си писмото от майка ти, аз ще поседя с теб.

Сърцето му биеше силно. Въодушевлението, което усети, отнесе болката. Но пръстите не му се подчиняваха и той не можеше да разчупи печата.

— Ето, Анжел, прочети ми го. Ще го направиш ли, моля те?

Тя веднага разчупи печата и прегледа написаното; бе една-единствена страница.

— Скъпи мой сине — прочете на глас, — с голяма тъга трябва да ти съобщя, че баща ти почина и сега нашето бъдеще остава в твоите ръце. Той умря, както спеше, горкичкият, погребението ще е след три дни. Умрелият си е умрял, а ние, живите, трябва да продължим борбата, докато сме живи. Завещанието на баща ти потвърждава, че ти си наследник и тай-пан, но за да бъде законно приемането на

наследството, то ще се прочете пред свидетели съгласно волята на твоя обичан дядо. Свидетелите сме аз и компрадорът Чхан. Справи се с нашите японски интереси, както говорихме, и се върни колкото е възможно по-бързо. Твоя предана майка. — Сълзите отново изпълниха очите ѝ, тя внезапно си представи, че е майката, която пише на своя син.

— Това ли е всичко? Никакъв постскриптум ли няма?

— Не, *cheri*, нищо друго, само „твоя предана майка“. „Колко смело от нейна страна, щях ли да съм и аз толкова смела?“

Забравила всичко, с изключение на чудото, което се бе случило, Анжелик му подаде писмото и отиде до прозореца, оттам погледна към пристанището, избърса си очите и отвори прозореца. Въздухът беше свеж и отнесе миризмата на болничната стая. „Какво да направя сега? Да му помогна ли да се върне по-бързо в Хонконг, далеч от тази ужасна дупка. Почакай... майка му ще се отнесе ли благосклонно към нашата сватба? Не зная. Ако бях на нейното място, щях ли да се отнеса благосклонно? Сигурна съм, че тя не ме харесва, колкото и пъти да я срещнеш, беше толкова важна и се държеше на разстояние, обаче Малкълм каза, че се държи така с всички извън семейството.“ „Почакай, докато я опознаеш, Анжелик, тя е толкова чудесна и силна...“

Вратата се отвори и без да почука, влезе А Ток с малък поднос за чай в ръка.

— *Не хо ма*, господар, добър ден. — Двата ѝ златни зъба, с които много се гордееше, проблеснаха. — Господар спа добре, а?

На перфектен кантонски Малкълм ѝ отвърна:

— Спри да говориш безсмислици!

— Айиайя! — А Ток беше лична бавачка на Струан, която се грижеше за него, откакто се бе родил. Тя не обърна внимание на Анжелик, вниманието ѝ бе насочено към Струан. Пълна, яка и на петдесет и шест години, облечена в традиционната бяла риза и черни панталони, на гърба ѝ висеше дълга опашка, която показваше, че е избрала да бъде бавачка като своя професия и затова се е заклела да остане целомъдрена през целия си живот, и никога да няма собствени деца, които биха ѝ попречили да бъде лоялна. Следваха я двама кантонски прислужници с горещи кърпи и вода, за да го изкъпят. А Ток високо им нареди да затворят вратата.

— Господар, къпе се, а? — Бавачката многозначително погледна Анжелик.

— Ще се върна по-късно, *cheri* — рече девойката.

Струан не каза нищо, само кимна и се усмихна, после отново загледа писмото, потънал в мисли. Анжелик остави вратата открехната. А Ток измърмори неодобрително, затвори я, нареди на двамата да побързат с банята и му подаде чая.

— Благодаря ти, майко — обърна се към нея на кантонски Малкълм, нарече я с обичайното обръщение за такава специална личност, която го бе обичала, носила и пазила, когато е бил малък и беззащитен.

— Лоши новини, а, синко — въздъхна А Ток.

Новините бързо се разнасяха из китайската общност.

— Лоши. — Малкълм сръбна от чая. Беше приятен на вкус.

— След като те изкъпят, ще се почувствуваш по-добре и тогава можем да поговорим. Уважаемият ти баща бе закъснял за срещата си с боговете, сега е там и ти си тай-пан, така че всяко зло за добро. После ще донеса специален чай, който намерих заради теб, той ще излекува всичките ти болежки.

— Благодаря ти.

— Ти ми дължиш един сребърен таел^[2] за лекарството.

— Една петнайсетина.

— Айиайя, поне половината.

— Айиайя, една двайсетина, майко. — Почти без да мисли, Малкълм се спазари с нея автоматично, без да проявява неучтивост. — Ако спориш с мен, ще ти напомня, че ми дължиш шестмесечно възнаграждение за погребението на баба ти.

Единият от прислужниците се изкикоти зад гърба ѝ, но тя се престори, че не го е чула.

— Щом така казваш, тай-пан. — А Ток използва титлата деликатно, за първи път го нарече така, наблюдаваше го, не пропускаше нищо, после щракна на двамата да го изтъркат и измият внимателно и както трябва. — Побързайте. Трябва ли моят син, тай-панът, да търпи вашите несръчни услуги целия ден?

— Айиайя — измърмори единият от тях неблагоразумно.

— Внимавай, кучи сине — изруга го тя сладникаво на диалект, който Струан не разбираше. — Просто се залови за работата и мисли

му, ако порежеш моя син, докато го бръснеш; ще ви държа под око. Отнасяйте се към моя син като с императорски нефрит или ще ви попилея и да не чувам гък!

— Да не чувала гък! Айиайя, стара жено, ти идваш от Нин Ток, едно смотано говняно село, известно само с пръдните ви.

— Един сребърен таел казва този цивилизован човек, може да ви победя пет или седем пъти на маджонг^[3].

— Става! — отвърна мъжът грубо, макар А Ток да бе майсторка в играта.

— За какво си говорите? — попита Струан.

— Слугински дрънканици, нищо особено, синко.

Когато свършиха с тоалета му, китайците го облякоха в чиста риза.

— Благодаря. — Струан се чувстваше освежен.

Те се поклониха учтиво и излязоха.

— А Ток, залости вратата й тихо.

Жената се подчини. Острият й слухолови шумоленето на поли в съседната стая и тя реши да е нащрек. „Отвратителна чуждестранна развратница с дяволска утроба и с нейната нефритова порта, така ѝ текат лигите за господаря, че всеки цивилизован човек може да чуе как си преглъща слюнката.“

— Запали свещта, моля те.

— А? Зле си с очите ли, синко?

— Не, няма такова нещо. Кибритът е на бюрото. — Кибритът беше последен шведски патент, обикновено го държаха заключен, защото често изчезваше. Дребните кражби бяха обикновено нещо в Азия. Тя взе един кибрит разтревожена, не разбираше защо клечките не могат да се запалят никъде другаде, освен отстрани на специалната кутия. Бе ѝ го обяснил, но А Ток само мърмореше нещо за чуждестранните дяволски магии.

— Къде да поставя свещта, синко?

Посочи масичката до леглото, където лесно можеше да я стигне.

— Тук. Сега ме остави за малко.

— Ама, айиайя, трябва да поговорим, толкова много неща трябва да обмислим.

— Зная. Само ме изчакай отвън и не пускай никого, докато не ти извикам.

Мърморейки, бавачката излезе. Многото приказки и лошите новини изтошиха Струан, той едва-едва закрепи свещта отстрани на леглото, после легна за миг.

Преди четири години, за шестнайсетия му рожден ден, майка му го заведе на хълма да си поговорят насаме:

— Сега си вече голям, за да научиш някои тайни на Търговската къща. В нея винаги ще има тайни. Баща ти и аз ще пазим някои от тях, докато станеш тай-пан. Аз ще крия едни от баща ти, а други — от теб. Сега ще ти споделя нещо, не с него или с братята и сестрите си. Тази тайна не бива да се споделя с никого при никакви обстоятелства. С никого, обещаваш ли ми пред Бога?

— Да, мамо, заклевам се.

— Първо: някой ден може да ни се наложи да си разменяме лична или опасна информация в писмо — никога не забравяй, че написаното може да се прочете от чужди очи. Когато и да ти пиша, винаги ще добавям П.С. *Обичам те*. Ти ще правиш същото, винаги, без да го пропускаш. Но ако липсва П.С. *Обичам те*, тогава писмото съдържа важна и тайна информация от мен до теб или от теб до мен. Гледай! — Тя запали няколко клечки кибрит и ги задържа под лист хартия, не го подпали, но без малко да го опърли, пламъкът се местеше под редовете. Невероятно! Появи се скрито съобщение: „Честит Рожден ден, под възглавницата ти има чек за десет хиляди лири. Пази го тайно, харчи ги разумно.“

— О, мамо, наистина ли? Наистина ли са десет хиляди?

Да.

— Айиайя! Но как го направи? Написаното!

— Вземи чиста перодръжка или писалка и напиши твоето съобщение внимателно с течността, която ще ти дам, или с мляко, после остави написаното да изсъхне. Когато нагрееш листа, както го направих, то ще се появи. — Тя драсна друга клечка и подпали крайчето на листа. Двамата мълчаливо гледаха как той изгоря. Майка му изсила пепелта на земята и я настъпи с ботушите си. — Когато станеш тай-пан, не се доверявай никому — добави със странен глас, — дори и на мен.

Сега Струан държеше писмото й над пламъка на свещта. Думите се появиха, нямаше грешка — нейният почерк.

„Съжалявам, че трябва да ти съобщя, но баща ти умря в агония, препил с уиски. Той трябва да е подкупил слуга, за да се измъкне навън. Повече ще ти кажа лично. Благодаря на Господа, че той се спаси от нещастието си, но за това са виновни Брок, моят проклет баща и брат ми Морган, които не ни даваха мира и предизвикаха неговите удари — баща ти получи последния точно когато ти замина. Разбрахме, но вече беше твърде късно, за тяхната тайна победа на Хавайските острови срещу нас. Джейми знае подробностите.“

Струан спря за миг, прилоша му от гняв, „ще си уредим сметките“, обеща си той, после продължи:

„Пази се от нашия приятел Дмитрий Сибородин. Открихме, че е таен агент за оня революционно настроен президент Линкълн, а не за Юга, както се преструва. Пази се от Анжелик Ришо...“

Сърцето му се сви от внезапен страх.

„Нашите парижки агенти ни пишат, че чичо Мишел Ришо е фалирал наскоро след като тя е заминала и сега е в затвора за дългове. Още факти: баща ѝ поддържа много бедна компания, има значителни дългове от хазарт и тайно се хвали на близките си, че скоро ще представя всички наши френски интереси — получих писмото ти от 4-ти, което се отнася до нея, не я провокирай — той е несъстоятелен. Друга от неговите «тайни»: ще му бъдеш зет догодина. Разбира се, смешно, та ти си твърде млад за женитба, а аз не мога да измисля по-лоша връзка. Поотделно или заедно, те ти готвят капан, синко. Бъди предпазлив и се пази от женската хитрост.“

За първи път в живота си Малкълм се ядоса на майка си. Треперейки, той пъхна листа в пламъка, докато целият изгоря, после духна пепелта, духна пламъка, хвърли свещта и легна. Повръщаše му се, сърцето му биеше бясно, през цялото време един глас вътре в него крещеше: как се осмелява тя да разследва Анжелик и нейното семейство, без да ме питат! Как може така да сгреши! Каквито и грехове да са извършили те, не бива да обвиняваме Анжелик за това. Божията майка знае, че не бива да се обвиняват децата за бащините им грехове! Не беше ли моят обичан дядо лош, не беше ли убиец и нищо повече от пират, какъвто е и нейният баща? Майка ми е ужасна лицемерка! Не е нейна работа за кого ще се оженя. Животът си е мой и ако искам да се оженя за Анжелик додатък, ще го направя. Майка не знае нищо за Анжелик — а когато научи истината, ще я заобича, както аз я обичам... за Бога! Тя...

— О, Господи! — Струан изохка, болката го разкъса отвътре.

[1] Г-н тай-пан на Търговската къща (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Сребърна монета с тежест 1.5 унция (кит.). — Б.пр. ↑

[3] Китайска хазартна игра. ↑

12.

Макфей вдигна поглед от купчините с писма, документи и списания, разхвърляни по бюрото.

— Как е Малкълм? — попита той, когато д-р Бабкот влезе и затвори вратата. Кантората бе просторна, с изглед към Хай стрийт и морето.

— Някаква стомашна криза, Джейми, можеше да се очаква, разтревожен съм, горкият момък. Превързах раната му — бе разкъсал няколко шева. Дадох му екстракт от опиум. — Бабкот потърка зачервените си от умора очи, рединготът му беше измачкан, с притрити ръкави и целият на петна от лекарства и засъхнала кръв. — Не мога да направя кой знае какво за него сега. Какви са последните новини от флотата?

— *Status quo*: корабите са заети позиция, легацията е още обкръжена, надяват се Бакуфу да се появят скоро.

— Какво ще стане, ако не се появят?

Макфей сви рамене.

— Получих нареддане да заведа Малкълм в Хонконг при първа възможност — много е важно за него. Мога да го кача на пощенския кор...

— Категорично забранявам да го правиш — извика гневно Бабкот. — Глупаво е и е извънредно опасно. Ако излезе буря, което е доста вероятно за това време от годината... ами прилошаването и продължителното повръщане ще разкъсат шевовете — а това ще го убие. Не!

— Но кога ще е безопасно?

Лекарят погледна през прозореца. В залива не се виждаше никой. Небето бе покрито с облаци. Той за седен път съпостави безпомощността си и познанията си.

— Поне след седмица, а може би след месец. Един Господ знае, Джейми, аз не зная.

— Ако можеше да дойде с пощенския кораб, щеше ли да бъде по-добре?

— За Бога, не! Не ме ли чуваш ясно? Не, не! Струан не трябва да се движи. Девет дни с кораб направо ще го убият.

Лицето на Макфей помръкна.

— Какви са шансовете на Малкълм? Много е важно да ги знам.

— Все още са добри. Температурата му е повече или по-малко нормална и няма признаци за загнояване. — Бабкот потърка очите си отново и се прозя. — Съжалявам, Джейми, не исках да ти се сопвам така. От полунощ съм на крак: заших двама кавгаджии — моряк и войник — от Пияния град, а призори в Йошивара спешно трябваше да зашия млада жена, опитала се да се пореже до смърт. — Той въздъхна. — Трябва да го пазим колкото е възможно по-спокoen. Лошите новини са предизвикали кризата.

Вестта за смъртта на Кълъм Струан и прогнозите, направени за новото положение на Малкълм като тай-пан, които засягаха всичките им конкуренти, бързо обходиха Колонията. В „Брок и синове“ Норбърт Грейфорт прекъсна заседание, за да отвори първата бутилка с шампанско; от много седмици я пазеха охладена в новото им, много модерно хладилно помещение до техния склад.

— Най-добрата новина от години — изкиска се той на Дмитрий. — Имам още двайсет сандъка с шампанско за празненството, което ще организирам довечера. Наздраве, Дмитрий! — Вдигна чашата си от възможно най-финото венецианско стъкло. — За тай-пана на Търговската къща: без Стария, а ако е рекъл Господ, и без Новия, и те може би ще фалират през годината!

— Ще пия с теб, Норбърт, за успеха на новия тай-пан, но не и за останалото — рече Дмитрий.

— Виж действителността. Те са старият, ние сме новия свят — никога бяха силни, докато бе жив Дърк Струан, но сега са слаби, Макфей е слаб — защо ли, с неговата ентузиазирана помощ и с малко убедителност през нощта на убийството на Кентърбъри можехме да раздвишим цялата колония, флотата, армията, можехме да пленим тоя негодник краля на Сацума, да го обесим и да заживеем щастливо след това.

— Съгласен съм. Трябва да се отмъсти за Джон Кентърбъри по един или друг начин. Горкичкий — въздъхна Дмитрий. — Знаеш ли, че той ми завеща своята търговия? — Кентърбъри бе ръководил една от по-малките търговски къщи, специализирана в износ на копринени платове и особено на пашкули и копринени буби, много доходна търговия за Франция, където производството на коприна, някога най-доброто в света, бе погубено от болест. — Джон винаги казваше, че ще умре, но никога не му вярвах. Аз съм също изпълнителят на завещанието му. Дребосъкът Уили ми го даде, преди да отплата.

— Всички самураи са кучи синове, да го убият безпричинно. Какво става с неговата мусуме? Старият Джон беше луд по нея. Тя е бременна, нали?

— Не, това беше слух. В завещанието си Джон ме моли да се погрижа за нея, да й дам пари, за да си купи собствена къщурка. Отидох да я видя, но нейната мама-сан, Райко, онази дърта кукумявка, ми каза, че момичето се е върнало в селото си, но че тя ще му изпрати всичките пари. Аз й платих отгоре, както искаше Джон, и това беше всичко.

Норбърт замислено допи виното си, наля си още и се почувства по-добре.

— Ти също трябва да се погрижиш за себе си. — Норбърт понижи глас, като прецени, че е дошъл подходящият момент: — Трябва да мислиш за бъдещето, а не за няколко топа плат и буби. Помисли за голямата игра, американската игра. С нашите контакти можем да купим всякакво количество британски, френски или пруски оръжия — току-що подписахме страхотна сделка да представяме Круп в Далечния изток — на по-добри цени от тези на Струан и компания. Оръжията са доставени на Хавайските острови, готови за превозване до... докъдето и да е, не задавай въпроси.

— Ще пия за това.

— Каквото и да поискаш човек, можем да му го намерим по-евтино и по-бързо. — Норбърт напълни отново чашите. — Харесвам Дом Периньон, то е по-добро от Тат — старият монах знаеше много за цвета му, за захарта в него и дали тя липсва. Както хавайската захар — добави той деликатно. — Подочувам, че ще е толкова ценна тази година, че почти ще е национално богатство за Севера или за Юга.

Дмитрий застине с чашата си, вдигната във въздуха.

— Какво имаш предвид?

— Имам предвид, но нека си остане между нас, че „Брок и синове“ държат под ключ тазгодишната реколта, което означава, че Струан няма да имат много от чувалите, струващи по сто лири, така че твоята сделка с тях няма да се осъществи.

— Ами ако се разчуе? — Дмитрий присви очи.

— Искаш ли да участваш? В нашата сделка? Използвахме сигурен агент за Щатите и за Севера и Юга, за късмет.

— В замяна на какво?

— Тост: за гибелта на Търговската къща!

Из цяла Йокохама се вдигаха тостове по повод смъртта на Кълъм и за успеха на новия тай-пан — и в заседателните зали из Далечния изток, и навсякъде, където се търгуваше с Азия. Някои от тостовете бяха за прослава, други за отмъщение; едни пиеха за успеха, други проклинаха до девето коляно всички от семейство Струан, трети се молеха за неговия успех, но всички, свързани с търговията, обсъждаха как ще им се отрази на бизнеса, ако Струан поеме Търговската къща или ако умре.

Във Френската легация Анжелик се чукна, сръбна от шампанското внимателно, чашата ѝ бе евтина и неподходяща, както и виното.

— Да, съгласна съм, г-н Вервен.

Пиер Вервен, беше *Charge d’Affairs*, изморен, оплешивящ мъж на четирийсет.

— Първият тост, госпожице, изисква втори — рече той, вдигна чашата си и се извиси над нея, — не само за успеха и за дълъг живот на новия тай-пан, но и за тай-пан — вашия бъдещ съпруг.

— *La* — господине! — Анжелик остави чашата си и се престори на ядосана. — Аз го споделих с вас поверително, защото съм безмерно щастлива и горда, но не бива да споменавате гласно, докато г-н Струан не го обяви публично. Трябва да ми обещаете това.

— Разбира се, разбира се — увери я Вервен. Но в главата си бе решил вече, че трябва да прати телеграма на Съоратар на борда на флагмана, в Йедо, веднага, щом тя си тръгне. Бе повече от ясно — имаше многобройни политически отклонения и възможности, които тази връзка можеше да даде на Франция и френските интереси. „Боже мой — мислеше си той, — ако сме умни, а ние сме, ще можем да

контролираме Търговската къща чрез тази млада курва, която няма нищо повече от красиво лице, великолепни гърди, закъсняла девственост и задник, обещаващ на съпруга ѝ буйни преживявания за месец-два. Как, по дяволите, го е хванала. Ако това, което казва, е истина. Ако е...

Merde, бедният мъж трябва да е побъркан, за да реши тази лека жена без никаква зестра и със съмнително потекло да стане майка на децата му! Какъв невероятен късмет за оная противна свиня Ришо, сега той ще може да откупи своите ценни книжа.“

— Моите най-искрени поздравления, госпожице.

Вратата се залюля и се отвори; влезе прислужникът на Легацията, немного млад, пълничък китаец с ленено палто и черни панталони. Нахълта вътре, натоварен с пощата.

— Хей, господар, цялата съща поща, няма значение! — Той хвърли писмата и пакетите върху инкрустираното бюро, заплесна се по девойката и се оригна, като си тръгна.

— Боже мой, тези отвратителни обноски са достатъчни да те побъркат! Хиляди пъти съм казвал на тоя крeten да чука! Извинете ме за момент. — Вервен бързо прегледа писмата. Две от жена му, едно от любовницата му, всичките пуснати преди два месеца и половина. „Обзагам се, че и двете молят за пари“ — помисли си той кисело. — А, четири писма за вас, госпожице. — Много от френските жители получаваха пощата си от най-близката легация. Трите са от Париж, а едното от Хонконг.

— О, благодаря ви. — Анжелик засия, като видя, че двете бяха от Колет, едното от леля ѝ, последното от баща ѝ. — Толкова сме далеч от вкъщи, нали?

— Париж е светът, да, да. Добре, предполагам, че ще искате да се усамотите за малко, можете да ползвате стаята през коридора. Ако ме извините... — Вервен тръгна към натрупаното си бюро с извинителна усмивка — държавни дела.

— Разбира се, благодаря ви. И благодаря за добрите пожелания, но, моля ви, нито дума... — Анжелик излезе грациозно, като знаеше, че за часове великолепната ѝ тайна ще стане всеобщо достояние, прошепната от ухо на ухо. „Беше ли разумно да му кажа? Мисля, че да, Малкълм ме помоли да се омъжа за него, нали?“

Вервен отвори своите писма, прегледа ги, бързо видя, че и двете го молеха за пари, но нямаше никакви други лоши новини. Премести ги настани, за да ги дочете и им се наслади по-късно, и започна телеграмата за Съоратар — с тайно копие до Андре Понсен, — доволен, че ще им съобщи добри новини.

— Почакай малко — измърмори той, — може би какъвто бащата, такава и дъщерята и всичко е само едно преувеличение! По-добре е да го докладва така: *Преди няколко минути г-ца Анжелик ми прошепна поверително, че...* После посланикът да си прави своите планове.

А Анжелик се разположи нетърпеливо в една приятна чакалня с изглед към градината. Първото писмо на Колет ѝ поднесе щастливи новини от Париж, модата, историите и техните общи приятели, толкова бе приятно, че препускаше по листа, като знаеше, че ще го препочита много пъти, особено довечера в удобното ѝ легло, за да се наслади на всичко. Познаваше и общаше Колет като сестра — в манастира бяха неразделни, споделяха си надежди, мечти и интимни неща.

Второто писмо ѝ поднесе по-пикантни новини, свързани с нейния брак — Колет ѝ беше връстница, и двете на осемнайсет, но бе вече омъжена от една година и имаше син.

„Бременна съм отново, скъпа ми Анжелик, съпругът ми е доволен, но аз съм малко нервна. Както знаеш, първата ми бременност не бе лека, макар че лекарят ме уверява, че ще бъда много силна. Кога ще се върнеш, не мога да те дочакам...“

Анжелик пое дълбоко дъх и погледна през прозореца, почака да премине угризението ѝ. „Не трябва да се издаваш — повтори си тя, почти разплакана. — Дори на Колет. Бъди силна, Анжелик. Внимавай. Животът ти се промени, всичко се промени — е, да, но само малко. Не действай необмислено.“

Отново си пое дълбоко дъх, следващото писмо я шокира. Леля Ема ѝ съобщаваше ужасната новина за фалита на своя съпруг:

„И сега пие сме без пукната пара, а моят беден, беден
Мишел гние в затвора за дългове и от никъде не се вижда
помощ! Няма към кого да се обърнем, няма никакви пари.
Ужасно, дете мое, кошмар...“

„Горкичкият скъпи чичо Мишел — помисли си девойката и
изхлипа тихо. — Жалко, че беше толкова лош управител.“

— Няма значение, моя скъпа лельо-майко — рече после на глас,
изпълнена с внезапна радост. — Сега мога да ви се отплатя за цялата
обич, ще помоля Малкълм да ми помогне, той сигурно ще...

„Почакай! Ще бъде ли разумно?“

Докато размишляваше над тези въпроси, отвори писмото на баща
си. За нейна изненада в плика имаше само писмо, а не и очакваната
полица, за която бе помолила — полица за парите, които бе донесла
със себе си от Париж и бе депозирала в банка „Виктория“, парите,
които чичо й щедро й зае с единственото обещание тя да не казва на
жена му и с условието, че баща й веднага ще изплати заема в момента,
щом пристигне в Хонконг; впрочем баща й казва, че го е направил.

„Хонконг, 10 септември

Здравей, мое малко зайченце, надявам се всичко да е
наред и че твоят Малкълм те обожава, както и аз, както
целият Хонконг. Говори се, че баща му е на смъртно легло.
Ще те държа в течение. Междувременно пиша набързо,
защото заминавам за Макад с прилива. Има чудесна
възможност за търговия там, толкова добра, че заложих
временно парите, които ти остави на съхранение, и ще ги
инвестирам за теб като равноправен партньор. Със
следващата поща ще мога да ти изпратя десет пъти повече
от това, което искаше, и ще ти разкажа за чудесната
печалба, която сме изкарали — все пак трябва да помисля
за твоята зестра, без нея... е?“

Очите й не можеха да продължат да четат, в главата й беше хаос.
„О, Боже мой! Каква възможност за търговия? Всичко ли, което имам

на света, ще го проиграе?“

Беше почти два и Макфей бе уморен, стомахът му — празен, главата му тежеше. Бе написал дузина писма, подписал петдесет бележки, платил дузина сметки, провери кредитните сметки, които показваха, че търговията върви надолу, откри, че всички стоки, поръчани от Америка, са закъснели, задържани или им ги предлагаха на по-високи цени, цялата търговия с Канада и Европа в известна степен бе засегната от Американската гражданска война. Нямаше добри новини в никое от писмата от Хонконг — много лоши бяха новините и за техния клон в Шанхай, въпреки че Албърт Макструан вършеше великолепна работа. „Боже мой — помисли си той. — Ще бъде катастрофа, ако напуснем Шанхай с всичките наши инвестиции там.“

В града отново имаше вълнения и трите чуждестранни концесии под британски, френски и американски контрол бяха засипани със слухове, че армиите на разбунтувалите се от огромното Тайпинско въстание, разположили се около Нанкин — главен град на юг в страната, който бяха завладели преди девет години и го използваха за своя столица, — са се раздвижили отново. Изрезка от „Шанхай обзвървър“ гласеше:

Преди две години, когато нашите храбри британски и френски войски, сполучливо подпомогнати от местната наемна армия, организирана и финансово осигурена от нашите европейски и китайски крале в търговията, под командането на талантливия американски войн Фредерик Таунсенд Уорд отблъснаха въстаниците на радиус от трийсет мили, всички ние сметнахме, че заплахата е премахната завинаги.

Сега според достоверни източници неудържима армия от половин милион въстаници заедно с няколко европейски офицери, се е надигнала, за да тръгне срещу ни, а друга, също от половин милион, ще нападне северно към Пекин. На техния противник, манджурската армия, не

може да се разчита, тя е безпомощна, а китайските новобранци са развълнувани, така че този път няма да оцелеем. Надяваме се, че правителството на Нейно величество ще убеди манджурските власти да посочат капитан Чарлс Гордън да команда силите на г-н Уорд, който бе смъртно ранен, и да води манджурците. Вашият кореспондент вярва, че както обикновено всичко ще се реши в последния момент.

Нуждаем се от пълно оборудване на британската армия, разположена в Китай постоянно — както и заради вълненията в Индия през последния индийски бунт на местните индийски войници. Търговията продължава да губи, тъй като цената на коприната и чая постоянно нараства. В повечето области на петстотин мили липсват условия...

Новините от вкъщи също бяха потискащи. Проливни дъждове бяха отнесли реколтата в Ирландия и други области — очакваше се година на недоимък, макар и не толкова голям, както при слабата реколта от картофи, когато умряха стотици хиляди хора. Огромна безработица в Шотландия. Нищета в Ланкшир, особено при мелниците за памук, включително и за трите на Струан заради съюзното ембарго върху памука от Юга и блокадата на всички южни пристанища. С памука от Юга Англия снабдяваше света с платове. А клиперът на Струан, претъпкан с чай, коприна и лакове, предназначени за Лондон, беше изчезнал. На борсата акциите им бяха паднали. Тези на Брок се вдигнаха с успешното пристигане на първия за сезона чай.

Следващото писмо беше от годеницата му, Морин Рос, и беше още по-неприятно: „Кога трябва да пристигна? Прати ли билета ми? Ти обеща, че тази Коледа ще бъде последната, която ще празнуваме разделени...“

— Няма да е тази Коледа, девойче — измърмори Макфей начumerен, макар че много я харесваше, — не мога да си го позволя още, а и тук не е място за млада жена.

Много пъти й бе писал и разказвал за страната, макар да знаеше, че Морин и приятелите ѝ искаха той да работи за Струан в Англия или

Шотландия и че е дори по-добре да напусне „тази прочута компания и да се прибере у дома като всеки нормален мъж“. Искаше му се тя да развали годежа и да го забрави, знаеше, че повечето британски съпруги скоро намразваха Азия, отвратаха се от азиатците, негодуваха срещу лесния достъп до момичетата за удоволствие, презираха храната, пъшката за „вкъщи“ и превръщаха живота на мъжете си в ад.

Знаеше също, че харесва Азия, обича работата си, обожава свободата, притежава тяхната Йошивара и никога няма да си иде с удоволствие в родината. „Ами — мислеше си той. — Поне, докато не се пенсионирам.“

Единствената добра новина в пощата бяха книгите от книжарница Хатчард на площад „Пикадили“: новото илюстрирано издание на „Произход на видовете“ от Дарвин, няколко поеми на Тенисон, току-що излязъл преводен памфлет на Карл Маркс и Фридрих Енгелс „Манифест на комунистическата партия“, пет броя на „Пънч“ и, разбира се, най-ценното — седмичното издание на Чарлс Дикенс, което публикуваше четиринайсета част на „Големите надежди“: печатаха ги с продължение.

При цялата работа, която имаше да свърши, Макфей подобно всички, получили това издание, заключи вратата и жадно изгълта откъса. Когато прочете и последното изречение „Продължението следващата седмица“, той въздъхна.

— Какво ли, по дяволите, ще прави после г-ца Хавишъм, злата стара кучка? Напомня ми на майката на Морин. Надявам се, за Бога, че Пип ще успее да се измъкне от цялата каша по някакъв начин. Надявам се, за Бога, че добрият стар Дикенс ще ни предложи щастлив край.

За миг Макфей се откъсна от действителността, потънал във възхищението си към писателя и неговите великолепни творби: „Оливър Туист“ — преди повече от двайсет години, „Николас Никълби“, после „Дейвид Копърфийлд“ и други до „Повест за два града“. „Дикенс е най-големият писател в света, няма съмнение в това.“

Макфей се изправи и застана до прозореца, загледа морето и се замисли за флотата в Йедо и за пощенския кораб, който сега щеше да продължи редовния си рейс през Шанхай, вместо да тръгне направо за Хонконг с Малкълм Струан, беспокоеше се за него и бъдещето, което някак си се смеси с Пип и г-ца Хавишъм, чудеше се как Пип ще се

измъкне от кашата, в която се бе забъркал, и щеше ли момичето да се влюби в него. „Иска ми се да е така, бедно девойче. Ами моето момиче, Морин? Време е да си създам семейство...“

На вратата се почука.

— Г-н Макфей. Мога ли да ви видя за малко? — Беше Пиеро Варгас, помощникът му.

— Един момент. — Чувстваше се малко виновен, че чете книги, сложи броя под купчината с писма, протегна се и отвори вратата.

Пиеро Варгас беше красив евразиатец на средна възраст, от Макао, малка португалска територия на четиридесетина мили западно от Хонконг, завзета през 1552. За разлика от британците португалците смятаха Макао за родна страна, а не за колония, те насърчаваха своите заселници да се женят за китайки и приемаха децата им за португалски граждани, разрешаваха им достъп в Португалия. Британците не се насърчаваха за подобни действия, макар че мнозина имаха семейства там. Техните потомци обаче не се приемаха в обществото. Според обичая родените в Шанхай носеха бащините си имена, а в Хонконг — майчините.

Откакто британците дойдоха в Китай, чрез конкурс назначиха най-добрите жители на Макао за сарафи и компрадори, които при необходимост говореха английски, а също и китайски диалекти. С изключение на Търговската къща, чийто компрадор беше Гордън Чжан, незаконен син на Дърк Струан и една от любовниците му, легендарната Мей-мей.

— Да, Пиеро?!

— Съжалявам, че ви прекъснах, господине — рече Пиеро, английският му звучеше сладниковаво. — Кину-сан, нашият доставчик на коприни, помоли за личен разговор с вас.

— Така ли, защо?

— Ами всъщност не е по личен проблем, а за двама купувачи, пристигнали заедно с него. Те са от Чошу.

— Е, и? — Макфей се превърна целият в слух. Почти две години се правеха опити от даймио на Чошу, феодално владение далеч на запад в пролива Шимоносеки, да въртят търговия; миналата година Главната кантора в Хонконг им бе доставила 200-тонен витлов параход с оръдия, пушки и амуниции. Плащаше се незабавно в злато и сребро,

половината в аванс, половината при доставката. — Доведи ги. Не, почакай, по-добре да ги посрещна в официалната приемна.

— Добре, господине.

— Единият от тях не идва ли миналия път?

— Моля, господине?

— Младият самурай, който говореше малко английски?

— Аз не участвах в разговора, господине. Тогава заминах за Португалия.

— А, да, спомням си.

Приемната беше просторна, край дъбовата маса имаше място за четирийсет и двама души. Макфей измъкна от един от шкафовете колан с кобур и пистолетът. Закопча го около кръста си, провери дали е зареден пистолетът. Винаги го правеше, когато се срещаше със самураи — беше въоръжен, както и те.

— Въпрос на престиж — казваше той на подчинените си, — а освен това е и безопасно.

Варгас се върна с тримата мъже. Единият беше на средна възраст, вторият бе млад, а третият — около четирийсетте. Двамата бяха ниски, с груби черти и въоръжени както обикновено.

Те се поклониха учтиво, Макфей забеляза, че се вгледаха в пушката, която той нарочно бе подпрял до стола си. Отвърна на поклона им любезно.

— *Охайо* — рече. — Добро утро. — После — *додзо* — моля, — като посочи насрещните столове, останали на безопасно разстояние.

— Добро утро — отвърна без усмивка по-младият.

— А, вие говорите английски? Отлично. Моля, седнете.

— Говори — рече младежът. За кратък момент той заговори на Варгас на общия им китайски диалект; после самураите се представиха — изпращаше ги кралят на Чошу Огама.

— Аз съм Джейми Макфей, управител на „Струан и компания“ в Нипон и имам честта да ви приема. — Варгас преведе.

Джейми търпеливо издържа задължителните петнайсет минути с въпроси за здравето на техния даймио, собственото им здраве, неговото здраве и това на кралицата, няколко думи за Чошу, за Англия. Чаят бе сервиран и похвален. Най-после младият самурай стигна до същността.

Варгас с огромно усилие сдържа вълнението си.

— Искат да купят хиляда пушки със задно пълнене с хиляда бронзови патрона. Трябва да им кажем цената и да им ги доставим до три месеца. Ако стане за два, ще ни платят премия от двайсет процента.

Макфей запази спокойствие, поне външно.

— Това ли е всичко, което искат да купят?

Варгас ги попита.

— Да, господине, искат хиляда патрона за пушките. И един малък по размер паракод.

Макфей пресмяташе възможната огромна печалба, но си спомни разговора в Грейфорд, добре познатата враждебност на адмирала и генерала, подкрепяни от Сър Уилям относно всяка продажба на оръжие. Спомни си различните убийства и съсечения на парчета Кентърбъри. Той самият не одобряваше продажбата на оръжия, освен ако не ставаше дума за нещо безопасно. Дали щеше да е безопасно и сега с тези хора, които обичаха да воюват?

— Моля те, какви им, че ще им отговоря до три седмици. — Макфей видя, че приятната усмивка на по-младия изчезна от лицето му.

— Отговори... сега. Не три седмици.

— Тук нямаме пушки — започна бавно Макфей. — Трябва да пиша до Хонконг, до главната кантора, девет дни натам, девет дни обратно. Там има малко пушки със задно пълнене. Останалите са в Америка. Четири или пет месеца минимум.

— Не разбира.

Варгас преведе. После двамата самураи заговориха, а търговецът им отвръща как смилено. Последваха въпроси към Варгас; отговорът бе възможно най-учтивият.

— Той казва, че са съгласни, търговецът или чиновниците от Чошу ще се върнат след двайсет и девет дни. Сделката обаче трябва да се запази в тайна.

— Разбира се. — Макфей погледна младежа. — Тайна.

— Хай. Тайна.

— Попитай го как е другият самурай, Сайто. — Макфей видя, че те се намръзиха, но не можа да прочете по лицата им нищо.

— Не го познават лично, господине.

Пак поклони и после Джейми остана сам. Потънал в мисли, свали колана и го прибра в кутията. „Ако аз не им продам пушките, Норбърт ще го направи — и къде е моралът?“

Варгас се върна много доволен.

— Отлична възможност, господине, голяма печалба.

— Да. Чудя се, какво ще кажат в главната кантора сега?

— Лесно ще го разберете, господине. Не трябва да чакате осемнайсет дни, главната квартира не е ли на горния етаж?

Макфей го загледа.

— Проклет да съм, забравих! Трудно е да мислиш за младия Малкълм като за тай-пан, който взима крайните решения. Прав си.

Чуха се бързи стъпки, вратата се отвори.

— Съжалявам, че връхлитам така — рече Нетълсмит, като пухтеше от напрежение, мърлявият му цилиндър кривеше на една страна. — Мисля, че е по-добре да го знаете, току-що казаха, че е издигнато синьо знаме на пилона в Легацията… После било спуснато и вдигнато отново, и пак спуснато на половината пилон, и останало там.

Джейми го загледа.

— Какво, по дяволите, означава това?

— Не зная дали се смята, че знаме наполовина вдигнато означава смърт?

Силно разтревожен, адмиралът насочи за пореден път бинокъла си към пилона в Легацията, всички мъже бяха на палубата. Марлоу, генералът, френският адмирал и Фон Хаймрих също бяха силно загрижени, Съоратар и Андре Понсен се преструваха на разтревожени. Преди половин час часовият вдигна тревога и цялата компания напусна масата за обяд и се втурна на палубата. С изключение на руския посланик.

— Ако ви се иска да чакате на студа, добре. Аз обаче не желая. Когато дойде съобщението от брега дали ще има, или няма да има война, събудете ме. Ако започнете да обстрелвате, ще се присъединя към вас.

Марлоу гледаше коженото образование на врата на адмирала, презираше го, искаше му се да е на брега с Тайърър или на борда на

кораба си „Пърл“. На обяд адмиралът пренебрегна съвета му и смени временния му капитан със странния лейтенант Дорнфилд. „Дърт скапаняк, толкова важен със своя бинокъл — ние всички знаем, че биноклите са много скъпи и се дават само на висшите чинове. Шiban дъртак...“

— Марлоу!

— Слушам, господине!

— Трябва да разберем какво става. Идете на брега... не, недайте, трябвате ми тук! Томас, бъди така добър да изпратиш някой офицер до Легацията. Марлоу, кажете на сигналиста да отиде с групата.

Генералът веднага махна на помощника си, който забърза, а след него и Марлоу. Съоратар загърна сивото си палто; вятърът непрекъснато го разтваряше.

— Боя се, че Сър Уилям е затворен там.

— Нали го съветвахте тази сутрин — прекъсна го рязко адмиралът.

Срешата, която Сър Уилям бе свикал с посланиците, бе шумна и не доведе до никакво решение; изключение правеше мнението на граф Сергеев: незабавно и масово нападение.

— Което няма да е възможно — бе отсякъл Сър Уилям кисело. — По-добре е да избегнем засега обстрелването и разрушаването на околностите.

Кетърър бе свил устни и загледал Съоратар, двамата взаимно не се харесваха.

— Сигурен съм, че Сър Уилям ще намери отговор, но аз ще ви кажа честно, за Бога, ако видя нашето знаме смъкнато, веднага ще подпаля Йедо.

— Съгласен съм — рече Съоратар. — Въпрос на национална чест!

Лицето на Фон Хаймрих се вкамени.

— Японците не са глупави. Не мога да повярвам, че ще пренебрегнат силите, с които разполагаме сега.

Внезапно вятърът се усили, морето посивя, облаците ставаха все по-тъмни. Всички погледнаха на изток, към черната ивица на хоризонта. Внезапната буря се насочваше към брега и ставаше опасно да не се откъснат от котвата.

— Марлоу, изпрати... *Марлоу!* — изрева адмиралът.

— Да, господине. — Марлоу притича.

— За Бога! Сигнализирайте на останалите кораби: „Пригответе се за отплаване. При влошаващите се условия трябва при моя команда всеки да предприеме индивидуално изтегляне и да се съберем в Канагава, щом времето ни позволи.“ Вие, капитани, върнете се на корабите, докато е възможно. — Офицерите забързаха, радостни, че си тръгват.

— Аз също ще се върна на моя кораб — заяви френският адмирал. — *Bonjour, messieurs.*

— И ние ще дойдем с вас, г-н адмирал — рече Съоратар. — Благодаря за гостоприемството ви, адмирал Кетърър.

— Ами граф Алексей? Ще дойде ли с вас?

— Нека си спи. По-добре е руската мечка да спи, *n'est-ce pas!* — студено заяви Съоратар на Фон Хаймрих, и двамата добре знаеха, че Прусия тайно преговаря с руския цар да остане неутрален при всяка бъдеща конфронтация, като позволи на Прусия да се разшири в Европа и задоволи откритата държавна политика: създаването на германска нация от немскоговорящи начело с Прусия.

Марлоу забърза към сигналиста, видя кораба си „Пърл“ все още закотвен и се разтревожи; съжаляваше безкрайно, че не е на борда му и не го команда. Обезпокоен, погледна към морето — бурята се приближаваше, носеше тежките черни облаци, миризма и вкус на сол във вятъра.

— Дявол да ги вземе онези педерасти.

В приемната на легацията сър Уилям, един шотландски офицер, Филип Тайърър и охраната седяха и студено гледаха тримата японски чиновници, които лениво се настаниха, зад тях телохранителите им: сивокосият старейшина Адачи, даймио на Мито, фалшивият самурай Мисамото рибаря и накрая ниският шкембест чиновник, който тайно говореше свободно холандски, чиято пряка задача бе да докладва лично на Йоши за срещата и за поведението на другите двама. Както обикновено никой не използваше истинското си име. Петте паланкина пристигнаха, както вчера, със същата церемония въпреки увеличилата се охрана. Само три бяха заети, което сър Уилям сметна за доста обезпокоително. Този факт, заедно с повишената активност на

самураите през нощта около храма и Легацията, го накара да изпрати частичен сигнал за тревога на флотата с полувдигнатото знаме; надяваше се, че Кетърър ще го разбере.

Навън в двора Хирага, пак преоблечен като градинар, също се развълнува, още повече, че Йоши Торанага не беше сред властите. Това означаваше, че така внимателно обмисленият план за нападение, да изненадат Йоши близо до портите на замъка, трябваше да се провали. Опита се да се измъкне веднага, но един самурай раздразнено му заповядва да се върне на работа. Безропотно му се подчини, очаквайки възможност за бягство.

— Закъсняхте с два часа и половина — ледено заяви Сър Уилям, като откри срещата. — В цивилизованите страни дипломатическите срещи започват навреме, а не със закъснение.

Последва незабавно извинение. После — обичайните задължителни представления и сладникавите комплименти, и отвратителната учтивост. Така измина повече от час, исканията съвсем спокойно се отклоняваха, посочваха се аргументи за забавяне на изпълнението им. Изразяваше се учудване, че някой не е разbral въпросите, които трябваше да се повтарят, в цялата тази бъркотия изчезваха фактите, истинското отношение към нещата, обясненията, предположения, извинения, поднесени, разбира се, многословно.

Сър Уилям бе готов да избухне, когато старейшината Адачи измъкна най-тържествено един свитък, подаде го на техния преводач, който пък го даде на Йохан.

Умората на Йохан изчезна.

— *Gott im Himmel!* Той е с печата на роджу.

— Е?

— Съветът на старейшините. Мога да позная този печат навсякъде — същият е, който получи и посланик Харис. По-добре вие, сър Уилям, го приемете официално, после аз ще го прочета на глас, ако е на холандски, в което се съмнявам. — Преводачът прикри нервно прозявката си. — Може би това е следващата стъпка за протакане.

Сър Уилям направи така, както му каза Йохан, мразеше да е с вързани ръце и да разчита на чуждестранни наети преводачи.

Йохан разчути печата и прегледа документа. Учудването му беше явно.

— Та той е на холандски, за Бога! Прескачам всички титли. В него пише:

„Съветът на старейшините, след като разбра за оплакването, се извинява за държанието на своя поданик и желае да покани уважаемия посланик на Британия и другите акредитирани посланици на среща със Съвета след трийсет дни в Йедо, когато официално ще се разгледа оплакването, ще се обсъди въпросът, както и обезщетението.

Нори Анджо, Глава на Съвета.“

Със свръхусилие сър Уилям се удържа да не избухне. С крайчето на очите си забеляза, че Тайърър широко се усмихва. Без да се обръща към него, той изсъска:

— Спри да се усмихваш, идиот такъв! — и същевременно добави остро: — Йохан, кажи им, че ще получат моя отговор след три дни. Междувременно искам обезщетение в злато след три дни — десет хиляди лири стерлинги — за семействата на сержанта и ефрейтора, убити в тази Легация миналата година, което искаме вече четири пъти!

След превода той видя ужас върху лицето на по-възрастния мъж. Последва дълъг разговор между него и чиновника на Бакуфу.

Йохан уморено докладва:

— Старият се измъква както обикновено и казва, че убийството не е грешка на Бакуфу. Извършителят си е направил после сепуку — самоубил се е.

Обзет от не по-малка умора, Сър Уилям заяви:

— Отвърни им както обикновено, за Бога: че те ни посочиха и настояваха да вземем на работа този японец, така че те са отговорни и че той се е самоубил само защото е бил лошо ранен при опита за убийство на моя предшественик и е щял незабавно да бъде заловен! — Като се опита да прогони част от умората, посланикът загледа как двамата японци разговаряха със своя преводач, а третият мъж слушаше, както през целия следобед. Може би той е истинската власт? Какво ли се е случило с другия, от вчера, по-младия — онзи, към

когото Андре Понсен се обърна, когато си тръгнаха. Какво му влиза в работата на тоя дяволски кучи син Съоратар?

Освежаващ порив на вятъра влезе през полуутворените капаци и ги бълсна срещу прозореца. Един от часовите се наведе над перваза и ги закачи обратно. Недалеч от брега беше флотата, морето — тъмносиво и сега с бели вълни. Сър Уилям забеляза застрашителната линия на бурята. Тревогата му за корабите нарасна.

Йохан каза:

— Старият пита, дали ще приемете три хиляди?

Лицето на Сър Уилям пламна:

— Десет хиляди в злато!

Отново разговор, после Йохан попи челото си.

— *Mein Gott*, десет ще са, но да бъдат изплатени на два пъти в Йокохама след десет дни, броени от днес, а остатъкът — в деня преди срещата в Йедо.

След съзнателно драматична пауза Сър Уилям каза:

— Ще им отговоря след три дни дали приемаме.

Отново шумно поемане на дъх, няколко плахи опита да се сменят трите дни с трийсет, с десет, осем, но всичките бяха като скала и отказваха.

— Три!

Учтиви поклони и делегацията си тръгна. Щом останаха сами, Йохан засия:

— За първи път постигнахме нещо, Сър Уилям, за първи път!

— Да, вярно е, ще видим какво ще излезе. Не ги разбирам изобщо. Очевидно се опитваха да ни омаломощят, но защо? Каква е ползата им? Те вече са държали в ръцете си свитъка, тогава за чий дявол не ни го дадоха още в началото и да приключим с това отвратително губене на време? Шибани идиоти! И защо изпратиха два празни паланкина?

Филип Тайърър рече сияещ:

— Струва ми се, сър, че това е една от техните черти. Да хитруват.

— Добре, Тайърър, ела с мен, моля те! — Той го поведе към кабинета си, затвори вратата и ядосано викна:

— Министерството на външните работи не те ли е научило на нещо? Ти съвсем без мозък ли си? Нямаше ли достатъчно усет да

прецениш, че не бива да показваш емоциите си на дипломатическите срещи? Побъркал ли си се?

Тайърър бе шокиран от язвителността.

— Съжалявам сър. Много съжалявам сър, толкова бях поласкан от вашата победа, че...

— Това не е победа, идиот такъв! Това е само забавяне, пратено сякаш от небето! — Облекчението на сър Уилям, че срещата е свършила, изчезна, а убеждението, че е постигнал, противно на очакванията, много повече, отколкото бе искал, увеличи неговото раздразнение. — Ушите ти с памук ли са пълни? Ние постигнахме само поредното забавяне, това е всичко, което се случи, и ако срещата с Йедо се състои след трийсет дни, ще бъда удивен. Следващия път недей да показваш чувствата си, за Бога, и ако някога станеш преводач... по-добре се захващай с японския, или ще се кациш на следващия кораб за въкъщи с бележка в досието ти, та да не можеш да получиш никакъв пост през остатъка от живота си!

— Слушам, сър!

Все още бесен, сър Уилям забеляза, че младият мъж го гледа стоически, и се зачуди какво има у него. После забеляза очите му.

„Къде съм виждал той поглед преди — същия, почти неопределен, като на младия Струан? О, да, разбира се, сега си спомням! В очите на младите войници, които се връщаха от Крим, в очите на ранените — съюзници или врагове. Войната откъсваше младостта им, откъсваше невинността им с такава бясна скорост, че те завинаги оставаха променени. И това се виждаше в очите им, а не по лицата. Колко пъти съм казвал: преди битката са младежи, няколко минути по-късно възрастни — британец, руснак, германец, французин или турчин без значение.

Аз съм идиот, а не този младеж. Забравил съм, че той е само на двайсет и една и че за шест дни престой щеше да бъде убит, и натрупа такъв опит, който само възрастен мъж може да има. Или някоя жена, за Бога! Точно така, по същия начин гледаше и девойката. Глупав съм, че не го разбрах. Бедното момиче, та то не е ли само на осемнайсет! Ужасно е да пораснеш толкова бързо. Моето детство бе тъй щастливо.“

— Да, г-н Тайърър — подхвана той дрезгаво, завиждаше му, че е изкарал бойното си кръщение храбро. — Сигурен съм, че всичко ще се

оправи с вас. Тези срещи са достатъчни да изпробват търпението на Йов, нали? Не е лошо да пийнем по шери.

С много усилия Хирага се измъкна от градината през кръгове от самураи и се върна в кръчмата на Четиридесетте и седем ронини. Когато стигна, с доста закъснение, се изненада, че групата вече е тръгнала за мястото на засадата.

Ори рече безпомощно:

— Един от нашите докладва, че делегацията е излязла от замъка точно както вчера, със знамената, с петте паланкина, и ние решихме, че господарят Йоши е в някоя от тях.

— Нали се разбрахме, че всички ще чакат.

— Те чакаха, Хирага, но ако... ако не тръгнаха тогава, нямаше да успеят да пристигнат на мястото на засадата навреме.

Хирага бързо се преоблече с евтино кимоно и прибра дрехите на градинар.

— Видя ли се с лекар?

— Ние, мама-сан и аз, мислихме, че е много опасно днес. Утре ще е по-добре.

— Тогава ще те видя в Канагава.

— Соно-джой!

— Отивай в Канагава! Тука е опасно!

Хирага се промъкна зад оградата и тръгна по задните улици и малко използвани пътеки и мостове, заобикалящи замъка. Този път имаше късмет и избягна патрулите.

Повечето от дворците на даймио извън стените на замъка бяха празни. Хирага продължи от градина на градина, докато стигна до един повреден от пожар дворец на даймио, разрушен при последния земен трус преди три дни. Както бяха планирали, засадата щеше да е близо до разбитата главна порта; тя гледаше към централната алея, водеща до самия замък. Хората му бяха там — но девет, а не единайсет.

— Ийе, Хирага, мислеме, че си се отказал! — Най-младият и най-развлнуваният прошепна: — Оттук ще го убием лесно?

— Къде са самураите от Ори?

— Мърти са. — Братовчед му Акимото вдигна рамене. — Беше най-големият сред тях, на двайсет и четири. Пристигнахме по различни пътища, но аз бях близо до тях и тримата попаднахме на патрул. — Той се засмя. — Хукнах по прекия път, те — по друг, видях, че единият го уцели стрела и че падна. Никога не съм знаел, че мога да тичам толкова бързо. Забрави ги, кога ще мине Йоши?

Хирага трябваше да ги разочарова, съобщи им, че тяхната жертва не е в кортежа.

— Тогава какво ще правим? — попита висок, много красив юноша на шестнайсет. — Засадата е идеална. Половин дузина паланкини с важни Бакуфу минаха оттук със съвсем слаба охрана.

— Мястото е прекалено добро, за да се рискува, ако нямаме причина — заяви Хирага. — Ще си тръгнем един по един, Акимото, ти пър...

Шиши, който беше на пост, подсвирна предупредително. Те веднага се пъхнаха вътре в убежището, очите им се взряха през пролуките на счупената ограда. Натружен, покрит паланкин с осем полуголи носачи и дузина телохранители със самурайски знамена вървяха на трийсет ярда от тях; насочиха се бавно към портата на замъка. Наоколо не се виждаше никой друг.

Те в миг разпознаха емблемата: Нори Анджо, глава на Съвета на старейшините. Мигновено решение: *Соно-джой!*

Втурнаха се като един в атака, водеше ги Хирага, разчулиха редиците на телохранителите и се хвърлиха към паланкина. Но във вълнението си се забавиха с няколко секунди и това позволи на останалите осем телохранители, внимателно подбрани войни, да се съвземат. В безумното *melle* — носачите се разкрештяха от страх, пуснаха прътите и побягнаха. Това даде възможност на Анджо да пропълзи през далечната отворена врата на паланкина и да се измъкне точно когато мечът на Хирага съсече мекото дърво и се заби във възглавницата; върху нея бе седял преди секунда Анджо.

Ругаейки, Хирага измъкна меча и зае позиция за отбрана; щом го нападнаха в гръб, уби мъжа, после прескочи прътите и хукна към Анджо. Сановникът се бе изправил на крака с изведен меч, трима телохранители го прикриваха. В другия край петима от приятелите на Хирага се биеха с четирима от самураите. Един шиши вече бе мъртъв, един смъртно ранен на земята, трети, дуелирайки се, се забави и

врагът му се спъна в тялото на някакъв ридаещ носач и се подхълзна — шиши му нанесе ужасен удар отстрани. Преди противникът му да се окопити, замахна с цялата си сила и главата на самурая се търкулна в прахта.

Сега бяха седем на шест.

Акимото веднага прекъсна дуела и се втурна да подкрепи Хирага, който се биеше с тримата телохранители на Анджо. Хирага извади единия от равновесие, прониза го и го захвърли настрана, за да направи място на Акимото; той трябваше да приключи бързо с Анджо.

В този момент се чу предупредителен вик. Двайсет души от охраната на замъка завиваха откъм ъгъла на петдесет ярда разстояние и се затичаха в подкрепа на Анджо. Колебанието на Акимото даде време на телохранителите да парират свирепия удар, който трябваше да убие Анджо: сановникът се изправи и хукна към подкреплението. Сега шиши бяха изцяло превъзхождани по численост от самураите.

Нямаше никаква възможност да стигнат до Анджо! Никакъв начин за победа!

— Отстъпваме — изкрещя Хирага и пак като един, маневрата бе упражнявана стотици пъти, Акимото и останалите четириима зарязаха дуелирането и запрашиха обратно през разбитата главна порта. Хирага бе последен. Loшо раненият младеж Йозан закуцука след тях, телохранителите го следваха някак хаотично разпръснати. После се събраха и заедно с подкреплението се хвърлиха да преследват групата, най-крайните пресрещнаха Йозан, блеснаха мечове, кръвта бликаше от тялото му.

Акимото водеше останалите шиши, те отстъпваха панически през разрушения замък, начинът им на изтегляне бе добре отработен. Хирага беше ариергард, врагът бе по петите им. Когато стигна първата преграда, където в засадата чакаше Гота, Хирага спря внезапно и двамата се хвърлиха към преследвачите, смъртно раниха единия, другият се свлече на земята. После хукнаха отново, като поведоха враговете по-навътре в лабиринта.

Почти препътайки се, минаха през никаква тясна дупка в полуизгорялата стена; там бе втората им засада. Акимото и още един без колебание съсякоха поредния преследвач, изкрещяха *соно-джой* и докато самураите стояха зашеметени от внезапното нападение, те

бързо се прегрупираха. Окопитиха се късно; Акимото, Хирага и другите не се виждаха никъде.

Самураите започнаха най-щателно претърсване. Небето се покри с дъждовни облаци.

Отпред, пред изгорялата главна порта, охраната бе заобиколила Анджо. Петима от телохранителите му бяха убити, двама — лошо ранени. Мъртвите шиши бяха вече обезглавени. Някакъв млад шиши лежеше безпомощен на земята, кракът му бе почти съсечен и той се гънеше в агония. Йозан се бе свил до стената. Дъждът заваля.

Самураят, който стоеше над младежа, го попита отново:

— Кой си ти? Как се казваш? Кой те изпрати? Кой е твоят водач?

— Казах ти, шиши от Чошу, Тома Хойо! Аз съм водачът! Никой не ме е изпращал. *Соно-джой!*

— Лъже, господарю. — Самураят дишаше тежко.

— Разбира се — кипна Анджо. — Убий го.

— При съответна молба от негова страна може да му се разреши да извърши сепуку.

— Убий го!

Самураят, голям като мечка, сви рамене, приближи се до младежа с гръб към старейшината и прошепна:

— Имам честта да те убия за секунда. Протегни си врата. — Мечът му изсвистя във въздуха: той тържествено вдигна главата и я поднесе на Анджо.

— Видях я — отвърна Анджо, следвайки ритуала, но в същото време бе шокиран от факта, че тези мъже се бяха осмелили да го атакуват, да го изплашат почти до смърт, него, главата на *роджу*! — Сега другият — той също е лъжец, убий го!

— При съответна молба от негова страна може да му се разреши да си направи сепуку.

Анджо бе готов да му кресне да убие насилиника брутално, ала почувства внезапната обща неприязнь у самураите край себе си. Обзе го страх. „На кого да се доверя? Само петима са мои лични телохранители.“ Престори се, че мисли над молбата. Когато овладя яростта си, кимна, обърна се и закрачи към портата на замъка под усиливащия се дъжд. Хората му тръгнаха с него. Останалите заобиколиха Йозан.

— Можеш да си починеш за малко, шиши — рече любезно самураят и избърса лицето си от дъжда. — Дайте му малко вода.

— Благодаря. — Йозан се готвеше за този миг отпреди четири години, когато с Ори, Шорин и другите се бе заклел пред „соно-джой“, опитващ се да събере цялото си мъжество, пипнешком застана на колене и се ужаси, че го е страх от смъртта.

Самураят видя ужаса му, очакващо го и бързо се приближи, коленичи до младежа:

— Имаш ли предсмъртно стихотворение, шиши? Кажи ми го, чакай, не се предавай, ти си самурай и днес е един хубав ден — рече той меко, окуражаваше младежа, искаше сълзите му да спрат. — *От нищо в нищо, един меч съсица врага ти, друг меч съсица теб.* Изкреши своя боен вик и ще живееш вечно. Кажи го: соно-джой... пак...

През това време той се приготви, изправи се, завъртя меча и изпрати младежа във вечността.

— Ийе — възклика един от хората му с възхищение. — Урагасан, беше великолепна гледка.

— Сенсей Кацумата от Сацуума бе един от учителите ми — гърлено отвърна самураят, сърцето му биеше както никога преди, но му бе приятно, че изпълни задължението си като самурай точно. Един от хората му вдигна главата на убития. Дъждът се усили.

— Почистете главата и я занесете на господаря Анджо, за да я види. — Урага погледна към портата на замъка. — Страхливците ме отвращават — рече и си тръгна.

През нощта, когато беше безопасно, Хирага и другите се измъкнаха от мазето, което бяха избрали предварително за скривалище. Промъкнаха се по различни пътища до своя безопасен дом.

Беше облачно и тъмно, вятърът шибаше със силния дъжд. „Никога няма да почувстваам студа, никога няма да покажа, че ми е трудно, аз съм самурай“ — нареждаше си Хирага, както го бяха учили в семейството му. — „Точно така ще възпитавам и моите синове и дъщери — ако моята карма е да имам синове и дъщери“, помисли си той.

— Време е да се ожениш — бе казал баща му преди година.

— Съгласен съм, татко. Но почтително те моля да промениш плана си и да mi разрешиш да се оженя по мой избор.

— Първо: задължително е синът да се подчини на баща си, второ задължение на бащата е да избере съпруга на синовете си и съпрузи на дъщерите си, трето: бащата на Сумомо няма да одобри, че тя е от Сацуума, а не от Чошу, и накрая, колкото и да я желаеш, тя не е подходяща. Какво ще кажеш за момичето на Ито?

— Моля да ме извиниш, татко, съгласен съм, че моят избор не е идеален, но семейството й е самурайско, а аз съм пленен от нея. Моля те. Ти имаш други четирима синове — аз имам един-единствен живот и ние, ти и аз, и двамата сме съгласни, че той трябва да се посвети на соно-джой и за това ще бъде навсярно кратък. Разреши mi да се оженя за избраницата си като мое единствено желание на живота ми. — Според обичая такова желание бе сериозна молба и веднъж приета, означаваше, че ако му се разреши, той не може да моли за нищо друго, никога.

— Много добре. — Баща му бе мрачен. — Но не като желание на живота ти. Можеш да се сгодиш, когато тя стане на седемнайсет. Аз ще я посрещна добре в нашето семейство.

Този разговор се бе провел миналата година. Няколко дни покъсно Хирага напусна Шимоносеки, като възнамеряваше да се присъедини към групата на Чошу в Киото, всъщност да обяви, че е за соно-джой, и да стане ронин, и да се посвети на тайно четиригодишно обучение.

Сега беше Деветият месец. След три седмици Сумомо ставаше на седемнайсет, но той бе извън закона, нямаше никакъв шанс да се върне безопасно към нормалния живот. До вчера. Баща му писа: „За учуудване, нашият господар Огама е предложил да прости на всички войни, които открыто са прогърнали соно-джой, и ще им възстанови всички възнаграждения, ако те се върнат веднага, откажат се от ереста и се закълнат в преданост пред него публично. Ти можеш да извлечеш полза от това предложение. Мнозина се върнаха.“

Писмото го натъжи, разколеба решителността му. „Соно-джой е много по-важно от семейството и дори от господаря Огама, дори от Сумомо — повтаряше си Хирога многократно. — На Огама не мога да се доверя. Както и да повярвам за моето възнаграждение.“

За щастие баща му бе сравнително богат и заради дядо му Шоя беше издигнат хиразамурай, трето ниво самурай. Следваше старши самурай хатамото и даймио. Подхирацамурай бяха гоши, ашигару, селски самураи и пехотинци, които бяха от феодалната класа, но стояха под самураите. Тъй като баща му имаше достъп до по-низшите чиновници, бе осигурил най-доброто образование на синовете си.

„Дължа му всичко“ — помисли си Хирага.

„Да, но и покорно работих, за да стана най-добрият ученик в самурайското училище, най-добрият фехтовач, най-добрият по английски. И имам неговото разрешение и одобрение, както и това на Сенсей, да прегърна соно-джой и да стана ронин, да водя и организирам войните от Чошу. Да, но тяхното одобрение е тайно, защото, ако се знае, сигурно ще коства главата на баща ми, а и тази на Сенсей.

Карма. Ще изпълня своето задължение. Гай-джин са отрепки, от които нямаме нужда. Трябват ни оръжията им, за да ги убием с тях.“

Дъждът се засили. Бурята също. Стана му приятно, колебанието му се разсея. Топла баня, саке и чисти дрехи щяха да го сгреят и направят силен. Това, че нападението не успя, не го интересуваше. Карма.

Учителите му бяха втълпили, че враговете и предателите са навсякъде. Стъпките му бяха премерени, увери се, че не го следят, реши ей така да смени посоката, огледа се, преди да тръгне и забърза в нощта.

Щом стигна пътеката, се вцепени. Кръчмата на Четиридесетте и седем ронини и оградата край нея липсваха.

Онова, което бе останало, бе силната миризма на изгоряло и димящата пепел. Няколко тела на мъже и жени. Някои обезглавени, други съсечени на парчета. Позна приятеля си шиши Гота по кимоното. Главата на мама-сан се търкаляше на земята с надпис върху ѝ: „Противозаконно е да се дава подслон на престъпници и предатели.“

Официалният печат отдолу беше на Бакуфу, подписан от Нори Анджо, глава на роджу.

Обзе го гняв. „Тези отвратителни гай-джин — помисли си Хирага. — Това е тяхната грешка. Заради тях се случи. Ще си отмъстим.“

13.

Неделя, 30 септември

Малкълм Струан се събуди бавно. Сетивата му се пробуждаха. Знаеше много за душевната болка, бе загубил двамата си братя и сестра си; болката, причинена от пиянството на баща му и нарастващия му гняв; от нетърпеливите учители, от собствената му потребност да бъде съвършен, защото един ден ще стане тай-пан, и страхът, че няма да се справи с това, колкото и много да се подготвяше и обучаваше, надяваше и молеше, работеше ден и нощ, всеки ден и всяка нощ от живота си — никакво истинско детство, нито юношество като на другите.

Но сега, както никога преди, трябваше да се пробуди, да потисне дълбоко физическата болка, трябваше да издържи днес, независимо от внезапните, заслепяващи го спазми, които го поваляха без предупреждение или логика.

Усещаше само туптяща болка, бе по-добре от вчера. Колко ли дни бяха изминали от случката на Токайдо? Шестнайсет. Шестнайсетият ден.

Малкълм се разбуди още повече. Наистина се чувствува по-добре от вчера. Очите и ушите му — отворени. Стаята не му се люлееше в ранната светлина. Ясно небе, лек вятър, никаква буря.

Преди два дни бурята спря. Духаше от осем дни със силата на тайфун, после вятърът изчезна така бързо, както бе и дошъл. Флотата, която стоеше на брега край Йедо, се бе пръснала, търсейки сигурност в морето. Единствено френският флагман се бе отスクубнал и приbral невредим в Йокогама. Никой от другите не се бе върнал. Нямаше още място за беспокойство, но всички гледаха хоризонта разтревожено, надяваха се и се молеха.

По време на морските бури тук, в Йокогама, бе отнесен един търговски кораб, няколко сгради бяха повредени, много катери и рибарски лодки изчезнаха, имаше поразии из селото Йошивара, от

силния вятър бяха разрушени много палатки на военния лагер, но не се стигна до никакви по-сериозни произшествия тук и в Колонията.

„Големи късметлии сме били — помисли си Струан и се съсредоточи върху основния проблем на тялото си. — Мога ли да седна?“

Опита се несръчно. „Айиайя.“ Болката не бе толкова силна. После се отблъсна още и ето че се изправи, подпра се на ръцете си.

Поносимо. По-добре от вчера. „Чакай малко“, наведе се напред внимателно, остана подпрян на една ръка. Все още поносимо. Внимателно отметна завивките и предпазливо се опита да извие краката си към пода. Но не можа, пронизващата го болка бе твърде силна. След секунда опита, отново неуспех.

„Няма значение. Ще пробвам по-късно.“ Малкълм се наведе леко. Когато прехвърли тежестта си към кръста и гърба, въздъхна с облекчение.

„Айиайя!“

— Търпение, Малкълм — повтаряше Бабкот при всяка от визитите си. — Три или четири пъти на ден.

— По дяволите търпението!

— Ти наистина ще се оправиш.

— А кога ще мога да стана?

— И сега, ако искаш, макар че не те съветвам.

— Кога?

— Изчакай няколко седмици.

Той изруга отново, макар че това задържане го радваше, даваше му време да обмисли как ще се справи като *тай-пан* с майка си, с Анжелик, с Макфей и притискащите го търговски проблеми.

— Какво ще кажеш за пушките за Чошу? — попита го Макфей преди няколко дни. — Ще бъде огромна сделка.

— Имам идея. Остави на мен работата.

— Норбърт сигурно е подущил за тези от Чошу отдавна, а той е готов винаги да ни подбие цената.

— По дяволите Норбърт и Брок. Техните контакти не са толкова добри, колкото нашите. Дмитрий, Купър-Тилман и повечето американски търговци в Китай са на наша страна.

— С изключение на Хаваите — кисело заключи Макфей.

В последната поща преди десет дни — нямаше никакви други новини оттогава, а и пощенският кораб не се очакваше през следващата седмица — Тес Струан бе писала:

„Банка «Виктория» ни предаде. Вярвам, че те са били тайно подкрепяни от Морган Брок в Лондон с щедри акредитиви, той тайно е изкупил или подкупил всичките ни хавайски агенти, завладял е целия пазар на захар, като ни е изключил от него. По-лошо е, че не разполагам с никакво доказателство, че негова милост има тесни контакти с бунтовника президент Джеферсън Дейвис и собствениците на плантации за памук, като им е предложил цялата реколта от захар срещу памука за Англия — сделка, която ще направи Тайлър и Морган най-богатите мъже в Азия. Това не бива да се случи! Аз съм просто на края на силите си. Джейми, какво предлагаш? Дай това съобщение на сина ми с молба за спешна помощ.“

— Какво е твоето предложение, Джейми?

— Нямам никакво, Мал... Тай-пан.

— Ако сделката е сключена, това ще е краят. Кажи, можем ли да спрем памука по някакъв начин?

Макфей премигна.

— Да го отвлечем ли?

Струан отговори спокойно:

— Ако се налага. Старецът Брок щеше да го направи, правил го е в миналото. Това е единствената възможност, иначе памукът ще иде изцяло в корабите му. Второ: нашата флота трябва да пробие блокадата и после ще можем да получим всичкия памук, който ни е необходим.

— Би могло, ако обявим война на Конфедерацията. Немислимое!

— Не съм съгласен, за Бога. Трябва да го внесем в страната. Памукът от Юга е жизненоважен за нас. После Северът може да спечели.

— Съгласен съм. Но ние също така зависим и от Севера.

— Как да му отнемем корабите? Трябва да има начин за отваряне на веригата. Ако той не изкара корабите си оттам, ще фалира.

— Какво ли щеше да направи Дърк?

— Да го хване за гушата — отговори Малкълм веднага.

— Значи, трябва да намерим нещо...

„Къде и какво да е то? — попита се Малкълм отново, лежеше на леглото, искаше да накара мозъка си да работи ясно по този проблем, както и по всички други. Анжелик? Не, ще мисля за нея по-късно. Но зная, че с всеки ден я обичам все повече и повече.“

Слава Богу, че мога да напиша писмата вече. Трябва да пиша на мама отново, ако някой знае начина, това е тя, нали Тайлър Брок ѝ е баща, а Морган брат, но как се осмелява тя да презира семейството на Анжелик? Трябва ли да пиша на бащата на Анжелик? Да, но не сега, времето е достатъчно.

Има толкова много поща, с която трябва да се заема, трябва да получа книги от Англия, Коледа не е далеч, Благотворителният бал в Джокей клуб в Хонконг, годишният бал на семейство Струан — да помисля за срещите днес: с Джейми поне два пъти, със Съоратар следобед, той пък какво ли иска. Какво бе планирано още за днес? Филип ще дойде да си побъбрим отново след закуска... Чакай, не, не днес. Вчера Сър Уилям му заповядда да се върне в Йедо и да подготви Легацията за срещата със Съвета на старейшините след двайсет дни.“

— Ще се проведе ли наистина срещата, сър Уилям? — бе попитал той, когато посланикът го посети. Без флотата, която повече не защитаваше Легацията, и при явната омраза у самураите, няколко дни сър Уилям бе мислил дали е благоразумно да се върне в Йокохама, да се приготви да получи парите от обезщетението.

— Мисля, че ще се състои, г-н Струан. Смятам, че не точно, но приблизително тогава тя ще се проведе и ние ще получим истинска покана за бъдещето. Ако те се издължат с първата вноска от пет хиляди лири, както обещаха... ами това ще е много добър знак. Между другото разбрах, че ваш параход ще тръгне днес за Хонконг, мога ли да ви помоля за разрешение човек от моя персонал да тръгне с вас и да изпратя малко спешна поща — съпругата ми и двамата ми синове се очакват скоро и трябва да направя някои приготовления.

— Разбира се, ще кажа на Макфей. Ако желаете каютата на някои от моите кораби при посрещането, само ме предупредете.

— Благодаря ви — планирам да си взема малко отпуск, когато те дойдат. Човек става тесногръд, затворен тук, не мислите ли? Липсва ми суетата на Хонконг. Това е голям град, макар че, по дяволите, хората на Уайт хол едва ли ще го ценят! Много хубава бира, малко крикет или тенис, театър или опера, няколко дни на състезания ще са добре дошли. Кога ще се върнете!

„Кога ли?“

Новината за нашето нещастие на Токайдо трябва да е пристигнала някъде преди седмица, ако пощенският кораб не е бил отнесен от бурята. Майка сигурно е припаднала, въпреки че не се е издала външно. Нали трябва да се грижи за главната кантора, за Ема, Роуз и Дънкан, след смъртта на татко, мене ме няма там, осемнайсет дни са твърде много за нея. Ами ако е вече на борда на някой кораб, имам поне още три или четири дни, за да подготвя своята защита. Странно е, че я смяtam за възможен враг, ако не враг, поне не за приятел. Може би ми е като приятелка, въпреки всичко, винаги е била такава, винаги се е грижila за татко и е отделяла малко време за нас.

„Здравей, синко, мога ли някога да съм ти враг?“

Учуди се, че я вижда да стои до леглото му, и баща си също. Беше странно, нали баща му умря, но това, изглежда, нямаше значение, скочи бързо от леглото, не почувства болка и си побъбри с тях, после весело се озова в катер, който пресече пристанището на Хонконг, навсякъде имаше буреносни облаци, а двамата го слушаха почтително и одобряваха умните му планове. Анжелик седеше в задната част на кораба, роклята ѝ се вееше, гърдите ѝ го мамеха, бяха голи сега, ръцете му ги галеха и се спускаха надолу, всичко бе оголено, тялото ѝ се гърчеше под неговото, ръцете ѝ го галеха по лицето...

— Малкълм?

Събуди се изведнъж. До леглото стоеше Анжелик, усмихваше му се, беше с копринен пеньоар, богат и дискретен. Сънят изчезна, с изключение на усещането за заплаха и обещанието на тялото ѝ, които пулсираха в подсъзнанието му.

— Аз... аз сънувах, моя скъпа, сънувах теб.

— О, така ли? Как ме сънува?

Той се намръщи, като се опита да си припомни съня.

— Не помня — рече ѝ, усмихвайки се, — освен че беше много красиво. Харесва ми твоят пеньоар.

Тя се завъртя весело, за да му го покаже.

— Шивачът, с който ме свърза чрез Джейми, ми го уши! *Mon Dieu*, Малкълм, мисля, че той е великолепен... поръчах му и четири рокли. Надявам се, че всичко е наред... ох, благодаря ти! — Наведе се и го целуна.

— Чакай, Анжелик, чакай секунда. Виж!

Той внимателно се надигна, превъзмогна болката, измъкна ръцете си, на които се подпираше, и ѝ ги подаде.

— Но това е чудесно, *cheri* — възклика Анжелик и хвана дланите му. — О, г-н Струан, мисля, че трябва по-добре да се грижа за вас, за да бъда придружавана през цялото време и да не сме само във вашата спалня.

Усмихвайки се, тя пристъпи по-близо, внимателно обви раменете му, като му позволи да я прегърне; после го целуна. Целувката бе лека, обещаваща. Искрено го целуна по ухото, след това се изправи, позволи му да постави главата си до гърдите ѝ, интимността ѝ доставяше удоволствие — както и на него. Меката коприна с онази странна, незаменима, специална топлина.

— Малкълм, ти наистина ли мислеше онова, което ми каза... че искаш да се ожениш за мен? — Усети, че ръцете му я хванаха по-силно и трепна от болката.

— Разбира се. Казвал съм ти го толкова много пъти.

— Мислиш ли... Мислиш ли, че твоите родители, извинявай, майка ти... ще одобри? О, аз се надявам да е така.

— Да, ще одобри. Разбира се, че ще одобри.

— Мога ли да пиша на татко. Иска ми се да му кажа.

— Разбира се, пиши му, когато пожелаеш, аз също ще му пиша — отвърна Малкълм гърлено, после тя го покри с милувки, потребността му от нея надделя дискретността му, той целуна коприната, по-късно пак, по-силно, и почти изохка на глас, когато усети нейното отстъпление. — Извинявай — измърмори той.

— Няма нужда да се извиняваш или да мислиш за никаква англосаксонска греховност, любов моя, не и когато става дума за нас — рече му нежно. — Аз също те желая. — После си припомни за плана

си и си наложи да се овладее. — А сега ще бъда медицинската сестра Найтингейл.

Оправи възглавниците му, за да му е по-удобно.

— Довечера е френската вечеря, давана от г-н Сьоратар, а утре вечер е уредил соаре. Андре Понсен ще изнесе рецитал по Бетховен на пианото — аз го предпочитам пред Моцарт, — а също и на Шопен, и една творба на някакъв млад автор, наречен Брамс. — Камбаната на църквата заби, сякаш зовеше за утринна служба, почти веднага се присъединиха и другите камбани, няма по-сладък и по-мелодичен звън от този в католическата църква.

— Сега ще отида да се пригответя и ще се върна след месата; тъкмо ще си тоалиран. — Анжелик му помогна да легне удобно.

Малкълм задържа ръката ѝ.

— Изкъпан. Ти си великолепна. Аз те обич... — Внезапно погледите им спряха върху вратата, някой натискаше дръжката. Ала резето бе спуснато.

— Затворих, когато ти спеше. — Тя се разсмя като малко момиче, което си играеше. Дръжката отново се раздвижи. — Прислужниците винаги влизат, без да почукат, нужен им е урок.

— Господар! — извика прислужникът. — Чай-а?

— Кажи му да си иде и да се върне след пет минути.

Струан ѝ направи удоволствието, изкрешя заповедта на кантонски и те чуха как мъжът се отдалечи, мърморейки.

Анжелик се засмя.

— Трябва да ме научиш да говоря китайски.

— Ще се опитам.

— Как е „Обичам те“?

— Те нямат дума за любов, не са като нас.

Сянка падна на лицето ѝ.

— Колко тъжно!

Девойката се промъкна до вратата, дръпна резето, изпрати му въздушна целувка и изчезна в своята стая. Резето там се плъзна тихо в жлебовете.

Малкълм гледаше в празното пространство, болеше го. После чу, че камбаните промениха звъна си, станаха по-настойчиви. Спомни си: Месата.

Сърцето му се сви. Не бе мислил, че тя е католичка. Майка му беше от англиканската църква, ходеше два пъти в неделите, баща му също, „ние също, както и всяко видно семейство в Хонконг.

Католичка?

Няма значение, за мен... за мен няма. Трябва да я притежавам — рече си той. — Трябва.“

Следобед четиридесет изпотени японски носачи оставиха на пода железен обкован сандък, наблюдаваха ги с безразличие трима чиновници на Бакуфу, Сър Уилям, преводачите, един офицер от счетоводния отдел на армията, сарафът на Легацията — някакъв китаец — и Варгас, който трябваше да го провери.

Намираха се в главната приемна на Легацията, прозорците бяха отворени. Сър Уилям с труд се въздържаше да не засияе. Един от чиновниците измъкна инкрустиран ключ и отвори сандъка. Вътре имаше сребърни мексикански долари, няколко кюлчета злато — около унция и една трета — и няколко сребърни кюлчета.

— Попитай защо обезщетението не е изцяло в злато, както се уговорихме?

— Чиновникът казва, че не са успели да получат злато навреме, но това са чисти мекс и официална валута, и ще бъде доволен, ако му се даде разписка.

„Чисти“ монети означаваха, че са необработени или ненасечени.

— Почнете преброяването.

Щастлив, сарафът изсипа съдържанието върху килима. Веднага съзря една отсечена монета, Варгас — също. Отделиха ги настрана. Погледите на всички бяха приковани в килима, в нарастващата купчина с монети. Пет хиляди лири стерлинги бяха огромна сума при заплата на един преводач с пълно работно време четиристотин на година, с които той плащаше спането си; сарафът получаваше сто лири (макар че имаше процент от всичко, което минаваше през ръцете му), прислужник в Лондон получаваше двайсет лири на година, войникът — пет пени на ден, морякът — шест, адмиралът — шестстотин лири годишно.

Броенето бързо приключи. И двамата сарафи провериха теглото на всяко кюлче злато, после претеглиха насенените монети; използваха

и сметало, за да пресметнат всичко по курса за обмяна.

Варгас рече:

— Излизат четири хиляди и осемдесет и четири лири шест шилинга и седем пенса, Сър Уилям, в чисти монети, петстотин и двайсет лири в злато, деветдесет лири и шестнайсет пенса в насечени монети и правят общо четири хиляди шестстотин деветдесет и седем лири два шилинга и седем пени.

— Съжалявам, и осем пени, господар. — Китаецът се поклони и кимна с глава, имаше тънка и дълга опашница на врата си; той се съгласи с Варгас, като бе пресметнал, че сумата, отделена от португалеца за техния хонорар, е два и половина процента, или сто и седемнайсет лири осем шилинга и шест пени за двамата, което беше по-малко от това, което той щеше да иска, но си струваше за половинчасовата работа.

Сър Уилям нареди:

— Варгас, поставете ги обратно в сандъка, дайте им разписка със забележката, че доизплащането ще стане при последната вноска. Йохан, благодари им и им кажи, че очакваме пълната сума в злато след деветнайсет дни.

Йохан се подчини. Другият преводач започна някакво безкрайно изречение.

— Сега те молят за удължаване на срока, сър, и...

— Никакво удължаване — въздъхна сър Уилям, освободи останалите и се приготви за следващия час, затвори ушите си, когато с изненада чу Йохан да казва:

— Те изведнъж стигнаха до същността, сър: срещата в Йедо, сър. Молят да се забави с трийсет дни, за да станат петдесет дни от днес... Точните думи са: „Шогунът ще се върне тогава от Киото и е съобщил на Съвета на старейшините да уведомят посланиците, че ще ги приеме на аудиенция този ден.“

За да има малко време да помисли, сър Уилям извика:

— Лим!

Лим се появи на секундата.

— Чай!

Миг по-късно подносите бяха вътре. И пури, емфие и тютюн за лулите. Скоро стаята се изпълни с дим, а през това време Сър Уилям обмисляше възможностите.

„Най-напред аз навярно съм се срещал с по-низши чиновници, така че всичко, което си говорим тук, ще е предмет на следващи преговори, после при всяко положение петдесетте дни ще се разтеглят в два месеца, дори три, но ние имаме аудиенция при истинската власт, разбира се, като британците ще водят преговорите, ще направим важни стъпки напред. Всъщност не възразявам дори ако закъснението стигне до три, та даже четири месеца. Тогава ще съм получил одобрението на лорд Ръсел за война, подкрепленията ще бъдат на път от Индия и Хонконг, адмиралът ще има своето потвърждение и ще разполагаме със силите, с които да нападнем, превземем и укрепим Йедо, ако се налага.“

Мога да настоявам да се срещнем, както е планирано, и после да се проведе и срещата при шогуна. Така ще е най-добре, но чувствам, че няма да тръгнат срещу волята на мистичния си шогун и някак си ще ни придумват, ще увъртат и ще ни уловят отново в мрежите си.“

Йохан прекъсна мислите му.

— Техният говорител казва, че след като е уговорено, ще помоли за сбогуване.

— Нищо не е уговорено. Трийсетдневно удължаване не е възможно по много причини. Вече сме уговорили датата за Съвета на старейшините, която ще се проведе, както е планирано, и после след десет дни ще имаме удоволствие да се срещнем с шогуна.

След час на шумно поемане на дъх настъпи ужасна тишина; сър Уилям си позволи да намери компромисно решение: срещата със Съвета на старейшините да се проведе, както е планирана, а срещата с шогуна — двайсет дни по-късно.

Щом остана насаме с посланика, Йохан рече:

— Те няма да отстъпят от това.

— Зная, няма значение.

— Сър Уилям, договорът ми изтича след няколко месеца. Аз няма да го подновя.

Сър Уилям реагира остро:

— Не мога да мина без твоите услуги поне още шест месеца.

— Време ми е да се връщам. Съвсем скоро това място ще стане кървава баня и не искам главата ми да бъде набучена на кол.

— Ще ти увеличи заплатата на петдесет лири годишно.

Не е до парите, сър Уилям. Изморен съм. Деветдесет и осем процента от всичките разговори са sheiss.

— Нужен си ми за тези срещи.

— Те няма да се състоят. Два месеца, после си тръгвам, точната дата е на документа. Съжалявам, сър Уилям, но това е краят, а сега ще пийна малко — отдалечи се той.

Сър Уилям прекоси залата до прозореца на своя кабинет и потърси хоризонта. Наближаваше залезът. Не се виждаше нищо от флотата. „Боже мой, надявам се, че са живи и здрави. Трябва да задържа Йохан някак си. Тайърър няма да е готов поне до една година. Кого да намеря, комуто да мога да се доверя? Дявол да го вземе!“

Светлината на залязващото слънце освети мебелираната стая, но бе слаба, така че той запали петролна лампа, нагласи я внимателно върху бюрото си, отрупано с пощата: неговия брой на седмичното издание на Дикенс, което отдавна бе прочел от корица до корица, вестниците от последната поща, няколко броя на „Илюстрейтид Лъндън нюз“ и „Пънч“. Взе красивия екземпляр на „Бащи и синове“ на Тургенев на руски, из pratен му от един приятел от двореца в Санкт Петербург, наред с другите английски и френски книги. Зачете я, после се разсея, остави я настрана и захвана второто писмо до управителя на Хонконг, като разказа подробностите от днешната среща и помоли за смяната на Йохан. Влезе мълчаливо Лим, затвори вратата.

— Какво има, Лим?

Лим се доближи до бюрото му, поколеба се, после рече тихо:

— Господар, чул проблем, проблем скоро в Йедо Голям къща, голям проблем.

Сър Уилям го загледа. Китайците наричаха Легацията в Йедо Големия дом.

— Какъв проблем?

Лим сви рамене.

— Проблем.

— Кога проблем?

Отново Лим сви рамене.

— Уиски, вода, хей?

Сър Уилям кимна замислено. От време на време Лим му прошепваше слухове, които, странно, но излизаха верни. Той го

наблюдаваше наведен на шкафа да приготвя питието му, точно както го харесваше.

Филип Тайърър и шотландският капитан наблюдаваха залеза от прозорец на горния етаж в Легацията в Йедо, обичайните групи самураи си стояха отвън зад стените и по хълма. Тъмночервената, оранжевата и кафявата ивица на празния хоризонт се смеси със синьото на морето.

— Хубаво ли ще е времето утре?

— Не разбирам много от времето тук, г-н Тайърър. Ако бяхме в Шотландия, можех да ви дам точна прогноза. — Капитанът беше със сламеноруса коса, трийсетгодишен. — Дъжд с краткотрайни превалявания... е, няма да е толкова лошо — засмя се той.

— Никога не съм ходил в Шотландия, но ще ида там при следващото си пътуване. Кога ще се върнете вкъщи?

— Може би докога или по-докога. Това е втората ми година служба.

Вниманието им се върна към площада. Четирима шотландски бойци и един сержант се качваха по хълма покрай постовете на самураите и влязоха през железните порти; връщаха се от патрула до кея, където бяха разположени матросите и катерът. Самураите винаги присъстваха, стояха наоколо, понякога си говореха или се струпваха край огньовете, които запалиха, щом застудя. Имаше постоянно движение. Никой обаче не пречеше на войниците или на служителите от Легацията да влизат или излизат, макар че всички трябваше да минат през гъстите, винаги мълчаливи войни, които подробно ги оглеждаха.

— Извинете ме, ще видя сержанта, за да съм сигурен, че нашият катер е там, и да затворя за през нощта. Вечерята в седем ли е, както обикновено?

— Да. — Когато остана сам, Тайърър се прозря нервно, протегна се и раздвижи ръката си, за да намали болката. Ръката му заздравяваше отлично, не трябваше да я държи непрекъснато свита. „Страхотен късметлия съм, помисли си той, не ми върви само с Дребосъка Уили. Проклет да е тоя, дето ме изпрати тук, мислех, че ще се обучавам за преводац, а не за слуга. Проклет да е, проклет. И сега ще пропусна

рецитала на Андре, който очаквах с нетърпение. Анжелик сигурно е там.“

Слуховете за нейния таен годеж бързо обиколиха колонията. В клуба се правеха залагания 2 към 1, че това е истина, 20 към 1, че сватбата няма да се състои.

— Струан е болен като куче, тя е католичка, а ти познаваш майка му, за Бога, Джейми!

— Глупости! Той се подобрява всеки ден, а ти не го познаваш, както аз го познавам. Десет гвинеи срещу двеста.

— Чарли, за кого залагаш?

— Анжел хубавелката не е лека жена, Господи!

— Хиляда към едно.

— Готово... златна гвинея.

За отвращение на Тайърър и Палидар, залозите се променяха ежедневно и ставаха още по-отвратителни.

— Негодници. Уличници.

— Прав си, Палидар. Отвратителна сган!

Както бяха големи предположенията за връзката на Струан и Анжелик, така големи бяха и предположенията за силата на бурята и за състоянието на флотата. Японските търговци бяха по-нервни от обикновено, щепнешком се разпространяваха слухове за въстания из цяла Япония срещу Бакуфу и че мистичният Микадо, смятан за най-висшия свещеник на всички японци, е наредил на самураите да нападнат Йокохама.

— Дрънканици, ако ме питаш — говореха си западняците един на друг, но си купуваха още и още пушки, жените на двама търговци спяха до заредени пушки. Пияният град приличаше на въоръжен лагер.

После, преди няколко дни, един американски търговски кораб, нападнат от японците, едва доплува до Йокохама. Натоварен със сребро, амуниции и оръжия, с опиум, чай и други стоки, той бе подпален от бреговите батареи в проливите Шимоносеки, пътувайки през Шанхай за Йокохама.

— Дяволите да ги вземат! — извика някой в клуба.

— Толкова бяхме спокойни. Тези негодници от Чошу бяха толкова точни, че преди да разберем какво става, хубавичко ни обстреляха, преbroихме двайсет оръдия.

— Боже мой, двайсет оръдия и опитни стрелци могат лесно да затворят Шимоносеки и ако това се случи, ние сме в ужасно положение. Шимоносеки е най-бързият и единственият безопасен път.

— Къде, по дяволите, е флотата? Те могат да дойдат тук и да ни унищожат. Ами какво ще стане с нашата търговия?

— По дяволите, къде е флотата? Моля се да се върне невредима.

— Ами ако не се върне?

— Чарли, ще трябва да изпратим за друг...

„Глупави хора — помисли си Тайърър. — Всичко, което могат да мислят, е за флотата, пиянката и парите.

Благодаря на Бога, че френският адмирал доведе обратно Андре със себе си. Благодаря на Андре, макар че е непостоянен и странен, но това е само защото е французин. С негова помощ вече имам две книги с упражнения, натъпкани с японски думи и фрази. Ще се срещна с един йезуит, като се върнем в Йокохама, толкова е важно за мен да науча бързо езика — и без това си мисля непрекъснато за Йошивара.

Направихме три посещения. Първите две заедно. Третото аз сам.“

— Андре, не мога да ти кажа колко съм ти благодарен за времето, което ми отдели, и за цялата помощ. Но за тази вечер няма да мога да ти се издължа никога.

Това му каза след първото посещение.

Нервен, зачервен, изпотен, почти изплезил език, но преструващ се на силен, той последва Андре навън от Колонията по здрач; присъединиха се към развеселените тълпи от мъже на път за Йошивара, минаха през охраната от самураи, учтиво си вдигнаха цилиндриите и в замяна получиха поклони, после по Моста към рая до високите порти в дървената ограда.

— Йошивара означава Мястото на тръстиките — обясни сърдечно Андре; и двамата бяха добре зачервили очи от шампанското от сандъка на Тайърър. — Това е име на квартал в Йедо, където някога е бил създаден първият бардак с декрет на шогуна Торанага преди два века и половина. Преди това бардаците са били пръснати навсякъде. Оттогава, така ни казваха поне, всички големи градове и села имат подобен квартал, бардаците там са разрешени и се контролират. По традиция се наричат Йошивара. Виждаш ли това?

В дървото над вратата бяха изписани красиво китайски букви.

— Те означават: *Не потискай страстта си, за нея нещо направи.*

Тайърър се засмя нервно. Отвън и отвътре имаше много охрана. Миналата нощ, когато Андре предложи да го придружи — бяха заедно в клуба и пиеха. „Той ми спомена, че охраната стои там не само за да поддържа реда, но главно и за да не бягат проститутките.“

— Значи те са истински робини, така ли?

За свое учудване, Понсен избухна ядосано:

— *Mon Dieu*, не мисли за тях като за проститутки и използвай друга дума. Те не са робини. Някои го правят с години, доста от тях са продадени от родителите си в ранна възраст, контактите им се одобряват и регистрират от Бакуфу. Те не са проститутки, те са само Дами на Върбовия свят и не го забравяй. Дами!

— Съжалявам, аз...

Но Андре не му обърна внимание.

— Някои са гейши — хора на изкуството, — обучени са да те забавляват, пеят, танцуват, играят глупави игри и не са за леглото. Останалите, *mon Dieu*, казах ти, не мисли за тях като за проститутки, мисли за тях като за Жени на удоволствието, обучавани да доставят удоволствие, обучавани от дълги години.

— Съжалявам, не знаех.

— Ако се отнасяш с тях, както трябва, ще те дарят с удоволствие, каквото пожелаеш — *ако те обаче го желаят* и ако парите, които даваш, са точни. Даваш им пари, които нямат никакво значение, а те ти дават своята младост. Това е една шибана сделка. — Андре гледаше странно. — Ще ти дадат своята младост и ще скрият сълзите, които им причиняваш. — Той глътна виното си и се втренчи в чашата си, внезапно наслъзен.

Тайърър си спомни как мълчаливо допълни чашите, обезпокоен, че е разрушил усещането за лесното им приятелство, едно ценно за него приятелство, кълнеше се, че ще бъде по-предпазлив в бъдеще и се чудеше от какво бе предизвикан внезапният му гняв.

Сълзи ли?

— Техният живот не е лек, макар да не е съвсем лош. За някои може да е прекрасен. Най-красивите и съвършените стават известни, търсят се дори от най-важните даймио-кralе в страната, могат да се оженят във висшите кръгове, за богати търговци, дори за самураи. Но

за нашите Дами от Върбовия свят, които са само за нас, гай-джин — продължи Андре с горчивина, — няма никакво бъдеще, освен да отворят друг дом тук, да пият саке и да дават хляб на други момичета, *mon Dieu*, към тях се отнасят ужасно само защото, щом са с европейците, те са омърсени в очите на останалите японци.

— Съжалявам. Колко ужасно.

— Да, никой не разбира... — избухна някакъв пиянски смях и клубът се напълни изведнъж. — Ще ти кажа, че тези кретени не ги е грижа или не дават пет пари за никое от момичетата, с изключение на Кентърбъри. — Андре погледна утайката от питието си. — Ти си млад и неопетнен, тук си за година или две и, изглежда, имаш желание да се научиш, така че мисля... има толкова много неща да се учат, толкова много добри неща. — Французинът внезапно стана и си тръгна.

Това бе снощи, а сега се намираха пред вратата на Йошивара. Андре измъкна малкия си пистолет.

— Филип, въоръжен ли си?

— Не.

Андре подаде пистолета си на някакъв мазен прислужник, който му даде разписка и го сложи сред другите пистолети.

— Не се позволяват никакви оръжия вътре — същото е във всички Йошивари. Дори самураите трябва да оставят мечовете си. *On va!*^[1]

Пред тях от същата страна на широката улица имаше редица от приятни малки къщички, някои за хранене или просто малки барове. Всички бяха построени от дърво с веранди, навсякъде имаше гирлянди от цветя, шум и смях, свещи и петролни лампи.

— Огънят е голямо зло, Тайърър. Цялото това място изгоря пъrvata година и след седмица разцъфна отново.

Къщичките имаха и свои индивидуални знаци. Някои бяха с отворени врати и плъзгащи се *шоджи*, прозорци с пергаментова хартия. В тях се виждаха много момичета, пищно или скромно облечени в различни по качество кимона в зависимост от положението на Къщата. Други се разхождаха, някои носеха пъстри чадърчета, трети бяха придружени от прислужнички. Те почти не обръщаха внимание на недодяланите мъже. Вътре имаше куп търговци и рояци прислужници, мъжете говореха високо на пиджин, а над цялата вроява се долавяха закачките на потенциалните клиенти, повечето от които

бяха добре познати и имаха свои любими места. Не се виждаха никакви японци, с изключение на охраната, прислужниците, носачите и масажистите.

— Не забравяй, че Йошивара е място за радост, удоволствие за пътнта, тук също може да се хапне и пийне, не забравяй, че в Япония няма такива неща като грях, греховност. — Андре се засмя и го поведе през тълпите; малкото пияни веднага бяха изтеглени от огромни, опитни пазачи, поставени да седнат, и привлекателните прислужнички се появиха с още саке.

— Пияните са добре дошли, Филип, защото те забравят колко пари имат. И много-много не влизат в кавга с пазачите, те са фантастично добри в ръкопашния бой.

— В сравнение с нашия Пиян град това място е така дисциплинирано, сякаш регентът се разхожда в Брайтън. — Весела прислужничка хвана ръката на Тайърър и се опита да го издърпа към входа.

— Саке, хей? Тука, тука, много добро, господар...

— *Aïe, domo, aïe...* — отвърна някак притеснен Тайърър. — Не, благодаря, не — и бързо настигна Андре. — Боже мой, трябваше наистина да се махна.

— Това е работата им. — Андре зави по главната улица, после по следващата, спря пред паянтовата врата в оградата и почука. Тайърър разпозна буквите върху входа, които французинът му бе написал по-рано. Къщата на трите шарана. Вратата се отвори и Тайърър пристъпи в света на чудесата.

Малки градини, петролни фенери, свещници, изльскани сиви камъни със зелен мъх, гроздове от цветя, множество миниатюрни кленове — кървавочервените им листа засенчваха малкото останали зелени, бледа оранжева светлина идваща от полупрозрачните шоджи. Малък мост над миниатюрен поток, до него водоскок. Коленичила, на верандата стоеше жена на средна възраст. Мама-сан, красиво облечена и с хубава прическа.

— *Bon soir*, г-н Фурансу-сан — рече тя, сложи ръце на верандата и се поклони.

Андре също се поклони.

— *Райко-сан, конбануа. Икага десу ка?* — Добър вечер, как сте? *Коре уа уташи но томодачи десу, Тайърър-сан.* — Това е моят

приятел, г-н Тайърър.

— *А со десу ка? Тайра-сан?* — Тя се поклони сериозно, Тайърър стори същото непохватно, после жената им махна да я последват.

— Казва, че Тайра е известно старо японско име. Ти си късметлия, Филип, повечето от нас тук имат прякор. Аз съм Фурансусан — най-близкото, което могат да намерят за французин.

Събуха си обувките, за да не изцапат чистите и скъпи татами, после седнаха несръчно, кръстосали крак върху крак в стаята, Андре Понсен обясняваше какво е токояма, беседка за специално висящи спирални орнаменти и за подредба на цветята, които се подменяха всеки ден, разведе го да оцени качеството на шоджи и дървения материал.

Донесоха саке. Прислужничката беше млада, може би на десет години, но сръчна и мълчалива. Райко наля първо на Андре, после на Тайърър, накрая на себе си. Отпи, Андре пресуши мъничката чашка и я подаде за още. Тайърър направи същото, като откри, че вкусът на затопленото вино не е неприятен, просто е никакъв. Двете чаши веднага бяха напълнени, пресушени и пак напълнени. Още подноси и още шишета.

Тайърър им загуби бройката, но скоро го обгърна приятна топлина, забрави за своята нервност, гледаше, слушаше и почти не разбираще какво си говорят другите двама, само оттук-оттам. Косата на Райко беше черна и лъскава, беше украсена с много инкрустирани гребени, лицето ѝ бе белосано с пудра, нито грозно, нито красиво, просто различно, кимоното ѝ — от розова коприна с втъкан зелен шаран.

— Шаран е *кой*, обикновено е знак за късмет — бе обяснил по-рано Андре. — Любовницата на Таунсенд Харис, куртизантка от Шимода, която Бакуфу уговорили да го развлече, се наричала *Кой*, но се боя, че това не ѝ донесе никакъв късмет.

— Така ли? Какво се е случило?

— Говори се, че в началото, когато Бакуфу я одобрили; тя твърдо отказала да отиде при чужденец — нечувана дързост, не забравяй, че той е първият, на когото някога е разрешено да живее на японска земя. Помолила Бакуфу да изберат друга, да ѝ позволят да живее спокойно, казала им, че по-скоро ще стане будистка монахиня, дори се заклела, че ще се самоубие. Но те също били непреклонни, увещавали я да им

помогне да решат този проблем с гай-джин, умолявали я седмици наред да бъде съпруга и да преодолее задръжките си. Съгласила се и те ѝ благодарили. А когато Харис си заминал, всичките Бакуфу ѝ обърнали гръб, всичките до един: „Ах, толкова съжаляваме, но всяка жена, която е спала с чужденец, е опетнена завинаги.“

— Колко ужасно!

— Да, според нашите схващания, и е толкова тъжно. Но помни, това е Дамата на сълзите. Сега тя е легенда и всички я уважават заради нейната жертвоготовност.

— Не разбирам.

— Нито аз, нито който и да е от нас. Но те го правят, японците го правят.

„Колко странно — помисли си Тайърър отново. Както и тази малка къща, този мъж и тази жена, които си бъбрят на полуяпонски, полупиджин, смеят се заедно; тя е съдържателката, той — клиентът и двамата се преструват, че са нещо друго. И пак, и пак саке.“

Жената се поклони, изправи се и излезе.

— Филип, още саке?

— Благодаря. Много е хубаво, нали?

След пауза Андре рече:

— Ти си първият човек, който някога съм водил тук.

— О, защо мен?

Француzinът стисна порцелановата чаша в пръстите си, пресуши последната капка, наля си още малко, после заговори на френски, гласът му беше мек и пълен с топлота.

— Защото ти си първият човек, когото съм срещал в Йокогама с... защото говориш френски, културен си, мозъкът ти е като гъба, попива всичко, млад си, почти си наполовина на годините ми, нали? На двайсет и една години си и не си като другите, ти си неопетнен и ще бъдеш тук няколко години. — Той се подсмихна, защото това беше само част от истината. „Наистина си първият човек, когото съм срещал, *alors*, макар че си англичанин и всъщност враг на Франция, ти си единственият, който някак си изглежда, че цени познанието, придобито от мен тук.“ Още една смутена усмивка: — Трудно е да се обясни, Филип; винаги съм искал да бъда учител, може би защото никога не съм имал син, не се ожених, може би скоро ще се върна в

Шанхай, може би защото сме врагове и може би... може би ти можеш да си сигурен приятел.

— Ще бъде чест за мен да ти бъда приятел — веднага отвърна Тайърър, объркан и впечатлен от чара му. — И аз наистина мисля, винаги съм мислил, че трябва да бъдем съюзници, Франция и Британия, а не врагове и...

Шоджи се плъзна, появи се Райко на колене, кимна на Тайърър. Сърцето му се сви.

Андре Понсен се усмихна:

— Просто я последвай и помни каквото ти разказах.

Като насиън Филип Тайърър стана несигурно и тръгна след нея надолу по коридора до някаква стая, после през една веранда до следващата стая, където тя го вкара, затвори шоджи и го остави.

Засенчена петролна лампа. Мангал с дървени въглища, за да е топло. Сенки, тъмнина и петна светлина. Футони — малки квадратни дюшети, постлани върху пода като легло, легло за двама. Пухкави завивки. Два юката, памучни халати с широки ръкави за спане. През малката врата се виждаше баня, светлина от свещ, висока дървена вана, пълна с вряла вода. Сладникаво ухаещ сапун. Ниско трикрако столче. Малки кърпи. Всичко така, както му го бе разказал Андре.

Сърцето на Филип биеше бързо и през омаята от саке той се опитваше да си спомни инструкциите на Андре.

Методично започна да се съблича. Палтото. Жилетката. Шалчето. Ризата, вълнената жилетка, всяка дреха педантично сгъната и нервно оставена на купчинка. Непохватно седна, после събу чорапите си, неохотно и панталоните и се изправи още веднъж. Оставаха му само дългите гащи. Повъртя се малко, после смутен вдигна рамене и ги свали и скъта още по- внимателно. Настръхна и влезе в банята.

Там гребна вода от бъчвата, както му каза Андре, и я плисна над раменете си, усети приятна топлина. Още веднъж след това чу, че се отваря шоджи и се огледа.

— Всемогъщи Боже — измърмори Филип. Жената беше като крава с огромни ръчища, с къса юката, отдолу бе гола, само с една препаска. Тръгна към него с широка усмивка, заведе го да седне на столчето. Съвсем смутен, Филип се подчини. Тя веднага забеляза

разреза на ръката му и като пое дълго дъх, каза нещо, което той не разбра.

Насили се да се усмихне.

— Уакаримасу. — Разбирам. — После, преди да успее да я спре, жената изля вода на главата му — това бе неочеквано и не беше част от предварителните предупреждения — и започна да го сапуниসва и да мие дългата му коса, после тялото му; пръстите ѝ бяха груби, опитни и настойчиви, но тя внимаваше да не закачи раната му. После — ръцете и краката от горе до долу. Предложи му кърпа и посочи между краката му. Все още шокиран, Филип изчисти сам тази част от тялото си, кратко върна кърпата.

— Благодаря — измърмори. — О, съжалявам, *домо*.

Тя го поля с още вода и му посочи ваната:

— *Додзо!* — Моля.

Андре му бе обяснил:

— Филип, помни, банята не е като при нас; трябва да си измит и изчистен, преди да влезеш във ваната. Така другите могат да използват същата вода — което е много разумно. Не забравяй, че дървеният материал е много скъп и е нужно много време, за да се затопли достатъчно. Така че не пикай във ваната и не мисли за нея като за жена, когато си във ваната, смятай я за теляк. Тя те изчиства отвън, после отвътре, нали?

Тайърър се пъхна във ваната. Беше гореща, но не много и той затвори очи, не искаше да гледа жената, която почистваше банята. „Господи, помисли си нещастен. — Никога няма да мога да направя нещо с нея. Андре извърши огромна грешка.“

— Но... ами, аз... не зная колко трябва... да платя или да дам на момичето парите първо, или как да постъпя.

— *Mon Dieu*. Човек никога всъщност не дава пари на момичето никъде, това е връх в лошите обноски, макар че можеш да се уговориш с мама-сан, понякога със самото момиче, но само след чая или саке. Преди да си тръгнеш, остави ги дискретно на масата, където тя ще ги види. В Къщата на трите шарана не даваш никакви пари, това е специално място — има и други като нас, — само за специални клиенти, един от които съм аз самият. Те ще ти изпратят сметката два или три пъти в годината. Но, слушай, преди да идем там, трябва да се закълнеш в Бога, че ще платиш сметката си в момента, в който тя

пристигне, и че никога, никога няма да водиш никого там и няма да говориш за видяното.

Така Филип се бе заклел и обещал, и макар че му се искаше да разбере колко е сметката, не се осмели да запита.

— Е, а... сметката, кога идва тя?

— Когато пожелае мама-сан, казах ти, Филип, можеш да консумираш удоволствие през годината на кредит при точно установените условия, разбира се, аз съм уверен, че ти...

Топлината на водата във ваната го отпусна съвсем. Той едва чу как жената бързо излезе и после се върна.

— Тайра-сан?

— Хай? — Да?

Държеше кърпата. Отмаял, той излезе, мускулите му се бяха отпуснали от водата, ѝ я остави да го избърше. Още веднъж на онова място се избърса сам, като откри, че този път му е по-лесно. Среса косата му. Облече му сухата колосана юката и го поведе към леглото.

Отново го обхвана паника. Треперещ, се насили да легне долу. Тя го зави, нави другата завивка и отново излезе.

Сърцето му биеше до пръсване, но да лежи долу беше великолепно, дюшекът беше мек и чист и ухаеше приятно; чувствуващ се по-чист от всякога. Скоро се поотпусна и тогава се отвори и затвори шоджи, и той изпита пълно облекчение, макар и да не се успокои. Момичето, което полувиждаше, беше мъничко, грациозно, с бледожълта юката, с дълга коса. То коленичи до леглото.

— Конбануа, Тайра-сан. Икага десу ка? Уаташи уа. Ако. Добър вечер, г-н Тайра. Добре ли си? Аз съм Ако.

— Конбануа, Ако-сан. Уаташи уа Филип Тайърър десу...

Тя се намръщи.

— Ф... юрри... Ф... — опита се да каже Филип няколко пъти, но не успя, после весело се засмя, рече нещо, което завърши с Тайра-сан и което той не разбра.

Изправи се и седна, загледа я, сърцето му биеше; бе безпомощен, не го привличаше, тя посочи другата страна на леглото.

— Додзо! Моля, може ли?

— Додзо. — В светлината на свещта не можеше да я види ясно, но все пак разбираше, че е млада, поколеба се за възрастта ѝ; лицето ѝ бе гладко и напудрено, зъбите ѝ бяха бели, устните червени, косата

лъскава, носът почти романски, очите тесни елипси, усмивката мила. Тя легна на леглото, намести се, обърна се и го загледа. Свенливостта и неопитността му я парализираха.

„Господи, как да ѝ кажа, че не я искам, че не искам никой сега, че не мога, зная, че не мога, няма да се получи, не и тази нощ. Ще посроя и себе си, и Андре... Андре! Какво мога да му кажа? Ще стана за посмешище, ох, Господи, защо се съгласих?“

Ръцете ѝ се протегнаха и докоснаха бузата му. Той потрепери неволно.

Ако измърмори сладникави думи за окуражаване, но вътрешно се усмихваше, знаеше какво очаква от това дете-мъж, добре подгответа от Райко-сан.

„Ако, довечера е рядък момент в живота ти и трябва да запомниш всяка подробност, за да ни забавляваш на закуска. Твой клиент е приятел на французина и уникален за нашия свят. Той е девствен. Французинът казва, че е толкова свенлив, че човек няма да му повярва, вероятно ще се изплаши, вероятно ще хленчи, когато неговото оръжие на честта го провали, може дори да се подмокри в леглото от вълнение, но не се беспокой. Скъпа Ако, французинът ме увери, че ти може да се справиш с него съвсем нормално и че няма за какво да се беспокоиш.

— Ийе, никога няма да разбера гай-джин, Райко-сан.

— Нито аз. Разбира се, всички са особени, нецивилизовани, но за късмет повечето от тях са приятно богати, нашето предназначение е да бъдем при тях, така че да изкараме много повече. Много е важен, французинът казва, че е важен английски чиновник, потенциален дългосрочен наш клиент. Така че го научи на облаците и дъждъта по някакъв начин дори ако... дори ако трябва да използваш сила.

— О ко?

— Честта на къщата е заложена на карта.

— О? Разбирам. В такъв случай... някак си ще се оправя.

— Имам ти пълно доверие, Ако-сан, ти имаш трийсетгодишен опит в нашия Върбов свят.

— Дали има вкуса на французина, какво смяташ?

— Дали обича да го пипат по задните части? Може би трябва да се подгответи, но аз попитах французина има ли младежът някакви предпочитания и склонности към мъже и той ме увери, че няма.

Любопитно е защо французинът избра нашата къща за началото на приятеля си вместо другите, които той често посещава.

— Къщата не бива да се обвинява никога. Моля те, не мисли за това, Райко-сан. Поласкана съм, че си се спряла на мен. Ще направя всичко необходимо.

— Разбира се, ийе, а само когато човек си помисли, че членовете на гай-джин са обикновено по-големи от тези на цивилизованите хора, че се любят задоволително, макар и без японската сила, дарба и силно желание, с изключение на француза, би следвало да са много добри в леглото като нормални хора. Но те не са, в главите си имат толкова много паяжина, че никога не могат да се любят като нас — най-небесното удоволствие, — а не да мислят, че извършват някакъв вид тайно, религиозно зло. Странно.“

Ако пробваше сега с Филип, премести се по-близо и обсипа с целувки гърдите му, после спусна ръката си по-надолу и едва се въздържа да не се изсмее на глас, тъй като младежът се тресеше от страх. Трябваше малко да го успокои.

— Тайра-сан? — измърмори тя.

— Дааа, хай, Ако-сан?

Взе ръката му и я пъхна в юката до гърдата си, наведе се и го целуна по рамото, предварително предупредена да внимава с ръката му, която бе ранена от храбри шиши. Никаква реакция. Премести се по-близо до него. Шепнеше му колко е смел, силен и мъжествен, за да преодолее своето сливане. Докосна ухото му с език.

О, лека награда: гърлено изговаря името й и устните му я целуват по шията. „Ийе — помисли си тя и се отпусна. Захапа зърната на гърдите му. — Сега е само въпрос на време, за да възпламеня девствеността му, после мога да си поръчам малко саке и да спя до зори, и да забравя, че съм на четирийсет и три и че съм бездетна, трябва само да помня, че Райко-сан ме спаси от шестокласната къща, в която биха ме изпратили възрастта ми и липсата ми на красота.“

Тайърър мързеливо наблюдаваше самураите на площада пред Легацията. Слънцето докосваше хоризонта, мисълта му се въртеше около Ако, после, две нощи по-късно — около Миеко. Накрая — тя.

Фуджико. Предишната нощ.

Чувстваше се кален и облекчен, знаеше, че сега е неумолимо привлечен от този свят, Свободния свят, където, както му каза Андре, се живее само за момента, за удоволствието, без човек да го е грижа за нещо, да се носи като цвете по течението на спокойна река.

— Не е винаги спокойно, Филип. Каква е Фуджико?

— О, ами не си ли я виждал, не я ли познаваш?

— Не, аз само казах на Райко-сан какъв тип момичета може би харесваш. Та как беше тя?

Филип се засмя, за да прикрие силното си смущение, и обезпокоен, че му се задава такъв личен въпрос така директно. Но Андре му даде толкова много, че му се искаше той да е французин, така че да зареже угризенията си и правилото, че джентълменът не бива да обсъжда подобна лична информация.

— Тя... Тя е по-млада от мен, дребна, мъничка всъщност. Не, не е красива според нашето понятие за красота, но е поразително привлекателна. Мисля, че я разбрах да казва, че е нова там.

— Аз те питам за леглото, как е? По-добра ли е от другите?

— О, ами, имаше, ами, не съм ги сравнявал?

— Беше ли по-енергична? По-чувствена? А?

— Ами да, облечена или съблечена. Беше невероятна. Специална. Не мога да ти се отблагодаря по никакъв начин, а ти дължа толкова много.

— *De rien, mon vieux.* [2]

— Истина е. Следващия път... следващия път ще се запознаеш с нея.

— *Mon Dieu* не, това е правило. Никога не представяй твоята „специална“ на никого, най-малкото на приятел. Не забравяй, че докато ти я обезпечиш, плащайки ѝ сметките, тя е на разположение на всеки с пари — ако желае.

— О, бях забравил. — Филип скри истината.

— Дори ако я обезпечиш, тя може да си има любовник навън, ако желае. Кой може да знае това?

— Предполагам, че е така... — Филип още повече се разтревожи.

— Не се влюбвай, приятелю, не и в куртизанка. Приеми ги като това, което са, хора за удоволствия. Забавлявай се с тях, но не се влюбвай и никога не им разрешавай да се влюбят в теб.

Тайърър потрепери, мразеше истината, мразеше мисълта тя да е с друг и да спи с него, както той с нея, мразеше, че го прави за пари, мразеше болката в слабините си. „Боже мой, наистина е толкова специална, приятна, сладка бърборана. Нежна, любезна, толкова млада и съвсем от скоро в Къщата. Трябва ли да я обезпеча? Не — трябва, мога ли? Сигурен съм, че Андре има свое собствено местенце, със своя специална приятелка, макар че никога не е казвал, нито пък аз съм го питал. Господи, колко ли ще ми струва? Навярно повече, отколкото мога да си позволя.

Не мисли за това сега! Нито за нея!“

С усилие насочи вниманието си към градината отдолу, но болката остана. Част от отделението на шотландските бойци се събираще под пилона, тромпетистът и четирима с литаври бяха на мястото си за сваляне на знамето. Практика. Шарена група от градинари се събра на портата, преbroиха се и изчезнаха. Пропълзяха пред вратата и през самураите и си отидоха. Практика. Часовите затвориха и залостиха желязната порта. Практика. Барабаните и тромпетът шумно засвириха, докато английското знаме бавно се смъкваше надолу — при залез никакъв британски флаг, — закон за целия свят. Обичайната практика. Повечето от самураите си тръгнаха, оставиха само сили за през нощта. Обичайната им практика.

Тайърър потрепери.

„Ако всичко е обичайната практика, защо съм толкова нервен?“

Градинарите на Легацията се струпаха в тяхното помещение за спане от другата страна на будисткия храм. Никой от тях не смееше да погледне Хирага. Всички бяха предупредени, че животът им и животът на техните потомци ще зависят от неговата безопасност.

— Пазете се от разговори с непознати — рече им той. — Ако Бакуфу открият, че сте ме подслонили, вашето наказание ще е същото, само че ще бъдете разпънати на кръст, а не просто убити.

Въпреки всичките им жалки протести, че при тях е в безопасност, че може да им се довери, Хирага знаеше, че никога и никъде няма да е на сигурно място. След засадата на Анджо преди десет дни той прекара повечето от времето в тяхната тайна къща в Канагава, кръчмата на Среднощините цветя. Атаката беше неуспешна, убийството на приятелите му беше карма, и нищо повече.

Вчера пристигна писмо от Кацумата, водачът им, макар и нелегален шиши от Сацума, беше сега в Киото:

„Спешно: След няколко седмици шогунът Нобусада ще извърши нечуван прецедент, като дойде тук на държавна визита на Императора. На всички шиши се съобщава да се съберат веднага, за да планираме как да го пресрещнем, да го изпратим в отвъдното, после да завладеем «Дворцовите порти».“

Кацумата се бе подписан с тайното си име: *Гарванът*.

Хирага обсъди с Ори какво да направят, след това реши да се върне в Йедо, да действа сам, като разруши Британската легация, бесен, че Съветът на старейшините трябва да е изигран и неутрализиран от гай-джин.

— Киото може да почака, Ори. Ние трябва да осъществим нашето нападение над гай-джин. Трябва да ги разгневим, за да обстрелят Йедо. Другите могат да се справят с шогуна и Киото. — Трябва да вземе Ори, но Ори беше безполезен, раната му се бе влошила без лекарската помощ. — Как е ръката ти?

— Когато стане непоносимо, ще си направя сепуку — отвърна Ори, думите се размазваха от sake, което пиеше, за да притъпи болката. Тримата — той, Ори и мама-сан — пиеха за последен път заедно. — Не се беспокой.

— Няма ли друг лекар, по-сигурен?

— Не, Хирага-сан — рече мама-сан Норико. Беше дребна жена на петдесет, гласът ѝ бе мек. — Дори изпратих за един корейски акупунктурист и билкар, и двамата са приятели, но лапите не помогнаха. Няма полза. Онзи гигант гай-джин...

— Колко си глупава — извика Ори. — Колко пъти трябва да ти казвам, че това е рана от куршум, от един от техните куршуми, а и те ме видяха в Канагава.

— Моля да ме извиниш — рече смилено мама-сан, главата ѝ се допря до татами. — Моля да извиниш този глупав човек. — Тя се поклони отново и си тръгна, но тайно в сърцето си се беспокоеше за Ори, който можеше да извърши сепуку, докато Хирага е тук. Искаше и

да намали с всяка измината секунда ужасната опасност, дебнеща нея и нейната къща. Новината за гибелта на кръчмата на Четиридесетте и седем ронини беше обиколила бързо на петдесет *ри* и повече — насилиственото отмъщение с убийството на всички клиенти, куртизанки, слуги и набучената глава на мама-сан.

„Чудовищно — помисли си тя ядосана, — как някоя къща може да забрани на самураи, шиши да влизат? В по-старо време самураите убиваха много повече от днес, да, но това е било преди векове и главно когато се е налагало, и не са убивали жени или деца. Било е, когато законът на страната е бил точен, шогунът Торанага точен, синът и внукът му — също, преди корупцията и безпътният начин на живот да станат основни за потомъка на шогуна, даймио и самураи, разстрели повече от век своите грабителски данъци над нас. Шиши са нашата единствена надежда!? Соно-джой!“

— Анджо трябва да умре, преди ние да умрем — рече тя с плам, когато Хирага се върна невредим два дни след атаката. — Бяхме ужасени, че са те заловили и изгорили с другите. Всичко е направено по заповед на Анджо, Хирага-сан, по неговите заповеди. Всъщност той се е връщал от кръчмата, когато сте го нападнали близо до портата на замъка, лично е наредил и присъствал на екзекуциите, оставил е хора в засада, в случай че вие, всички шиши, се върнете неочеквано.

— Кой ни е предал, Хирага? — попита Ори.

— Самураите от Мори.

— Но Акимото каза, че ги е видял убити.

— Навсякъде е бил само единият. Друг спасил ли се е?

— Акимото — той се крие в различни кръчми денем и нощем.

— Къде е сега?

Норико се намеси:

— Зает е — да изпратя ли да го повикат?

— Не. Ще се видя утре с него.

— Анджо трябва да плати с кръвта си за кръчмата — това е противно на всякакви обичаи.

— Ще плати. Също и роджу. Също и шогунът Нобусада, също и Йоши.

В своите покой високо в замъка, Йоши съчиняващ стихотворение. Беше облечен в синьо копринено кимоно и седеше на ниска маса, върху нея имаше петролна лампа и листа оризова хартия, различни по дебелина четки, вода, за да разтвори твърдото мастило, което сега бе направило приятно басейнче в средата на плочката.

Здрачът преминаваше в нощта. От външната страна бръмчаха милионите хора на Йедо. Няколко къщи както обикновено горяха. Чуваше се шум от войниците, копита по калдъръма, случаен гърлен смях се носеше нагоре заедно с пушека и миризмите от огнищата през декоративните отвори за стрелците, те още не бяха затворени заради нощния хлад.

Тук беше неговата вътрешна светая светих. Спартанска. Татами, такояма, вратата шоджи пред него, осветена, за да може да види силуeta на всяка фигура отвън, а никой да не може да гледа вътре.

Пред стаята му имаше дълго преддверие с коридори, които водеха до покоите за спане, празни сега, с изключение на васалите, прислужничките и Койко, негова специална любима. Семейството му — съпругата му и двамата му синове и дъщеря, нейният съпруг и син — беше на сигурно място, в усилено охраняваната наследствена крепост, замък Драконовия зъб в планините, на двайсет *ри* северно. По-нататък бяха телохранителите, а следващите стаи бяха пълни с останалата охрана, всички се бяха заклели да му служат вярно.

Потопи четката в мастиленото басейнче. Изравни реда над фината оризова хартия, после написа уверено:

*Мечът на дедите ми
в моите ръце
се извива неспокойно.*

Написано бе на три кратки вертикални реда с йероглифи — пътни, когато трябваше да са пътни, и леки, където лекотата трябваше да подчертава картина, която създаваха йероглифите — нямаше втора възможност да повтори, смени или поправи и най-малката грешка. Оризовата хартия попиваше мастилото веднага и то ставаше неделима част от нея, варираще от черно до сиво в зависимост от използването на четката и водата.

Йоши хладно огледа сътвореното: разположението на поемата и цялото изображение, което сенките на черната калиграфия създаваха на белия лист, формата и точността, скритата чистота на йероглифите му.

„Добре — помисли си той без суeta. — Не мога да го направя по-добре — то е почти на върха на моите възможности, ако не и върхът. Ами значението на стихотворението как трябва да се тълкува? О, това е важният въпрос! Но ще постигне ли целта, която аз искам?“

Тези въпроси го подтикнаха да преразгледа шокиращото състояние на нещата тук и в Киото. Преди няколко дни пристигна съобщение, че е имало внезапна успешна победа на войските от Чошу, които бяха изгонили силите от Сацума и Тоса; през последните шест месеца те задържаха властта чрез обезпокоително примире. Господарят Огама от Чошу сега командваше „Дворцовите порти“.

На бързо свиканата среща на Съвета настроението беше ужасно. Анджо почти се беше разпенил от гняв.

— Чошу, Сацума и Тоса! Винаги те тримата! Те са като кучета, които трябва да бъдат пребити. Без тях всичко ще бъде под контрол.

— Наистина — отвърна Йоши. — Отново ви повтарям, че трябва да заповядаме на нашите войски в Киото да потушат веднага бунта — каквото и да им струва!

— Не, трябва да чакаме, имаме недостатъчно сили там.

Тояма, старият мъж, попи прошарената си брадичка и рече:

— Съгласен съм с Йоши-доно. Войната е единственото нещо, с което трябва да обявим Огама от Чошу извън закона!

— Невъзможно е! — извика Адачи раздразнено от свое име и от името на последния старейшина. — Ние сме съгласни с Анджо, не можем да рискуваме да осърбим всички даймио, да ги насърчим да се съберат срещу нас.

— Трябва да действаме веднага! — повтори Йоши. — Трябва да заповядаме на нашите войски да завземат „Портите“ и да потушат бунта.

— Нямаме достатъчно сили — заинати се Анджо. — Ще изчакаме. Сега не е моментът.

— Защо не се вслушаш в моя съвет? — Йоши беше толкова ядосан, че си позволи почти да го покаже. Сдържаше се с усилие, знаеше, че е бесен и че загуби ли настроението си, ще е фатална

грешка — ще ги обърне всички срещу себе си. Не беше ли той най-младият, най-неопитният, но най-квалифицираният и с най-голямо влияние сред даймио, който можеше, ако пожелаеше нещо, сам сред старейшините да хвърли цялата страна в гражданска война; такава, каквато се бе водила с векове преди шогуна Торанага? Не ревнуваха ли те всичките и не злобееха ли, че бе посочен за настойник и старейшина по „молба“ на Императора, без да се консултират с тях, дето манипулираха Сина на небето? — Зная, че съм прав. Не бях ли прав за гай-джин? Прав съм и сега.

Планът, замислен така, че да отстрани гай-джин и флотата от Йедо, за да спечелят време, за да се справят със собствените си вътрешни проблеми, беше отличен успех. А изглеждаше толкова прост: „С пищна церемония и престорена скромност ще дадем на гай-джин дребен откуп, ще им предложим бъдеща среща със Съвета, която ще се забави малко или повече, или ще се проведе с подставени лица, ако е нужно, с намекване в последния момент, когато търпението им е накрая, срещата с шогуна, когато се върне, ще бъде уговорена — а това също може да се проточи, отново да се преговаря и да се бавят, и никога да не се състои или ако все пак се състои някога в бъдеще, да даде такива резултати, които те желаят.“

— Получихме малко от нужното ни време и открихме сигурен начин как да се справяме с гай-джин: като използваме тяхното нетърпение срещу тях самите, да им даваме „обещание“ и много от чорбата, но не и рибата, или пък повече или по-малко дребни късчета, от които не се нуждаем или не ги искаем. Те бяха доволни, флотата им отплava в бурята и може би е под небето. Никой не се е върнал все още.

Старият Тояма се обади:

— Боговете ни помогнаха с тази буря, отново техният божествен вятър, вятърът *камикадзе*; с него ни помогнаха и срещу ордите на Кублай хан преди векове. Когато ги изгоним, ще бъде същото, боговете никога няма да ни изоставят.

Адачи се наду:

— Истината е, че аз изпълних нашия план до съвършенство. Гай-джин бяха толкова послушни, колкото петокласна куртизанка.

— Гай-джин са рана, която никога няма да заздравее, докато сме по-слаби във военна мощ или богатство. — Анджо ядосано стискаше

ръцете си. — Те са рана, която няма да оздравее, ако не я изгорим, а не можем да направим това сега без средства за строеж на кораби и за направа на оръдия. Не можем да бъдем отклонявани сега и други войски да завземат „Портите“, не още. Те не са най-близкият враг, нито тези от Чошу, най-големият ни враг са соно-джой и кучетата шиши.

Йоши забеляза колко много се е променил Анджо след опита за нападение: сега беше далеч по-избухлив, по-упорит, решителността му бе отслабнала, макар да си бе запазил влиянието върху другите старейшини.

— Не съм съгласен, но ако мислиш, че силите ни са недостатъчни, нека наредим всеобща мобилизация и нека свършим с външните господари и с всеки, който се е присъединил към тях.

Тояма се включи в разговора:

— Войната е единственият начин, Анджо-сама, да забравим шиши, да забравим гай-джин за момента. „Портите“ — първо трябва да възстановим нашите наследствени права.

Анджо му отвърна:

— Ще го направим, когато му дойде времето. После: посещението на шогуна ще върви, както е планирано.

Въпреки следващите протести на Йоши, Анджо събра гласове — три към два — и насаме му рече злобно:

— Казах ти, Йоши-доно, те винаги ще гласуват с мен. Шиши никога няма да успеят срещу ми, нито пък ти, нито който и да било.

— Дори шогунът Нобусада?

— Той... той не е враг и приема съветите ми.

— А принцеса Язу?

— Тя ще се подчини... ще се подчини на съпруга си.

— Тя ще се подчини на брат си, Императора, докато е жива.

За негова изненада Анджо измърмори с изкривена усмивка:

— Произшествие ли предлагаш?

— Не предлагам нищо от този сорт.

Йоши усети хлад, струваше му се, че мъжът насреща ставаше твърде опасен, за да остане жив, твърде силен, за да бъде неутрализиран, твърде прозорлив, подкрепян от рояк военни части и беше способен да го гълтне...

Нечий силует се доближи до вратата, почти безшумно. Без да мисли, дясната му ръка сама улови дългия меч, който лежеше на пода

до него, макар да бе сигурен, че я позна. Фигурата коленичи. Деликатно почукване.

— Кой е?

Тя плъзна вратата, усмихна се, поклони се и зачака.

— Моля те, влез, Койко — покани я Йоши, очарован от неочекваното посещение, всичките му демони изчезнаха.

Тя се подчини, затвори вратата и затича към него, дългото ѝ кимоно изшумя, коленичи отново и притисна бузата си в ръката му, веднага забеляза стихотворението.

— Добър вечер, господарю.

Йоши се засмя и нежно я прегърна.

— На какво дължа това удоволствие?

— Липсваше ми — рече Койко. — Мога ли да видя стихотворението?

— Разбира се.

Докато изучаваше творбата, Йоши я гледаше и си мислеше за непрекъснатото удоволствие тези трийсет дни, през които тя бе зад стените на замъка. Изключителни дрехи, чиста като порцелан кожа, лъскава гарвановочерна коса; щом я разпуснеше, стигаше до талията ѝ, фин нос, зъбите ѝ бели, както и неговите, не начернени по модата в двореца.

— Глупости! — бе казал баща му, когато той вече бе започнал да разбира нещата. — Защо трябва да си черним зъбите само защото е обичай на двореца, въведен от Император преди векове, чиито зъби са били стари и гнили и затова е издал указ, че начернените зъби са покрасиви, отколкото да имаш зъби на животно! И защо да си боядисваме устните и бузите, защото някой искал да бъде жена, а не мъж, преструвайки се, че е такъв, и придворните почнали да го, я имитират, за да се подмазват.

Койко беше на двайсет и две, *Таю* — най-висшата възможна степен за гейша във Върбовия свят.

Като чу слуховете за нея, изпрати да я доведат преди няколко месеца, забавлява се в компанията ѝ, а после нареди на нейната мама-сан да му я даде. Предложението отиде до съпругата му, която трябваше да се занимае със случая. Жена му му писа от Драконовия зъб, техния замък-дом:

„Обични ми съпруже, днес направих задоволителни уговорки с мама-сан за Таю Койко от Къщата на глициния. Господарю, ние смятаме, че е по-добре да я имаш изключително за себе си, отколкото да имаш право да си първи на нейните услуги, а също е и по-безопасно, тъй като си заобиколен от врагове. По твой каприз договорът ще се подновява всеки месец, плащанията ще бъдат месечни, за да осигурят нейните услуги и тя да може да поддържа много високия стандарт, който ти очакваш от нея.

Приятно ми е, че си решил да имаш играчка, ние бяхме и продължаваме да сме загрижени за твоето здраве и сигурност. Мога ли да те поздравя за твоя избор, говори се, че Койко е нещо съвсем рядко срещано.

Синовете ти са добре и са щастливи, и дъщеря ти, и аз. Изпращаме ти нашата вечна преданост и копнеем за твоето присъствие. Моля те, дръж ме в течение, тъй като трябва да наредя на нашия ковчежник да отдели пари...“

Правилно жена му не споменаваше сумата, нито го занимаваше с нея, това бяха нейни функции: да ръководи и пази семейното богатство и да плаща сметките.

Койко го погледна.

— Стихотворението ти е безупречно, Йоши-chan — рече тя и плесна с ръце, „chan“ беше интимно обръщение.

— Ти си безупречна. — Йоши скри удоволствието си от оценката ѝ. Освен уникалните физически данни, Койко беше известна с красавата си калиграфия, с красотата на стихотворенията си и проницателността си в политиката и изкуството.

— Обожавам начина, по който пишеш стихотворението. Обожавам цялата ти мисъл.

— И какво мислиш, че казвам?

Очите ѝ светнаха:

— Първо ми кажи дали възнамеряваш да го запазиш — да го държиш на открито, на тайно място, или искаш да го унищожиш?

— Какво е твоето предложение? — наслаждаваше ѝ се Йоши.

— Ако го държиш на открито или се престориш, че го криеш, или се престориш, че е тайна, ти желаеш другите да го прочетат, по някакъв начин ще информират твоите врагове, както го искаш.

— И какво ще си мислят те?

— Всичко, но най-умните ще сметнат, че твоята решителност отслабва, че твоите страхове започват да се появяват наяве.

— А другите?

Очите на Койко не загубиха нищо от очарованието си, но той видя, че допълнително светнаха.

— Твойт главен противник — започна тя деликатно, — шогунът Нобусада, ще го преведе дълбоко в себе си, че си съгласен с него, че не си достатъчно силен, за да бъдеш истинска заплаха, и той щастливо ще допусне, че става по-лесно и по-лесно да те елиминира, нещо, което отдавна очаква. Анджо ще изпита завист към храбростта ти като поет и калиграф и ще те намрази, като вярва, че храбростта ти е без стойност, но стихотворението ще го разтревожи, особено ако му се докладва като таен документ, тъй като то има осемдесет и осем вътрешни значения, а те ще увеличат неговото непреклонно противопоставяне.

Откровеността й го заслепи.

— А ако го запазя в тайна?

Тя се засмя.

— Ако искаше да го запазиш в тайна, щеше да си го изгорил веднага, никога нямаше да ми го показваш, жалко, да се унищожи такава красота, толкова е жалко, Йоши-чан, но е необходимо на човек в твоето положение.

— Защо? Това е само стихотворение.

— Смятам, че това стихотворение е специално. То е много добро. Такова изкуство извира от дълбочината, разкрива откровения, което е целта на поезията.

— Продължавай.

Очите ѝ сякаш смениха цвета си, понеже тя се зачуди как се е осмелила да стигне толкова далеч, като проверява интелектуалните граници — да забавлява и вълнува своя господар, ако той се интересува от това. Йоши забеляза промяната, но не разбра причината.

— Например — допълни Койко непринудено — за грешните очи стихотворението може да означава, че твоята вътрешна мисъл казва:

„Мощта на моя праотец, съименник, шогуна Торанага Йоши, е в мен, тя моли да бъде използвана.“

Йоши я наблюдаваше, не можеше да се прочете нищо в очите му. „Ийе — мислеше си той, всичките му сетива усещаха опасност. — Толкова ли съм явен. Може би тази дама е твърде схватлива, за да бъде жива.“

— А принцеса Язу? Какво би си помислила тя?

— Тя е най-умната от всичките, Йоши-чан. Знаеш го. Ще разбере значението веднага — ако има специално значение. — Очите ѝ отново не можаха да прочетат нищо.

— А ако е подарък за теб?

— Тогава моята нищожна личност ще се изпълни с радост, че ѝ е дадено такова богатство, но аз съм затруднена, Йоши-чан. То е твърде специално, за да се дава или получава.

Йоши откъсна погледа си от нея и загледа творбата си много внимателно. Койко беше всичко, което желаеше. Не можеше никога да я повтори. Сякаш се наблюдаваше как взе листа хартия и ѝ го подаде, като затвори капана.

Тя пое листа с двете си ръце и се наведе ниско. Мигновено го разгледа внимателно, искаше да подреди всичко от него в паметта си, както мастилото бе наредило думите на листа. Дълбока въздишка. Внимателно задържа крайчето до пламъка.

— С твоето разрешение, Йоши-сама, моля? — обърна се тя официално, погледна го, очите ѝ твърди, ръката ѝ твърда.

— Защо?

— Твърде е опасно за теб да оставиш такива мисли живи.

— А ако откажа?

— Тогава, моля да ме извиниш, трябва да решава вместо теб.

— Решавай тогава.

Койко веднага пъхна листа в пламъка. Той го обхвана ѝ подпали. Извиваше го ловко, докато остана само една мъничка лентичка, все още горяща. Койко събра пепелта върху друг лист. Пръстите ѝ бяха дълги, почти идеални. В тишина те нагънаха листа на фигурка и я оставиха на масата. Хартията беше във формата на шаран.

Когато Койко вдигна отново очи, те бяха пълни със сълзи.

— Истински съжалявам, моля те, извини ме — прошепна гейшата, гласът ѝ трепереше. — Но е толкова опасно за теб... толкова е

тъжно да унищожиш такава красота, исках много да я запазя. Съжалявам, ала е твърде опасно...

Йоши я прегърна нежно, знаеше, че това, което тя направи, беше единственото решение за него и за нея, благоговееще пред прозорливостта ѝ, различила много точно първоначалното му намерение: да скрие стихотворението, като възнамеряваше то да бъде намерено и предадено на всички, които Койко назова, и особено на принцеса Язу.

„Койко е права, сега виждам. Язу щеше да усети номера ми и да прочете истинските ми мисли. Нейното влияние над Нобусада трябва да спре, или с мен е свършено. Не е ли точно за това другият начин на тълкуването: «Мощта на моя праотец». Спокойно могат да ми набучат главата на кол заради нея!“

— Не плачи, малката ми — измърмори Йоши, сигурен, че сега може да ѝ се довери.

И докато Койко се успокои, и после го приласкае в третото си сърце, най-тайното ѝ сърце — първото за всички по света, второто само за близките от семейството, третото никога не се показваше пред никого, — та в третото си сърце тя въздъхна мълчаливо с облекчение, че е изкарала поредната проверка, защото това сигурно беше проверка.

„Твърде опасно е за него да пази такова предателство живо, но много по-опасно е за мен да го притежавам. О, да, моят красив господар, лесен за обожаване, за да се смее и играе любовните игри и ти да се преструваш, че си в екстаз, когато влиза в теб — и да помниш, че в края на всеки ден си изкарала едно коку. Мисли за това, Койко-чан! Едно коку на ден, за да си част от най-вълнуващата игра на земята, с най-възхваляваното име на земята, с един млад, красив, невероятен мъж с огромна култура, чийто член е най-добрият, който някога си пробвала... и в същото време да печелиш повече богатство от всеки друг.“

Ръцете ѝ, устните ѝ и тялото ѝ му отговаряха изкусно, отваряха се, затваряха се, разтваряха се повече, поемаха го, водеха го, помагаха му, бяха един изящен, съвсем вярно настроен инструмент, с който той да поиграе; позволяваха му да се приближи към края. Койко се преструваше, че стига до екстаз, караше го да се гмурка в нея отново и отново, но внимаваше да запази част от енергията и остроумието си, защото той беше мъж с ненаситен апетит — наслаждаваше се на

любовния акт, никога не бързаше, но винаги продължаваше напористо. Тя го пускаше да върви, възпираше го, докато го остави да влезе и стигне момента на облекчението.

Настъпи тишина. Йоши спеше, в съня тялото му не беше неприятно. Тя героично се въздържаше да не помръдне ни най-малко, за да не наруши покоя му. Добре беше задоволен от уменията ѝ — бе сигурна в това. Последната ѝ, най-съкровена, развеселяваща я мисъл, преди да потъне в съня, бе: „Чудя се как Кацумата, Хирага и техните приятели шиши ще тълкуват «мечът на моите деди...»“

[1] Да вървим! (фр.) — Б.пр. ↑

[2] Няма за какво, старче (фр.). — Б.пр. ↑

14.

Понеделник, 1-ви октомври

На няколко мили южно от Киото, в здрача се водеше ожесточена ариергардна схватка между бягащите войски на Сацума и силите на Господаря от Чошу, Огама, който напоследък бе заграбил от тях контрола над „Дворцовите порти“. Кацумата, майсторът на меча от Сацума, тайният шиши, подкрепян от сто самураи на коне, се сражаваше на няколко мили на юг, за да осигури оттеглянето на господаря Санджиро и на основните сили на Сацума. Те ги превъзхождаха значително по численост. Местността беше равниста, вътърът бушуваше, носеше тежка воня на човешки тор от полетата, а над главите им — зловещи буреносни облаци.

Кацумата отново поведе яростна атака, проникна през предните редици и се насочи към знамената на Огама, даймио на Чошу, чиито войски също бяха на коне, и свирепо ги отблъснаха с тежки загуби; подкрепления се втурнаха, за да защитят своя водач.

— Всички войски в атака — изкрештя Огама. Той беше на двайсет и осем, възтежък, яростен мъж, с лека ризница от бамбук и метал и с военен шлем, с изведен и окървавен меч. — Обходете тези кучета! Заобиколете ги! Искам главата на Санджиро!

Адютантите веднага се втурнаха да предадат заповедите му.

На три или четири мили оттам господарят Санджиро и останките от войските му бързаха за крайбрежието и Осака, разположени на двайсетина мили, за да потърсят лодки; те трябваше да ги отведат на южния остров Кюшу, в безопасната им столица Кагошима, на четиристотин морски мили на юг.

Общо имаше около осемстотин войни, добре въоръжени фанатични самураи, решени да се втурнат обратно и да се включат в битката, все още огорчени от своето поражение и от оттеглянето си от Киото преди седмица. Огама беше предприел внезапна нощна атака, обкръжи казармите им и ги подпали, анулирайки тържествения мораториум помежду им.

С много загуби хората от Сацуума си пробиха път навън от града към селото Фушими, където Санджиро яростно ги прегрупира, а отрядите на Чошу ги следваха по петите.

— В капан сме.

Един от капитаните се обади:

— Господарю, предлагам незабавна контраатака на Киото.

Кацуумата се намеси недвусмислено:

— Твърде опасно е, войските им са многобройни, ще ни смажат.

Господарю, ще побъркаш всички даймио, а след това ще подплашиш Двора. Съветвам те да предложиш на Огама временно примире — ако ни разреши организирано оттегляне.

— При какви условия?

— Като част от временното примире ще приемеш неговите сили да пазят „Портите“ — неговите сили, а не на Тоса, и това ще посее понататъшни разногласия помежду им.

— Не мога да приема. — Санджиро трепереше от ярост, че Огама го е измамил. — А дори и да го сторя, той няма да се съгласи, пък и защо да го прави? Ние сме му в ръцете. Пикал е на всички ни. На негово място щях да нападна тук преди пладне.

— Да, господарю, така е, освен ако не го изпреварим. Това ще е нашата уловка — той не е истински боец като теб — неговите войски не са ревностни като нашите, нито са така добре обучени. Успя срещу ни единствено защото ни нападна нощем, чрез мръсно предателство. Помни, неговият съюз с Тоса не е надежден. Огама ще трябва да укрепи позицията си на „Портите“, а войските му не достигат, за да се справи с проблемите през следващите няколко седмици. Трябва да организира и намери подкрепления, без да предизвиква опозиция. А Бакуфу скоро ще пристигнат въоръжени да си възвърнат „Портите“, което е тяхно право.

Според указа на Торанага охраната на всички даймио, които посещаваха Киото, бе сведена до петстотин души и Огама трябваше да живее при строги ограничения в собствените си феодални казарми, построени според декрета без всякакви защитни укрепления.

Същият указ разрешаваше войските на шогуната да превъзхождат по численост всички други, взети заедно. През вековете на мир Бакуфу бяха допуснали тези закони да не се съблудават строго. В последните години даймио на Тоса, Чошу и Сацуума издръжаха свои

собствени армии и бяха подмамвали чиновниците да увеличат тяхната численост, докато не ги принудиха да отпратят новите си войни по родните им места.

— Огама не е глупак, никога няма да ме остави да се измъкна — рече Санджиро. — Щях да го извадя от строя, ако го бях хванал в клопка.

— Той не е глупак, но може да бъде манипулиран. — Кацумата понижи глас. — Към „Портите“ ще прибавиш и съгласието си да подкрепиш претенциите му да оглави Съвета на старейшините, ако и когато се състои събрание на даймио.

Санджиро избухна:

— Никога! Той трябва да знае, че никога няма да се съглася на това. Нима ще повярва на такива глупости?

— Ще повярва, защото е Огама. Защото е укрепил проливите Шимоносеки с дузина оръдия от своята не дотам тайна, построена от холандците фабрика за оръжие и вярва, и то основателно, че може да спре корабите на гай-джин, когато му скимне, и да му се размине токутъй. Мисли си, че самичък ще осъществи желанието на Императора да прогони гай-джин, че сам може да възстанови отнетата императорска власт — защо да не претендира за голяма награда, за *тайро* — диктатор?

— Страната ще се разцепи преди това.

— Той ще приветства едно възможно примире, защото, господарю, никога преди не е властвал над „Портите“. И не е ли той едно парвеню, узурпатор, не е ли от долен произход — подметна саркастично Кацумата. — Не е древен и благороден като твоя. Има и още една причина: ще приеме примирието ти, защото ще му го предложиши за постоянно.

Объркан от смайване и гняв, Санджиро гледаше съветника си, поразен от прекомерните отстъпки, предлагани от Кацумата. Без да го разбира, но познавайки го много добре, той отпрати останалите.

— Какво се крие зад всичките ти бъръцовения? — запита нетърпеливо. — Огама трябва да знае, че всяко примире е добро само докато аз съм на сигурно място зад моите планини, където ще мобилизирам мъжете от Сацума, и после ще се отправя към Киото, за да си възстановя правата, да отмъстя за оскърблението и да му взема главата. Какви са тези твои глупости?

— Ти си в смъртна опасност, както никога досега, господарю. В капан. Сред нас има шпиони. Нуждая се от време да събера лодки в Осака и имам план за битката.

Санджиро дълго мълча.

— Много добре. Преговаряй.

Преговорите продължиха шест дни.

През това време Санджиро кратко си седеше във Фушими, но бе изпратил шпиони по всички пътища до и от Киото. Като проява на взаимно доверие Санджиро се съгласи да се премести в по-незащитената позиция, а Огама изтегли войните си, с изключение на една символична група, разположена на възможния път за бягство.

После двамата започнаха да се дебнат кой пръв ще направи грешка.

С превъзходяща сили в Киото, макар и поразредени, Огама, подкрепян от повече от хиляда самураи, изглежда, беше доволен да затегне хватката си на „Портите“, като обработи даймио и най-вече симпатизиращите му придворни. Убеди ги да се обърнат към Императора да издаде „воля“ за незабавното оттегляне на Анджо и на Съвета на старейшините, да свика среща на даймио, която ще бъде овластена да назначи нов Съвет на старейшините — и него за *тайро*. Съветът ще управлява, докато шогунът Нобусада стане пълнолетен, и с един удар ще отстрани всички привърженици на Торанагите в Бакуфу.

За удоволствие на Огама новината, че оръдията му са обстрелявали кораби на гай-джин, бе доставила огромна наслада на Императора, а предложеното от Санджиро примире и извънредните отстъпки допринесоха за по-нататъшно утвърждаване на влиянието му в двореца.

— Примирието се приема — високомерно бе заявил той на Кацумата вчера. — Ще утвърдим договора след седем дни, смятано от днес, тук, в моята главна квартира. После ти можеш да се оттеглиш в Кагошима.

Но тази сутрин пристигна смайващото съобщение, че шогунът Нобусада възнамерява да ги посети. Санджиро веднага изпрати за Кацумата.

— Какво е принудило Анджо и Йоши да се съгласят? Те луди ли са? Каквото и да стане, ще загубят.

— Съгласен съм, господарю, но това прави твоята позиция още по-опасна. Огама държи „Портите“ и следователно има достъп до Императора. А значи всеки враг на Огама е враг на Императора.

— Очевидно! Какво мога да направя! Какво предлагаш?

— Незабавно изпрати писмо на Огама за среща след три дни, за да обсъдите визитата — той навярно е не по-малко смаян от всеки даймио.

— Не можем да избягаме, без Огама да знае, наоколо гъмжи от шпиони, а войските му са наблизо. Щом чуе, че вдигаме лагера си, ще ни нападне.

— Да, но ще оставим лагера непобутнат. Ще си вземем само оръжието — мога да го надхитря, добре го познавам.

Санджиро се ядоса:

— Щом е така, защо не надуши неочекваното нападение, а?

„О, щях — можеше да каже Кацумата, — но за мен е по-добре, че Огама временно държи «Портите». Не се ли измъкнахме от клопката му без особени проблеми? Огама никога няма да се справи с Двора, с враждебно настроените даймио, с Тоса, с визитата на шогуна Нобусада или с принцеса Язу — не че Нобусада наистина ще пристигне, ще го убият и Огама ще отговаря за смъртта му.“

— Толкова съжалявам, господарю — престори се, че се извинява той. — Разбирам защо вашите шпиони се провалиха. Ще се търкалят глави.

— Добре.

Скоро след мръкване Кацумата изпрати специално обучени мъже, които безшумно очистиха повечето от нищо неподозиращите войни на Чошу, дошли да ги шпионират. После, като следваха военния план на Кацумата без самия него и конния му отряд от сто человека, Санджиро и дружината му препуснаха на юг, с поръчението да оставят по сто войници на всеки три *ri*, които да се присъединят към Кацумата, когато той отстъпи след тях. Кацумата самоуверено се разположи в засада край пътя за Киото. Беше сигурен, че ще оцелее до съмване, подмамвайки хората от Чошу да отстъпят с бой, тъй като те вероятно щяха да прекратят битката и да се върнат в Киото за подкрепление, и да оставят само символично отделение за преследване. Ширеха се слухове, че съюзниците на Огама вече се

разцепват, а лъжите, разпространявани от тайни съюзници на Кацумата, доразширяваха пукнатините.

Смая се, че Огама предвожда гонитбата и че са ги настигнали толкова бързо.

Карма.

— В атака! — изкрещя Кацумата и отново извъртя коня си в привидно бягство. Веднага неговите уж разпръснати конници се построиха в непобедими фаланги и разкъсаха редиците на своите противници, които хукнаха безредно назад; студеният влажен въздух, пропит с миризмата на пот, страх и кръв, жегна ноздрите му. Мъже умираха отляво и отдясно, свои и чужди, но той си проправи път и сега пътеката до Огама беше почти чиста. Отблъснаха го, отказа се и побягна — този път наистина в отстъпи, останалите живи го последваха. От стоте бяха оцелели само двайсет.

— Доведи резервите! Петстотин коку за главата на Кацумата — изкрещя Огама, — хиляда за господаря Санджиро.

— Господарю! — Един от най-опитните му капитани сочеше напред. Незабелязани в суматохата, буреносните облаци почти бяха покрили небето и синкави светкавици се стрелкаха към луната. — Много съжалявам, но обратният път до Киото е труден и не знаем дали тези коварни кучета не са ни устроили друга засада.

Огама размисли за момент.

— Не викай резервите. Вземи петдесет конници и им строши краката от бързане. А ако ми донесеш една от двете глави, ще те направя генерал с десет хиляди коку възнаграждение. Преустанови битката!

Капитаните му незабавно хукнаха, закрещяха заповеди. Огама кисело се втренчи в сгъстяващия се мрак, в който бяха потънали Кацумата и хората му.

— В името на дедите ми — измърмори той. — Когато стана *тайро*, ще превърна Сацума в протекторат на Чошу, ще анулирам споразуменията и нито един кораб на гай-джин няма да припари в моите проливи! — После обърна коня си и с личните си телохранители радостно пришпори към Киото. И към съдбата си.

Същата вечер във Френската легация в Йокохама празненството концерт, което Съоратар даваше в чест на Анжелик, премина с голям успех. Главният готвач беше надминал себе си: пресен хляб, подноси със задушени стриди, студени омари, скариди, печена местна риба, подправена с джинджифил и чесън, сервирана с праз от собствената му градина, и сладкиш с ябълки, сущените ябълки от Франция се използваха само за специални случаи, шампанско „La dусет“ и „Марго“ от родното му село, с които той много се гордееше.

Подир вечерята и пурите силно ръкопляскане накара Андре Понсен, съвършен, макар и немного ентузиазиран пианист, да засвири. Всяко изпълнение бе изпращано с нови ръкопляскания и сега, почти в полунощ, след като бе изкарван три пъти на бис и му бяха аплодирали на крака, замря прекрасният последен акорд на Бетовеновата соната.

— Великолепно...

— Съвършено...

— О, Андре. — Анжелик бе останала без дъх на почетното място до пианото, мисълта ѝ се пречисти от прикритата тъга на неговата музика. — Беше толкова красиво, благодаря ти много. — Ветрилото ѝ се вееше около очарователните очи и съвършеното ѝ лице, нов кринолин се спускаше на пристегнатата ѝ фуста, раменете ѝ бяха разголени, фината зелена коприна падаше на дипли, като подчертаваше извивката на талията.

— *Merci, mademoiselle* — отвърна Понсен. Изправи се и вдигна чашата, очите му бяха премрежени. — *A toi.*^[1]

— *Merci, monsieur* — благодари тя и после се обърна още веднъж към Съоратар, заобиколен от Норбърт Грейфорт, Джейми Макфей, Дмитрий и други търговци, всичките във вечерно облекло с копринени ризи, ярки рединготи и шалчета, някои нови, но повечето стари, намачкани и набързо изгладени, защото тя щеше да е там. Някои френски офицери от армията и флотата с униформи, обширни с ширити, с лъснати саби, се чувстваха непривично сред това великолепие, британските военни също изглеждаха като пауни.

В претъпканата, осветена от петролни лампи и свещи стая присъстваха две от другите три жени в Колонията — Мейбъл Суон и Виктория Лънкчърч. И двете бяха дебелани, малко над двайсет и без деца, съпруги на търговци и разногледи от ревност; мъжете им бяха като забодени за тях.

— Време е, г-н Суон — кисело подсмъркна Мейбъл Суон. — Време е за молитвите в леглото с чаша хубав английски чай.

— Ако си изморена, моя скъпа, ти и Вик...

— Е!

— Ти също, Барнаби — нареди Виктория Лънкчърч, йоркширският ѝ акцент бе груб като устните ѝ. — Изхвърли мръсните мисли от главата си, момко, преди да съм свалила колана.

— Какво, аз ли? Какви мисли?

— Онези мисли за тая чуждоземната безсрамница ей там, може би Господ ще ти ги прости — рече тя жълчно. — Навън!

Никой не ги забеляза или пък разбра, че са си отишли. Вниманието на всички бе насочено към почетната гостенка, опитваха се да се доберат близо до нея или ако се намираха в кръга, с лакти да спрат другите.

— Прекрасна вечер, Анри — възклика Анжелик.

— Това е само благодарение на теб. Ти правиш всичко с такава грация. — Съоратар подаде галантно подноса, докато си мислеше: „Колко жалко, че не си вече омъжена и узряла за любовна връзка с културен мъж. Бедното момиче, трябва да търпи онъ незрял муден шотландец, който обаче е богат. Иска ми се да съм ти първият любовник. Ще бъде удоволствие да те науча на някои неща.“

— Защо се усмихваш, Анри? — Анжелик внезапно осъзна, че е по-добре да внимава с този мъж.

— Само си мислех колко ще бъде прекрасно бъдещето ти и че това ме прави щастлив.

— О, колко си мил!

— Мисля, че...

— Г-це Анжелик, мога ли да се осмеля да ви прекъсна, тази събота ще има надбягвания — намеси се в разговора им Норбърт Грейфорт, ядосан, че Съоратар я е обсебил; отвратен, че има нахалството да ѝ говори на френски, език, който той самият не разбираше, мразеше го, както и всичко френско, с изключение на Анжелик. — Та ще има ново надбягване в... ъъ, във ваша чест. Решили сме да го наречем Купата на Анжел, нали Джейми?

— Да — потвърди Джейми Макфей, и двамата бяха управители на Джокей клуб, и двамата еднакво очаровани от нея. — Ние, ами, ние решихме, че това ще е последното надбягване на деня и компания

Струан ще осигури паричната награда: двайсет гвинеи за купата. Ще връчите ли наградата, г-це Анжелик?

— О, да, с удоволствие, само ако г-н Струан одобри това.

— Да, разбира се. — Макфей вече бе поискал разрешение от Струан, но той и мъжете наоколо се почудиха на намека в забележката, макар че всички залози за годежа бяха вече разиграни. Дори насаме Струан не му даваше никаква улика, въпреки че Макфей се бе почувстввал задължен да докладва за слуховете.

— Това не е тяхна работа, Джейми. Не е. Макфей се съгласи, но беспокойството му нарасна.

Капитанът на един пристигащ търговски кораб, негов стар приятел, му бе донесъл писмо от майката на Малкълм, като го молеше за поверителен доклад: „Искам да знам всичко, което се е случило, откакто пристигна в Йокохама тая Ришо, Джейми. Всички слухове, факти, клюки и няма нужда да подчертавам, че това трябва да си остане сериозна тайна между нас двамата.“

„По дяволите — помисли си Джейми, — аз съм се заклел да служа на тай-пана, който и да е той, а сега майка му иска... но майката все пак има права, нали? Има, освен това е г-жа Струан и ти си свикнал да правиш всичко, което тя иска. Не си ли изпълнявал нейните заповеди, молби и предложения от години?“

В името на Бога, престани да се правиш на глупак, Джейми, не управлява ли тя Кълъм и компанията от години и нито ти, нито някой друг някога са поискали да се изправят срещу този факт открито?“

— Точно така — измърмори той, шокиран, че се е страхувал да изрече това открито. Внезапно се почувства неудобно, бързо скри грешката си, но всички все още бяха вторачени в Анжелик.

С изключение на Норбърт.

— Какво става, Джейми? — попита той сред бръмченето на разговорите с широка усмивка.

— Всичко е наред, Норбърт. Велика вечер, а? — За огромно негово облекчение Анжелик ги подмина и двамата.

— Лека нощ, лека нощ, Анри, господа — надвика тя общите протести. — Съжалявам, но трябва да видя пациента си, преди да си легна. — Подаде ръката си с отработена елегантност, Съоратар я целуна, Норбърт, Джейми го последваха несръчно и преди някой да успее да го изпревари, Андре Понсен рече:

— Може би ще мога да те придружа до вкъщи?

— Разбира се, защо не? Твоята музика ме прониза.

Нощта беше хладна и облачна, но беше много приятна, вълненият ѝ шал бе пристегнат около раменете ѝ, воланът на широката ѝ пола се влачеше по мръсотията на дървения тротоар — тъй необходим през лятото, дъждовете превръщаха всички пътища в тресавища. Почти не забелязваше това.

— Андре, твоята музика е великолепна, о, как ми се иска да можех да свиря като теб — каза тя.

— Всичко е само упражнение, просто упражнение.

Вървях към ярко осветената сграда на Струан, говореха си приятелски на френски. Андре улавяше завистливите погледи на мъжете, които крачеха по улицата към клуба, чувстваше се привлечен от нея, но не от страст или желание, просто от нейната компания и радостно бърене, което не се нуждаеше от отговор.

Снощи на „френската“ вечеря на Съоратар в една от приемните в хотела в Йошивара той седеше до нея и тогава откри младостта, лекомислието ѝ изглеждаше освежаващо, любовта и познанията ѝ за Париж, ресторантите, театрите, разговорите за приятелките ѝ, разходките или язденето в Булонския лес, цялото вълнение около Втората империя го изпълни с носталгия, напомни му за неговите дни в университета и колко много му липсва родният дом.

Търде дълго се бе задържал в Азия, Китай и Япония.

„Любопитно е колко много прилича това момиче на дъщеря ми, Мари е на нейните години, родени са в един и същи месец — юли, — еднакви на възраст, и двете светли...“

Той се поправи: „Може би като Мари. Колко години изминаха, откакто скъсах с Франсоаз и ги оставил двете в нейния семеен пансион близо до Сорбоната, и се качих на кораба? Седемнайсет. Колко години, откакто ги видях за последен път? Десет. *Merde*, не трябваше никога да се женя, независимо че Франсоаз беше бременна. Аз бях глупакът, не тя, тя поне се омъжи повторно и си разработи пансиона. Ами Мари?“

Шумът на вълните отнесе неговите спомени в морето. Самотна чайка изкряска над главите им. Недалеч от брега се виждаха светлинките на закотвения им флагман и това го извади от унеса и му напомни да се съредоточи.

По ирония на съдбата девойката сега става важна пионка в Голямата игра на Франция срещу Британия. По ирония на съдбата, но и животът ѝ върви към това. „Да я изоставя ли до утре, или до вдругиден, или да извадя картите, както се уговорихме, Анри и аз?“

— О! — възклика Анжелик, ветрилото потрепна в ръката ѝ. — Чувствам се толкова щастлива тази вечер, Андре, твоята музика ми даде толкова много, заведе ме в операта, издигна ме така, че сякаш усетих мириза на Париж...

Въпреки задачата си той се залъгаше. „Заради нея, или защото тя ми напомня каква може да е Мари? Не зная, но няма значение, Анжелик, тази вечер ще те оставя в твоето щастливо неведение. Утрешният ден наближава.“

После ноздрите му уловиха ненатрапчивия мириз на парфюма „Ви дьо Камий“, напомни му за стъкленичката, получена от Париж с толкова труд за неговата *мусуме* Хана-Цветето, и внезапен гняв помете порива му за любезнот.

Наоколо нямаше никого, който да ги чуе, по-голямата част от Хай стрийт беше пуста. Въпреки това той снижи глас:

— Съжалявам, но трябва да ти съобщя една лична новина. Няма никакъв начин да ти я поднеса по-леко, но твой баща посети Макао преди няколко седмици, заложи много пари и загуби. — Той видя незабавното ѝ пребледняване. Сърцето му се сви, но продължи, както бяха планирали със Съоратар. — Съжалявам.

— Залагал много? Какво означава това? — Думите ѝ едва се долавяха и Андре видя, че тя го гледа с широко отворени очи, застинала до сградата.

— Той е загубил всичко, своята търговия, твоите средства.

Анжелик зяпна:

— Всичките ли? И моите средства? Но той не може да го е направил!

— Съжалявам, но е така, направил го е. Той има право, ти си негова дъщеря, неомъжена си, още си непълнолетна. Той ти е баща, има права над теб и над всичко, което притежаваш, но, естествено, ти го знаеш. Съжалявам. Имаш ли други пари? — попита я, макар да знаеше, че няма.

— Съжаляваш? — Тя се опитваше да накара мозъка си да заработи ясно, разбираще, че това е секундата на най-огромния ѝ ужас.

Всичко беше реалност, общоизвестна истина. — Откъде знаеш това? — заекна, като се опитваше да си поеме дъх. — Моите пари, моите... Той обеща!

— Променил е плановете си. А Хонконг е село, в което няма никакви тайни, Анжелик. Няма тайни там или тук. Днес пристигна съобщение от Хонконг, донесе ни го наш търговски партньор. Той изпраща подробностите — бил в Макао по същото време и станал свидетел на загубата му. — Гласът му беше приятелски и загрижен като на добър приятел, но й казваше само половината истина. — Той и аз, ние... ние притежаваме някои от документите на баща ти, има още неплатени заеми от миналата година.

Прониза я още по-силен страх.

— Баща ми... не... не ми е казал, че не е платил сметките!

— Боя се, че е така.

С тревога Анжелик си мислеше за писмото на леля си и сега вече бе сигурна, че заемът на чично й също не е върнат и че той е в затвора заради... „може би заради мен“, искаше да изкреши, опитваше се да запази вътрешното си равновесие, искаше й се всичко това да е сън: „О, Боже, о, Боже, какво да правя?“

— Искам да знаеш, ако мога да ти помогна с нещо, просто ми кажи.

Внезапно гласът й стана писклив.

— Да ми помогнеш? Защо ми казваш всичко това сега, защо... защо... защо, когато съм толкова щастлива?

— По-добре е да го научиш веднага. По-добре аз да ти кажа, отколкото някой враг.

Лицето й се сви.

— Враг ли, какъв враг? Защо да имам врагове? Не съм направила никому нищо. Нищо... нищо... нищо... — Сълзите й потекоха.

Насилвайки се, той я задържа състрадателно, после сложи двете си ръце на раменете й и я разтърси.

— Престани — извика й рязко. — Боже мой, престани, не разбиращ ли, аз се опитвам да ти помогна! — От другата страна на улицата се приближаваха няколко мъже, но той видя, че се клатушкат и са заети само със себе си. Нямаше никого наблизо, само мъжете, които отиваха към клуба по улицата зад тях, двамата бяха скрити в сянката на сградата. Андре отново я разтърси и тя изпъшка:

— Причиняваш ми болка! — но сълзите ѝ спряха и тя дойде на себе си.

„Само отчасти е на себе си“ — помисли си той студено, същото се бе повтаряло стотици пъти преди: преиначаване на истината и насилие над невинни, но му се налагаше да действа така за добруването на Франция, справяще се по-лесно с мъжете, отколкото с жените. Мъжете само ги сриваш в топките или ги заплашваш, че ще им ги отрежеш, или че ще ги промушиш с куки за плетене... — А жените? Отвратително е да се отнасяш така към жените.

— Анжелик, заобиколена си от врагове. Мнозина не искат да се омъжиш за Струан, майка му ще се бори срещу теб с всички средства, които тя...

— Никога не съм казвала, че ще се оженим, това... това е слух, това е всичко!

— *Merde!* Разбира се, че е истина! Той те е помолил да се омъжиш за него, нали? — Разтърси я, пръстите му бяха груби. — Нали?

— Нараняваш ме, Андре. Да, да, той ме помоли.

Подаде ѝ носната си кърпа, съзнателно го направи нежно.

— Ето, изтрий си сълзите, няма много време.

Тя хрисимо се подчини, заплака, после спря.

— Защо си толкова ужасен?

— Аз съм единственият ти истински приятел тук... Аз съм единственият ти приятел, кълна се в това, единственият, който може да ти помогне. — Обикновено той добавяше пламенно „кълна се в Бога“, но прецени, че е лапнала въдицата и си го запази за по-късно. — Подобре е да чуеш истината скришом. Сега ще имаш време да се пригответи. Новината няма да пристигне поне до седмица. Това ще ти даде време да обявиш своя годеж тържествено и официално.

— Какво?

— Струан е джентълмен, нали? — С усилие прикри подигравката си. — Английски, о, съжалявам, шотландски, британски джентълмен. Те не се ли гордеят с тази дума? Е? Щом обещанието е направено публично, не може да го оттегли независимо дали ти си голтачка, или не, дали баща му е умрял, или не и каквото и да казва майка му.

„Зная, зная — искаше да изкреши тя. — Но съм жена и трябва да чакам, чаках и сега е вече твърде късно. Късно ли е наистина? О, пресвета Дево, помогни ми!“

— Аз не... не мисля, че Малкълм ще ме обвини заради баща ми или... или ще слуша майка си.

— Страхувам се, че ще трябва да го направи, Анжелик. Забрави ли, че Малкълм Струан е непълнолетен, независимо че е тай-пан. Ще навърши двайсет и една чак през май дното. Дотогава тя може да му налага всякакви правни ограничения и ще го лиши от родителско съгласие за годеж според английските закони. — Той не беше съвсем сигурен в това, но то звучеше убедително и беше истина според френските закони. — Тя може да наложи ограничения и върху теб, може да те предаде на съда — добави много натъжен. — Семейство Струан са могъщи в Азия, тя се е превърнала, кажи-речи, в тяхно владение. Майка му може да ви закара на съд, за да те обвини, че си кокетничила и си го мамила повече или по-малко заради парите му. Може да обрисува отвратително грозна картина пред съдията, ти на подсъдимата скамейка и беззащитна, баща ти комарджия, фалирал лентяй, чично ти в затвора за дългове, без пукната пара, просто една авантюристка.

Тя го попита с измъчено лице:

— Откъде знаеш за чично Мишел? Кой си ти?

— Няма никакви номера, Анжелик — каза той нехайно. — Колко са френските граждани в Азия? Не са много. Няма друга като теб, а хората обичат клюките. Аз... аз съм Андре Понсен. Търговец в Китай, търговец в Япония. Не искам нищо, освен твоето приятелство, доверието ти и да ти помогна.

— Как? Никой не може да ми помогне.

— Може — рече той меко, като я наблюдаваше внимателно. — Нали го обичаш? Ти би станала най-добрата съпруга, ако мъжът ти ти даде възможност, нали?

— Да... да, разбира се...

— Тогава го притисни, подмами го, убеди го с всички средства, за да направиш официален годеж. Бих могъл да те направлявам навсярно. — Сега най-сетне той видя, че тя наистина го чува, наистина го разбира. Нежно ѝ нанесе *coup de grace*^[2]. — Една умна жена, а ти си умна и красива, трябва да се омъжи бързо. Много бързо.

Струан четеше, петролната лампа бе на масичката до леглото му и осветяваше добре стаята, вратата на нейната стая бе откърхната. Леглото му беше удобно, а той бе потънал в разказа, копринената му нощна риза подсилваше цвета на очите му, лицето му бе все още бледо и слабо, нямаше помен от предишната му сила. Върху масичката стоеше приспивателното, лулата му, тютюн, кибрит и вода с малко уиски.

— Добро е за теб, Малкълм — бе казал Бабкот. — Това е най-доброто приспивателно, пий го разредено. По-добро е от тинктурата.

— Без него ще съм буден цялата нощ и ще се чувствам ужасно.

— Седемнайсет дни след нападението, Малкълм, време е да го спрем. Наистина да го спрем. Не е хубаво да разчиташ на лекарството, за да можеш да заспиш. Най-добре е да го спрем.

— Опитах се, но не става. Ще го спра след ден или два...

Завесите бяха спуснати за през нощта, стаята бе уютна, чуваше се само тихото тиктакане на инкрустирания швейцарски часовник. Беше почти един. Той лежеше с книгата „Убийствата на улица Морг“, която Дмитрий му донесе сутринта с думите:

— Мисля, че ще ти хареса, Малк, това се нарича детективска история — Едгар Алън По е един от нашите най-добри писатели, жалко, че умря през 1849, годината след треската за злато. Имам сбирка от негови книги и поеми, ако ти хареса тази.

— Благодаря, много си любезен. Добре е, че наминаваш толкова често. Но защо си така начumerен, Дмитрий?

— Новините от къщи са лоши. Моите хора... всичко е зле, Малк, всичко се е объркало, братовчеди, братя, чиковци са застанали от двете страни. По дяволите, сигурно не ти се слуша това. Чуй, имам още много книги. Всъщност цяла библиотека!

— Разкажи ми за семейството си, моля те — отвърна той, започваха дневните му болки. — Наистина искам да чуя.

— Ами добре. Ами когато моят дядо и семейството му дошли от Русия, от Крим — казах ли ти, че нашето семейство е казашко, — се настанили в малко градче, наречено Фар Хилс в Ню Джърси и се занимавали със земеделие там до войната от 1812. В нея моя дядо го убили. Фар Хилс било великолепно място и за отглеждане на коне,

така че ние сме преуспели. Семейството отседнало в Ню Джърси, макар че двама от синовете тръгнали на юг, до Ричмънд, Вирджиния, когато бях в армията, преди петнайсетина години, имаше само Съюзна армия, нито Северна, нито Южна. Постъпих в кавалерията и изкарах пет години, прекарах повечето от службата си на Юг и на Запад, в индианските войни, така да се каже. Прекарах част от времето в Тексас, една година, докато той все още беше самостоятелна република, като им помагах да отблъснат индианците, после, след няколко години, Тексас се присъедини към Съюза през 1845, ние бяхме разквартирувани извън Остин, там срещнах жена си Емили — тя също е от Ричмънд, — баща ѝ беше полковник по продоволствията. Ето това е моята красива страна около Остин, но повече около Ричмънд. Емили... да ти дам ли нещо?

— Не, благодаря, Дмитрий, болката ще премине. Продължавай, ще... твоят разказ ми помага много.

— Дано да е така. Моята Емили, Емили Клем се нарича тя, е далечна братовчедка на съпругата на По, Вирджиния Клем, който не разбирах до неотдавна, но затова пък имам сбирка от произведенията му — засмя се Дмитрий. — По беше велик писател, но още по-голям пияница и женкар. Изглежда, всички писатели са безделници, пияници и си падат по тънката част — вземи Мелвил, — може би това ги прави писатели, аз... аз не мога да напиша едно писмо, без да се изпотя. А ти?

— О, аз мога да пиша писма и си водя дневник, както повечето хора. Какво казваш за този По?

— Ще ти разкажа как се оженил за Вирджиния Клем, когато била едва на тринайсет. — Но му била и братовчедка, представи си! И живели щастливо дори и след като вестниците писаха, че е чукач, изглежда, тя нямаше нищо против. Моята Емили не беше на тринайсет, а на осемнайсет и с южна красота. Оженихме се, когато напуснах армията и постъпих в Купър-Тилман в Ричмънд. Те искаха да развиват износ на оръжия и амуниции за Азия, както и търговия с коне. Старият Джейф Купър смяташе, че пушки и други стоки от Норфък, Вирджиния, ще вървят добре срещу опиум от Китайското крайбрежие, сребро и чай, които да внася в Норфък... Но ти познаваш Джейф. Купър-Тилман и семейство Струан са стари приятели, нали?

— Да, и се надявам да останем приятели. Продължавай.

— Няма нищо друго, после семейството ми се премести на юг и се пръснахме. Майка ми беше от Алабама, имам двама братя и една сестра, всичките са по-малки от мен. Сега Били е със Севера в 1-ви кавалерийски полк на Ню Джърси, а по-малкият ми брат Джани Сибородин, наречен на дядо ми Джанов Сибородин, е също кавалерист, но в 3-ти вирджински полк. Играят си с огъня — знаят, че войната и битките не са шега и че ще бъдат убити. Мамицата му.

— Ти... ти ще се върнеш ли?

— Не зная, Малкълм. Всеки ден мисля да се върна, всяка нощ съм за прибиране у дома, на сутринта — не... не искам да убивам близките си независимо на чия страна съм.

— Защо дойде в тая забравена от Бога част на света?

— Умря Емили. Разболя се от скарлатина — тогава имаше епидемия. И тя бе една от жертвите ѝ. Това се случи преди девет години. Тъкмо очаквахме дете.

— Какво нещастие!

— Да. И ти, и аз, и двамата носим своя кръст...

Струан така се бе зачел в мистериозната книга, че не чу как тя отвори вратата на стаята си и я затвори, запали лампите, не усети ходенето ѝ на пръсти, не забеляза, че тя надникна за миг и после изчезна. Чу се съвсем тихо, кратко щракване и вратата на спалнята ѝ се затвори.

Малкълм вдигна поглед. Заслуша се внимателно. Анжелик му бе казала, че ще се отбие при него, но ако е заспал, няма да го беспокой. Или ако е изморена, ще си легне веднага, тихо като мишка, и ще го види на сутринта.

— Не се беспокой, скъпа — бе ѝ казал учтиво. — Забавлявай се, ще те видя на закуска. Наспи се добре и знай, че те обичам.

— И аз те обичам, *cheri*. Спи спокойно.

Книгата остана в скута му. Той с усилие седна, спусна краката си от двете страни на леглото. Дотук беше поносимо. Но не и изправянето. Да се изправи му беше трудно. Сърцето му биеше, чувстваше се задъхан и си легна. „Все пак малко по-добре от вчера. Утре ще се опитам отново, три пъти. Може би ще успея. Искам да остана при нея. Господи, помогни ми. Трябва да го направя.“

Когато се почувства по-добре, той почете още малко от книгата, но историята сега не го погълна както преди, мисълта му бродеше, смесващ разказа с нея, как ще я убият, и трупове, и той се втурва да я защити, следващите видения ставаха по-еротични.

Най-сетне той оставил книгата настрани, отбеляза докъде е стигнал с лист, който тя му бе откъснала от дневника си. „Чудно, за какво ли пише в него, след като е най-трудолюбивият човек, когото познавам! Дали пише за себе си и за мен? За мен и за себе си?“

„Много съм изморен сега.“ Ръката му посегна към лампата да намали фитила, после спря. Малката винена чаша с приспивателното. Пръстите му трепереха.

„Бабкот е прав, не се нуждая от него повече.“

Той уверено загаси светлината и затвори очи. Молеше се за нея и своето семейство, за майка си, която да ги благослови, и накрая за себе си. „О, Господи, помогни ми да се оправя — боя се, много се боя.“

Но сънят не идваше. Въртеше се и се опитваше да си намери по-удобно местенце. Спомняше си Токайдо и Кентърбъри. Полузаспалото му съзнание се носеше около мрачния сюжет на книгата. Как ли ще свърши? Добавяше всякакви картини. И още, и още. Някои бяха лоши, други красиви, някои съвсем живи.

Времето минаваше, още час или минути, и после той изпи екстракта и се отпусна доволен, знаеще, че скоро ще се понесе в сънищата; с ръката ѝ върху неговата, с ръката му върху нейната, после върху гърдите ѝ и навсякъде, нейната също толкова позната, също толкова желана, и не само ръката.

[1] За теб (фр.). — Б.пр. ↑

[2] Съкрушителен удар (фр.). — Б.пр. ↑

Издание:

Джеймс Клавел. Гай-джин

Превод: Емилия Стаматова

Редактор: Милена Лилова

Коректор: Т. Вълевска, М. Кондова

ИК „Библиотека 48“, 1993 г.

ISBN 954-8047-28-4

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.